Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Slægten „Kusk"

Udgivet af
KRISTIAN KRISTENSEN
Lindegaard, Agerbæk

EGET FORLAG

KRISTIAN KRISTENSEN

MADS KRISTENSEN
— AGERBÆK —

ANDREAS THOMSEN
— DEBEL —

og deres Efterkommere

EGET FORLAG — AGERBÆK

1 9 5 0
GRINDSTED BOGTRYKKERI
A. Chr. Poulsen

FORORD

For en del år siden fik jeg lyst til at undersøge, hvor mange personer vi var, der nedstammede fra min oldefader, Mads Kristensen, i Agerbæk. Det skulle bare være lidt privat fornøjelse. Jeg kom derved i forbindelse med mange mennesker, som hørte til slægten. Derved fik jeg tanken at samle slægtens historie i en bog, som skulle trykkes og udgives, så alle interesserede kunne få adgang til at købe den. Det samme gentog sig for den anden oldefader, Andreas Thomsen, i Debel.

Resultatet foreligger nu her til slægtens — forhåbentlig velvillige — dom. Opgaven var langt større og mere omfattende, end jeg oprindelig havde tænkt mig den, og jeg har ikke kunnet gennemføre den uden ved hjælp af et meget stort antal personer inden for slægten. Desuden har det været nødvendigt at søge hjælp hos mange af landets præster om oplysninger i kirkebøgerne. Særlig pastor Schmidt og frue i Fåborg har været mig meget behjælpelig.

Nu er det mit håb, at helheden er bleven så nogenlunde rigtig, og jeg beder undskylde mulige fejl.

Jeg takker alle som har sendt billeder til optagelse i bogen. Jeg har modtaget så mange, at jeg ser mig nødsaget til at sende et meget stort antal tilbage, uden at de bliver optaget. Det blilver de ældste generationer jeg medtager. Vi „unge" må vente til siden.

Jeg sender med disse linjer min hilsen til alle nuværende og kommende medlemmer af slægten.

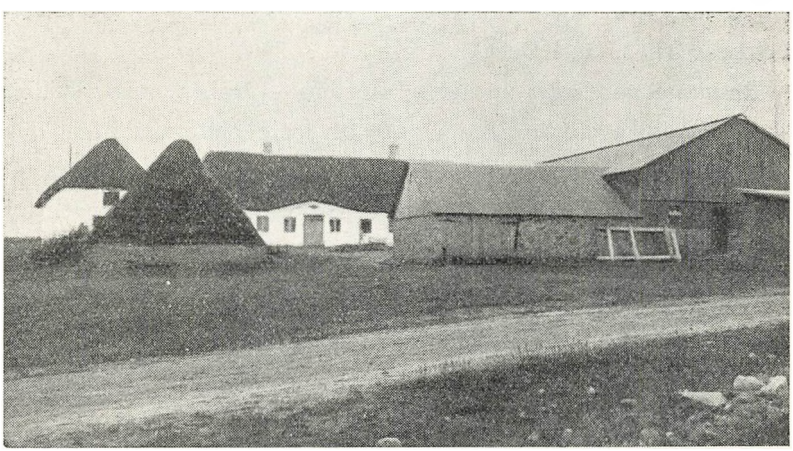

Slægtsgaarden I Agerbæk 1909

MADS KRISTENSEN

Kresten Andersens søn er født i året 1778 i Vogn, Nykirke sogn, (død i Agerbæk 17-1-1842). Han har været gift to gange med to søstre, der er født i Søndertarp, Lunde sogn, døtre af Christen Christensen, født 2-12-1755, død 3-9-1835, og hustru, Maren Hermansdatter, der er født i Lyhne sogn i året 1758, død 1-2-1844, viet i Lunde kirke 6-6-1782. Den første hustru, Ester Christensdatter, er født i året 1785, viet i Lunde kirke 29-4-1809, død i Agerbæk 22-10-1817. Den anden hustru, Hermarie Christensdatter, er født i året 1790, viet i Lunde kirke 17-1-1818, død i Agerbæk 24-12-1840. De ældre kirkebøger i Lunde er ødelagt ved ildebrand, så der kan ikke fås oplysninger om ældre slægtninge end her er opført.

Mads Kristensen købte en gård i Agerbæk matr. nr. 2 a, skøde tingl. 25-3-1809 fra Jens Nielsen til Mads Kristensen. Gården havde et areal på ca. 150 hektar. Inden udskiftningen lå gården i den såkaldte „Nørre Toft", ifølge mundtlige overleveringer fra de ældre slægtled. I denne toft findes to matrikkelsnumre 2 f og 1 d. På 1 d fandtes havegærde og stenbro, som de sidste levninger af tidligere bebyggelse. Disse er først fjernede i året 1910. Mads Kristensen har købt matr. nr. 1 d i 1836 af Peder Lauridsen, der også var ejer af 1 a, så det må antages, at det er hans gård, der har ligget på 1 d, og Mads Kristensens har været beliggende paa 2 f. Alle byens gårde lå den gang tæt sammen langs med engkanten. Hvem der har flyttet gårdene til deres nuværende plads kan ikke med bestemthed afgøres. Ved henvendelse til Matrikelsdirektoratet for at få oplyst, hvornår udskiftningen er foregået her i den østlige del af Fåborg sogn, er der givet følgende svar: Debel blev opmålt i 1794 og udskiftet i 1795, Agerbæk opmålt i 1789 og udskiftningsåret

ubekendt. Der findes i Matrikelsdirektoratet ingen oplysninger om udskiftningen i Ålundegård.

Efter dette kan man godt gå ud fra, at gården er flyttet ud til sin nuværende plads, da Mads Kristensen købte den i 1809.

Det har været en øde hedeegn, Mads Kristensen har købt sin gård i. Hele strækningen, der ligger syd for Agerbæk bæk fra Ålunde mod vest til Åstrup mod syd og langt ind i Lindknud sogn mod øst, har været uopdyrket hede, såvel som store strækninger i den nordlige del af Agerbæk samt en stor del af Debel. Kærbjerge var på den tid udmark til gårdene i Agerbæk. I en gammel skolekommissionsprotokol findes følgende fortegnelse over beboerne i sognet i året 1815:

By eller sted	Hartkorn	Familiernes antal	Skolepligtige børns antal
Fåborg	34 td. 5 skp. 2 fjdk.	16	32
Rodebæk	12 -	9	14
Ålunde	6 - 2 -	1	3
Fåborg mølle	2 - 1 - 1 -	1	2
Agerbæk	22 - 5 - 1 -	13	18
Debel	11 - 2 - 3 -	10	8
Vrenderup	24 -	13	21
Autrup	12 -	9	9
Over- og Nederslebsager	6 - 1 -	3	6
Fuglsig	3 -	2	2
Tampmølle og Gestlunde	3 - 1 -	2	3
Tilsammen	137 td. 2 skp. 3 fjdk.	79	118

Det er et meget stort opdyrkningsarbejde, der er gjort af de tre slægtled, der har været fra Mads Kristensen og til vor tid (1948). Heden er omtrent forsvundet, og mange nye hjem er oprettet. Ved at se efter, hvornår de forskellige udstykninger er sket, kan man så nogenlunde følge udviklingen. Dog kan man ikke helt gå ud fra, at en ejendom er oprettet samtidig med, at der er udstedt skøde på jorden. Man stolede så godt på en indgået handel, at et hus godt kunne være bygget længe før, skødet blev udstedt. Der blev f. eks. bygget en skole i Debel i året 1871, men kommunen fik først skøde på grunden 1899.

Matr. nr. 2 b er tilskødet Jens Nielsen 28-11-1835. Den ejes i 1948 af Niels J. Nielsen. Matr. nr. 2 c er tilskødet Jens Hansen fra Mads Kristensen 9-7-1839. Det er en af de første ejendomme, der er oprettet på Kærbjerge. Den ejes i 1948 af Peder Jensen, Kærbjerge.

Matr. nr. 2 d: Skøde 18-4-1863 fra Kresten Madsen til engmester A. C. Knudsen. Den ejes i 1948 af Martin Nedergård, Kærbjerge.

Den bymæssige bebyggelse er begyndt i Agerbæk Sønderby. Matr. nr. 2 e tingl. købekontrakt 5-6-1877 fra Niels Jensen til Andrea Christiane Rosenine Vestfal. Hun var jordemoder og har givet skødet på samme ejendom til sin svigersøn Jens P. Steffensen, hvis kone også var jordemoder. Her har været et hus længe før 1877. I 1866 er der lejet en stue her til skolelokale. Jens P. Steffensen begyndte her en købmandsforretning, den første, der har været i Agerbæk. Han fik skøde 2-5-1878. Ejendommens ejer i 1948 er købmand Jørgen Jensen. Agerbæk Brugsforening har været her fra 1907 til 1917, men har først solgt huset i 1922, idet foderstofforeningen blev der så længe, og den hørte sammen med brugsforeningen med uddeler og bygning.

Matr. nr. 2 k: Skøde 6-3-1888 fra Niels Jensen til Jens Knudsen. Der er bemærket i skødet, at parcellen er bebygget af køberen. Han begyndte her en smedeforretning.

Matr. nr. 2 l: Skøde fra Niels Jensen til snedker Kristian Hermansen, Grimstrup, der har bygget huset og solgt det til Jens Jensen og Niels Jensen, skøde 30-10-1888.

Matr. nr. 2 m: Skøde 20-9-1889 fra Andreas Kristensen til oven-

nævnte Jens P. Steffensen, der dyrkede jorden sammen med jordemoderlodden. I 1915 byggede Jens Jensen hus „Watsonsvilla", siden har der været selvstændigt landbrug. 21-12-1852 er der tinglæst lejekontrakt på en del af jorden. Der var opført et hus, som beboedes af skrædder Niels Jørgensen (Niels Hjorth). Huset er forlængst nedbrudt.

I Mads Kristensens første ægteskab var der tre børn.

Kresten Madsen.

Birthe Cathrine Madsdatter, der er f. 14-10-1817, død 29-12-1818.

Maren Madsdatter.

I andet ægteskab var der fem børn:

Ester Cathrine Madsdatter, født 24-3-1819, gift 11-11-1843 med enkemand, gårdejer Jeppe Olesen (Jep Dam) i Okslund, Lindknud sogn. Hun er død uden at efterlade sig børn.

Kresten Madsen.

Jens Kr. Madsen, født 28-8-1823, død 3-8-1842. I kirkebogen står, at han druknede ved badning i Agerbæk. Han blev begravet på sædvanlig måde iflg. amtets tilladelse.

Ane Kirstine Madsen.

Hans Kristian Madsen.

Slægten her har et tillægsnavn „Kusk", iflg. overlevering skal dette komme deraf, at Mads Kristensen i sin ungdom var kusk på Enderupholm.

født i Agerbæk, Fåborg sogn d. 14-3-1814 (død i Lund d. 1-1-1876), søn af Mads Kristensen og hustru, Ester Kristensdatter, gift med Mette Pedersdatter, der er født d. 26-2-1814, enke efter gårdfæster i Lund, Marcus Gydesen, der er født i Øse.

Gården, som enken besad ved giftermålet med Kresten Madsen, var en stor hedegård, matr. nr. 6, med et tilliggende jordareal på ca. 110 hektar, men kun en lille del var opdyrket. Kresten Madsen fik sit fæstebrev på gården tingl. d. 25-8-1845. Han var fæster til datteren blev gift; da frikøbtes gården, og den blev samtidig udstykket. Svigersønnen, Andreas Kristiansen, har fået skøde på matr. nr. 6 a d. 19-12-1866 af kammerherre Kristian Peder Theodor Rosenørn Teilmann, „Kmdr. af Dbgr.", besidder af stamhuset Nørholm, Lunderup og Agerkrog. Købesummen var 1800 rdl., deraf 450 rdl. kontant indbetalt og en panteobligation på 1350 rdl.

Samtidig har Kresten Madsen fået skøde på matr. nr. 6 b fra samme sælger for 800 rdl., deraf 200 indbetalt kontant og 600 i panteobligation, som lån af den til stamhuset hørende fideicommiskapital for bortsolgt bøndergods.

Her har Kresten Madsen fået opført bygninger og boede der en tid sammen med sin kone og en datter. Datteren døde som ung pige. Kresten Madsen syntes nu ikke, han kunde arbejde med bedriften mere, men ønskede at sælge den. Han havde en broderdatter i Agerbæk, der var forlovet med Henrik Hermansen fra „Bjerregård" i Vejrup sogn. Til ham solgte han ejendommen iflg. skøde af 9-8-1871 og flyttede tilbage til sin eneste levende datter og svigersøn, Ester og Andreas Kristiansen. Her blev de til deres død. De modtog en del aftægt fra Henrik Hermansen. Mette levede en del år efter mandens død.

Der var fire børn i ægteskabet, men de tre døde ugift.

Jeg er blevet opfordret til at give en forklaring af forholdet mellem fæster og godsejer. Jeg indskyder denne forklaring her i form af et lille uddrag af en bog, hvis titel er „Herregårdene og samfundet", udgivet af majoratsforeningen under redaktion af Thorkild Mathiasen.

I valdemarstiden synes flertallet af Danmarks bønder at have været selvejere. Ved midten af det 13de århundrede har kun ca. halvdelen været det, og ved midten af det 14de århundrede har kun ca. 12,000 af landets 80,000 bønderbrug været under selveje. Ved en matriculering af hele landets jordegods, som afsluttedes i 1688, viste det sig, at der kun var ca. 1000 bønder, som endnu var selvejere.

Jorden ejedes i middelalderen af adelige godsejere og kirken. Ved reformationen gik kirkens gods over til kronen og blev i det væsentlige bestyret af adelige lensmænd. Under disse godser og len hørte bøndergårdene. Bønderne fik gårdene i fæste. Oprindelig kunne godsejerne selv bestemme, om jorden skulle bortfæstes eller drives under hovedgården, men ved en forordning af 14de maj 1523 blev det således, at fæstemålet skulle være livsvarigt, hvis det ikke blev opsagt af bonden. Denne forordning blev lovfæstet i Kristian den Femtes danske lov af 1683, og det bestemtes yderligere i denne lov, at fæsteforholdet også skulle gælde for fæsterens enkes livstid.

Adelsgodserne var fra middelalderen fri ejendom. Efter enevældens indførelse i året 1660 ønskede enevoldskongerne at knytte en del betydelige mænd nærmere til sig. Ved en forordning af 25de maj 1671 blev der oprettet en ny rangklasse: Grevernes og friherrernes privilegier. Mænd, der fik tildelt denne rang, fik mange særlige rettigheder. Til de faste privilegier for grever og friherrer hørte: „Patronatsretten (retten til at udnævne præster på godset), birkeretten (ret til at udnævne birkedommere), hals- og håndsret over alle bønder og tyende, jagt- og fiskeret og strand- og vragret. Ingen herrestandsperson måtte af sine kreditorer belægges med personlig arrest. Selv om han havde begået en forseelse, der kunne straffes på livet, måtte han benytte sit gods til retræte i stedet for fængsel og forblive der bevogtet indtil sagens udgang, idet dog majestætsforbrydelse her danner en undtagelse. Grever og friherrer skulle ikke dømmes ved nogen underret, men ved højesteret.

Der blev en særlig arvelov: „Majoratsretten". Len og stamhuse kunne ikke sælges, men arvedes af den ældste af børnene. Er slægten uddød, hjemfalder godset til kronen. Grevskaberne og friherreskaberne måtte ikke pantsættes eller udlægges som betaling for gæld.

Et grevskab skulle omfatte 2500 td. hartkorn og et baroni 1000

td. hartkorn. Senere blev der i Kristian den Femtes danske lov bestemt, at en adelig, der ejer en „sædegård", som med underliggende gods omfatter mindst 400 td. hartkorn, skal kunne oprette denne ejendom til „stamhus" for et af sine børn eller andre arvinger.

Der blev efterhånden oprettet 21 grevskaber, 14 baronier og 34 stamhuse. Ved grundloven af 1849 blev det forbudt at oprette flere. Samtidig blev det bestemt, at de bestående ved en senere lov skulle overgå til fri ejendom. Det skete først ved lov af 4. oktober 1919. Det blev således, at der ved afløsning skulle betales 20—25 % af værdien til staten, desuden skulle der afgives ca. ⅓ af jorden, mod fuld erstatning, til oprettelse af mindre ejendomme.

Omkring de store jordreformers tid ca. 1780 blev der fra regeringens side lagt vægt på, at bøndergårdene overgik fra fæste til selveje. Foreløbig skete det ikke ved tvang, men ved opmuntring på forskellig måde. Iflg. lov af 1854 havde besiddere af len og stamhuse ret til at henlægge 8—12 % af salgssummen af bortsolgt bøndergods til deres private formue. Resten henlagdes til en såkaldt fideikommiskapital.

I året 1850 var der 22,435 fæstegårde i Danmark, i 1895 4325. 30. juni 1919 blev vedtaget en lov, der påbød fæsteafløsning. Der var da kun 3000 fæstegårde tilbage.

I Øse sogns historie findes afskrift af et fæstebrev for Peder Jensen i Nordenskov dateret den 2den august 1831. Gården er af hartkorn 3 td., 5 skp., 3 fdk., ⅔ alb. Jeg afskriver her, hvad der skal forrettes af hoveri, idet jeg går ud fra, det kan have almindelig interesse at se, hvad man forstår ved det. Jeg går ud fra, Kresten Madsen har været undergivet de samme vilkår.

Fra ovennævnte gård skal forrettes fem pløje-, fire og tyve spænd- og otte og halvtredsindstyve gangdage.

Ved en pløjedag forstås, at en karl og dreng møder med en tjenestedygtig plov forspændt med 4 tjenestedygtige heste. Ved en spænd-dag: at en køresvend møder med en vogn eller harve, forspændt med to tjenestedygtige heste. Ved en gang-dag: at en forsvarlig karl eller pige, ligesom arbejdet udfordrer og tilsagt bliver, møder til hoveriet.

Foruden nogen godtgørelse i de årlige indgåede og her ovenfor

anførte hoveri-dage, skal fæsteren: a) Om ildebrand skulle påkomme hovedgården Nørholm, eller en bondegård på godset, møde forsåvidt muligt, at redde og bjerge, samt ilden at slukke og tillige med de øvrige hans medtjenere efter omgang, pladsen derefter at rydde. b) Ved skadens istandsættelse forrette 4 spand- og 4 gangdage, om ulykken sker på hovedgården, men kun halvt så meget, om den sker på en bondegård. c) Klappe til jagt, om forlanges, 1 eller 2 dage om året. d) Efter omgang med sine medtjenere skaffe hovbud til nærmeste by eller gård, når bud kommer og så forlangt bliver. e) Forrette en spænd- og en gang-dag årligen til hø eller korn at opbjerge og opkøre, når i hø eller kornbjergningen måtte befrygtes eller påkomme vandflod.

En plov skal om dagen forsvarligen fælde eller pløje 10500 kvadratalen. Den karl, der pløjer, skal tillige så om så forlanges. Dobbelt så meget skal om dagen harves. Halvt så meget, nemlig 5250 kvadratalen skal om dagen brydes af hedejord, som forhen ikke har været brudt eller pløjet. For at age 2 læs tørv til Nørholm af Svinmose eller Wikjerhede og 2 læs af Hjemheden eller og 6 læs af Hjem, eller såkaldte Toppehøjs-hede, godtgøres 1 spænd-dag.

For en spænddag skal på Nørholm eller et andet ligeså belejligt sted leveres 2 læs bro- eller kampesten.

Når vejen med hø eller korn i strå at age er under 1000 alen, ages om dagen 8 læs hø eller 10 læs korn. Over 1000, men under 2000 alen, 7 læs hø eller 9 læs korn. Er vejen 2000 alen lang, 6 læs hø eller 6 læs korn. For hvert 1000 alen, vejen er længere, afkortes indtil ½ mil et læs om dagen. På en vej af 2 indtil 5 fjerdinger ages om dagen 2 læs. I alle andre tilfælde, såvelsom og med møg, når vejen er under 1000 alen, ages om dagen 16 læs. Er vejen 1000 alen lang, 12 læs. For hver 500 alen vejen er længere, afkortes 1 læs om dagen, og det indtil 5500 alen. Fra 5500 alen indtil ¾ mil ages om dagen 3 læs. Fra ¾ mil indtil 1½ mil ages om dagen 2 læs En rejse af 1½ mil indtil 3 mile hen og ligeså langt tilbage regnes for en spænd-dag. Over 3 mile indtil 6 mile for 2 spænd-dage. Over 6 indtil 9 mile for 3 spænd-dage. Længere rejser må ikke forlanges. Milene beregnes fra hovedgården.

Når rejse sker med korn, bygnings- eller fedevarer, eller andet

deslige, er fæsteren ikke pligtig at tage læs på tilbage, når han har ført læs ud.

Når en vej med møg, korn i strå eller hø skal måles, tages målet efter det sted, som anses for det midterste i tægten eller engen. Ligger tægten adskilt fra flere, end et sted, måles efter det midterste, ihvertfald agre.

Vognen, hvorpå gødning køres, skal være 3 alen lang med fjæle a ¾ alens højde. I bunden skal vognen være bred ½ alen, oven til 1⅛ alen. På sådan vogn bør læsses så meget, der kan ligge. Ellers anses for 1 læs: Af rug, hvede eller ærter 3 tønder. Af byg eller boghvede, 4 tønder. Af havre, 5 tønder. Af ost, smør eller andre varer, som handles eller sælges efter vægt, 2 skpd., eller når føret ej er ondt, 2½ skpd. Af de sædvanlige mursten 150. Af fjæller eller deller 2 tylter, eller når de nylig er kommet af vandet 1½ tylt. Af brænde eller bødkertræ 1 alen lang ⅓ favn.

I alle øvrige tilfælde skal det i påkommende tvist komme an på uvildige mænds sigelser og skønsomhed, hvad der, efter vejens og varernes beskaffenhed, samt efter bondens skik og brug, når han ager i sit eget ærinde, for et forsvarligt læs bør anses.

For en gangdag anses: at høste eller afmeje afgrøden af 1 tønde korns udsæd, hvorved forstås 14000 kvadratalens land: eller, det samme at opbinde, sammenrive og sammensætte, med hvis videre dertil hører. Eller, afgrøden af 1 skæppe korns udsæd, eller 1750 kvadratalen med segl at afskære, rive, opbinde og sammensætte, med hvis videre dertil hører. Eller en forsvarlig dags engslæt behørigen at slå. Eller afgrøden deraf at rive og behørigen at opstakke. Eller 3 læs hø at strø, røgte og igen at samle og behørigen at opstakke. Eller 1600 klyne eller 8 læs at kaste eller skære; begge dele af forsvarlig størrelse og dannelse efter denne egns skik, og således, som bønderne det for sig selv bruger og ager. Eller, at slå eller plukke 1 læs lyng.

Hvad øvrigt, være sig spænd- eller hånd-arbejde, som forefalder, såsom: dags-agen og dags-gavn med videre, og her ikke er bestemt, skal ved arbejdets anvisning blive det, såvidt gørligt og muligt og billigt på begge sider kan eragtes.

Hovbudet skal møde ved arbejdet i november, december, januar

og februar måneder kl. 8 om morgenen og kan drage bort kl. 4 om aftenen. I marts, april, september og oktober måneder kl. 7 om morgenen, kan drage bort kl. 6 om aftenen. I maj, juni, juli og august måneder, møder hovbudet kl. 6 om morgenen og drager bort kl. 7 om aftenen. Om middagen hviles, i næstmeldte 4 sommer måneder, 2 timer, men kun 1 time på den øvrige tid af året. Herfra undtages: a) Et hovbud til at tærske skal møde i laden ligeså tidligt som ladekarlen og ligemed ham tage del i arbejdet indtil aften; det samme skal have sted, b) når hovbudet skal i arbejde med sine egne tjenestekarle, da det tilligemed disse møder på pladsen, og med dem tager del i arbejdet indtil aften, c) et hovbud til at tjene tækkemand eller andre håndværksfolk skal om morgenen tidlig møde med dem på pladsen, og der, ligeså længe ud på aftenen som disse, vedblive arbejdet. Ligeledes skal og d) et hovbud til hø, tiende eller andet korn at fratage, eller, som ved agning i andre måder behøves, vedblive arbejdet lige så længe ud på aftenen, som vognene vedblive at age. e) Når jordmarv eller mergel aftages, skal køresvenden, i hvile-stunden, forsvarlig sprede så mange læs jordmarv, som efter omstændighederne om dagen ages: eller lige med een af mine tjenestekarle.

I hvilestunden skal, sålænge græsning findes på marken, på et belejligt sted blive ligesom sædvanligt, anvist græsning for de heste, som fæsterne efter tilsigelse bruger og behøver ved hoveriet.

Når den dags arbejde, være sig spænd- eller håndarbejde, hvortil hovbudet har været tilsagt, såsom til at age møg, tørv, hø eller korn, med videre, eller: til at læsse, klæde, rive, fratage, med hvis videre, det så og måtte være, er til ende, anses dagen som aftjent, og ikke før, thi påkommer uvejr eller andre tilfælde, som ikke står i min magt at afvende eller forebygge og hindre, at det fulde dagværk ikke den dag kan blive tilendebragt, godtgøres ikke videre, end for såvidt forrettet er. Det manglende må snarest, når hindringen er forbi, fuldføres, forinden dagen bliver godtgjort.

Hoveridagene, være sig pløje-, spænd- eller gangdagene, kunne fordres og bruges, når og til hvilket arbejde behøves og tilsiges; dog må i en og den samme uge ikke påståes mere, end 1 pløje-, 2 spænd- og 4 gangdage; hvorved tillige erindres a) at i det fald

anses en rejse kun for 1 spænddag, omskønt derfor gives flere end 1 spænddagsseddel.

Fæsteren skal, ligesom af Arrilds tid brugt været har, medtage redskaber, som bruges og behøves til hoveriets bestridelse, og han til sit eget arbejde selv bruger og behøver, hvorunder og forstås sække til korns rensning, udsåning i marken, rejser med videre; så skal og fæsteren selv tillægge og medtage de bånd, som behøves til at binde det hov-korn med, som af ham indtages.

I almindelighed skal fæsteren om hoveriarbejdet få aftenens varsel. Når dette ikke sker, eller formedelst en eller anden omstændighed ikke kan ske, er hovbudet ikke bundet til nogen bestemmelse. I så fald må ej fordres videre, end at det møder, såsnart ordre kommer, og ske kan, — samt vedbliver arbejdet, sålænge ud på aftenen forlanges.

Hoveriåret beregnes fra hvert års 1. april. Når samme er udrundet, anses alle hoveridagene som aftjente, og for følgende år ej må skrives til restance, med mindre fæsteren vel har været tilsagt, men efterladt at møde og arbejdet eller rejsen at forrette.

Fæsteren møder her på gården, efter nærmere tilsigelse, 4 gange årligt med sin hoveriseddel og sin kvitteringsbog, såsom: først i april, juli, oktober og januar måneder, for i bogen at få aftjente hoveridage afskrevne.

Til stadfæstelse under min hånd og segl.

Nørholm, den 2den august 1831.

Ester Maria Kristensen

f. d. 26-12-1846, gift d. 9-4-1865 med Andreas Kristiansen, f. i Skovlunde d. 12-9-1837, søn af gårdfæster Kristian Povl Hansen og hustru, Kirsten Marie Jørgensdatter.

I Ansager sogns historie findes følgende:

Matr. nr. 6.

I fyrrerne og halvtredserne boede her Kr. Madsen, der 1866 afstod gården til sin svigersøn, Andreas Kristiansen, søn af Povl K. i Lund. Samtidig frikøbtes gården fra Nørholm, og Kr. Madsen

tog selv bolig på en del af marken, der nu, 1948, ejes af Peder Hermansen. Siden flyttede Kr. Madsens enke tilbage til gården og nød sin aftægt der. Andreas Kristiansen havde i sine unge år været tømrermester. Desuagtet blev han en dygtig landmand, alt såvel i gård som på mark vidnede om orden og akkuratesse. Han havde to døtre og en søn, men blev tidlig enkemand. Den ene af døtrene var gift med Peder Thomsen Pedersen, Lund, og den anden bor vistnok i Kolding. Sønnen, Kristian P. H. Kristiansen, overtog gården 1908. Han er gift med en datter af sognefoged og sognerådsformand Jens Kristensen, Krongård. Ligesom gården ligger smukt lige ved landevejen, således er den også nu som i faderens tid en pryd for omegnen.

Udstykkede ejendomme:

6 b Peder Hermansen, 6 c Anker Jakobsen, 6 d Anton Madsen.

Der var 6 børn i dette ægteskab, hvoraf 3 døde ugift.

A. **Mette Marie Kristiansen.**

B. **Kristian Povl Hansen Kristiansen.**

C. **Kirsten Marie Kristiansen.**

A. Mette Marie Kristiansen

f. d. 25-7-1880, gift d. 2-5-1905 med Peder Thomsen Pedersen, f. i Bredho, Tistrup sogn d. 27-5-1879, søn af gdr. Kresten Pedersen og hustru, Karen Thomsen.

De købte en gård i Lund af Rasmus (Lundsby) Jensen, som derefter var uddeler i Skovlund brugsforening i en del år. (En søn af Rasmus Jensen er lærer Jens August Jensen i Agerbæk).

I denne gård har de øvet hele deres manddomsgerning. Peder har deltaget en del i det offentlige liv. Han har bl. a. været medlem af Ansager sogneråd i to perioder. Da sønnen overtog gården, byggede det et hus ved Skovlund til deres alderdomshjem.

Der er tre børn i dette ægteskab:

I Ester Marie Pedersen.

II Kristian Pedersen.

III Karen Pedersen.

I. Ester Marie Pedersen

f. d. 28-3-1907, gift d. 2-6-1937 med Niels Hansen (Lundhede) f. d. 16-1-1908 i Lund, søn af Hans Kristian Hansen (Lundhede)

og hustru, Ane Kirstine Poulsen.

Niels Lundhede, som han kaldes i daglig tale, havde i den første tid af ægteskabet en landbrugsejendom i Bække. Den solgte han og blev arbejdsmand, først på lunderskovegnen, senere i Skovlund. I 1947 har han købt en landbrugsejendom i Lund matr. nr. 6 d, 6 q, 12 m, 12 a, 12 b, 6 h, skøde d. 14-4-1947.

Der er tre børn i ægteskabet:

a. Rose Marie Hansen f. d. 16-3-1940.
b. Hans Peder Hansen f. d. 16-2-1944.
c. Niels Kristian Hansen f. d. 19-10-1947.

II. Kristian Pedersen

f. d. 5-5-1910, gift d. 20-3-1936 med Magda Kristensen, f. d 24-2-1913, datter af arbejdsmand Niels Peder Kristensen og hustru, Maren Sofie Karoline Hansen, Give.

Han overtog sin faders gård i Lund.

Der er tre børn i ægteskabet:

a. Holger Pedersen f. d. 8-9-1937.
b. Merrit Marie Pedersen f. d. 21-3-1940.
c. Peder Bent Pedersen f. d. 14-3-1942.

III. Karen Pedersen.

f. d. 28-3-1917, gift d. 29-11-1941 med Methinus Madsen f. i Lærkeholdt d. 3-5-1917, søn af Hans Peder Madsen og hustru, Mette Marie Johanne Jensen.

De havde en kort tid en gård i Skamstrup, Øse sogn, men har nu overtaget forældrenes gård i Lærkeholdt, hvorefter disse bor i Skovlund.

Børn: a. Inge Margrethe Madsen, f. på Grindsted sygehus d. 1-5-1944, døbt i Skovlund Kirke. b. Else Marie Madsen, f. i Lærkeholdt d. 19-11-1947.

B. **Kristian Povl Hansen Kristiansen**

f. d. 27-2-1882, gift d. 16-10-1908 med Marie K. Kristensen, f. d. 5-3-1883, datter af sognefoged Jens Kristensen (Gejl) „Krongård" og hustru, Karen Kristensen.

Han overtog sin fødegård matr. nr. 6 a i Lund.

Der var syv børn i ægteskabet, hvoraf en døde som lille.

I. Ester Marie Kristiansen

f. d. 18-8-1909, gift d. 16-10-1933 med Magnus Hermansen, f. d. 14-5-1909 i Lund, søn af Kresten Madsen Lund Hermansen og hustru, Laura Nielsen.

De har en gård, matr. nr. 5 b, 5 e, i Rodebæk, Fåborg sogn. Denne gård solgte de den 20-1-1949 til Jens Kristian Nielsen og købte „Lundbækgård" pr. Gørding st.

Børn: Der er to dødfødte.

a. Edith Marie Hermansen f. d. 12-7-1934.
b. Kristian Lund Hermansen f. d. 21-12-1935.
c. Erik Hermansen f. d. 4-7-1939.
d. Bent Hermansen f. d. 7-8-1948.

II. Jens Gejl Kristiansen

f. d. 18-12-1910, gift d. 21-5-1936 med Signe Botilde Sørensen, f. d. 18-11-1910 i Lund, datter af Kristian Theodor Sørensen og hustru, Marie Kirstine Hvid.

De har en gård i Sdr. Omme. De er barnløse.

III. Andreas Kristiansen

f. d. 19-4-1912, gift d. 14-10-1937 med Sofie Magda Kristensen, f. d. 24-9-1915 i Øse, datter af Thomas Peder Kristensen og hustru, Marie Nielsen.

De har en gård i Krogager.

Børn:

a. Marie Kristiansen f. d. 14-9-1938.
b. Else Kristiansen f. d. 19-11-1939.
c. Elly Kristiansen f. d. 11-6-1942.
d. Birthe Kristiansen f. d. 28-10-1946.

IV. Karen Kristiansen

f. d. 30-6-1913, gift d. 30-5-1937 med Alfred Frederik Nielsen, f. d. 31-1-1914 i Morsbøl, Grindsted sogn, søn af Johannes Nielsen og hustru, Laura Johanne Jensen.

De overtog en gård i Hejnsvig (Klodhøj). Den solgte de efter kort tids forløb og købte en gård i Vrenderup (Vangsbo). Deres ophold her blev dog heller ikke af lang varighed. Denne gård blev solgt, og de flyttede til Bramminge, hvor han er beskæftiget med handel.

Børn:

a. Marie Kirstine Nielsen f. d. 2-3-1938 i Hejnsvig.
b. Tage Johannes Nielsen f. d. 15-7-1939 i Hejnsvig.
c. Kristian Nielsen f. d. 29-5-1941 i Vrenderup.
d. Anna Nielsen f. d. 2-10-1942 i Vrenderup.
e. Jørgen Nielsen f. d. 2-7-1947 i Bramminge.

V. Johannes Evald Kristiansen

f. d. 15-9-1918, gift d. 21-12-1941 med Martha Pedersen, f. d. 23-10-1920 i Kærbæk, datter af Johannes Pedersen og hustru, Anna Leth.

De har „Krogagergård" i Stenderup, Ansager sogn.

Børn: Robert Johannes Kristiansen f. d. 10-10-1947.

VI. Erling Gejl Kristiansen

f. d. 16-8-1921.

C. **Kirsten Marie Kristiansen**

f. d. 29-10-1883, gift d. 11-5-1915 med Jens Rasmussen, f. d. 2-12-1888, søn af af skovløber Laust Rasmussen og hustru, Karen Lorentsen i Frederikshåb, Randbøl sogn.

De har et vaskeri i Kolding. Adresse: vaskeriet „Frem", Klostergade 21, Kolding.

Børn:

Herluf Rasmussen.

Andreas Rasmussen.

Ester Rasmussen.

Villy Rasmussen.

Villy Rasmussen.

Videre oplysninger haves ikke, da der ikke bliver svaret på breve angående oplysninger til slægtsbogen.

f. d. 14-10-1817 (død 19-7-1884) i Agerbæk, datter af Mads Kristensen og dennes første hustru, Ester Kristensdatter, gift d. 26-9-1835 med Jens Nielsen, f. i Debel, Fåborg sogn d. 3-3-1795, død d. 8-4-1880, søn af Niels Jensen og hustru, Kirsten Nielsdatter. Disse er viet i Fåborg kirke d. 24-10-1793. Kirsten Nielsdatter er døbt i Fåborg kirke i nov. 1769. Iflg. Niels Jensens fæstebrev er han født i Kiufling, Lønborg sogn. Derfra stammer slægtens tillægsnavn „Kyvling".

Jens Nielsen overtog halvdelen af Marens fødegård, matr. nr. 2 b i Agerbæk iflg. skøde d. 28-11-1835. En broder, Hans Frølund Nielsen, overtog fødegården i Debel. Denne var fæstegård under Nørholm. Iflg. mundtlige overleveringer hørte gårdene her på egnen i sin tid under Enderupholm. Det ser derfor lidt mærkeligt ud, at denne ene gård hørte under Nørholm. Sagnet vil sige, at den er kommen der ved tab i kortspil.

En anden broder, Niels Nielsen, der er født i året 1796 og gift d. 19-4-1828 med Karen Marie Christensen, der er født d. 9-10-1805 i Åstrup, datter af Chresten Gydesen. Denne er død d. 18-6-1825 — 49 år gammel. Chresten Gydesen var ejer af „Brogård" i Åstrup. Han havde fået den overdraget af Peder Kristensen i året 1804. Hans enke afstod gården til sin svigersøn, Niels Nielsen, i året 1830.

Niels Nielsen og Karen havde to børn: en datter, der blev gift med sognefogdens søn fra Heager i Øse sogn, og en søn, Kresten Nielsen, der er født d. 15-6-1828, død d. 20-2-1907, gift med Mette Kirstine Nielsen, der er en datter af sognefogden i Heager, Øse sogn. Han overtog „Brogård" i året 1861.

I dette ægteskab var en søn, Niels Peder Nielsen, der er født d. 4-1-1871, gift d. 19-10-1897 i Åstrup kirke med Marie Andersen, der er født d. 10-8-1877, død d. 9-5-1939, datter af gdr. Jens Grumme Andersen og hustru, Johanne Kirstine Pedersen. Marie er født i Grene, Åstrup sogn.

Niels P. Nielsen overtog „Brogården" efter sin fader. Om hans virksomhed findes en artikkel i „Vestkysten", som jeg afskriver og som følger.

Forøvrigt var der flere børn i Kresten Nielsen og Mettes ægteskab.

I „Vestkysten" for 10-3-1944 findes følgende:

50 års jubilæum som gårdmand i Åstrup. Gårdejer N. P. Nielsen, „Brogård".

Fredag d. 10. marts 1944 kan gdr. N. P. Nielsen, „Brogård", Åstrup, fejre 50 års jubilæum som gårdejer i Åstrup, idet han denne dato har været ejer af „Brogård" i 50 år.

Brogård er en gammel slægtsgård, og da N. P. Nielsen overtog den efter sine forældre, var det en lav stråtækt gård, som de fleste gårde på den tid med mødding midt i gården. Besætningen var da 13 kreaturer og 3 heste. Til gården hørte 40 tdr. land, der var under plov og 170 tdr. land hede. Der var således nok at tage fat på for en ung og energisk mand, og energi har N. P. Nielsen altid været fyldt med. Han har også opnået store resultater i de forløbne 50 år. „Brogård" er ombygget og moderniseret. De 170 tdr. land hede er blevet opdyrket og sat i kultur, og besætningen er normalt på 50—60 kreaturer og 10—12 heste.

N. P. Nielsen har også ydet en betydelig indsats i det offentlige livs tjeneste. Han var således i 6 år sognerådsformand og kasserer i Åstrup sogneråd, i 25 år kasserer i Glejbjerg elektricitetsværk, i 45 år repræsentant for Malt Brandkasse, i 37 år formand for hedebruget, og i 18 år har han været bestyrer af Vejen banks filial i Glejbjerg. Som anerkendelse for sit arbejde indenfor brandkassen og hedebruget har jubilaren fået tildelt sølvbægre.

N. P. Nielsens virke i det offentlige liv har været præget af et sundt syn på livets forskellige forhold og en udpræget og veludviklet økonomisk sans. I sin for flere år siden afdøde hustru, Marie, havde N. P. Nielsen en trofast støtte, og sammen har de opdraget 11 børn, der alle er i gode stillinger. En søn er sognerådsformand Kr. Nielsen, „Bjørholmsminde".

50 års jubilaren er nu 73 år gammel, og helbredet ikke længere så godt som ønskeligt. Han agter derfor at trække sig tilbage og nyde en rolig og fredfyldt livsaften, og det er hensigten, at „Bro-

gård" nu skal overdrages til N. P. Nielsens yngste søn, for at han kan føre slægtens gode traditioner videre.

Niels P. Nielsen og Marie Andersens børn:

Metthea Nielsen, født d. 9-12-1898, død d. 4-3-1901.

Jens Andersen, født d. 26-2-1904, død d. 12-4-1906 ved et ulykkestilfælde.

Christian Nielsen, f. d. 17-6-1900, gift d. 6-3-1928 med Signe Mathine Hansen, der er født d. 16-3-1900 i Skovbølling, Åstrup sogn, datter af gdr. Thomas Hansen og hustru, Marie Junker.

Han er sognerådsformand og ejer af gården „Bjørholmsminde" i Åstrup sogn.

Metthea Nielsen, f. d. 29-7-1901, gift d. 21-4-1922 med Alfred Johannes Andersen, der er født d. 27-11-1895 i Årre, søn af gdr. Anders Andersen og hustru Ingeborg Lauridsen.

Han er gårdejer i Sønderager, Føvling sogn.

Johanne Kirstine Nielsen, f. d. 17-12-1902, gift d. 7-7-1925 med Axel Johannes Rasmussen, der er født d. 3-5-1896 i Kastager, Utterslev sogn, søn af parcellist Jens Christian Rasmussen og hustru, Caroline Jensen.

Han er snedker og bor i København.

Karl Viktor Nielsen, f. d. 23-5-1905, gift d. 3-12-1930 med Sigrid Jørgine Jensen, der er født d. 20-4-1907 i Store Åndst, datter af boelsmand Jørgen Jensen og hustru, Karen Andreasen.

Han er ejer af Solvanggård i Åstrup.

Kaja Agnete Nielsen, f. d. 11-3-1907, død d. 17-12-1926, gift d. 6-8-1926 med Villads Andreas Henriksen, der er født d. 28-6-1897, søn af Jens Peder Henriksen og hustru, Kirsten.

Else Nielsen, f. d. 20-10-1908, gift d. 2-8-1932 med Jens Peder Hansen, der er født d. 24-4-1906 i Ålunde, søn af husmand Iver Hansen og hustru, Hansine Larsen.

Han er gårdejer i Revsing, Gjesten sogn.

Jens Grumme Andersen Nielsen, f. d. 9-7-1910, gift d. 9-7-1937 med Karen Møller Nielsen, der er født den 12-12-1916 i Tvile, Åstrup sogn, datter af gdr. Niels Jensen Nielsen og hustru, Kirstine Nielsen.

Han er gårdejer i Farup.

Anders Andersen Nielsen, f. d. 14-3-1912, gift d. 11-4-1940 med Mette Ibsen, datter af Adolf Ibsen.

Han er gårdejer i Mulvad pr. Bramminge.

Elly Marie Nielsen, f. d. 5-1-1914, gift d. 25-11-1937 med Peder Larsen Ottosen, der er født d. 25-9-1914, søn af sognefoged Otto Hansen Ottosen og hustru, Karen Johanne Metthea Larsen.

Han er gårdejer i Tranbjerg, Årre sogn.

Holger Gunnar Nielsen, f. d. 28-3-1915, gift d. 10-1-1941 i Åstrup kirke med Anna Marie Ottosen, der er født d. 28-11-1915 i Åstrup, datter af gdr. Hans Marius Ottosen og hustru, Jakobine Kathrine Hansen.

Han er ejer af gården „Egelund" i Åstrup sogn.

Vagn Åge Nielsen, f. d. 30-4-1918, gift d. 19-10-1944 i Starup kirke med Kirstine Vinbeck, der er født i Tobøl, Guldager sogn d. 18-12-1924, datter af plantør i Starup, Andreas Martin Vinbeck og hustru, Margrethe Sørensen.

Vagn er ejer af „Brogård".

Som nævnt foran overtog Jens Nielsen halvdelen af sin kones fødegård, og de levede her hele deres liv. Marens broderdatter har fortalt et par små historier, som er passeret i deres tid. De kan vist godt gengives her. Fortælleren er Ane Marie Hermansen, f. Madsen.

Når Jens Nielsen i sin ungdom passerede Mads Kristensens gård i Agerbæk, hændte det, at han traf dennes lille 3—5-årige datter, Maren, der legede uden for gården. Han gav sig i snak med hende og sagde: „Du er da en køn og rar pige. Du skal være min kæreste, når du bliver stor". Det må jo antages, at det har været ment som en spøg, men det kom til at passe, for de blev gift, da hun var 18 år og han 40.

En anden historie foregik paa et senere tidspunkt i deres liv. De var kommet på aftægt hos sønnen, Niels Jensen. Der var små kår i hjemmet, og Jens Nielsen tjente en lille ekstraskilling ved at lave tøjrepæle og sælge dem. Det hændte da, at Ane Marie kom på besøg. Ved et sådant besøg blev der (også den gang) serveret kaffe for gæsten. Jens syslede med sit arbejde, og Maren spurgte ham, om han ville have en kop kaffe. Dertil svarede han:

„A ka hået, men a ka ov undvær et". Det hændte også, hun sagde til ham: „Du kund da ov gjan gi en skjelling te hjælp te æ kaffesager". (Det var nemlig sådan, at de havde hver sin pengebeholdning). Men så var spillet gående, for da blev Jens vred.

Børn:

A. **Mads Jensen,** f. d. 10-7-1836, død 20-6-1858.
B. **Niels Jensen.**
C. **Ester Marie Kirstine Jensen.**
D. **Kirsten Jensen.**
E. **Kirsten Marie Jensen.**
F. **Jens Kristian Jensen.**
G. **Mette Chatrine Jensen.**

Fra Nørholms godskontor har jeg lånt to fæstebreve, et for Niels Jensen og et for hans søn. Til sønnens er der vedhæftet en beretning om syns- og taksationsforretning ved hans overtaglese af gården, derfor afskriver jeg den. Vilkårene er nogenlunde de samme. Dog er Niels Jensens lidt lempeligere, idet der kun er betalt 16 rbd. i indfæstning. I landgilde skulle svares 1 td. rug og 1 td. byg penge 5 rbd. Han havde begge sine svigerforældre på aftægt. Disse havde gården i fæste, men afstod den til svigersønnen. Svigerfaderens navn var Niels Madsen. I Niels Jensens fæstebrev er der ingen forpligtelse i tilfælde af brand på en af godsets gårde. Der er ikke i nogen af dem nævnt noget om hoveriforpligtelse. Ved henvendelse til godskontoret, for at få oplysning derom, blev der svaret: Ikke alle bønder under Nørholm var hoveripligtige. Formentlig heller ikke matr. nr. 3 Debel, da der er for langt til gården.

Frøken Ingeborg Christiane Rosenørn-Teilmann Stamherinde til Nørholm, Lunderup og Aggerkrog, gjør vitterligt, at jeg til Hans Frølund Nielsen, fød i Debel, Faaborg sogn, har sted og fæstet, ligesom jeg og herved til ham stedder og fæster den Gaard i bemeldte Debel, som hans nu afdøde Fader, Niels Jensen, sidst har haft i Fæste, men før sin død afladt for bemeldte hans Søn, hvilken Gaard efter Faderens Fæstbrev stod og endnu staar ansat til Hartkorn 2 Td. 3 Skp. — Thi skal fornævnte Hans Frølund Nielsen, sin Livstid beholde forskrevne Gaard i Fæste, paa Wilkaar: at han deraf til behørig Tid og Sted svarer aarligen alle Kongelige

Skatter og Paalæg sædvanlige og usædvanlige, som nu er eller herefter paabuden vorde, tilligemed de sædvanlige Førepenge og alle ordinaire og exstraordinaire Brandcontingenter af bemeldte Gaards Bygningers Assurancesum, saavelsom aarlig Landgilde Rug 1½ Td. Byg 1½ Td. og Penge 8 rbd. Sølv. — Herforuden svarer hans Moder den efter Aftægtscontract af 26 Febr. sidst udlovede Aftægt. — Er mig eller Ordre efter Lovene hørig og lydig. — Intet fra Gaarden være sig Hø, Halm, Brændsel eller Ejendom, sælger leier eller lader bortkomme. — Holder Gaarden paa Drift, Bygning og Besætning i god Stand og samme forbedrer og forresten i et og alt som en Fæstebonde retter sig efter Lovene, alt under Gaardens og Fæsterettighedens Forbrydelse, og ald anden lovlig Erstatning og Straf desuden. — Landgildekornet skal være reent, godt og forsvarligt og saaledes, at det til Sæd kan bruges, og leveres Rugen inden hvert Aars 15 September og Bygget inden 15 Oktober. Fæsteren er forbunden til, om Ildebrand skulde paakomme Hovedgaarden Nørholm eller Lunderup eller en Bondegaard paa Godset, at møde forsaavidt muligt at redde og bjerge samt Ilden at slukke, og efter omgang med sine Medtjenere, Pladsen derefter at rydde, saa og til Skadens Istandsættelse forrette 4 Spand- og 4 Gangdage, om Ulykken sker paa Hovedgaarden, men kun halvt saa mange, om den sker paa en Bondegaard. — Gaarden er modtaget i saadan Stand, som vedhæftede syns og taxationsforretning udviser. — Til Indfæstning er betalt 64 rbd., siger Fire og Tredsindstyve rede Sølv. — Til Stadfæstelse under min Haand og Segl. Paa Stamherreinden, min Søsters Vegne.

Nørholm den 30te Juli 1829. L. Rosenørn.

Forestaaende Fæstebrev, hvoraf jeg har modtaget ligelydende Gjenpart, har jeg lovet og indgaaet, ligesom jeg og herved lover og indgaar ubrødeligen at holde og efterkomme, under Gaardens og Fæsterettighedens Forbrydelse og ald anden lovlig Erstatning og Straf, desuden, vedstaar Hans Frølund Nielsen.

Til Vitterlighed Nis N. Berg H. Aastrup.

Original Fæstebrevet, som i Matrikulen er No. 31 i Debel By, har nu Gammelskat 16 rbd. 22 Skilling og nyt Hartkorn 2 Td. 7 Skp. 3 Fdk. 1½ Alb. Nørholm den 3 December 1844.

Aar 1829 den 6 Juli indfandt sig ifølge Rettens Udmeldelse af 23de Juni undertegnede 2de Mænd, Claus Michael Andreassen og Søren Pedersen i Øse udi Niels Jensens Fæstested, Debel, Faaborg sogn paa 2 Td. 3 Skp. Hartkorn under Stamhuset Nørholm, for at holde en lovlig Syns- og Taxationsforretning, over bemeldte Gaards Bygning og Besætning, Føde og Sædekorn, saaledes som den nu ved den nye Fæster, Hans Frølund Nielsens tiltrædelse befindes.

Vi foretog da først Besigtelse over Gaardens Bygninger og befandt:

1. Waaningshuset sønden i Gaarden af 12 Fags Længde 8¾ Alens Vidde opført af ege Under- og fyr Over-Tømmer, den vestre Ende Tavlmuur, det øvrige Leervægge, tækket for det meste med Tag, indrettet fra den vestre Ende, 6 Fag til Værelser, 2 Fag til Brygge og Bagehuus forsynet med Vinduer, Døre og Loftskud, 2 Fag Koestald og 2 Fag Høegulv alt i god Stand.

2. Et Hus norden i Gaarden af 13 Fags Længde 7 Alen Vidde opført af samme slags Materialer som det første, indrettet fra den østre Ende, 4 Fag Korngulv, 2 Fag Tærskeloe, 2 Fag Foderloe, 2 Fag Hestestald, 2 Fag Høegulv, 1 Fag Vognport, ligeledes i god Stand.

3. Et Hus Vesten i Gaarden af 6 Fags Længde, 7½ Alens Vidde opført af samme slags Materialer som de to første, indrettet fra den nordre Ende 2 Fag Korngulv, 2 Fag Høegulv, 2 Fag Faaresti, ligeledes i god Stand.

Derefter foretog vi Besigtelse over Gaardens Besætning og befandt:

1 beslagen Vogn med alt Tilbehør	24 rbd.	
1 rød Hoppe 13 Aars værdi	18 rbd.	3
1 brun Hoppe 15 Aars værdi	20 rbd.	
1 beslagen Vogn med alt Tilbehør	15 rbd.	
1 Ploug med alt Tilbehør	5 rbd.	
1 Harve med Jerntænder	2 rbd.	

Foranførte Besætning ansaa vi at være tilstrækkelig til Gaardens Drift.

Hvad Sæde og Foderkorn angaar:

Rugsæden er lagt sidste Efteraar med 8½ Td.
Bygsæden ligeledes nu i Foraaret med 2½ Td.

Boghvedesæden ligeledes med 2½ Td.
Havresæden ligeledes med 4½ Td.

Til Fødekorn indtil Mikkelsdag 1829 befandtes paa Stedet, hvad som behøvedes, og blev den nye Fæster overleveret.

At denne Syns og Taxationsforretning er gjort efter vor Samvittighed og bedste Overbevisning, det vil vi til næste Retsdag med vor Eed bekræfte. Datum uhsupra, Søren Pedersen

Claus Michael Andreasen.

Imod denne Syns- og Taxationsforretning haver jeg som nye Fæster intet at indvende.

Hans Nielsen Frølund.

Fremlagt i Retten den 7de Juli 1829. Tranbjerg.

Af gårdens historie kan gives følgende oplysninger: efter Hans Nielsen blev gården fæstet af Christen Clausen den 25-9-1849 og dennes søn Nis Christensen den 8-7-1854. Jes Thomsen har fæstet gården den 16-8-1856 og købt den til selveje den 29-6-1863. Han solgte en del jord, men overdrog hovedparcellen til sin søn, Peder Johnsen Thomsen, hvis søn, Thomas Thomsen, har den nu i året 1949.

Berg Møller, der har været gift med en datter-datter af Hans Frølund Nielsen, Margrethe Marie Pedersen, har fortalt følgende: min fader, Kristian Berg Møller, er født i Sudekro i Vejrup sogn i året 1817 (død 4-6-1882), gift den 19-10-1864 med Mette Marie Hansen, der er født i Vestervang i Næsbjerg sogn den 11-11-1836, datter af sognefoged Hans Kristian Kristensen.

I året 1862 var der „fire gamle ungkarle", der købte et jordstykke fra gården matr. nr. 3 i Debel. Denne var fæstegård under Nørholm, og fæsteren, Jes Thomsen, ville gerne købe den til selveje, men manglede de nødvendige penge, derfor solgte han en del af jorden. Min fader fik skøde på ca. 100 td. land. Det kostede 1100rbd. Han var murer og tømrer. Han fik et hus opført på jorden, han købte. Materialerne fik han fra Jes Thomsens gård. Denne lod en ny gård bygge, lidt vest for, hvor den gamle gård var beliggende. Min fader opførte gården og købte materialerne fra den gamle gård. Det var sådan, at Jes Thomsen intet ville have brugt af materialerne fra den gamle gård til den nye, fordi der

var „Væggetøj", og han mente, det kunne følge med over i de nye bygninger. Min fader nærede ingen frygt i den retning, og jeg har aldrig hørt, at han tog fejl.

Han havde ejendommen til sin død. Jeg var 16 år, da min fader døde, idet jeg er født den 20-3-1866. Moder og jeg fortsatte Driften af ejendommen, som jeg fik skøde på den 20-8-1894 efter at jeg var blevet gift. Ejendommen har matr. nr. 3 b.

Jeg afstod ejendommen til min plejesøn, Hans Madsen den 18-7-1923.

En af de ovennævnte „fire gamle ungkarle" var min farbroder. Han blev senere invalid, og der var udsigt til, at han skulle på fattiggården, men det ville min fader ikke have. Han gav ham frit ophold hos sig, og han var der på gården til sin død i året 1891.

Det kan tilføjes, at Berg Møller har ombygget hele gården i den tid, han var ejer af den.

Laust Frandsen fik skøde på matr. nr. 3 c Debel den 10-10-1863, ca. 127 td. land, der mod øst grænsede op til det areal, min fader fik skøde på. Der oprettede han en ejendom og fik bygget hus, men han boede der kun en kort tid. Han flyttede til Roust i Grimstrup sogn og giftede sig med Jes Thomsens moder, der var enke. Ejendommen har skiftet ejer mange gange i den svundne tid. Laust solgte til Søren Nielsen (Agervig), der havde den til sin død. Hans enke solgte ejendommen til Jens Jørgensen (Præst), der solgte til Bertel Pedersen. Denne solgte til Mads Peder Jensen, der atter solgte til en mand ved navn Villads Pedersen. Han døde i året 1882. Efter hans død overtog kreditforeningen ejendommen. Denne overdrog den til Kresten Vilhelm Kristensen i august 1886. Han havde ophold på gården til sin død. I sine sidste år hos sønnen, Hans Kristensen, der havde overtaget ejendommen den 30-1-1924 efter faderen og var dens ejer til sin død i året 1947. Enken afstod gården d. 14-1-1948 til Andreas Knudsen.

Til denne ejendom er knyttet et gammelt sagn. Nord for, hvor gården er bygget, findes en lavning i terrænet. Her havde en af datidens fæstebønder sået boghvede. Da høsten kom, skulle boghveden køres hjem. I gården var der, foruden konen i huset en ældre kone. De kunne ikke enes om, hvem der skulle køre med ud

efter boghveden. Resultatet blev, at det blev den gamle, der fik lov at køre med, men der skete det uheld, at hun faldt af læsset og brød sin hals. Siden den tid har lavningen haft navnet „Halsbræk".

Hans Nielsen havde fem børn: Kirsten Marie, der var gift og bosat i Fåborg sogn. Hun havde en datter, der blev gift med Berg Møller. Sine sidste år boede Kirsten Marie i Debel skole som rengøringskone. Bodil Marie og Sine samt broderen Thomas udvandrede til Amerika. Broderen, Niels, blev gift og bosat i Gjesten. Bodil Marie blev gift i Amerika og blev ret velstillet. Hun var her hjemme på besøg. Hun aftalte med søsteren, Kirsten Marie, at hun ville sende 20 kr. til hende hvert år til jul og pinse som gave. Det gjorde hun også, men engang kom der brev der ovre fra, at de tyve kr. var afsendt og tilligc 20 kr. til enken efter Niels, der boede i Gjesten. Kirsten Marie ventede en tid forgæves efter pengene. For at få besked på, hvordan det gik med svigerindens 20 kr., spadserede hun en dag den lange vej til Gjesten. Det viste sig, at der heller ingen penge var kommet dertil. Kirsten Marie ville have orden i denne sag. Hun spadserede derfor til postmesteren i Vejen for at høre, om pengene var ankommet dertil. Det var de. Da postmesteren undersøgte sagen, viste det sig, at postbudet havde beholdt pengene. Det kostede ham stillingen som postbud.

Niels' enke udvandrede senere til Amerika og fik ophold hos en datter, der var der ovre. En anden datter fulgte med hende.

Så vidt det har kunnet oplyses, er der ingen efterkommere efter Hans Nielsen her i landet.

B. Niels Jensen

f. d. 17-3-1839 (død d. 27-9-1916), gift d. 1-12-1865 med Maren Kristensdatter, f. i året 1843 (død d. 19-10-1913), datter af gårdejer Kresten Madsen og hustru, Kirsten Marie Sørensdatter, der var ejer af gården „Helkrog" matr. nr. 9 i Agerbæk.

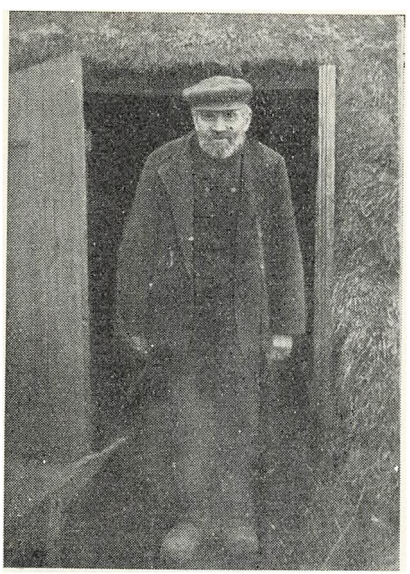

Niels Jensen

Efter brylluppet overtog han sin fødegård og fik forældrene på aftægt, faderen i 15 år, moderen i 19 år. Det blev små kår i hjemmet. Når aftægten skulle svares, blev der ikke altid råd til at få smør på brødet. Men ved flid og nøjsomhed kom de igennem og fik opdraget børneflokken, der voksede til. Niels var blandt de første, der fik heste til kørebrug i stedet for stude. Derved tjente han undertiden en ekstra skilling; thi hestene var jo en noget hurtigere befordringsmiddel end studene. Derfor lejede man Niels til at køre købstadture. Niels var veteran fra krigen i 1864 og ville undertiden godt fortælle derom. Han fandt, at vore soldater var for ringe bevæbnet under denne krig. De havde kun forladegeværer, og tyskerne havde bagladegeværer, så resultatet var på forhånd givet.

Han afstod gården til Sønnen Søren Jensen d. 15-12-1902 og kom på aftægt hos denne. Maren var i flere år noget lammet af en hjerneblødning. Det var et slemt tryk på hjemmet. Niels var stadig i virksomhed og hjalp sønnen, så godt han kunne. Han ville helst ud med hestene og pløje eller harve og gjorde således

tjeneste for en karl. Han udtalte sig om, at det havde været hårde dage, da han selv havde sine forældre på aftægt og de forlangte at få det hele svaret, som var dem tilskrevet. Således ville han ikke være til byrde.

Maren og Niels Jensen

Det kneb undertiden for ham at se det rigtige i de forbedringer, Søren ville have lavet, enten det så var gødningshus, ajlebeholder eller lignende. Men når så virkningerne viste sig, indrømmede han dog rigtigheden, og det var hans stolthed, at sønnen drev ejendommen så stærkt frem, en fremgang, han selv havde sin store andel i på grund af sit arbejde.

Overfor naboerne var et godt forhold. Andreas Kristensen døde i 1906, mens der endnu var tre ukonfirmerede børn. Enken, der fortsatte driften af gården i 25 år, er Niels taknemlig for de mange besøg, han aflagde. Han var altid villig med råd og hjælp, når det tiltrængtes.

Børn:

I Jens Madsen Jensen.
II Kresten Jensen.
III Ester Marie Jensen.
IV Søren Jensen.
V Maren Jensen.
VI Kirsten Marie Jensen.

I. Jens Madsen Jensen (Feldberg)

f. d. 2-2-1867 (død d. 24-11-1928), gift i Assens kirke d. 8-10-1892 med Fanny Petrea Olivia Rasmussen, f. d. 9-1-1869. Fanny bor:

Finsensgade 60, Esbjerg.

Jens Madsen Jensen har efter bevilling taget navnet „Feldberg" som familienavn. Alle børnene er døbt Jensen, men har altså senere fået navnet Feldberg. Han begyndte som stationskarl og har efterhånden tjent sig op igennem de forskellige stillinger til togfører. Han har haft opholdssted flere steder. De to ældste børn er født i Vejle, den tredie i Hedensted. De sidste fem er født i Varde.

Fanny og Jens Feldberg

Jens Madsen og hustru var virksomme medlemmer af indre mission. Sammen med svogeren, John Pedersen, var han blandt de første i Fåborg sogn, der tilsluttede sig bevægelsen.

Børn:

a. Anna Cathrine Olivia Feldberg f. d. 13-10-1893 i Vejle, gift med Åge Lars Alfred Larsen, f. d. 6-10-1885 i København, søn af gørtler Lars Larsen og hustru, Caroline Josefine.

Anna og Åge Larsen er begge kontorassistenter ved D.S.B. 2. distrikt, Århus. De bor i Rosenvangsalle 34. I dette ægteskab er ingen børn, men de har adopteret en pige, Åse, der er født d. 29-7-1918 i Hjerm. Gift med Anker Kristoffersen, f. d. 13-2-1916. Han er fængselsbetjent ved statsfængslet i Horsens.

Børn:

1. Peter, f. d. 17-3-1941 i Viby J.
2. Hanne, f. d. 14-8-1942 i Horsens.

b. Georg Kristian Feldberg

f. d. 30-6-1895 i Vejle, gift med Vilhelmine Nielsen, f. d. 3-4-1889 i Vrøgum, datter af gårdejer Adam Nielsen og hustru, Marie.

Georg er fuldmægtig ved kolonien „Filladelfia", Dianelund, Sjælland.

Børn:

1. Arne, f. d. 5-1-1923 i Rønde, gift d. 26-11-1949 med Kirsten Dril, der er født d. 20-9-1929 i Dianelund, datter af tømrer Bernd Dril og hustru, Poula.
2. Gerda, f. d. 10-11-1927 i Rønde.
3. Fanny Marie, f. d. 6-3-1930 i Esbjerg.
4. Lisbeth, f. d. 4-4-1933 i Tranum.

c. Niels Olaf Feldberg

f. d. 29-11-1896 i Hedensted, gift med Mette Brinch Hansen, f.d. 1-5-1894 i Blåvand, datter af Hans Hansen og hustru, Dorthea.

Han er telegrafkontrollør i Esbjerg.

Børn:

1. Hans Olaf Brinch Feldberg, f. d. 4-4-1921 i Blåvand, død d. 15-9-1948 i Esbjerg, gift med Else Nielsen, der er født d. 24-1-1921 i Esbjerg.

Han er stationsarbejder ved D.S.B. i Esbjerg.

Der er en søn: 1 a. Jørn, f. d. 20-9-1943 i Esbjerg. 1 b. Hanne f. d. 12-12-1948 i Esbjerg.

2. Jens Brinch Feldberg, f. d. 30-9-1922 i Blåvand, gift d. 13-9-1947 med Jytte Bocksen, der er født d. 4-4-1927.

   Børn:

   2 a. Aksel, f. d. 12-4-1949 i Århus.

3. Svend Åge Brinch Feldberg, f. d. 25-5-1926 i Blåvand.
4. Mogens Brinch Feldberg, f. d. 15-5-1933 i Varde.
5. Dorthe Brinch Feldberg, f. d. 25-6-1935 i Esbjerg.

d. Ester Marie Feldberg

f. d. 26-10-1898 i Varde (død 24-2-1930), gift med Niels Vilhelm Nielsen, f. d. 8-2-1888 i Vrøgum, søn af gdr. Adam Nielsen og hustru, Marie.

Han er repræsentant i Århus.

Børn:

1. Inger, f. d. 21-12-1922 i Rønde, død d. 29-5-1926.
2. Leif Adam f. d. 7-10-1924 i Rønde.
3. Else Marie, f. d. 27-10-1926 i Rønde, gift den 17-5-1946

med Anker Bjerregård, der er født d. 31-1-1923.

Han er handskemager i Århus.

Børn:

3 a. Jan, f. d. 20-11-1946 i Århus.

3 b. Susanne, f. d. 8-4-1948 i Århus.

4. Grethe, f. 1929 i Rønde, død 1929.

e. Mary Kirstine Feldberg

f. d. 24-6-1901 i Varde (død d. 8-8-1935), gift med Axel Marinus Hansen, f. d. 5-2-1902 i Gørding, søn af karetmager Hansen.

Han er overtrafikassistent og bor Dahlsvej, Lunderskov.

Adoptivsøn:

Knud, f. d. 22-6-1928 i Hammerum.

f. Svend Åge Feldberg

f. d. 1-5-1905 i Varde, gift med Hilma Thingvad, f. d. 31-1-1909 i Esbjerg, datter af skrædermester Thingvad.

Han er expeditionssekretær i Esbjerg og bor i Skolebakken 45.

Børn:

1. Kirsten, f. d. 3-7-1932 i Esbjerg.
2. Poul, f. d. 16-2-1936 i Esbjerg.

g. Inger Feldberg

f. d. 4-3-1907 (død d. 29-2-1913).

h. Otto Imanuel Feldberg

f. d. 9-11-1909 i Varde, gift med Inger Jørgensen, f. d. 18-2-1910 i Esbjerg, datter af postmester Hans Jørgensen og hustru, Anna, Herning.

Han er landsretssagfører i København og bor i Lyostensvej 3, Vanløse.

Børn:

1. Jørgen, f. d. 7-3-1935 i København.
2. Ole, f. d. 20-2-1939 i København.
3. Per, f. d. 27-5-1942 i København.

II. Kresten Jensen

f. d. 19-2-1870 i Agerbæk (død 18.-11-1931), søn af Niels Jensen og hustru, Maren Kristensdatter, gift d. 29-12-1892 med Kirsten Marie Jepsen, f. i Kærbjerge d. 29-1-1873 (død d. 5-6-1937), datter af Søren Peder Jepsen og husru, Kirsten Kristensen.

Søren Peder Jepsen har haft en ejendom i Kærbjerge matr. nr. 3 d Agerbæk. Han har fået skøde på jorden d. 31-1-1871 af Hans Jensen, Agerbæk. I denne er bemærket, at køberen har hidtil haft jorden i leje iflg. lejekontrakt af 8-1-1849. Lejerne har for længst opført bygninger.

Købesummen var 400 rdl. rigsmønt. Den nuværende ejer er Åge Jørgensen (1949).

Kresten overtog en udmarksparcel af faderens ejendom matr. nr. 2 i, skøde d. 21-6-1892. Han fik bygget et hus i sommeren 1892. Marken bestod mest af hede, da Kresten overtog den. Han begyndte med en besætning på to køer og to trækstude, ingen heste. I de første år måtte han ud at tjene en dagløn en del af tiden. Heden blev opdyrket, og bygningerne gjort større ved tilbygning. Arealet blev forøget ved tilkøb. Først blev der købt 10 td. land hede af naboen (fætteren) Jens Madsen Jensen. Dette areal blev også opdyrket. Jens M. Jensens ejendom er udstykket fra matr. nr. 5 a i Agerbæk. Til denne gård hørte endnu et stykke udmark, som grænsede ind til Kresten Jensens jord. Dette jordstykke købte Kresten også, samt et stykke, der lå på samme linie, men hørte under matr. nr. 1 a i Agerbæk. Det købte han også, da denne gård blev udstykket. Så blev der købt et kærareal beliggende i Kærbjerge, grænsende op til et kærstykke, som han ejede der. Dette areal blev købt af H. C. Kristensen, der er ejer af matr. nr. 3 a, Agerbæk.

Ejendommen bestod nu af 51 td. land, der ved hans død altsammen var opdyrket. Bygningerne bestod af 3 længer, og der var en besætning på ca. 25 kreaturer og to heste, samt får og svin.

Kresten efterlod sig ikke nogen kontant formue, der stod i forhold til det arbejde, der var udført. Han var hele sit liv en mand, der gerne ville gøre sine medmennesker en tjeneste, så vidt hans evner rakte. Bad nogen af slægt og venner ham om at skrive sit navn som kautionist, kunne han ikke godt sige nej dertil. Det gik ikke af uden tab. Han var heller ikke bange for at give en håndsrækning på anden måde. F. eks. kan nævnes, at en ny nabo havde fået et stykke hede pløjet og var ifærd med at køre mergel derpå. Da kom Kresten en dag og tilbød, at han godt kunne hjælpe at

læsse. Han hjalp i tre dage, uden at han ville have noget vederlag for det.

På dette ægtepar passer Johan Skjoldborgs digt:

Du husmand, som ørker den stridige jord,
og vover din arm og din bringe,
som drager det første kulturens spor,
med plovjærnets sølvblanke klinge,
mer ridder du er, med din barkede hånd,
end mange, der pyntes med stjerner og bånd,
og tripper på bonede gulve.

Efter menneskelig bedømmelse var Kresten et sandt kristent menneske, der, såvidt hans evner rakte, efterlevede de gamle ord: „Alt, hvad I vil, at menneskene bør gøre mod eder, det gør I også mod dem". De tilsluttede sig begge indre mission som virksomme medlemmer. Selv om Kresten udførte et stort legemligt arbejde, fik han dog god tid til at læse i sin bibel og lære dens indhold. Ved sammenkomster, enten hjemme eller ude, benyttede han ofte lejligheden til at læse et stykke af „æ bog" og få en samtale i gang om det læste. Han kunne gøre dette på en sådan måde, at det ikke stødte an, selv i selskab med anderledes sindede. Han benyttede ofte lejligheden ved et tilfældigt møde med enkelte mennesker til at lægge dem et Guds ord på sinde.

På den måde vil han sikkert mindes af mange og har således gjort et godt arbejde.

I ægteskabet var der ni børn. Først et par tvillinger, der var dødfødte.

a. Kristine Marie Jensen

f. d. 22-8-1895, gift d. 12-11-1920 med Peder Kristian Nikolaj Jensen, f. d. 13-4-1890 i Kærbjerge, søn af gdr. Jens Hansen og hustru, Ane Marie Sofie Vilhelmine Schildt.

Efter brylluppet overtog de en gård i Kærbjerge matr. nr. 1 e, 1 i, 2 c, 2 o og 17 a. Denne gård kunne de dog ikke magte, men måtte ret hurtigt afstå den igen. De beholdt et jordstykke, som var tilkøbt og beliggende længst ude i Kærbjerge matr. nr. 11 e, 5 f, 15. Der fik de et hus bygget og fik deres hjem der I jorden var en del tørvejord, som de skaffede sig nogen indtægt ved at

opgrave. Desuden havde Peder noget arbejde i den nærliggende Klelundplantage.

I ægteskabet er seks børn, alle født i Kærbjerge.

1. Kirsten Kristence Jensen, f. d. 10-12-1921, gift d. 19-11-1940 med Emil Jørgensen, f. d. 27-11-1915 i Lourup, Gørding sogn, søn af Jørgen Peder Jørgensen og hustru, Ane.
   Han er arbejdsmand.
   Børn:
   1,a. Alfred Nikolaj Jørgensen, f. d. 2-6-1942.
   1 b. Betty Marie Jørgensen f. d. 20-10-1943.
   1 c. Karsten Jørgensen, f. d. 27-12-1946.
2. Jens Vilhelm Jensen, f. d. 13-10-1923.
3. Astrid Elionora Jensen, f. d. 2-2-1926, gift d. 5-11-1946 med Søren August Jessing, f. d. 5-5-1923 i Rebelsig, Vejrup sogn, søn af Kristian Jessing og hustru, Sørine.
   De har en landejendom i Læborg sogn, kaldet lille Hundsbæk.
   Børn:
   3 a. Peter Trygve Jessing, f. d. 21-5-1947 i Øster Gasse, Skærbæk sogn.
   3 b. Lissy Marie Jessing, f. d. 25-1-1949 i Læborg sogn.
4. Signe Anine Jensen, f. d. 26-5-1928.
5. Hans Gunner Jensen, f. d. 1-2-1933.
6. Ester Kristine Jensen, f. d. 3-8-1935.

b. Ester Marie Jensen

f. d. 15-10-1898 (død d. 17-10-1932), gift d. 26-11-1920 med Peder Sørensen Fyhn, f. d. 24-1-1896 i Terpling, Åstrup sogn, søn af husmand Jendre Fyhn og hustru, Mette Marie Sørensen.

Peder giftede sig anden gang d. 12-2-1935 med Johanne Mastrup, f. d. 13-3-1908, datter af Jens Mastrup.

Peder har en ejendom i Rodebæk, Fåborg sogn, matr. nr. 3 f.

Børn i første ægteskab:

1. Marie Fyhn, f. d. 29-1-1922.
2. Kirstine Fyhn, f. d. 10-8-1923.
3. Kristian Jendre Fyhn, f. d. 7-2-1924.
4. Anna Dorthea Fyhn, f. d. 21-2-1927.

5. Jendre Fyhn, f. d. 17-6-1928, død d. 17-6-1928.
6. Martha Fyhn, f. d. 14-8-1929.
7. Metha Fyhn, f. d. 31-10-1931.

Børn i andet ægteskab:

8. Leo Fyhn, f. d. 4-8-1936.
9. Ester Jenny Anitta Fyhn, f. d. 27-11-1937.
10. Jens Gerhard Mastrup Fyhn, f. d. 26-12-1938.
11. Viggo Fyhn, f. d. 25-2-1940.
12. Asker Erland Fyhn, f. d. 30-3-1941.
13. Ruth Fyhn, f. d. 4-1-1944.
14. Sigfred Fyhn, f. d. 1-10-1945.

c. Jens Kristian Jensen

f. d. 18-9-1901, gift d. 17-6-1927 med Louise Amalie Nielsen, f. d. 20-5-1904, datter af Peder Knudsen Nielsen og hustru, Sine Maren Kirstine Pedersen af Rodebæk, Fåborg sogn.

Peder Knudsen Nielsen købte en parcel fra Fladsøgård den 15-1-1879 for en købesum af 1200 kr. I denne købesum var indbefattet teglsten til at bygge hus af. Ejeren af Fladsøgård, Jens Chr. Ditlevsen, lavede og brændte stenene. Peder fik et hus bygget og oprettede en landbrugsbedrift. Ejendommen har matr. nr. 2 d Rodebæk. Den ejes nu (1949) af Ankjær Thomsen. — I lighed med så mange andre af den tids mindre jordbrugere rejste han til Fyn og solgte jydepotter og revlingriskoste.

Jens købte et jordstykke i Debel, matr. nr. 1 n, hvoraf ca. halvdelen var hede. På dette fik han statslån og et hus bygget. Her har de deres hjem. Heden er opdyrket.

Børn:

1. Andreas Jensen, f. d. 5-9-1928.
2. Johannes Jensen, f. d. 12-4-1930.
3. Ejler Kresten Jensen, f. d. 4-8-1932.
4. Evald Jensen, f. d. 14-7-1936.

d. Niels Jensen

f. d. 30-6-1904, gift d. 26-10-1932 i Øster Snede kirke med Ane Marie Madsen, f. d. 13-3-1905, datter af gdr. Knud Jensen Madsen, f. d. 25-2-1869 i Øster Snede sogn, og hustru, Maren Jensdatter Jørgensen. Hun døde i året 1916 — 39 år gammel.

I året 1927 var Niels på diakonskolen i Århus. Han virkede et par år i børnesagsarbejdet, men fik så et cementstøberi i Vissenbjerg på Fyn. Ved dette arbejdede han til sit giftermål i 1932. Han fik da en stilling som repræsentant og brøndgraver med bopæl i Kragelund pr. Løsning. Fra 1937 til sin død d. 22-4-1939 arbejdede han som jord- og betonarbejder i Århus.

Ane Marie er lærerinde, dimitteret fra Århus seminarium i året 1927. Efter forskellige vikariater blev hun lærerinde i Kragelund privatskole i tiden fra d. 1-11-1928 til d. 1-3-1934. Efter mandens død søgte hun embede ved folkeskolen og fik vinterlærerindeembedet ved Bøvl skole, Sdr. Omme sogn fra d. 1-11-1939 til d. 1-5-1940 og derefter ansættelse som forskolelærerinde i samme sogn ved Sdr. Omme skole.

Børn:

1. Kristian Arvid Hedegård Jensen, f. d. 5-9-1933 på Vejle amts- og bysygehus.
2. Knud Erling Hedegård Jensen, f. d. 20-12-1934 i Øster Snede sogn.

c. Peder Kristian Jensen

f. d. 31-8-1907, gift d. 30-5-1931 med Ester Jensen, f. d. 30-5-1907 i Ohre, Arninge sogn, Lolland, datter af Niels Laurids Jensen og hustru, Hilda Anna Marie Lok Jørgensen.

Kristian overtog fødegården og fik sine forældre på aftægt. Med dem fulgte søsteren, Kirsten, der var syg af turberkulose. Hun døde samme efterår. Det gik så tragisk, at Kresten døde, mens man var ved kirken til datterens begravelse. Han døde af lungebetændelse.

Kristian og Ester tog fat med godt mod og villie, men desværre med svigtende helbred for begges vedkommende. Kristian havde pådraget sig en hofteskade, som han ikke ænsede i tide og derfor ikke fik helbredet.

De solgte gården d. 1-9-1947 til Ingvard Kristensen. Jorden er dermed ude af slægtens eje. De købte afdøde Jens Madsen Jensens hus i Agerbæk. Kristian forsøger sig her som håndværker, hvad han har en medfødt lyst og evne til.

Ægteskabet er barnløst.

h. Andreas Sofus Jensen

f. d. 13-5-1910, død d. 23-5-1926.

i. Kirsten Marie Jensen

f. d. 18-9-1912, død d. 13-11-1931.

III. Ester Marie Jensen

f. d. 4-1-1873, død d. 27-4-1897 i Vrenderup, gift d. 27-11-1891 med John Pedersen, f. d. 9-8-1863 i Vrenderup, søn af Peder Jensen og hustru, Karen Johnsdatter.

John giftede sig anden gang med en søster til sin første hustru.

VI. Kirsten Marie Jensen

f. d. 3-5-1879 (død d. 16-3-1902), gift d. 6-1-1899.

John giftede sig tredie gang d. 8-4-1904 med Cæcilie Marie Madsen, f. i Åstrup d. 8-4-1882, datter af husmand Anders Kristian Madsen og hustru, Mette Kirstine Olesen.

John overtog sin faders ejendom i Vrenderup. For denne findes der en levnedsskildring i „Fra Ribe amt 1936", udgivet af „Historisk Samfund for Ribe amt", på grundlag af optegnelser af Iver Kr. Frederiksen. Her gives et uddrag af denne skildring.

Peder Jensen (hans kendingsnavn var Per Storm) er født i Vorbasse, søn af sognefoged Jens K. Hansen. Hans Hustru, Karen Johnsdatter, er født i Agerbæk, datter af John Eskesen.

Han ville gerne i sine ældre dage tale om treårskrigen, hvori han var deltager. Han lå først to år i fast tjeneste, derefter var han tre år i krig. Han måtte altså ofre fem år af sit liv til militærtjeneste.

Peder og Karen begyndte deres egentlige livsgerning ude i Vrenderup hede. Her var hede og mose overalt med undtagelse af et lille stykke agerjord hist og her. Vejene var meget dårlige. Ligegyldig hvor de skulle hen, var der kun et eller flere par hjulspor at færdes ad. Der gjordes ikke noget ved vejene, kun i de værste huller blev der puttet nogle store sten. Hvor der var høj hede, lavede man et nyt spor eller en gangsti. I 1859 begyndte Peder og Karen i et lille fatttigt hjem derude på heden. Til ejendommen hørte i 1859 — ca. 30 hektar, hvoraf der kun var 1—2 hektar opdyrket, men der var 4½ hektar god tørvejord. Her havde de en guldgrube liggende, men det vidste hverken Peder eller de andre.

Den store mose, hvoraf Peder havde de 4½ hektar, hedder Driftsmose. Om vinteren lignede mosen en sø; thi vandet kunne ikke komme bort, ingen tænkte på at gøre noget for at lede vandet væk. Man troede jo ikke, jorden var noget værd.

Peder købte i sin tid ejendommen for 60 daler. Det kunne heller ikke lade sig gøre at tjene føden på den. Han måtte ud at tjene noget ved daglejerarbejde. Han måtte gå langt for at få arbejde. Helt til nord i Øse sogn. Han kunne tjene en dagløn af 66 ører pr. dag om sommeren. Karen lavede jydepotter. Om vinteren lavede de revlingriskoste og solgte dem. Omsider opdagede Peder, at der kunne tjenes noget i mosen. Han gav sig til at grave tørv, og deraf brændte smedekul. Derved kunne han tjene mere end ved at være daglejer, og så var der den fordel, at han kunne blive hjemme og derved bedre få gjort noget ved ejendommen. De kunne også bedre hjælpe hinanden, både ved landbruget, i mosen, ved pottemagerarbejdet og kostebindingen. Da de kom så vidt, at de fik to køer, benyttede de dem som trækdyr.

Da det var ved at lysne lidt for dem i økonomisk henseende, kom der sygdom til huse, og Karen døde. Peder fik da en husbestyrerinde. Men han længtes dog efter en fast medhjælper. Det kom han også over. Der kom mange smede rundt omkring fra for at købe kul, også en fra Ølgod. Han rådede Peder til at gifte sig igen, og han vidste også, hvor der var en, som kunne passe ind i forholdene. Det blev en aftale, at smeden først skulle tale med Margrethe; gik sagen i orden, skulle smeden have et læs kul for sin ulejlighed — og sådan gik det.

I 1880erne begyndte Peder at blive træt. Nu havde han arbejdet her henved tredive år og var ikke kommen videre, end at han havde tre køer og nogle får. Imidlertid var børnene blevet store, og sønnen, John Pedersen, drog hjem og tog fat.

John var i sin første ungdom ude at tjene hos fremmede, men da han var 19 år gammel, bad faderen ham komme hjem, da han ikke længere var så rask, at han kunne klare sig selv. John tog så hjem. Der var den gang 3 køer på ejendommen, men ingen stude eller heste. Faderen brugte køerne til trækdyr. John prøvede dem også, men syntes ikke, det kunne føre til noget. Han prøvede så

på den måde, at han fik arbejde hos bønderne i omegnen på den betingelse, at han fik deres heste at arbejde med hjemme. Det viste sig at give lidt mere fart i landbruget. Der var kun lidt opdyrket jord, men mange hektar hede. Der blev en del opdyrket og merglet, og efter få års forløb fik han stude at køre med, og der blev arbejde nok hjemme i bedriften. John har fået skøde på ejendommen matr. nr. 1 e i Vrenderup d. 11-6-1889. Han byggede et nyt hus, ni fag, i hvilke der var både beboelse, stald og lade. Faderen og stedmoderen kom på aftægt og boede i det gamle hus, så længe stedmoderen levede. Senere flyttede faderen hen i det nye hus og fik ophold der sammen med John og hans familie, så længe han levede.

Trods megen sygdom og mange dødsfald i familien, fik John en stor del af heden opdyrket og merglet. Mergelen fik han i Agerbæk hos sognefoged Niels Peder Pedersen. Der var ca. 4 km at køre med den. I den første tid gravede han i fællesskab med en nabo og delte den opgravede mergel med ham og kørte den så den lange vej hjem på marken. Senere blev der anlagt en mergelbane i sognet. Den kom også til Vrenderup. Med den fik han 350 m^3 mergel kørt ud. Det var en stor lettelse, og det blev til en overkommelig pris. Der var ca. 25 hektar opdyrket jord, da han afstod ejendommen til sin søn, Magnus, i året 1933, og en besætning på to heste, 25 kreaturer og mange svin. Der var bygget tilsvarende bygninger. Kreaturbesætningen var „korthorn". Den var i så god stand, at den hjembragte ejeren adskillige præmier fra egnens dyrskuer. Han havde forståelse af betydningen af godt tyrehold. Han var derfor medlem af en kvægavlsforening for at drage nytte af de gode tyre, som der fandtes.

En stor hjælp til at få fart i landbruget var mosen, som hørte til ejendommen, idet der kunne skaffes en del penge ved salg af tørv. Særlig under verdenskrigen 1914-18 gav det meget, også så meget, at John tillod sig at købe personbil.

I John Pedersens ungdom gik en stærk religiøs vækkelse hen over landet ved Vilhelm Becks virksomhed. Af den blev John grebet og førte, som en af de første, bevægelsen hjem til Fåborg sogn. Han ønskede, at flere skulle få del deri og ville gerne have afholdt

møder, men det kunne ikke lade sig gøre uden sognepræstens tilladelse. Lokale, som kunne anvendes, fandtes i skolen, som sognerådet skulle give tilladelse til at benytte. Det har sikkert kriblet lidt i den ca. 20-årige unge mand at gå disse ærinder, men der b l e v afholdt et møde i Slebsager skole med tale og forhandling, der til tider var ret bevæget, men mødets resultat var, at John fandt en ligesindet mand, så nu var de to. Arbejdet blev fortsat med stigende tilslutning. Først i 90erne var der så mange, at man overvejede at bygge et missionshus. Det blev dog udsat af økonomiske grunde. Men i året 1897 blev missionshuset i Fåborg bygget. John var medlem af byggeudvalget. Da huset var bygget, blev han valgt til medlem af bestyrelsen, og han blev bedt om at ordne møderne, der skulle afholdes.

Senere opstod ønske om at få en missionær til Agerbæk. Man fik tilbud fra missionær Peder Hansen, men på den betingelse, at der blev bygget et missionshus i Agerbæk. Der var på den tid en ret stor kreds i Agerbæk, der tilsluttede sig „indre mission", som er bevægelsens navn. I økonomisk henseende var vi inde i en rig tid under verdenskrigen 1914-18, så man gik ind på betingelserne. Missionshuset i Agerbæk blev bygget i 1917 og missionær Peder Hansen flyttede fra Skanderup ved Lunderskov til Agerbæk, hvor han byggede „Villa Gry" og bosatte sig der.

Efter opfordring har John Pedersen på sine gamle dage skrevet indre missions historie, som det har udviklet sig i Fåborg sogn. Beskrivelsen er opbevaret i Fåborg missionshus.

Foruden bestyrelsen for missionshuset har John haft forskellige andre offentlige hverv. Han var i ca. 20 år medlem af menighedsrådet. I ligeså lang tid var han formand for en kreds af „dansk missionsselskab", kreds nr. 461. Han var en tid medlem af skolekommissionen, værgerådet og hjælpekassens bestyrelse. Cæcilie var også en tid medlem af værgerådet og hjælpekassens bestyrelse.

Ester Maries børn:

a. Karen Margrethe Pedersen

f. d. 14-7-1892, gift d. 15-2-1932 med enkemand Kristian Lauridsen Kristensen, f. d. 10-6-1873 i Fåborg (død 26-5-1932 i Vrenderup), søn af Thøger Kristensen og hustru, Martha Kristensen.

Kristian Lauridsen Kristensen, hvis kendingsnavn var „Lauesen", var ejer af en gård i Vrenderup, matr. nr. 1 a. Han var en dygtig bonde og velagtet i den kreds, han færdedes iblandt. Han var medlem af Fåborg sogneråd i flere perioder.

Efter hans død beholdt Karen gården, indtil hun giftede sig igen. Da afstod hun den til en datter af „Lauesen"s første ægteskab.

Karen giftede sig anden gang d. 29-5-1942 med Bohardt Lindholdt Rasmussen, f. i Årre d. 15-12-1916 (død i Hjortkær d. 9-10-1944), søn af husmand Peder Kristian Rasmussen og hustru, Else Jørgine Kallesen.

De købte en ejendom i Hjortkær.

Begge ægteskaber var barnløse.

b. Marie Pedersen

f. d. 7-6-1893, gift d. 1-5-1914 med Niels Peder Nielsen, f. i Agerbæk d. 2-4-1891, søn af Jens Kristian Nielsen og hustru, Marie Kirstine Jensen, der er født i Rolighed i Fåborg sogn, søster til Hans Nielsen Jensen.

I den første tid af deres ægteskab var Marie og Niels Peder i København, hvor de havde en mælkehandel, men de har sikkert længtes efter hjemegnen og en landbrugsbedrift; thi den 14-5-1918 har de overtaget gården „Helkrog", matr. nr. 9 a i Agerbæk, og der har de siden haft deres hjem. Foruden at passe gårdens drift har Niels Peder igennem årene drevet en del kartoffelhandel på København.

Børn:

1. Marie Kirstine Nielsen, f. d. 10-9-1914,død d. 18-9-1914.
2. Ester Marie Nielsen, f. d. 4-11-1916.
3. Jens Kristian Nielsen, f. d. 17-5-1919, gift d. 21-4-1949 med Ninna Augusta Jepsen, f. i Skovlund d. 2-8-1921, datter af Jeppe Laugesen Jepsen og hustru, Ellen Kirstine Jørgensen.
   Han har købt en gård af Magnus Hermansen d. 20-1-1949, matr. nr. 5 b og 5 e i Rodebæk, Fåborg sogn. Købesummen var 85,000 kr.
4. John Peder Nielsen, f. d. 10-3-1926, død d. 27-1-1927.
5. Marie Kirstine Nielsen, f. d. 27-12-1928.
6. John Cecilius Nielsen, f. d. 30-3-1931.

c. Peder Johnsen Pedersen

f. d. 26-10-1894, gift d. 19-11-1920 med Kathrine Kristensen, f. i Outrup den 25-5-1899, datter af Kristian Bøjsen Kristensen og hustru, Ane.

Peder er ansat ved D.S.B. som overportør ved Grindsted st.

Børn:

1. Ester Annine Pedersen, f. d. 3-1-1922 i Grindsted, gift d. 23-6-1946 med Tage Eeg Sørensen, f. d. 1-7-1922 i Grindsted, søn af skoleinspektør S. H. Sørensen og hustru, Marianna, Grindsted.

   Tage er førstekommis i en isenkramforretning i Horsens.

Børn:

1 a. Birthe Eeg Sørensen, f. d. 4-10-1947.

2. Rita Pedersen, f. d. 17-4-1931.

d. Niels Jensen Pedersen

f. d. 20-2-1896, død d. 10-2-1905.

e. Estrid Marinus Pedersen

f. d. 21-4-1897, død d. 1-5-1897.

Kirsten Maries børn:

a. Ester Marie Peersen, f. d. 1-8-1894, død d. 7-6-1900.

b. Eskild Magnus Pedersen, f. d. 5-7-1901, død d. 31-3-1902.

Cæcilie Marie Madsens børn:

a. Meta Kirstine Pedersen, f. d. 2-1-1905, gift d. 22-12-1924 med Jørgen Mikkelsen, f. i Tistrup d. 9-8-1899, søn af Mikkel Peder Mikkelsen og hustru, Else Kathrine Nielsen.

   Jørgen har haft hus i Rousthøje, Grimstrup sogn, hvor han var arbejdsmand og hjemmeslagter. Fra d. 1-8-1945 har han haft hus i Stenderup ved Krogager, hvor han er bestyrer af telefoncentralen.

   Der har været ni børn, men fem er døde som smaa:

   1. John Mikkelsen, f. d. 16-10-1927.
   2. Gunnar Mikkelsen, f. d. 7-4-1929.
   3. Else Cecilie Mikkelsen, f. d. 27-2-1937.
   4. Margit Petra Mikkelsen, f. d. 25-7-1948.

b. Niels Magnus Pedersen, f. d. 7-7-1906, gift d. 2-9-1943 med Anna Margrethe Hansine Johansen Pedersen, f. i Debel, Få-

borg sogn d. 24-3-1926, datter af husmand Mads Jakob Johansen Pedersen og hustru, Andrea Georgine Thane.

Magnus overtog sit fødehjem i Vrenderup, men det blev kun af kort varighed. Han solgte ejendommen og har siden været arbejdsmand med bolig forskellige steder i Debel og Agerbæk. I 1947 har han købt et hus i Agerbæk.

Børn:

1. Lis Thane Pedersen, f. d. 2-11-1943.
2. Asta Thane Pedersen, f. d. 4-9-1946, død d. 13-5-1947.
3. Hans Thane Pedersen, f. d. 1-10-1948, død d. 1-10-1948.

c. Alfred Kristian Pedersen, f. d. 30-1-1908, gift d. 9-12-1930 med Signe Toutrup, f. i Starup d. 26-6-1907, datter af Iver Toutrup og hustru, Kathrine Jensen.

De overtog en gård i Hovborg, men den solgte de efter kort tids forløb og købte et hus i Starup, hvor han er arbejdsmand, og hun er damefrisør.

Børn:

1. Annalise Pedersen, f. d. 29-6-1933.
2. Kaj Storm Pedersen, f. d. 24-12-1935.
3. Grete Pedersen, f. d. 17-2-1939.
4. Evald Pedersen, f. d. 11-4-1943.
5. Karen Marie Pedersen, f. 1945.

d. Ester Kirstine Marie Pedersen, f. d. 13-7-1910, gift d. 29-10-1938 med Harald Nielsen, f. i Arrild sogn d. 15-5-1912, søn af Thomas Nielsen og hustru, Anna Marie.

Harald er gravemester ved Styrup og Pros-Jensen.

Børn:

1. Cecilie Marie Nielsen, f. d. 2-11-1945.
2. Thomas Nielsen, f. d. 14-5-1948.

e. Anna Elfrida Pedersen, f. d. 18-6-1915, gift d. 7-2-1937 med Henry Nielsen, f. i Alslev d. 31-12-1910, søn af Søren Nielsen og hustru, Hansine.

Børn:

1. Villy Vang Nielsen, f. d. 18-11-1937.
2. Jonna Storm Nielsen, f. d. 16-4-1942.
3. Hans Jørgen Nielsen.

»Helkrog«

Denne gård har tidligere i mange år været i slægtens eje. Det første, der findes i de tilstedeværende tingbøger i Varde, er skøde d. 4-12-1837 fra Mads Larsen til Kresten Madsen. Denne delte gården mellem to af sine børn. Datteren:

Ane Marie Kristensen, f. d. 6-12-1845 (død 5-1-1889), gift 1-12-1865 med Niels Pedersen af Rodebæk. Denne overtog hovedparcellen, matr. nr. 9 a d. 31-1-1867. Han afstod den til sin søn, Søren Pedersen, d. 11-6-1894. Denne kunne ikke klare sig ved ejendommen. Der blev gjort udlæg og afholdt auktion. Ved den lejlighed kom Hans Enevoldsen fra Heager i Øse sogn tilstede for at købe grise. Han kom da til at handle med Søren Pedersen om ejendommen, som han mageskiftede med sin gård i Heager. Handelen blev ordnet ved skøde d. 20-1-1896. Gården var dermed ude af slægtens eje indtil Niels Peder og Marie købte den i 1918. Maries mormor, Maren Krestensdatter, er født der den 30-3-1843 som datter af Kresten Madsen og hustru, Kirsten Marie Sørensdatter.

Ovennævnte Søren Pedersen og hustru, Ane, bor i Glejbjerg (i året 1944). Der har de oplevet den sjældne fest at holde guldbryllup søndag den 2-2-1944 samtidig med, at datteren holdt sølvbryllup og dennes datter holdt bryllup. Festen afholdtes på hotellet i Glejbjerg.

Den fraskilte parcel af gården, matr. nr. 9 b, blev overdraget til en søn,

Mads Kristensen (lille Mads), f. d. 6-7-1838, gift d. 23-11-1866 med Maren Madsen, f. d. 31-3-1843. I kirkebogen for Fåborg sogn står: Slegfredbarn, Moderen, Maren Clausdatter af Debel, som barnefader er udlagt ungkarl, Mads Sørensen, Halk, Haderslev amt.

I dette ægteskab var flere børn. Her nævnes den, der overtog fødegården, og hvis efterkommere stadig findes i Agerbæk og omegn.

Kirsten Marie Kristensen, f. d. 8-10-1868, gift d. 29-12-1894 med Peder Kristian Michelsen, f. i Pjedster d. 29-11-1865, søn af husmand Jens Jessen Michelsen og hustru, Kirsten Marie Pedersen.

De havde gården, så længe manden levede. Den er nu ude af slægtens eje, solgt til en mand ved navn Kristian Nissen.

Børn:

Dagny Kristine Marie Michelsen.
Agnes Mathea Michelsen.
Herluf Madsen Michelsen.
Agnes Mathea Michelsen.
Mary Michelsen.
Rigmor Michelsen.
Richard Plesner Michelsen.
Anna Michelsen.

Fire generationer

Dagny Kristine Marie Michelsen, f. d. 8-8-1895 i Agerbæk, gift d. 27-8-1912 med Adolf Hansen Damgård, der er f. d. 2-5-1886 i Hejnsvig by og sogn, søn af Jens Frederik Damgård og hustru, Else Marie Nielsen.

Adolf er ekstraarbejder ved Agerbæk station. De har bolig hos svigersønnen, Marinus Madsen i Agerbæk. Der er syv børn i dette ægteskab:

Elna Kristine Damgård, f. d. 6-9-1913 i Agerbæk, gift d. 17-11-1936 med Marinus Madsen, der er f. d. 12-11-1910 i Starup, søn af Mads Madsen og hustru, Mathilde Hansen.

I 1936 købte de en byggegrund i Agerbæk, matr. nr. 1 bk, og byggede samme år et hus der til beboelse. Her boede de til 1944,

da de byttede huset med et andet hus i Agerbæk, matr. nr. 1 al. Marinus Lauridsen har ladet dette hus bygge og har der haft bolig, indtil han nu overtog ovennævnte matr. nr. 1 bk. Der fik han dog ikke bolig, idet han samtidig byttede og fik „Villa Gry" til bolig. Hans svigerfader, Niels Marius Pedersen, havde boet der i en del år. Nu fik han ovennævnte matr. nr. 1 bk. Alle tre familier flyttede i deres nye hjem samme dag.

Marinus Madsen er musiker. Hans kone havde pensionat, mens de boede i det første hus. Da de i 1944 havde overtaget et større hus, søgte og fik de beværterbevilling, som de driver under navnet „Madsens Kafé".

Børn:
Henning Damgård Madsen, f. d. 3-11-1937.
Bjarne Damgård Madsen, f. d. 22-7-1946.

Kristian Damgård, f. d. 7-3-1916.
Ingrid Amalie Damgård, f. d. 19-5-1918.
Irena Damgård, f. d. 5-11-1921, død 20-11-22.
Herdis Irena Damgård, f. d. 7-7-1925.
Jens Damgård, f. d. 15-7-1929.
Ejgild Damgård, f. d. 3-4-1936.

Agnes Mathea Michelsen, f. d. 18-9-1897, død 1898.
Herluf Madsen Michelsen, f. d. 23-9-1899, død 24-7-1925.

Agnes Mathea Michelsen, f. d. 24-6-1901 i Agerbæk, gift d. 12-5-1927 med Hans Andersen Hansen, der er født d. 4-8-1897 i Brande sogn, søn af gdr. Anders Hansen og hustru, Kristine Marie Jensen.

Hans A. Hansen er inspektør ved Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring og Jydsk Brandforsikring, med bopæl i Grindsted.

Børn:

Herluf Erland Hansen, f. d. 7-9-1928, gift d. 12-12-1948 med Dagmar Thomsen, der er datter af amtsvejmand Thomas Thomsen, Hodde sogn, og hustru, Madsine Nielsen.

Herluf er kontorist paa svineslagteriet „Midtjylland", Grindsted.

Hakon Michelsen Hansen, f. d. 30-4-1930 i Vejrup sogn. Han er kontorist på svineslagteriet „Midtjylland", Grindsted.

Bente Kristine Hansen, f. d. 6-8-1938 i Grindsted.

Kurt Erling Hansen, f. d. 4-6-1944 i Grindsted.

Mary Michelsen, f. d. 19-6-1903, gift d. 3-12-1919 med Julius Gregersen, der er f. d. 6-8-1896 i Biltoft, Næsbjerg sogn, søn af Bardolin Gregersen og hustru, Mathilde Engaline Georgine Michlenburg.

Julius er arbejdsmand med bopæl i Vesterhede. Der er 8 børn.

Edith Gregersen, f. d. 22-12-1919 i Agerbæk.

Irene Gregersen, f. d. 24-11-1924 i Krogager.

Kaj Gregersen, f. d. 23-2-1930 i Vesterhede.

Leif Gregersen, f. d. 6-2-1932 i Vesterhede.

Svend Gregersen, f. d. 14-10-1934 i Vesterhede.

Åse Gregersen, f. d. 13-3-1937 i Vesterhede.

Erna Gregersen, f. d. 13-3-1937 i Vesterhede.

Ib Gregersen, f. d. 22-12-1940 i Vesterhede.

Rigmor Michelsen, f. d. 4-2-1905, gift med Daniel Kristensen, der er f. d. 11-3-1898 i Sdr. Omme, søn af Anton Kristensen, der er f. 10-12-1843, og hustru, Johanne Jensen, der er f. d. 15-8-1862.

Daniel er murer og bor i Esbjerg.

Børn:

Johanne Kristensen, f. d. 16-12-1922 i Grindsted, gift d. 20-2-1947 med Torkild Ditlevsen, der er f. d. 5-9-1925 i Holstebro, søn af Johan Peter Ditlevsen og hustru, Kathrine Sørensen.

Torkild er lokomotivfyrbøder og bor Revvej 41, Korsør.

Egon Kristensen, f. d. 8-10-1924 i Grindsted, gift d. 19-11-1948 med Karen Marie Callesen, der er f. d. 22-4-1928 i Andrup, datter af smedemester Johannes Callesen og hustru, Olga Frandsen.

Egon er murer og bor Frodesgade 54, Esbjerg.

Herla Kristensen, f. d. 14-9-1926 i Grindsted, død d. 28-4-1930 i Esbjerg.

Kamme Kristensen, f. d. 24-2-1931 i Esbjerg.

Lis Helen Kristensen, f. d. 13-9-1940 i Esbjerg.

Richard Plesner Michelsen, f. d. 6-11-1907 i Agerbæk.

Anna Michelsen, f. d. 19-2-1909, gift d. 11-1-1929 med Kristian Marius Hansen, der er f. d. 11-11-1902 i Brande, søn af Anders Hansen og hustru, Krestine Marie Jensen.

De har en landbrugsejendom i Donslund, Hejnsvig sogn.

Børn:

Inger Hansen, f. d. 5-2-1930 i Hejnsvig sogn, gift d. 11-4-1948 med Viggo Søndergård Andreasen, der er f. d. 24-10-1918 i Houborg, Lindknud sogn, søn af Jens Søndergård Andreasen.

Viggo er bestyrer af landbrugsbedriften ved Starup plantage.

Der er et par tvillinger, f. d. 6-9-1948.

Else Søndergård Andreasen.

Åse Søndergård Andreasen.

2. Andre Hansen, f. d. 7-9-1933.
3. Alf Hansen, f. d. 26-4-1937.
4. Vagn Hansen, f. d. 17-5-1939.
5. Ejler Hansen, f. d. 3-4-1941.

De er alle f. i Hejnsvig sogn.

IIII. Søren Jensen,

f. d. 8-6-1875 (død 29-4-1925), søn af Niels Jensen og hustru, Maren Kristensdatter, gift d. 21-11-1902 med Maren Jensen, der er f. d. 26-7-1881, datter af Peder Jensen og hustru, Kirsten Jensen, der var ejer af „Gavlbjerg", matr. nr. 6 b, Agerbæk.

Efter brylluppet overtog Søren sin fødegård, matr. nr. 2 b. Der havde været små kår i hjemmet, hvor han var vokset op. Tiden mellem krigen i 1864 og indtil århundredskiftet var i det hele taget trange kår for landbruget grundet på verdenssituationen. Driftsformerne skulle lægges om fra kornsalg til mejeribrug og svinefedning. Ved århundredskiftet var omlægningen stort set færdig, nu gjaldt det om, at driftslederne forstod at udnytte chancen. Det viste sig, at Søren havde både villie og evne. Ejendommen blev i hans tid dreven frem til et mønsterlandbrug. Bygningerne, der ved hans overtagelse af bedriften, var gamle og små, blev efterhånden ombygget og udvidet. Der blev bygget gødningshus og

ajlebeholder, anskaffet maskiner og en god besætning tillagt. Desuden blev der foretaget læplantning, både om bygningerne og marken, samt beplantet et stykke hede, som var for ringe til opdyrkning. Alt dette blev udrettet uden at sætte gæld.

I sin ungdom var Søren Jensen en støt og rolig ung mand. Ved ballerne var han første mand på gulvet, og i et „slag kort" var han at træffe, hvor der blev spillet om betydelige penge. Men han var ikke med til svir.

Søren og Maren blev greben af indre missionsbevægelsen. De gik så stærkt op i det, at Søren blev en af de førende skikkelser inden for bevægelsen. Det var i en stærk brydningstid. Der var kommen en missionær, Hansen, til Agerbæk i 1917, samtidig med, at missionshuset blev bygget. Om hans virksomhed skal en højere magt dømme, men de synlige spor af hans virksomhed blev splid inden for samfundet. Der blev bygget et nyt mejeri i Agerbæk. Fra indre mission blev krævet, at det skulle holde stille om søndagen. Da det ikke blev vedtaget, var der forslag fremme om, at de selv skulle bygge et andet mejeri. Det blev dog heller ikke vedtaget. Nogle mente, at de ikke ville være andelshavere i det nye mejeri, inden lukkeforslaget var vedtaget. Søren døde, mens forhandlingerne stod på, men han havde bestemt, at han ikke ville være andelshaver, og så ville enken heller ikke. Hun ventede nogle år og var blandt de sidste, der meldte sig som andelshaver.

Søren var valgt til medlem af sognerådet i den periode, der begyndte 1ste april 2915. Han var således kun medlem knap en måned, inden han døde. Han døde i Fredericia af lungebetændelse. Han var rejst dertil på kursus for at lære fingersprog, idet en af sønnerne var døvstum og på skole der.

Ligesom sin fader var Søren en fortræffelig nabo.

Maren har fortalt følgende barndomsminder. Min broder, Kresten Madsen Jensen, blev ramt af et ulykkestilfælde, da han var 13 år. Han blev sparket i underlivet, hvorved han fik en sygdom for livstid. Da han skulde til konfirmationsforberedelse, kunne han ikke gøre turen til fods. Fader kørte nogle gange med ham, men så kunne han heller ikke tåle at gøre turen på denne måde. Da tiden kom, at konfirmationen skulle afholdes, kunne han ikke være

med i kirken. Pastor Krog i Fåborg ville godt tage til Gavlbjerg og foretage konfirmationen der. Således blev det, for Kresten ville gerne konfirmeres. Det blev en stor højtidsdag både for ham og hjemmet.

Kresten blev en Kristen. Hans sygdom medførte store lidelser, men han var glad og led tålmodig sin sygdom.

En søndag formiddag kom Kirsten Marie Lauridsen fra Debel med suppe til Kresten. Tiden var sådan den gang, at man ikke kunne få, hvad man ønskede sig, men måtte nøjes med, hvad huset formåede. Siden fortalte Kresten, at han havde længtes efter at få suppe, så havde han bedt til Gud, om han ville sende en med suppe til ham, og han var meget glad ved at hun kom.

Kort før han døde, fortalte han om en drøm, han havde haft. Han så himlen åben, og der så han små engle og sig selv imellem dem, og Frelseren gik rundt imellem dem og lagde hånden på deres hoveder.

Maren og hendes to mænd

Maren giftede sig igen d. 5-2-1933 med Niels Jensen Nielsen, der er født i Debel, Fåborg sogn d. 23-11-1885, søn af landpost Hans Nielsen og hustru, Johanne Hansen. I dette ægteskab var ingen børn.

I første ægteskab var 14 børn:

a. Niels Kristian Jensen, f. d. 17-2-1904, gift d. 26-5-1928 med Yde Jørgensen, f. d. 3-3-1910, datter af baneformand Jens Peder Jørgensen og hustru, Maren.

De overtog en gård i Videbæk, „Petreasminde", hvor de boede til 1931, da de bortbyttede gården med en villa i Rindom ved Ringkøbing. Her arbejdede Niels som arbejdsmand. De fik en malkerøgterplads en sommer. Den 16-2-1932 overtog de en ejendom i Vorgod ved Herning.

Jens P. Jørgensen var i mange år baneformand i Agerbæk. Han tog sin afsked på grund af alder og flyttede med datteren til Videbæk tillige med sin hustru. De flyttede også med til Rindum, men flyttede atter til Videbæk, hvor de begge døde.

Børn:

Et par tvillinger, der døde som små.

1. Jenny Jensen, f. d. 28-1-1929.
2. og 3. Tvillingerne.
4. Svend Jensen, f. d. 21-3-1932.
5. Peter Jensen, f. d. 28-8-1934.
6. Kaj Jensen, f. d. 9-10-1944.
7. Viggo Jensen, f. d. 9-10-1944.

b. Mary Jensen, f. d. 24-4-1905, gift d. 22-5-1927 med Thorvald Nielsen, f. d. 25-12-1896, søn af Knud Nielsen og hustru, Mette Marie Nielsen, Helle, Øse sogn.

Thorvald har drevet vognmandsforretning i Agerbæk i 10—12 år, men solgte bilen, da krigen gjorde det vanskeligt at få benzin, hvorefter han tog fat som arbejdsmand. I de senere år som ekspedient hos tømmerhandler Klit.

Børn:

1. Gerda Louise Nielsen, f. d. 21-12-1928, gift 6-11-1948 med Kristian Kvottrup Jensen Klit, f. i Grimstrup sogn d. 6-9-1913, søn af købmand Kresten Klit og hustru, Kirstine Kristensen.

   Han har overtaget sin faders købmandsforretning i Årre.
2. Inger Margrethe Nielsen, f. d. 1-12-1933.

c. Peder Jensen, f. d. 24-4-1906, gift d. 4-6-1932 med Olga Højbjerg, f. i Starup d. 11-9-1910, datter af Knud Højbjerg og hustru, Kirstine Kristensen.

Peder overtog Peder N. Jensens gård i Kærbjerge, matr. nr. 1 e, 1 i, 2c, 2 o og 17 a, og der har de haft deres hjem hele tiden, siden de blev gift.

Børn:

1. Edith Jensen, f. d. 23-1-1936.
2. Verner Jensen, f. d. 15-6-1939.
3. Erna Jensen, f. d. 4-6-1948.

d. Sigvald Jensen, f. d. 9-10-1907, gift d. 18-4-1935 med Signe Martinsen, f. d. 16-4-1911, datter af Anders Martinsen og hustru, Petrine Jørgensen, der er en søster til baneformand Jørgensen.

Sigvald overtog en ejendom i den sydlige del af Krogager. Han solgte den i 1944 og flyttede til Agerbæk. Her boede de i lejehus indtil 1947, da han købte et hus i Agerbæk. Årsagen til salget af ejendommen var svigtende helbred. Han har lidt jord til dyrkning og desuden noget arbejde i Agerbæk tømmerhandel.

e. Ejner Marinus Jensen, f. d. 8-12-1908, død d. 14-11-1910.

f. Hans Alfred Jensen, f. d. 14-1-1910.

g. Ejner Marinus Jensen, f. d. 11-1-1911, død d. 27-1-1914.

h. Kirstine Jensen, f. d. 29-12-1911, død d. 28-8-1918.

i. Ester Marie Jensen, f. d. 16-2-1914, gift d. 2-2-1936 med Ole Andersen Bonnên, f. d. 31-5-1908 i Rødding, Haderslev amt, søn af snedkermester Peder Bonnên (der er f. d. 26-8-1870 i Tagkær, Tyrstrup sogn, Haderslev amt, død d. 9-2-1939 i Rødding), og hustru, Kirstine Knudsen (f. d. 2-8-1879 i Lintrup, Haderslev amt).

Ole var først købmand i Rødding, senere i Gørding. Han er nu (1946) kirkebetjent ved Ribe domkirke og bor Torvet 15.

j. Ejner Jensen, f. d. 7-11-1915, gift d. 4-12-1942 med Else Kristiansen, datter af gdr., sognefoged Kristiansen, Vorgod ved Herning og hustru, Dagmar.

Ejner arbejder i brunkulslejerne.

Børn f. i Vorgod:

1. Anna Grethe Jensen, f. d. 21-3-1944.

2. Hans Kristian Jensen, f. d. 8-5-1946.

k. Kristian Elve **Richard** Jensen, f. d. 26-1-1919, gift 1942 med Anna Apuschkin, f. d. 6-5-1921 i Jejsing, Hostrup sogn, Tønder amt, datter af Johan Apuschkin og hustru, Johanne Sophie Marie Walter, der er f. i Åbenrå. Han er født i Kostroma ved Moskva. Han deltog i verdenskrigen 1914 og kom som krigsfange til sønderjylland, hvor han blev gift og har drevet malerforretning til sin død d. 22-9-1937. De havde otte børn: Anna, Alex, Mathias, Elisa, Margrethe, Karl, Johanne Sophie, Svend, Erik. — Johans fader, Mathias, boede i Kostroma og var maler, gift med Proskovja.

Richard overtog naboejendommen til sin fødegård, matr. nr. 10 i Agerbæk; der har de deres hjem.

Børn:

1. Mona Maren Margrethe Jensen, f. d. 26-12-1942.

l. Ida Kirstine Dusine Jensen, f. d. 2-8-1921, gift d. 4-4-1942 med Herløv Marinus Olesen, f. i Rodebæk d. 19-4-1918, søn af gdr. Ole Olesen og hustru, Charlotte Hansen.

Herløv er arbejdsmand i Agerbæk.

Børn:

1. Ole Jensen Olesen, f. d. 20-6-1942.
2. Svend Arne Olesen, f. d. 25-11-1945.
3. Margit Olesen, f. d. 17-10-1948.

Herløv tilhører en af egnens ansete slægter. Hans farfar, Hans Olesen og hustru, Ane Kirstine Hansen, overtog en gård i Rodebæk, matr. nr. 5 a, den 19-12-1867 og besad den i Hans Olesens levetid. Enken afstod gården til sin søn, Ole Jensen Olesen, der er født d. 4-12-1871, gift d. 5-12-1902 med Karen Jensen, der er født på Vejen mark d. 5-11-1878, datter af Kresten Jensen og hustru, Marie Katrine Friis (disse købte senere ejendom i Rodebæk, matr. nr. 2 c. Sønnen, Anders Jensen, overtog denne efter faderen. „Peter Murer" i Agerbæk er født her). Karen døde tidlig, og Ole giftede sig med Charlotte Hansen. Hun overlevede Ole og giftede sig med Kristian Timmerman. Hun afstod gården til Hans Olesens anden søn, Johannes Olesen. Hans Olesen og begge hans sønner har haft en del offentlige hverv. Hans Olesen var i en del år medlem af sognerådet og i 2½ år sognerådets formand.

Ole var to gange medlem af sognerådet foruden en del bestyrelsesposter. Han drev desuden en del kreaturhandel. Johannes var i flere år landboforeningens formand. Desuden var han formand for Fåborg sogns afholdsforening og hesteforsikringen.

m. Verner Bernhard Jensen, f. d. 11-12-1922, død d. 4-12-1924.

n. Svend Arne Jensen, f. d. 21-7-1924, død d. 20-4-1928.

V. Maren Jensen,

f. d. 13-3-1877 (død d. 22-6-1937), datter af Niels Jensen og hustru, Maren Kristensdatter, gift d. 15-5-1901 med Jens Peder Jensen, f. d. 16-5-1858 (død d. 18-6-1943), f. i Vrenderup, søn af Jens Hansen og hustru, Ane Kirstine Jensdatter.

Jens Hansen var ejer af matr. nr. 3 c i Vrenderup. Han afstod denne ejendom til sin søn, Mads Jensen, men denne havde den kun få år og afstod den da til broderen, Jens Peder Jensen, som her har øvet sin manddomsgerning. Det blev ikke et liv i velstand. Ejendommen ligger på Vrenderup hede og var ikke i nogen god stand. I så henseende lignede den svogerens ejendom (Johan Pedersen), som var nabo og er omtalt foran. Der var bare ikke så god en mose til Jens Peders ejendom. Dertil kom, at Maren blev blind efter en del års forløb. Dog lykkedes det for dem at bevare hjemmet, til børnene var vokset til, så en af sønnerne kunne overtage den. De flyttede så til Agerbæk, hvor Maren døde. Jens tilbragte sine sidste år på de gamles hjem i Agerbæk. Jens Peder og Maren tilhørte indre mission som virksomme medlemmer.

Børn:

a. Ane Kirstine Jensen, f. d. 3-2-1902, gift d. 1-6-1939 med Niels Kjeldsen Holm, f. d. 7-1-1904, søn af Kresten Nielsen Holm og hustru, Ane Kristine Kathrine Kjeldsen.

De besidder en ejendom i Agerbæk, matr. nr. 12 b.

Børn:

1. Gunner Peder Kresten Holm, f. d. 21-12-1940.
2. Sigurd Holm, f. d. 13-7-1942.

b. Nielsine Marie Jensen, f. d. 17-7-1903, gift d. 11-5-1927 med Hans Jørgen Lund, f. d. 21-9-1899, søn af Thomas Lund og hustru, Ellen. Disse er født i Sønderjylland, og var som sønderjyder med til at stemme Sønderjylland hjem til Danmark i 1920. De boede

forskellige steder. Thomas var arbejdsmand. Han døde i Agerbæk i året 1943.

Hans Jørgen Lund er arbejdsmand. Han havde en tid Kærbjerge friskoles landbrug i forpagtning, men byggede i 1943 selv et hus i Agerbæk, hvor de har deres hjem.

Børn:

1. Svend Åge Lund, f. d. 12-4-1927.

c. Jens Hansen Jensen, f. d. 7-12-1904, gift d. 17-11-1931 med Anna Kirstine Frandsen, f. i Årre sogn d. 1-11-1911, datter af Niels Frandsen (f. d. 4-6-1882) og hustru, Birgitte Nielsen (f. d. 28-8-1890 i Åstrup på gården Plyhøj).

Jens købte en ejendom i Rodebæk, matr. nr. 10 c og 5 d.

Der har de deres hjem.

Børn:

1. Verner Evald Jensen, f. d. 4-5-1934.
2. Erling Johannes Jensen, f. d. 16-5-1936.
3. Villy Jensen, f. d. 26-8-1939.
4. Brita Magny Jensen.
5. Åge Jensen.

d. Niels Jensen, f. d. 25-5-1906, gift d. 21-11-1937 i Åstrup kirke med Kirstine Veis Sørensen, f. på „Sørens Minde" i Terpling, Åstrup sogn, d. 21-9-1914, datter af Søren Kr. Sørensen (f. d. 27-3-1886 i Bolding, Åstrup sogn, død d. 14-5-1929) og hustru, Martha Johanne Bonde (f. d. 20-11-1885 i Bæk, Nustrup sogn, gift d. 19-4-1912). Søren Kr. Sørensens fader er Peter Sørensen (f. d. 26-2-1849 i Harte ved Kolding, døde d. 17-1-1930). Hans forældre var landmand Søren Lauesen og hustru, Mette Kirstine. Peder Sørensens hustru var Kirsten Marie Bonde (f. d. 2-5-1858 i Bæk, Nustrup sogn, gift i Åstrup kirke d. 13-5-1885, død d. 28-10-1928).

Hendes forældre er Kresten Lauesen Bonde og hustru, Martha Johansen.

Martha Johanne Bondes fader er landmand, Mads Lauesen Bonde (f. d. 21-3-1852 i Bæk, Nustrup sogn, død d. 19-3-1937 i Terpling, Åstrup sogn). Han blev gift d. 9-1-1885 i Nustrup kirke med Veis Kirstine Thomsen (f. i Nørre Vilstrup ved Vejle d. 14-3-

1854), datter af skræddermester Thomas Thomsen og hustru, Ellen Johanne Petersdatter.

Niels købte gården „Egedal" i Grimstrup sogn, hvor de har deres hjem.

Børn:

1. Alf Folmer Jensen, f. d. 6-7-1940.
2. Bruno Søren Jensen, f. d. 24-5-1943.
3. Birgit Jensen, f. d. 21-5-1945.
4. Randy Martha Jensen, f. d. 13-10-1948.

e. Esra Magnus Jensen, f. d. 16-12-1907, gift d. 23-6-1934 i Gørding kirke med Oktavia Jensen, f. i Lustrup, St. Kathrine sogn d. 6-3-1906, datter af Martin Jensen og hustru, Marie Erikka Kirstine Jensen.

Sammen med sin broder, Niels, overtog Esra fødegården i Vrenderup i foråret 1932. De drev gården i fællesskab til d. 1-5-1934, da Esra selv fik skøde på den. Den 25-6-1935 brændte stalden og laden ved lynnedslag. Der indebrændte lidt fjerkræ samt en del maskiner og redskaber. Stuehuset, som var tækket med fast tag, blev reddet.

Børn:

1. Egon Jensen, f. d. 6-4-1936.
2. Bent Karlo Jensen, f. d. 9-5-1939.
3. Edith Jensen, f. d. 13-8-1940.

f. Kristian Marinus Jensen, f. d. 13-1-1913, gift d. 12-12-1940 med Anna Kristine Marie Rosenbech Jensen, f. d. 4-11-1916 i Vejrup sogn, datter af Jens Jørgen Jensen, der er landmand, f. i Ringe sogn på Fyn den 12-1-1882, søn af Rasmus Jensen og hustru, Anna Kristine Jensen.

Jens Jørgen Jensens hustru er Anna Marie Rosenbech, f. d. 20-5-1898 i Holsted (datter af tækkemand Hans Thomsen Rosenbech og hustru, Marie), gift i Føvling kirke den 20-5-1916.

Kristian købte en gård i Tranbjerg, Årre sogn, hvor de har deres hjem.

Børn:

1. Gerda Mary Jensen, f. d. 5-9-1941.
2. Ella Rosenbech Jensen, f. d. 20-11-1942.

3. Ingrid Rosenbech Jensen.
4. Holger Rosenbech Jensen, f. d. 10-3-1946.
5. Leo Rosenbech Jensen, f. d. 10-3-1946.

g. Inger Margrethe Jensen, f. d .11-7-1914, gift d. 25-10-1940 med Alfred Kristensen, f. d. 11-7-1914 i Terpling, Åstrup sogn, søn af Kresten Th. Kristensen (f. i Skovbølling, Åstrup sogn d. 9-4-1885, død d. 13-5-1929) og hustru, Anna Mikaelsen, f. d. 17-9-1882.

Alfred overtog sin fødegård i Terpling, hvor de har deres hjem.

Børn:

1. Anna Lise Kristensen, f. d. 2-10-1941.
2. Peter Kristian Kristensen, f. d. 11-2-1946.

C. Ester Marie Kirstine Jensen,

f. d. 14-11-1841, datter af Jens Nielsen og hustru, Maren Madsdatter.

Ester og hendes slægt er sporløs forsvundet. Der er blevet fortalt, at hun blev gift med en mand fra Brørup-Andst egnen. Hun skulle have født en pige, der kom til at hedde Ester ligesom sin moder, fordi denne døde ved fødselen. Der er også blevet fortalt, at det var en uønsket svigersøn og da så Ester døde, ophørte al forbindelse med slægten. Ved slægtsfesten i Enderupholm i sommeren 1948 blev slægten efterlyst, men ingen kendte noget til den.

D. Kirsten Jensen,

f. d. 13-5-1844, død d. 20-9-1932, datter af Jens Nielsen og hustru, Maren Madsdatter, gift d. 25-1-1868 med Peder Jensen, der er født d. 12-8-1842 i Kærbjerge, Fåborg sogn, død i Agerbæk d. 17-10-1930, søn af husmand Jens Hansen og hustru, Ane Kirstine Jensdatter. Det er Jens Hansen, der har købt matr. nr. 2 c i Kærbjerge i året 1839 og oprettet landbrugsejendom der, og han er oldefader til den nuværende ejer, Peder Jensen.

Peder Jensen og Kirsten har haft deres livsgerning på ejendommen „Gavlbjerg" i Agerbæk. Denne ejendom, der har matr. nr. 6 b, er udstykket og iflg. skøde solgt d. 31-12-1857 fra Søren Jørgen Pedersen, der da var ejer af 6 a, til Niels Kristian Jensen. Denne afstod ejendommen d. 17-3-1867 til Niels Kristensen, der afstod den d. 1-4-1873 til Peder Jensen, der atter afstod den til sin svigersøn, den nuværende ejer (1948), Niels P. Hermansen. (Ovennævnte Niels Kristian Jensen døde pludselig på vej til Fåborg i „Dybdal". Han havde en søn, Jens Nielsen, der boede i Kærbjerge. Han afstod ejendommen til sin søn, Peder H. Nielsen).

Kirsten og Peder Jensen

Da Peder og Kirsten overtog ejendommen, var den meget forfalden. Han har i sin alderdom spøgende forklaret det sådan: „Ja, vi kunne nemt se vort „udkomme", thi den ene gavl var væltet, så vi kunne se lige igennem".

Det blev meget små kår, de kom til at leve under. En tid var de ved at opgive det hele. Peder tog ud at arbejde for andre. Ved gode folks hjælp kom de atter i gang og klarede sig, så de fik børneflokken opdraget. Nogen hjælp for dem har det sikkert været, da det blev påbegyndt at gruse vejene i sognet. Der fandtes på ejendommen en høj, der indeholdt grus, så der blev en ret god grusgrav. Ved at udnytte den, gav det en ret god indtægt. Da de afstod ejendommen, fik de aftægt der, men Peder betingede sig ret til at harpe grus i højen, så længe han kunne arbejde. Når han ikke kunne arbejde mere, skulle han have 30 kr. om året i

kontante penge for at frasige sig retten til grusgraven. I de sidste ca. 20 år af sit liv var Peder blind. Kirsten overlevede ham i nogle år. Sin sidste tid opholdt hun sig på de gamles hjem i Agerbæk. De oplevede at holde diamantbryllup.

I sidste del af det nittende århundrede gik der en stærk bevægelse hen over landet for at modarbejde det store spiritusforbrug, der da fandt sted. Der blev dannet afholdsforeninger. Medlemmerne af disse foreninger forpligtede sig til at være totalafafholdende fra nydelsen af spiritus og arbejde hen imod så lille et spiritusforbrug som muligt. Man arbejdede på den måde, at der rejste folk rundt og afholdt møder med oplysende foredrag om spiritusens skadelighed, når den blev brugt over måde. Desuden gik man ud fra det gamle ord „lejlighed gør tyve". Man søgte at gøre adgangen til at skaffe sig spiritus, så vanskeligt som muligt ved at få forbudt udsalg fra butikker og udskænkning i beværtninger samt ved at gøre det så dyrt, at der dårligt kunne blive råd til at købe det. Dette opnåede man ved lovgivningens hjælp. Det blev sådan, at der skulle bevilling til, både for at handle med og udskænke spiritus, og bevillingen skulle fornyes med få års mellemrum. Der blev endvidere lagt told på spiritus'en.

Det var i sin tid skik ved gilder og sammenkomster, at der blev serveret spiritus i så høj grad, at størstedelen af selskabet blev mere eller mindre berusede. Til daglig brugtes også spiritus, særlig brændevin. En snaps til maden hørte sig til. En karl, der ikke kunne tage en snaps, var sikker på at blive til grin. Det blev ikke anset for en skam at blive beruset.

I tiden indtil verdenskrigens udbrud i året 1914 har ædruelighedsen gjort store fremskridt. Det hørte til sjældenhederne, at der blev budt spiritus ved gilder og sammenkomster. Det daglige drikkeri var på det nærmeste hørt op. Det betragtedes som en skam, om en mand eller en kvinde var beruset.

Desværre ser det ud til, at den første verdenskrig har sat et skel her. Denne tid har ført en forråelse af tankegangen med sig på flere måder — også med hensyn til afholdenhedsspørgsmålet. At vi så hurtigt fik en anden verdenskrig, skal ikke gøre sagen bedre. Afholdsforeningerne sygner hen af mangel på tilslutning. Også an-

dre åndelige bevægelser sygner hen. Ved et møde i Fåborg ca. 1940, betegnede højskoleforstander Hans Lund, Rødding, både den grundtvigske retning og indre mission som betydningsløse.

Mellem Peder Jensen og hans svigersøn, N. P. Hermansen, blev der oprettet en aftægtskontrakt, da ejendomsoverdragelsen fandt sted i 1910. Foruden at være et interessant dokument om, hvordan man den gang sikrede sig det nødvendige i alderdommen, kan der, ved sammenligning med Kresten Madsens aftægtskontrakt, der er oprettet 1886, dannes et billede af ædruelighedens udvikling i nævnte periode.

Aftægtskontrakt

oprettet mellem Niels Peder Hermansen som aftægtsyder, og med undertegnede, Peder Jensen, som aftægtstager, begge af Agerbæk, Fåborg sogn.

Som en del af vederlaget for den mig, Niels Peder Hermansen, ved skøde af dags dato overdragne ejendom, har jeg forpligtet mig, samt herved forbinder mig og ejendommens fremtidige ejere, til uden nogen godtgørelse at svare aftægt fra dato til mine svigerforældre, Peder Jensen og hustru, Kirsten, f. Jensen, for deres livstid, således som herefter nærmere findes bestemt.

1. Til beboelse for aftægtsfolkene indretter aftægtsyderen, når det forlanges og efter deres ønske og anvisning, de to fag i den østre ende af stuehuset såvel over som under bjælkerne med 1 kakkelovn og 1 komfur og fællesindgang i det tredie fag, hvilken bolig af aftægtsyderen stadig må vedligeholdes såvel indvendig som udvendig på tag og fag, således at den altid er tæt og hyggelig at bebo. Aftægtsfolkene have stadig fri og uhindret færdsel af enhver slags fra og til deres bolig, overalt i gården og på vejene på ejendommens grund, samt iøvrigt overalt, hvor nødvendig for dem at færdes, ligesom de stadig have fri adgang til og brug af ejendommens brønd og retirade, bageovn, samt brygge- og bageredskaber, hvilket alt af stedets ejer holdes i god og forsvarlig stand.

2. Til have erholder aftægtsfolkene den halve del af stedets nuværende have, regnet fra den østre side, og er aftægtsyderen pligtig til at gøde og grave, plante og dyrke haven for aftægts-

folkene, ligesom han gratis skal levere den til havens drift fornødne gødning.

3. Årlig skal stedets ejer levere aftægtsfolkene på deres bopæl i gode, sunde, velrensede og velbehandlede varer med rette mål og vægt:

a. Den første dag i hver kalendermåned: 25 pd. rugmel, 25 pd. flormel og 3 pd. malt.

b. Med ¼ hver tamperdag: 30 pd. bygmel, 24 pd. hele byggryn, 60 pd. boghvedegryn, 4 pd. svinefedt, 15 pd. friske hønseæg og 12 pd. kaffesager (kaffe, cikorie og sukker).

c. Hver 1ste november: 50 pd. fersk fårekød, 1 pd. humle, 1 pd. fåretalg og 2 tdr. spisekartofler.

d. Hver 1ste februar: 16 pd. tør, saltet flæsk uden ben.

e. Hver 1ste juli: 16 pd. tørret fisk.

f. Hvert forår på forlangende: 3 pd. hvid fåreuld.

g. Hvert efterår på forlangende: 3 pd. hvid fåreuld.

h. Hver ugedag på forlangende: 1 pd. Otto Mønstedsmargarine.

i. Hver morgen: 1 kande nymalket komælk.

k. Hver uge: 2 kander kærnemælk (4 liter), der leveres med en kande ad gangen på nærmere forlangende.

I håndpenge tilkommer aftægtsfolkene 20 kr. årlig, der erlægges med halvdelen hver 1. maj og 1. november.

4. Ejendommens ejer skal årlig udlægge og anvise aftægtsfolkene så megen godt gødet og velbehandlet jord, såvidt muligt i nærheden af aftægtsboligen, at de kunne sætte 1 skp. kartofler, og besørges alt arbejde uden undtagelse herved samt ved kartoflernes optagelse af ejendommens ejer, men hele avlen tilhører aftægtsfolkene.

5. Der forbeholdes aftægtsmanden personlig en på ejendommen værende grusgrav til udelukkende og fri afbenyttelse for ham, således at han er berettiget til ved personlig arbejde at gøre sig grusgraven så nyttig, som han vil og kan, dog at han har ret til at lade andre hjælpe sig med arbejdet. Han har derhos ret til at sælge de af ham alene eller i forening med andre oparbejdede materialer bestående af grus, sten og sand og oppebære betaling her-

for. Til grusgraven skal, sålænge aftægtsmandens ret til grusgraven vedvarer, for alle og enhver uden undtagelse være fri og uhindret færdsel ad de udlagte veje.

Når aftægtsmanden ikke selv længere kan arbejde i grusgraven, kan førnævnte rettigheder, såvel fra hans som fra ejerens side, med 3 måneders varsel til den 1ste maj eller 1ste november fordres omsat til et kontant årligt vederlag af 30 kr., der tilkommer aftægtsmanden, så længe han lever. Beløbet betales forud, med halvdelen hver 1ste maj og 1ste november, 1ste gang til den 1ste maj eller 1ste november, fra hvilken omsætningen begynder.

6. Årlig i rette brændselsbjergningstid skal aftægtsyderen levere aftægtsfolkene ved deres bolig 10,000 stk. kastede klyne, tørre og gode og af forsvarlig størrelse. De skal straks efter leveringen frit indlades af aftægtsyderen i stedets tørvehus. Endvidere leveres der aftægtsfolkene 2 traver lyng, der ligeledes frit indlades.

7. Aftægtsyderen er pligtig til at befordre aftægtsfolkene med heste og vogn 2 gange årlig til slægt og venner, dog ikke over 3 mil fra stedet i Agerbæk, samt 4 gange til kirke, alt på forlangende med aftens varsel, tur og retur, med passende ophold og i det hele med anstændig befordring.

8. I tilfælde af sygdom og alderdom skal stedets ejer yde aftægtsfolkene al fornøden opvartning, pleje og tilsyn såvel nat som dag, samt forskaffe læge og præst, når ønskes. Honoraret til lægen afholdes af aftægtsfolkene ligesom også betalingen for medicinen, men skal stedets ejer være pligtig at hjembringe denne, pleje og tilsyn ydes, som det til enhver tid kan forsvares, hvorhos aftægtsyderen, når aftægtsfolkene ej selv kan, skal besørge deres brød bagt, øl og mad tillavet, syning, vask og renlighed, samt vand- og brændselsbæring.

Er aftægtsfolkene ikke tilfredse med den pleje og opvartning der ydes dem, kan de forlange, at aftægtsyderen i stedet derfor skal koste og lønne en pige til dem. I pigeløn skal aftægtsyderen årlig erlægge 50 kr., der betales forud med halvdelen hver 1ste maj og 1ste november.

9. Ved aftægtsfolkenes død skal stedets ejer besørge og bekoste

deres begravelse på hæderlig og anstændig måde efter egnens skik og brug. Såfremt aftægtsfolkene eller den længstlevende skulle afgå ved døden, medens de er bortflyttede fra aftægtsboligen og nyder aftægt som bortflyttede (jfr. post 10), er besørgelsen og bekostningen af deres begravelse ejendommens ejer aldeles uvedkommende.

10. Aftægtsfolkene, eller den længstlevende af dem, har ret til at flytte med aftægten, og i dette tilfælde betales der, i stedet for den fulde i alle foregående poster nævnte aftægt, en årlig kontant sum af ialt 300 kr., skriver tre hundrede kroner, hvilket beløb erlægges portofrit på den nye bopæl eller hvilket andet sted her i kongeriget, der måtte blive aftægtsyderen opgivet, forud med en fjerdedel hver 1. januar, 1. april, 1. juli og 1. oktober — 1ste gang på fraflytningsdagen.

Aftægtsfolkene, eller den længstlevende, har ret til at flytte tilbage og nyder da alt som forhen.

Flytning og tilbageflytning kan ske så ofte ønskes med et foregående fjerdingårs varsel, men kun til en 1. januar, 1. april, 1. juli eller 1. oktober.

Til den tilbageflytningen bestemte tid, må aftægtsboligen af ejendommens ejer hver gang være sat i fuldkommen beboelig stand i enhver henseende.

Til sikkerhed for denne kontrakts opfyldelse gives panteret i ejendommen næst efter et 1ste prioritetslån på 4500 kr. — Det skal tilføjes, at det blev nødvendigt for aftægtsfolkene at søge kommunen om aldersrente, fordi aftægten ikke kunne slå til til at leve for i krigstidens højkonjunkturer.

Børn:

I Jens Hansen Jensen.
II Jens Madsen Jensen.
Kresten Madsen Jensen. Han døde ca. 17 år gammel.
III Niels Jensen.
IV Ane Kirstine Jensen.
V Maren Jensen (se under Maren Madsdatter B IV).
VI Senneth Kirstine Jensen, f. d. 15-4-1884, død d. 25-1-1907.
VII Kristine Kathrine Jensen.
VIII Ester Marie Jensen.

I. Jens Hansen Jensen,

f. d. 19-3-1868 (død d. 7-12-1947), søn af Peder Jensen og hustru, Kirsten Jensen, gift d. 8-11-1891 med Hansine Freste, f. d. 25-5-1870 (død d. 28-4-1925), datter af Godtfred Freste, Bobøl, Føvling sogn, og hustru, Marie Dræbæk.

Han havde en landejendom i Tobøl, Føvling sogn.

7 børn, alle født i Tobøl, Føvling sogn:

a. Marie Jensen, f. d. 10-1-1892, gift d. 16-11-1913 med Anders Skov, f. d. 16-11-1883 i Nebel ved Kolding, søn af Hans Skov og hustru, Marie.

De havde en landejendom i Føvling, men er nu rentier og bor i Brørup.

3 børn, alle f. i Føvling:

1. Hans Jensen Skov, f. d. 28-12-1914.
2. Jens Hansen Skov, f. d. 30-8-1919.
3. Ruth Skov, f. d. 30-6-1924.

b. Peder Jensen, f. d. 18-11-1893, gift d. 2-12-1917 med Jenny Petra Jensen f. Wrå, f. d. 15-10-1893, datter af handelsmand Niels Kristian Wrå og hustru, Else Marie Krestine Simonsen.

Banebetjent ved Statsbanerne. Bopæl Fredensgade 10, Viborg.

Børn:

1. Tage Wrå Jensen, f. d. 15-7-1919. Maskinmontør, bopæl i København.
2. Tove Wrå Jensen, f. d. 7-5-1924, gift d. 25-5-1947 med forretningsfører Knud Erik Søndergård, Viborg.

c. Godtfred Pedersen Jensen, f. d. 5-3-1896 i Føvling sogn, gift d. 14-12-1918 med Maren Kristine Jepsen, f. d. 20-2-1896 i Højen sogn pr. Jerslev. Plejedatter af snedker Laue Jepsen Nielsen og hustru, Ane Margrethe Jakobsen.

Godtfred er landmand, bosat i Hjortlund pr. Gredstedbro.

Børn:

1. Anna Margrethe Jensen, f. d. 23-8-1919.
2. Hanny Signe Jensen, f. d. 11-7-1922.
3. Svend Arne Jensen, f. d. 9-4-1927.
4. Olga Viola Jensen, f. d. 25-4-1930.
5. Gustav Verner Jensen, f. d. 7-2-1936.

6. Gerda Elisabeth Jensen, f. d. 22-4-1942.

d. Kirsten Jensen, f. d. 7-2-1900 i Tobøl, gift med Hans P. Pedersen fra Ribemark. De er rejst til Amerika. Der er tre børn.

e. Laurids Mortensen Jensen, f. d. 1-8-1902 i Tobøl, gift d. 29-4-1926 i Brørup med Hedvig Kristine Henriksen Lund, f. d. 12-8-1906 i Læborg sogn, datter af landmand Jens Kristian Lund og hustru, Else Marie Lund f. Henriksen.

Han er vognmand i Tobøl.

f. Alma Kirstine Jensen, f. d. 29-10-1904 (død d. 6-11-1934), gift d. 3-1-1925 med Kristian Hansen, f. d. 24-8-1901 i Egtved skov, søn af Jens Hansen og hustru, Kristine Hansen, husmand, Egtved.

Børn:

1. Jens Hansen, f. d. 26-12-1924.
2. Ejgild Hansen, f. d. 20-10-1928.

Kristian Hansen bor i Grønnegade 5, Vejle.

g. Mads Jensen, f. d. 8-11-1908, gift d. 16-11-1934 med Lydia Thomsen, f. d. 28-9-1914 i Gørding, datter af Andreas Thomsen og hustru, Inger Margrethe Thomsen f. Sørensen.

Han er murer og bor i Føvling.

Børn:

1. Jens Hansen Jensen, f. d. 1-8-1940.
2. Leif Jensen, f. d. 5-7-1942.

II. Jens Madsen Jensen,

f. d. 3-4-1870 (død d. 30-6-1947), gift d. 9-4-1897 med Karen Hansen, f. d. 9-8-1870 (død d. 2-11-1920), datter af landpost Hans Hansen og hustru, Valborg Hansdatter.

Mads Jensen, som han kaldtes i daglig tale, købte et jordstykke af udmarken til Søren Boldings gård i Agerbæk. Det var for største delen hede. Det fik efter udstykningen matr. nr. 5 h og 5 m. Her fik de opført et hus til beboelse, stald og lade og tog fat med godt mod for at få et hjem og en landbrugsbedrift ud af det. I den første tid måtte Mads ud at tjene en dagløn for at hjælpe på indtægten. Både Mads og Karen var i besiddelse af ukuelig energi og godt humør, hvilket også var de væsentligste aktiver, de havde,

men det viste sig her, som andre steder, at det også er de rigtige aktiver for hedeopdyrkere at være i besiddelse af. Heden blev opdyrket, bygningerne og besætningen udvidet, så der ved hans afståelse af ejendommen, da alderdommen kom, var en trelænget gård og en besætning på 2 heste og ca. 25 kreaturer foruden svin. Mads Jensen havde ejendommen en del år efter at Karen døde, og havde en husbestyrerinde til at passe huset. Han solgte ejendommen til Peder Davidsen i året 1939 og købte et hus i Agerbæk stationsby af slagter Iver Jensen, matr. nr. 4 d, hvor han tilbragte sin sidste tid, plejet af den samme husbestyrerinde, som passede huset for ham, mens han havde gården.

Børn:

a. Peder Jensen, f. d. 14-3-1898, gift d. 8-6-1924 med Agnes Doris Marie Nielsen, f. d. 3-7-1900, datter af skovløber Anders Nielsen og hustru, Dorthea Nielsen, Gurre, Tikøb.

Han har et husmandsbrug ca. 7 km uden for København og er banearbejder. Der er en datter i ægteskabet:

1. Karen Rita Jensen, f. d. 13-8-1924.

b. Hans Valdemar Jensen, f. d. 9-8-1900, gift d. 12-7-1929 med Dagmar Nielsen, f. d. 2-10-1906, datter af smed Hans Kr. Nielsen og hustru, Trine Nielsen, Lillelinde pr. Hårlev.

Han har en smedeforretning i St. Salby pr. Køge.

Børn:

1. Der er en søn, f. d. 25-2-1932, Povl Benny Jensen. Han døde ved et ulykkestilfælde i 12-års alderen.

c. Kirsten Jensen, f. d. 8-4-1903, gift d. 10-5-1925 med Magnus Olesen, f. d. 8-7-1899, søn af fisker Jes Kr. Olesen og hustru, Hansine.

Magnus Olesen har bopæl gormsgade 3 [1], Esbjerg, og er fisker. Han har ikke selv kutter, men er første mand efter skipperen.

Børn:

1. Hans Allan Olesen, f. d. 8-9-1925, gift d. 15-5-1948 med Emma Nordensgård Andersen, datter af Ole Andersen af Esbjerg.

   Han er portør ved Esbjerg station og bor i Gormsgade 3, Esbjerg.

Børn:

1 a. Allan Nordensgård Olesen, f. d. 1-11-1948.

d. Valdemar Kristian Jensen, f. d. 20-9-1905, gift d. 21-2-1937 med Karen Belling, f. d. 1-10-1913, datter af maler Jens Julius Belling og hustru, Elisabeth Mortensen, Ønslev pr. Eskildstrup.

Valdemar var privatchauffør hos en hofmesterinde i Skjørringe pr. Eskildstrup indtil år 1947, da han købte en landejendom i Lidstrup pr. Tingsted.

Børn:

1. Karen Grethe Belling Jensen, f. d. 28-10-1938.
2. Anni Belling Jensen, f. d. 11-8-1943.
3. Torben Belling Jensen, f. 1945.

e. Kresten Madsen Jensen, f. d. 20-12-1908, gift d. 30-11-1942 med enke Anna Hansen. Han havde vognmandsforretning i Esbjerg indtil 1948, da han købte en landejendom i Hedeboerne, Veflinge st., Fyn.

De har et plejebarn:

1. Else Marie Jensen.

f. Sigvald Jensen, f. d. 29-5-1911, gift d. 18-5-1934 med Oline Elisabeth Jensen, f. d. 26-12-1910, datter af Niels Laurids Jensen og hustru, Hilda Anna Marie Lok Jørgensen (f. i Ohre, Arninge sogn, Lolland).

Siden 1936 har de haft en landejendom i Glejbjerg, matr. nr. 5 bm. Der er ca. 4½ hektar, hvoraf 1 hektar er tilplantet med frugttræer. Der er ca. 500 træer foruden hindbær og jordbær. Han har en lastbil og driver vognmandsforretning ved siden af landbruget.

Børn: Der er en adoptivsøn og fire sønner:

1. Flemming Lok Jensen, f. d. 27-5-1941 i Brørup.
2. Benny Lok Jensen, f. d. 29-10-1942.
3. Engers René Lok Jensen, f. d. 8-3-1944.
4. Ejgil Lok Jensen, f. d. 23-5-1945.
5. Albert Lok Jensen, f. d. 5-9-1949.

III. Niels Jensen,

f. d. 21-9-1875 (død d. 8-12-1916), søn af Peder Jensen (Gavlbjerg)

og hustru, Kirsten Jensen, gift d. 17-11-1899 med Hansine Hansen, f. d. 24-4-1874 (død d. 6-2-1949), datter af landpost Hans Hansen og hustru, Valborg Hansdatter.

Niels Jensen fik skøde på matr. nr. 2 b i Debel, kaldet Risbjerg, den 24-6-1901 af en slægtning, Mads Kristensen (Kusk), der havde haft den siden 1875. Nu var ejendommen i dårlig drift, fordi Mads var blevet drikfældig og ikke havde fået ejendommen ordentlig passet. Niels og Hansine tog fat med god evne og villie. Der var kun smaa indtægter til at begynde med, men så tog Niels ud og tjente en dagløn ved kørsel, engpløjning o. l. Det lykkedes for dem at få ejendommen i god drift inden Niels døde. Han blev et par gange ramt af ulykkestilfælder. Engang, han arbejdede i grusgraven på Gavlbjerg, skete der et skred i gruset, så det faldt ned over ham, og han fik et ben brækket. Året efter var han igen ude for et uheld. Han var også denne gang på Gavlbjerg for at hjælpe faderen. Denne gang med at køre hø. Da de havde læsset og var ved at binde læssetræet på, knækkede denne. I faldet rev det Niels af vognen, og han fik begge håndled brækkede.

Niels har været medlem af mejeriets bestyrelse og af sygekassens bestyrelse.

Hansine besad ejendommen efter mandens død til foråret 1925, da hun afstod den til den ældste søn, Peder, og flyttede til Agerbæk. Senere fik hun fribolig i Glejbjerg missionshus mod at besørge rengøringen af samme. Efter nogle års forløb fik hun selv et hus bygget ved Glejbjerg st.

Hansines fader, Hans Hansen, var den første landpost i Fåborg sogn. Den 2. juni 1869 har stiftamtet pålagt sognerådet at foranstalte postgang 2 gange ugentlig til Varde, hvortil man har truffet overenskomst med kirkesanger og forligsmægler Nielsen i Årre om lørdagsposten indtil videre. Men fra 1ste januar 1873 har man lejet Hans Hansen til at være postbud 2 gange ugentlig her fra sognet til Varde for en betaling af 25 rigsdaler for et år (ifl. forhandlingsprotokollen for Fåborg sogneråd). På den måde var han postbud i nogle år. Der blev da den forbedring, at der blev kørende post fra Varde til den vestligste gård i Fåborg sogn. Der hentede han så, hvad der var af postsager til Fåborg sogn og bar

det rundt til de forskellige adresser. Senere kørte postvognen til Fåborg by, og der blev ansat en landpost mere. Omsider nåede postvognen helt til Agerbæk, og der blev to landposter i Agerbæk og to i Fåborg. Hans Hansen var post i 32 år.

Efter Hansines forklaring har hendes forældre bygget huset på den ejendom i Debel, som kaldes „æ bankstej", matr. nr. 2 f og 4 f. Hvilket årstal, det er sket, vides ikke, men den 1-11-1871 har Hans Hansen fået tinglyst lejekontrakt på et stykke jord, som dengang hørte under Risbjerg, matr. nr. 2 d, så „æ bankstej" må jo være oprettet inden den tid. Der var ingen bygninger på 2 d. Hans skulle betale 25 rd. i indfæste og så svare 10 rd. årlig i leje. Han fik bolig på den måde, at han gravede sig ind i en bakke og fik lavet tag over af hedetørv. I dette hus er Hansine født. Hvor længe de har boet der, vides ikke, men de har fået et andet hus bygget, og de har overdraget lejekontrakten til Jens Knudsen Bondesen den 1-5-1877. Denne har fået skøde på ejendommen af Mads Kristensen d. 7-12-1880. På den tid er ejendommen altså udstykket fra Risbjerg.

Hansine forklarer endvidere, at hendes forældre har købt ejendommen matr. nr. 10, Debel. Her var et gammelt hus, som trængte til at blive fornyet. Det lykkedes også for dem at få bygninger opført her, så de har opført bygninger til 3 af ejendommene i Debel. I 1897 mageskiftede han denne ejendom med et hus i Agerbæk, matr. nr. 2 k.

Risbjerg

har haft mange ejere, og flere af dem hører slægten til. Den 23. juni 1833 er jorden bortskødet fra Andreas Thomsen til hans broder, Niels Thomsen. Denne har haft jorden til d. 19-9-1842, da han har solgt det til Peter Klausen. Denne Peter Klausen har solgt en parcel, matr. nr. 2 c ifl. skøde d. 29-11-1857. (Den ejes i 1948 af Erik Lauridsen).

I 1871 er ejeren gået fallit; thi da er der udstedt udlægsskøde fra fogedretten til Niels Peder Kristiansen. Denne er en fjern slægtning. Jeg har talt med hans datter, Maren Kristiansen, og hun har fortalt mig sin families historie; jeg vil derfor genfortælle den her.

Niels Peder Kristiansen (der er i slægt med Thomas Kristiansen i Debel på fædrene side) var gift med Oline Frandsen, der er søster til Hanne Frandsen, gift med Kresten Madsen (Kusk) i Agerbæk. Niels P. Kristiansen og Oline har haft bopæl mange steder. Først i Heager i Øse sogn, hvor Oline er født. (Han er født i Guldager sogn). Der fik de en del af Olines fødegård, men boede der kun i få år. Derefter flyttede de til Autrup til ejendommen „Trille". Så var de en kort tid i Horne sogn (Rotbøl). Derfra kom de til Risbjerg. Som før nævnt fik de skøde d. 21-9-1871 og solgte igen d. 25-3-1873 og købte da føromtalte ejendom i Debel, matr. nr. 10, som et haveselskab i Esbjerg ejer i 1944. Derfra til Hjortkær i Grimstrup sogn, hvor de havde en lille ejendom, men Niels Peder gjorde tjeneste på Enderupholm som avlskarl. Derfra kom de til Skovbølling i Åstrup sogn. Sidst boede de i Rovst i Grimstrup sogn, hvor Niels Peder Kristiansen døde. Der var 8 børn i ægteskabet. En af dem, Maren Kristiansen, har fortalt familiens historie. Hun var da 80 år og er født d. 25-7-1862 i Heager, Øse sogn. Faderen var det meste af tiden daglejer, men det gav ikke nogen stor dagløn. Mens de boede i Debel, havde han noget arbejde i Fåborg mølle. Det gav 50 Øre om dagen. Maren har ikke været gift, men haft plads som tjenestepige en stor del af sit liv. Som niårig tjente hun som hyrdepige hos sin onkel, Kresten Madsen (Kusk), i Agerbæk. Hun mindedes sin onkel som en god mand, hun ikke havde haft noget udestående med. Det kneb mere med moster Hanne, som gerne ville sætte i rette på en noget skrap måde. Senere tjente hun hos Andreas Antoniussen på „Solvang" i Slebsager og hos dennes broder, Hans Antoniussen, på Lunderup, til sidst som husbestyrerinde hos en broder til Andreas Antoniussens hustru, der havde en ejendom i Skamstrup, Øse sogn. Hun tjente således en stor del af sit liv hos den samme slægt. Da hun var først i halvtredserne, tog hun ophold i Varde og tjente en del ved forskelligt arbejde. I sine gamle år fik hun aldersrente og boede i mange år i en lille lejlighed i Lundgade nr. 1.

Hun fortalte en lille tragikomisk historie fra sin barndom i Debel, hvor hun havde gået i skole, både i Debel og Agerbæk skole. Forældrene boede nabo til Povl Madsen, af hvem de havde lånt

en flaske vin. En aften skulle der være legestue hos Povl Madsen. Han skulle så have sin vin igen. Der var ingen købmand nærmere end i Fåborg. Der blev Maren sendt hen at købe en flaske vin. Det gik også godt, til hun nåede sine forældres gangdør, der gled flasken ud af papirindpakningen, faldt og gik i stykker. Det fik hun en meget alvorlig sorg over. Hun græd hele eftermiddagen, og forældrene truede med, at hun ikke kom med til legestuen som straf for sin upåpasselighed.

Mellem ovennævnte Andreas Thomsen og hans broder, Niels Thomsen, er der den 23. juni 1833 oprettet en kontrakt angående mergelkastningsret i Risbjerg. Således som den er affattet, må det antages at den gælder endnu. Den er meget omtalt og afskrives her:

Da der, på den mig, Andreas Thomsen, her i byen tilhørende hovedparcel af min ifølge Det kongelige Rentekammers bevilling af 23. Oktober 1830 udstykkede gård, ingen steder findes mergel, mens sådant derimod i overflødighed findes i den af mig, Niels Thomsen, iflg. skøde af dags dato tilhørende parcel nr. 2 af bemeldte gård, så have vi i dag med hinanden oprettet følgende

Contract.

1. Jeg, Niels Thomsen, overdrager og meddeler herved min broder ommeldte, Andreas Thomsen, fuldkommen frihed og rettighed til i den mig tilhørende hede, Risbjerg kaldet, at kaste og bortføre så megen mergel, som det efter rimelighed og egnens skik og brug kan anses, at han til dyrkningen af ommeldte ham tilhørende hovedparcel årligen har fornøden. Dog tillades det ham ikke at sælge eller lade bortkomme til andre af ommeldte mergel, hvorimod også jeg, sålænge min broder eller hans arvinger er i besiddelse af denne frihed, forbinder mig og efterfølgende besiddere af førnævnte hede til heller ikke til andre at sælge eller lade bortkomme af den mergel, som der befindes, men ligesom min broder alene lader kaste til eget brug.

2. For ommeldte frihed til mergelkastning har min broder, Andreas Thomsen, efter accord en gang for alle betalt mig 20 rigsdaler, siger tyve rigsbankdaler rede sølv, og skal nævnte ret eller frihed gøres også gældende, sålænge min broder, hans børn, børne-

børn og deres arvinger i lige nedstigende linje er i besiddelse eller ejer af førmeldte, min broder nu tilhørende hovedparcel, dog alene for den af disse, som ejer og besidder samme, hvorimod rettigheden ganske og aldeles skal ophøre, såfremt en fremmed vorder ejer af hovedparcellen.

3. Nærværende contract forbinder jeg, Andreas Thomsen, mig at holde efterrettelig og „in Specie" (påviselig) ikke at kaste og bortkomme mere mergel af førnævnte hede, som jeg til eget brug behøver, hvorimod jeg, for hver gang det bevisliggøres, at jeg uden min broders eller hedens efterfølgende besidderes tilladelse har kastet eller ladet kaste og bortføre mergel til andre, betaler min broder 2 mark, siger to rigsbankmark rede sølv, for hvert læs, som jeg således ulovligen har ladet bortføre. Samme forpligtelse indgår også jeg, Niels Thomsen, fra min side. Denne af os oprettede i undertegnede 2 vitterlighedsvidners overværelse underskrevne contract beholder jeg, Andreas Thomsen, hvorimod jeg, Niels Thomsen, erholder en dermed ordlydende genpart. Omkostningerne ved tinglæsning og protokollering betaler vi hver med det halve.

Debel, Fåborg sogn, den 23. juni 1833.

Andreas Thomsen. — Niels Thomsen.

Læst i Skads herreds ret den 6. august 1833.

Niels Jensen og Hansines børn:

a. Valborg Cecilie Jensen, f. d. 13-8-1900, gift d. 6-3-1925 med Niels Peder Nielsen, f. d. 8-3-1895 i Åstrup, søn af husmd. Johan Arent Nielsen og hustru, Ane Mathiasen.

Efter brylluppet havde de bolig i Kærbjerge friskole i otte måneder. De købte så en ejendom i Kærbjerge, „Dyrbjerg", matr. nr. 6 c, 5 q og 4 s, som de havde til foråret 1934 (nr. 6 c er solgt fra Søren J. Pedersen til Anders Andersen d. 20-12-1859, da må ejendommen antagelig være oprettet). Da solgte de ejndommen. De havde tilkøbt en del jord, matr. nr. 11 f, 12 c, 7 n og 7 o. Der var en del mose. Dette areal beholdt de og arbejdede en del med tørveproduktion. Da der ingen bygninger var på jorden, fik de bolig i Agerbæk. I 1938 fik de opført et lille hus til midlertidig

beboelse. Året efter blev huset udvidet, og i 1942 blev der bygget et hus mere, så der nu er vinkelbygning med plads til stald og lade. De tog så fat på landbruget igen. En del af jorden er bleven opdyrket, og der er anskaffet redskaber og besætning.

Man kan uden overdrivelse sige, at de lever deres liv i flid, nøjsomhed og gudsfrygt; thi de er begge religiøst interesserede mennesker.

Børn:

1. Rosa Dyrbjerg Nielsen, f. d. 13-4-1929.
2. Hejhne Dyrbjerg Nielsen, f. d. 16-12-1934.

b. Kirsten Jensen, f. d. 17-9-1902, gift d. 17-6-1927 med Hans Peder Nielsen, f. i Debel, Fåborg sogn, d. 4-5-1903, søn af gdr. Niels S. Nielsen og hustru, Johanne Kristiansen.

De købte en ejendom, matr. nr. 21 i Tirslund, Føvling sogn.

Børn:

1. Verner Nielsen, f. d. 2-4-1928.
2. Vagn Nielsen, f. d. 17-7-1930.
3. Kamme Nielsen, f. d. 22-11-1934.
4. Bent Nielsen, f. d. 7-7-1939.
5. Vera Nielsen, f. d. 16-8-1941.

c. Peder Jensen, f. d. 3-11-1904, gift d. 10-5-1925 med Marie Pedersen, f. i Kærbjerge, Fåborg sogn d. 16-7-1905, datter af gdr. Peder Pedersen og hustru, Johanne Helene.

Han overtog fødegården samme forår, han blev gift. Det gik dog ikke saa godt, hvilket sikkert skyldtes hans ungdom og uerfarenhed. To af Maries brødre overtog gården, og Peder blev bestyrer. Nu gik det ret godt, så evnerne var gode nok, da de fik tid til at blive udviklet. Lykken var ellers ikke så god, idet Marie blev syg og måtte en tid på sanatorium. I 1948 blev Risbjerg solgt til Jens Verner Andersen og dermed ude af slægtens eje. Peder købte en ejendom i Vrenderup, matr. nr. 12 b.

Børn:

1. Gerda Jensen, f. d. 27-6-1925, gift d. 27-2-1945 med Harry Tanner, f. i Guldager d. 5-5-1918, søn af Kristian Tanner, der bor i Esbjerg. Harry har lillebilforretning i Årre.

Børn:

1 a. Lillian Tanner, f. d. 13-9-1945.

2. Dora Jensen, f. d. 3-12-1927.

3. Ella Jensen, f. d. 6-10-1931, død d. 11-5-1932.

4. Villy Risbjerg Jensen, f. d. 16-6-1935.

d. Hans Jensen, f. d. 12-3-1909, gift d. 30-11-1945 med Minna Grene, f. d. 10-10-1915 i Grene, Åstrup sogn, datter af karetmageren i Grene, Marius Grene og hustru, Mine Holt.

Hans er portør ved Glejbjerg st.

Børn:

1. Annette Jensen, f. d. 29-10-1947.

2. Erling Jensen, f. d. 29-10-1947, død i 1947.

c. Anna Jensen, f. d. 20-3-1911, død d. 4-4-1912.

f. Anna Jensen, f. d. 16-4-1914, gift d. 3-5-1936 med Jens Gren Olesen, f. d. 19-4-1908, søn af murermester i Gjerndrup ved Brørup, Peder Gren Olesen og hustru, Maren Sandager Kristensen.

Efter brylluppet var Jens et par år chauffør. Siden arbejdsmand, og de boede forskellige steder, men byggede selv hus ved Glejbjerg st. i 1941.

Børn:

1. Niels Gren Olesen, f. i Glejbjerg d. 6-12-1936.

2. Peter Gren Olesen, f. d. 6-12-1936, død d. 4-4-1937.

3. Peter Gren Olesen, f. d. 3-10-1939.

4. Preben Gren Olesen, f. d. 11-10-1945.

IV. Ane Kirstine Jensen,

f. d. 24-10-1877, død d. 2-11-1907, datter af Peder Jensen og hustru, Kirsten Jensen gift med Niels Kristian Nielsen, der er født d. 13-7-1875 i Omme, Nykirke sogn, død d. 18-4-1941, søn af Mads Nielsen og hustru, Sennet Kirstine Jensen.

Ane og N K. Nielsen

Det var søskendebørn, der her blev gift, idet Sennet er en søster til Peder Jensen (Gavlbjerg). Mads Nielsen var gift 3 gange. De to sidste hustruer var søstre, Sennet og Marie Jensen.

Niels Kristian Nielsen købte en gård i Vibæk, Vejrup sogn, og drev den til sin død. Hans hustru døde efter få års forløb. Resten af sin tid havde han en husbestyrerinde. Den samme i ca. 30 år.

I hjemmet førtes et flittigt og nøjsomt liv, så der blev velstand. Han efterlod sig en formue på ca. 80,000 kr., der for største delens vedkomende ved testamente var anbragt således, at børnebørnene får dem udbetalt, efterhånden som de opnår myndighedsalderen.

a. I ægteskabet var to børn. En søn, Hans Mads Nielsen, døde som lille.

b. Rosine Kirsten Marie Nielsen er født d. 10-6-1902, gift d. 28-5-1924 med Anton Kristian Jessen, der er f. d. 20-8-1896 i Vejrup by og sogn, søn af Niels Peder Jessen og hustru, Ane Marie Utsen.

Efter brylluppet var de et års tid hjemme på hendes fødegård for at hjælpe hendes fader; derefter i ca. 5 år på tørvearbejde i Blåhøj, så atter hjemme på fødegården i ca. 5 år. Derefter har de selv haft en landbrugsbedrift i nogle år i Nørå, Bramminge sogn. I de sidste 8 år (1949) har Anton været arbejdsmand med bolig i Vejrup.

Niels Kristian Nielsen havde i sit testamente afsat 10,000 kr., som skulle anvendes til køb af et hus til datteren. Desuden får hun renterne af kapitalen, som er hensat til hendes børn. Af 20,000 kr. får hun renterne sålænge hun og hendes mand lever. Hun har haft den ulykke at blive tildels blind. Nu (1949) kan hun kun se, om det er dag eller nat. I ca. 20 år har hun med

mellemrum søgt øjenlæge, men de har ikke kunnet udrette noget. Efter faderens død blev fødegården solgt til en slægtning af Rosine, Ida Andrea Pedersen, gift med Marinus Ehrnsen.

Rosine og Anton har 10 børn:

1. Anna Kirstine Jessen, f. d. 19-8-1924 i Vibæk, Vejrup sogn, gift d. 1-6-1947 i Vejrup kirke med Peter Schultz, der er f. d. 16-11-1917 i Hjortkær, Grimstrup sogn, søn af Marius Schultz og hustru, Marie.

De har en landbrugsejendom i Vejrup. Anna har været elev på Strib husholdningsskole i 3 måneder.

Børn:

1 a. Ejner Schultz, f. d. 1-8-1948.

2. Marie Sofie Jessen, f. d. 17-10-1925 i Give, gift d. 1-12-1944 i Vejrup kirke med Andreas Madsen, der er f. d. 9-6-1923 i Terpling, Åstrup sogn, søn af baneformand Rasmus Madsen og hustru, Ester.

Andreas er arbejdsmand og bor i Grene, Åstrup sogn.

Børn:

2 a. Birgith Madsen, f. d. 24-4-1945.

3. Niels Kristian Jessen, f. d. 26-2-1927 i Blåhøj, Give sogn.

4. Peter Jessen, f. d. 31-7-1928 i Vibæk, Vejrup sogn. Han er for tiden (1949) soldat ved gardehusarerne.

5. Dagny Kathrine Jessen, f. d. 11-9-1930 i Vibæk, Vejrup sogn, gift d. 19-1-1948 i Vejrup kirke med Luies Kristensen, der er f. d. 17-3-1921 i Illebølle, Rudkøbing sogn, søn af Marius Kristensen.

   Luies er arbejdsmand og bor i Knoldekær, Vejrup sogn, hvor de har købt et hus til beboelse.

   Børn:

5 a. Lissi Kristensen, f. d. 28-3-1948.

6. Lilly Margrethe Jessen, f. d. 7-10-1932 i Vibæk, Vejrup sogn.

7. Rigmor Martha Jessen, f. d. 7-12-1934 i Nørå, Bramminge sogn.

8. Hans Henry Jessen, f. d. 3-9-1936 i Nørå Bramminge sogn.

9. Agnethe Mathilde Jessen, f. d. 9-11-1939 i Nørå Bramminge sogn.
10. Elisabeth Jessen, f. d. 6-7-1941 i Nørå, Bramminge sogn.

VII. Kristine Catrine Jensen,

f. d. 2-10-1888, datter af Peder Jensen og hustru, Kirsten Jensen, gift d. 7-10-1910 med naboens søn, Søren Jørgen Edvard Nielsen, f. d. 6-9-1887, søn af Nis Peder Nielsen og hustru, Mette Marie Sørensen.

De overtog Sørens fødegård, matr. nr. 6 a. Denne er en gammel slægtsgård, idet den har været i samme slægts eje så langt tilbage i tiden, som kirkebøgerne, der findes i Fåborg præstegård, viser. Samstemmende hermed er tingbøgerne i Varde. Om forholdet strækker længere tilbage, er ikke undersøgt. Den 20-5-1823 er der tinglæst skøde fra Søren Madsen til Peder Sørensen. Om det er fra fader til søn, lader sig ikke afgøre ved kirkebøgerne i Fåborg. Peder Sørensen er død d. 6-5-1834, 42 år gammel. Hans enke, Mette Kirstine Sørensen, giftede sig med Niels Jensen. Den 11-10-1853 giver Niels Jensen skøde til Peder Sørensens søn, Søren Jørgen Pedersen, der er født d. 1-5-1828, død d. 7-6-1883. Hans hustru, Else Hansen, giver skøde til svigersønnen Nis Peder Nielsen d. 25-2-1887. Denne var gift med Mette Marie Sørensen, f. d. 14-3-1866, død d. 20-4-1942, datter af Søren J. Pedersen og hustru, Else Hansen. Den 11-2-1910 giver Nis skøde til sin søn, Søren Jørgen Nielsen.

Gården har tidligere haft langt større areal, idet der er sket en del udstykninger. 6 b har Søren J. Pedersen givet skøde på d. 31-12-1857 (Gavlbjerg). 6 c har han givet skøde på d. 20-12-1859 (Dyrbjerg). Efter sigende har Frederik den Syvende givet dette navn, engang han var her ude på jagt. Det var et højdedrag omgivet af sumpe. Vildtet holdt til på højdedraget, fordi det var en fredelig plet.

6 d har Søren J. Pedersen også givet skøde på d. 15-8-1865 (Marinus Jensen, Kærbjerge 1949). 6 e har Nis givet skøde på d. 1-6-1896 til Hans Nielsen (Post).

6 g har han fraskilt og selv beboet sammen med sin hustru fra 1910—d. 11-6-1917, da han giver skøde til Magnus Jensen. Han byggede så et hus ved siden af missionshuset i Agerbæk, hvor han boede til sin død.

6 h har han tilskødet Gyde Hermansen d. 24-4-1911. Den er atter i slægtens eje, idet Søren J. Nielsens datter og svigersøn, Jens Mølgård Nielsen, har den (1949).

Gårdens ejere har været velagtede folk, hvis man kan dømme efter, at de sidste tre generationer har været valgt til medlem af sognerådet. Søren J. Pedersen blev valgt fra 1ste januar 1874. Nis P. Nielsen var i flere perioder formand for sognerådet, valgt af indre mission, som han var et godt og virksomt medlem af. Søren J. Nielsen har været medlem af sognerådet en periode, valgt af indre mission, som også han såvelsom Kristine tilsluttede sig.

Udbygningerne til gården brændte i den tid, Nis havde den. Alle bygninger med undtagelse af gødningshuset brændte, mens Søren J. Nielsen har haft den, så nu er der gode nye bygninger.

I året 1947 solgte Søren gården til Nis Stål. Den er dermed ude af slægtens eje. Salgssummen var 80,000 kr. Han har derefter købt et hus (det vestligste i Kærbjerge). Dette er atter solgt og han har købt et hus i Holsted.

Børn:

a. Marie Nielsen, f. d. 1-8-1911. Hun er bestyrerinde på de gamles hjem i Ansager.

b. Peder Jensen Nielsen, f. d. 1-4-1913, gift d. 1-4-1942 med Henriette Nørregård, f. d. 10-3-1915 i Hyrup, Bevtofte sogn, datter af Marius Nørregård og hustru, Marie.

Han har købt en landejendom i Gammelskov, Agerskov sogn.

c. Kirstine Nielsen, f. d. 16-1-1915, gift d. 10-2-1932 med Jens Mølgård Nielsen, f. i Hejnsvig sogn d. 13-1-1902, søn af husmd. Niels Kristian Nielsen og hustru, Mette Pedersen.

Niels Kristian Nielsen købte ejendommen, som Gyde Hermansen havde oprettet på matr. nr. 6 h. Der havde i nogle år boet en mand ved navn Niels Nielsen, som Gyde havde solgt til. Nu afstod Niels Kristian ejendommen til Jens Mølgård, og han og

konen fik ophold hos ham. Her har Kirstine og Jens Mølgård deres hjem og virksomhed.

Børn:

1. Hilda Mølgård Nielsen, f. d. 8-4-1932.
2. Ruth Mølgård Nielsen, f. d. 19-9-1933.
3. Vera Mølgård Nielsen, f. d. 26-3-1935.
4. Edith Mølgård Nielsen, f. d. 22-3-1937, død d. 23-3-1937.
5. Erling Mølgård Nielsen, f. d. 18-11-1938.
6. Kristian Mølgård Nielsen, f. d. 2-7-1940.
7. Edith Mølgård Nielsen, f. d. 17-10-1941.

d. Nis Peder Nielsen, f. d. 30-3-1917, død d. 8-4-1919.

e. Nis Peder Nielsen, f. d. 25-4-1919.

f. Evald Elundgård Nielsen, f. d. 18-1-1921.

g. Villy Gerhard Nielsen, f. d. 15-11-1922, gift d. 7-3-1946 med Kristence Dorette Fyhn, f. d. 9-5-1924 i Tvile, Åstrup sogn. datter af Thomas Fyhn og hustru, Marie.

De bor i Agerbæk og har lillebilforretning.

Børn:

1. Rita Fyhn Nielsen, f. d. 4-8-1946.
2. Anny Fyhn Nielsen, f. d. 22-10-1948.

h. Oda Nilly Margrethe Nielsen, f. d. 7-4-1929.

i. Tove Edith Nielsen, f. d. 26-3-1931.

j. Kamma Doretha Nielsen, f. d. 17-12-1932.

VIII. Ester Marie Jensen,

f. d. 5-3-1891, død d. 16-10-1923, datter af Peder Jensen og hustru, Kirsten Jensen, gift d. 18-3-1910 med Niels Peder Hermansen, f. d. 7-4-1888, søn af Gyde Hermansen og hustru, Ane Elisabeth Pedersen.

Niels Peder giftede sig anden gang med Else Cathrine Sørensen Nør, f. d. 9-9-1924 i Attrup pr. Skovsgård, datter af Niels Sørensen Nør og hustru, Ane Østergård.

Niels Peder og Ester overtog hendes fødegård, Gavlbjerg, og drev den med dygtighed i en del år. Ved Esters sygdom og død lod han ejendommen forfalde og marken ligge udyrket hen og gav sig til at være ejendomskommissionær. Her fik han en ret stor

virksomhed. Det er ikke så få handler, han i tidens løb har ordnet.

Børn i Niels Peders 1ste ægteskab:

a. Alfred Gyde Hermansen, f. d. 24-6-1911, gift d. 12-12-1935 med Maren Johanne Nielsen, f. i Hejnsvig d. 13-5-1912, datter af hmd. Niels Kristian Nielsen og hustru, Mette Pedersen.

De har bygget hus i Agerbæk, hvor de bor. Alfred er arbejdsmand. I de senere år arbejder han som smedesvend hos Richard Johansen i Agerbæk.

Børn:

1. Kristian Edvard Hermansen, f. d. 24-3-1932.
2. Per Hermansen, f. d. 14-6-1941.
3. Lis Hermansen, f. d. 8-11-1944.
4. Grethe Hermansen, f. d. 26-6-1947, død d. 25-11-1947.

b. Kirstine Hermansen, f. d. 11-10-1912, gift d. 29-10-1932 med Ole Larsen, f. i Veerst sogn, Ribe amt d. 30-4-1904, søn af boelsm. Anders Larsen og hustru, Laurine Poulsen.

De har bygget hus i Agerbæk, hvor de bor. Han er arbejdsmand. Han var en tid pedel ved Agerbæk skole. I 1948 blev der stiftet en kartoffelkogerforening for Agerbæk og omegn med en transportabel kartoffelkoger. Der er Ole ansat som kogemester.

Børn:

1. Ester Marie Larsen, f. d. 15-4-1940.

c. Peder Hermansen, f. d. 1-4-1914, gift d. 28-4-1936 med Jenny Nygård Kristensen, f. i Varde d. 4-10-1916, datter af Kristian Kristensen og hustru, Anna Marie Svendsen.

Peder og Jenny bor i lejehus i Agerbæk. Han er arbejdsmand.

Børn:

1. Anna Marie Nygård Hermansen, f. d. 1-9-1941.
2. Ingerlise Hermansen, f. d. 5-12-1947.

d. Anna Elisabeth Hermansen, f. d. 17-5-1916, gift d. 10-11-1936 med Julius Nissen Kristensen, f. i Varde d. 21-12-1913, søn af Kristian Kristensen og hustru, Anna Marie Svendsen.

De har bygget hus i Agerbæk, hvor de bor. Han er arbejdsmand.

Børn:

1. Villy Peter Kristensen, f. d. 4-2-1938.

2. Benny Kristian Kristensen, f. d. 2-11-1939.
3. Gerda Marie Kristensen, f. d. 14-5-1945.
4. Launy Verner Kristensen, f. d. 22-11-1947.

c. Klara Nielsine Hermansen, f. d. 28-9-1918, gift d. 17-12-1937 med Simon Bernhard Nielsen, f. d. 20-8-1915, søn af tidligere gdr. i Agerbæk (ejer af matr. nr. 6 h) Niels Nielsen og hustru, Dorthea.

Han begyndte som arbejdsmand i Agerbæk, fik så plads som fodermester i Gammelby pr. Vejen. Omkring ved år 1944 købte de en landejendom i Donslund, Hejnsvig sogn.

Børn:

1. Kaj Nielsen, f. d. 31-8-1942 i Gammelby.
2. Birthe Nielsen, f. d. 13-5-1945 i Donslund.
3. Elmer Skov Nielsen, f. d. 14-6-1948 i Donslund.

Børn i Niels Peders andet ægteskab:

f. Svend Åge Hermansen, f. d. 27-3-1926.

g. Doris Agnethe Østergård Hermansen, f. d. 30-11-1928, gift d. 15-2-1948 med Chjarles Andreas Ris Kjær, søn af Karl Kjær og hustru, Cathrine fra Tvis.

De har en bagerforretning i Tvis.

Børn:

1. Niels Kjær, f. d. 7-12-1948.

h. Anna Lise Hermansen, f. d. 18-3-1935.

E. Kirsten Marie Jensen,

f. d. 8-6-1847 i Agerbæk (død d. 2-12-1931), datter af Jens Nielsen og hustru, Maren Madsdatter, gift d. 26-11-1878 med Peter Jacobsen Schmidt, f. d. 22-3-1849 i Over Jersdal, Sønderjylland.

Kirsten og P. J. Schmidt

Peter lærte i sin ungdom smedehåndværket, og drev forretning forskellige steder. Han var en tid smed i Debel, Fåborg sogn. Efter sit giftermål købte han en lille ejendom i Fåborg (den ejes i 1945 af Thomas Henriksen). Bedriften var ikke så stor, at der holdtes trækdyr. Avlen kørte Peter hjem på en trillebør. For øvrigt var det konens sag at passe landbruget. Peter passede smedeforretningen. Denne ejendom besad de til 1895, da de flyttede til Omme i Nykirke sogn. Her fik de dog ikke selv ejendom, men sad til leje hos Hans Jørgen Høj Hansen, indtil 1906, da sønnen, Jakob, byggede et hus til dem på en grund, der var skænket af ovennævnte Hans Hansen. Der var hele tiden små kår i hjemmet, tildels på grund af, at Peter havde fået for stor lyst til spiritus, der ødelagde den ellers dygtige og afholdte mands arbejdskraft. Dertil kom uheld. To gange skete det, at han ved arbejdet med hestebeslag fik et ben brækket, så han i længere tid lå til behandling i Vamdrup hos en læge, som på den tid blev søgt af befolkningen i en meget stor omegn, når der var sket benbrud o. l. Kirsten måtte derfor hjælpe noget på indtægterne ved at tage ud til folk, når der holdtes gilde, og hjælpe i køkkenet. Sine sidste år tilbragte hun hos datteren, Johanne, i Jyllerup.

Som sønderjyde deltog Peter i afstemningen om genforeningen i året 1920. En søn af Peter og Kirsten har opbevaret sin moders skudsmålsbog. Da det formentlig kan have interesse også for andre at se, hvad en skudsmålsbog er, afskriver jeg den her.

Uddrag af lovbestemmelser om skudsmålsbøger:

§ 1. Ethvert tyende bør være forsynet med en skudsmålsbog. Forinden en sådan bog må bruges, forsynes den i København og de øvrige købstæder med politiøvrighedens, men på landet med

sognepræstens segl, der sættes på den lidse, der drages gennem bogen. Den, der ikke allerede ved udgangen af skolen er forsynet med skudsmålsbog, men ellers skal anskaffe en sådan, bør, forinden bogen forsynes med segl og titel, forevise de førnævnte embedsmænd døbeattest og andre beviser, hvorefter det fornødne indføres i bogen.

§ 2. Når en skudsmålsbog er fuldskreven, og en ny derefter anskaffes, bør den ældre fremdeles tilligemed den nye bevares af tyendet.

§ 3. Forkommer en skudsmålsbog, skal tyendet under bøde af indtil 5 rdl. ufortøvet anmelde det for politiet, som derpå har at undersøge, hvorledes bogen er forkommen. Er dette sket fortsætligen af tyendet, bør det bøde fra 5 til 20 rdl., derhos bør tyendet anskaffe sig en ny skudsmålsbog, hvilken, i dette tilfælde såvel på landet som i købstæderne, udleveres af politiøvrigheden. Den ny skudsmålsbog bør på landet inden 4 dage forevises sognepræsten under bøde af indtil 10 rdl.

§ 4. Enhver husbond, som fæster et tyende, er berettiget til at anføre i dets skudsmålsbog fra og til hvilken tid det er antaget i tjeneste og for hvilken løn.

§ 5. Enhver husbond skal, forinden et tyende forlader hans tjeneste, indføre i dets skudsmålsbog fra og til hvilken tid tyendet har tjent ham, samt i hvilken egenskab.

Det beror på husbonden, om han vil tilføje noget vidnesbyrd om tyendets forhold i tjenestetiden. Den husbond, som mod bedre vidende giver tyendet et fordelagtigt skudsmål, hvorved tredjemand kan skuffes, skal, ifl. lovgivningens almindelige grundsætninger, stå den skadelidte til ansvar og kan efter omstændighederne dømmes i bøder indtil 20 rdl.

Giver husbonden i skudsmålsbogen tyendet et ufordelagtigt vidnesbyrd, som kan være det hinderligt i at få nye tjenester, og han ikke kan tilvejebringe sådanne oplysninger, som giver antagelig formodning for, at han har haft tilstrækkeligt grund dertil, anses med straf, der bestemmes, hvis fornærmelige beskyldninger ere fremførte, efter loven om fornærmelser i ord, og ellers til bøder af beløb indtil 20 rdl.

§ 6. Enhver, der ankommer til København eller en anden købstad, for sammesteds at tage tjeneste som tyende, eller på landet tager sådan tjeneste i et pastorat, hvori han eller hun ikke hidtil har opholdt sig, skal anmelde det i købstaden for politiøvrigheden og på landet for sognepræsten, og af samme lade sin skudsmålsbog påtegne. I disse tilfælde bør sådan anmeldelse også ske af den husbond, der tager tyendet i tjeneste. Anmeldelserne bør ske i købstæderne inden 24 timer, og på landet inden 4 dage efter ankomsten.

Ligeledes skal enhver, der forlader den købstad eller det pastorat på landet, hvor han eller hun hidtil har tjent som tyende, forinden afrejsen anmelde dette for førnævnte embedsmand, der da har at indtegne i skudsmålsbogen, at anmeldelse er sket, men iøvrigt intet om tyendets forhold. Endelig bør i København anmeldelse til politiet såvel af husbond som af tyendet, og anmærkning om anmeldelsen i skudsmålsbogen også ellers ske, hver gang et tyende forlader eller tiltræder en tjeneste, hvilken anmeldelse bør foregå inden 24 timer derefter.

§ 7. Det tyende, som ikke er forsynet med skudsmålsbog, eller forsømmer i rette tid at gøre nogen af de i § 6 befalede anmeldelser og derom at erholde påtegning i skudsmålsbogen, eller ikke lader denne, overensstemmende med § 5, påtegne af den husbond, hvis tjeneste det forlader, bør bøde fra 1 til 10 rdl.

§ 8. Forsømmer husbonden at give den i § 5 befalede påtegning i det tyendes skudsmålsbog, der forlader hans tjeneste, eller at gøre den ham efter § 6 påliggende anmeldelse, bør bøde fra 1 til 10 rdl.

§ 9. Den, der udriver blade af sin skudsmålsbog eller forsætlig gør noget i samme ulæseligt, bør bøde fra 5 til 10 rdl., eller straffes med simpelt fængsel i indtil 8 dage eller fængsel på vand og brød i indtil 3 dage. Hvo, som forfalsker en skudsmålsbog, straffes efter de derom gældende lovbestemmelser.

Kirsten Marie Jensen, datter af gårdmand i Agerbæk, Fåborg sogn, Jens Nielsen og hustru, Maren Madsdatter, er født i Agerbæk d. 8. juni 1847(atten hundrede fyrretyve og syv) hjemmedøbt den 12te s. m. og å., vaxineret d. 24-7-48. — Efter sædvanlig forberedelse hos præsten konfirmeredes hun den 27de april 1862 i Årre

kirke — med dom for kundskab, g X — opførsel mg. — Og var derefter en gæst ved Herrens bord. — Hun melder under dags dato afgang til Vejrup sogn. — Fåborg præstegård, Ribe amt, den 31. oktober 1863. — Svendsen.

Kirsten Marie Jensen har tjent mig fra majdag 1862 til november 1863, og i den tid har hun tjent mig tro og lydig til min tilfredshed. — Søren Sørensen, Fåborg.

Melder i dag afgang til Grimstrup sogn. Gørding-Vejup pastorat, den 1-11-64. — Navnet ulæseligt.

Kirsten Marie Jensen har tjent mig fra november 1863 til november 1864 til min tilfredshed. — Søren Pedersen, Grisbæk.

Anmelder tilgang til Grimstrup sogn. — Grimstrup præstegård, 6. november 1865. — N. F. Lange.

Bemeldte pige har tjent hos mig fra den 1ste november 1865 til den 8. april 1866 og har udvist troskab og villighed i enhver henseende til min fulde tilfredshed. Hvilket herved attesteres.

Gjesthede, den 8. april 1866. — Eske Thuesen.

Afgang til Vejrup sogn. Grimstrup præstegård, 11. april 1866.

N. F. Lange.

Tilgang anmeldt. Gørding præstegård, 17-4-66. — ? ?

Bemeldte Kirsten Marie Jensen har tjent mig fra 12. april 1866 til 1. november 1866, hvor hun i den tid har udvist troskab, stadighed og flid i enhver henseende til min tilfredshed.

Sdr. Vejrup. I. Kristensen.

Samme pige har tjent mig fra 1ste november 1866 til 1ste november 1867. — Sdr. Vejrup, den 21. december 1867. — L. A. Iversen.

Afgang til Bramminge sogn. — Gørding præstegård, den 23-12-1867. — ? ?

Anmeldt tilgang i Bramminge sogn den 7-1-1868. — På hr. pastor Gads vegne. — ? ? kirkesanger.

Fra 1. november 1867 til 1. november 1869 har bemeldte pige Kirsten Marie tjent mig flittig og tro, som bevidnes af mig.

Christian N ? ?

Anmeldt afgang fra Bramminge til Gørding sogn den 2den november 1869. — På pastor Gads vegne. — ? ? kirkesanger.

Tilgang siden november. — Gørding præstegård, 30-3-70. — ? ?

Afgang til Fåborg sogn. Gørding præstegård, den 3-11-70. — ? ?

Bemeldte pige Kirsten Marie, som har tjent mig fra 1. november 1869 til samme dato 1870 og i den tid opført sig til min tilfredshed. — Synderbøel, den 3-11-70. — H. Pedersen.

Meldt afgang til Vejrup sogn. — Fåborg præstegård, 4-3-71.

Heiberg.

Tilgang anmeldt. — Gørding-Vejrup pastorat, 12-5-71. — ? ?

Førnævnte pige Kirsten Marie Jensen har tjent mig fra 1ste marts 1871 til 1ste november 1871 og i den tid i enhver henseende opført sig til min fuldkomne tilfredshed, hvorfor jeg på det bedste anbefaler hende til andre.

Ribe, p. 2. november 1871. — Henrik Nielsen.

Forevist. — Gørding præstegård, d. 16-11-71. — ? ?

Kirsten Marie Jensen har tjent mig fra 1. november 1871 til dato, i hvilken tid hun har opført sig til min fuldkomne tilfredshed.

Gørding, den 1. december 1873. — Jørgen J. Bolding.

Afgang til Fåborg sogn. — Gørding præstegård, d. 1-12-73. — ? ?

Meldt tilgang til Fåborg.

Fåborg præstegård, d. 22-12-73. — Heiberg.

Meldt afgang til Nykirke sogn.

Debel, Fåborg sogn, den 19. december 1875.

P. Pedersen, sognefoged.

Anmeldt tilgang til Nykirke sogn d. 4-1-76.

Nykirke sognefogeddistrikt, d. 4-1-76.

M. Christensen, sognefoged.

Kirsten Marie Jensen har tjent mig fra 1. november 1875 til 1. november 1876 og i den tid været flittig og tro og udført hendes gerning til min fuldkomne tilfredshed.

Vong, den 1. november 1876. — M. Christensen.

Kirsten Marie Jensen har tjent mig fra 1. maj 1877 til november 1877 og i den tid opørt sig til min største tilfredshed.

Ravnsø, d. 1. november 1877. — S. S. Schak.

Kirsten Marie Jensen har tjent mig fra 1ste november 1877 og til dato og i den tid opført sig til min tilfredshed.

Enderupholms mølle, d. 1. november 1878. — M. Gramm.

Anmeldt afgang fra Nykirke sogn til Fåborg sogn d. 1-11-78.
Christensen, sognefoged.

(Præsten indførte i sin tid tilgang og afgang i kirkebogen samtidig at samme blev indført i skudsmålsbogen. Det var den tids folkeregister).

Peter Schmidt og Kirstens børn:

I. Johanne Kristine Marie Schmidt,

f. d. 18-6-1881, gift d. 28-3-1905 med Jens Kristian Pedersen, der er født i Årre d. 16-10-1877, søn af Hans Pedersen og hustru, Ane Marie Jensen.

Ane Marie Jensen er født i Gunderup i Årre sogn d. 14-5-1849 (død d. 20-4-1916), hvor hendes forældre, Jens Kristian Pedersen (f. 1826, død d. 30-1-1912) og hustru, Karen Pedersen, efter deres bryllup købte en gård, som de besad hele deres tid, indtil en søn overtog den.

Johanne Schmidt

Jens Kristian Pedersen er født i Starup sogn. Hans forældre var gårdmand Peder Hansen og hustru, Ane Marie Johnsdatter af Hesselho i Starup sogn. Det bør nævnes, at en broder til Jens Kristian Pedersen er den kendte plantningsmand, Hans Pedersen, som er stifter af a/s Starup plantage. Beboerne i Starup sogn skønnede så meget på dette arbejde, at de rejste ham en mindesten i plantagen i året 1906 med følgende indskrift:

1869 med skov blev heden klædt 1906.

Hans Pedersen, Sdr. Starup.

At gøre gerning god
for ufødte slægter,
dertil skal adelsind og mod,
som hver bør stile efter.

(Det første årstal betyder plantningens begyndelse, det sidste er det år, stenen blev rejst).

Ane Marie Jensen var gift to gange; første gang med Hans Pedersen (der er født i året 1850, død d. 27-2-1880 i Årre), søn af gmd. Peder Hansen, Grimstrup. De fik en ejendom i Årre sdr. hede. — Anden gang blev hun gift med enkemand, Hans Henrik Hansen (f. i Jyllerup d. 23-9-1853, død d. 1-6-1887), søn af indsidder Hans Kristian Madsen. Han havde en ejendom i Jyllerup. Her flyttede Ane Marie Jensen ind efter brylluppet, og ejendommen i Årre sdr. hede blev solgt.

Det blev et liv i små og trange kår, hun kom til at føre. Begge mændene døde i ung alder af tuberkulose. Under deres sygdom blev det hendes sag at sørge for, at arbejdet blev udført både i hjemmet og bedriften.

Det var dog mere, end der stod i hendes magt, at få bedriften passet og tillige sørge for hjem og børn. Men at få fremmed hjælp var der ikke råd til. Sygekasse fandtes ikke. Føden skulle skaffes, så fik resten gå, som det kunne. Det blev derfor nødvendigt, at familien trådte hjælpende til. Det blev på den måde, at børnene af første ægteskab kom i hjemmet hos bedsteforældrene og andre familiemedlemmer og fik deres opdragelse der.

En tid efter den sidste mands død afstod hendes fader sin gård til en søn og flyttede til Jyllerup for at hjælpe sin datter. De drev så i fællesskab denne ejendom indtil 1890, da den blev solgt. De beholdt en udmarks parcel, for største delen hede. Her fik de bygget 7 fag hus; deraf var de 5 fag til beboelse, to udhus. Her flyttede de så ind sammen de to, fader og datter, og hjalp trolig hinanden i alle ting både ude og hjemme, afholdt af alle.

Mere travlt havde de ikke, end at de kunne følges ad til gudstjeneste i Årre kirke så nogenlunde hver søndag. Køretøj havde de ikke og cykler heller ikke, men de kunne udmærket gøre turen til fods.

Megen sygdom havde der været i hjemmet i de to mænds tid. Men det skræmmede ikke mere, end at hun påtog sig at tage to unge mennesker i huset, som var syge af tuberkulose, og pleje og passe dem til deres død. Det var børn fra en naboejendom, hvor der var megen sygdom, og forældrene kunne ikke give dem den tiltrængte pleje. Man kommer uvilkårlig til at tænke på sangen af Paludan Møller, hvor han skriver: „Fromme, stærke kvinder, det er Danmarks mål".

Omkring ved århundredskiftet blev der tilkøbt tre td. land og bygget to fag hus mere. 1905 afstod hun ejendommen til sin søn og kom på aftægt. Der blev bygget en ny staldbygning(og den del af huset, der var indrettet til udhus, blev omdannet til aftægtslejlighed. Faderen fik ophold samme steds. Han skulle have aftægt fra gården i Gunderup.

Når man nu efter 40 års forløb nærmer sig stedet og ser den velholdte, trelængede gård med vindmotor til grutning af kornet, elektricitet til lys og kraft, hønsehus, gødningshus, stakkehjelm, tre siloer og frugtkælder, og man ved, at to mennesker begyndte her uden andre midler end deres villie og arbejdsevne, så kunne man fristes til at tro, at det er et par mennesker, der kun har sans for at skrabe penge sammen og med egoistiske tanker, men træder man indenfor og hilser på folkene, bliver man hurtigt klar over, at det langt fra er tilfældet. Når man er bleven modtaget af Johanne og beværtet med, hvad huset formår, og bedt smage på æblemosten, som er fremstillet af produkter fra deres egen frugthave, og samtidig hører hendes og Jens Kristian Pedersens nænsomme beretning, om deres forældres livsførelse, og høre ham forklare, at når det er lykkedes for dem at opnå så store fremskridt i modsætning til forældrenes fattige liv, så er det ikke deres dygtighed alene, der har gjort dette muligt, men de langt bedre kår for landbruget i sin helhed, så ved man, at det er to mennesker, som kan se dybere i tingene end til deres egen interesse.

Sognets beboere har betroet Jens Kristian Pedersen adskillige tillidshverv. Foruden bestyrelsesbestillinger for en del foreninger i sognet har han været medlem af sognerådet i fire perioder, i menighedsrådet to perioder og medlem af landboforeningernes plant-

ningsudvalg, som han nu er formand for (1945). I året 1941 har de fået „De samvirkende jydske Landboforeningers sølvmedalje for landboflid". „Vestkysten" har under 11. oktober 1941 givet en skildring af bedriften; den lyder således:

De tolv td. land blev til 43.

Jens Chr. Pedersen, Søndergård, Årre, blev i 1905 gift med Johanne P. fra Fåborg, og samtidig overtog de Pedersens fødeejendom for 3000 kr. + aftægt til P.s mor. Til ejendommen hørte 12 td. land med 4 køer og et par kvier, men hverken hest, vogn eller redskaber. Jens Chr. Pedersen købte efterhånden mere og mere jord. I 1906 6 td. land hede, i 1914 2 td. land mose og gran, i 1916 6 td. land, 1917 8 td. land, 1921 8 td. land og i 1924 1 td. land mose for 1680 kr. Det samlede areal er nu 43 td. land. Gården er i årenes løb bygget op. Besætningen består nu af 4 heste, 12 køer, 20 ungkreaturer, 3 søer, 20 andre svin og 125 høns. Ægteparret begyndte uden midler og har nu hjulpet en del af de 8 børn i vej. Gårdens handelsværdi er ca. 60,000 kr. og gælden 12,000 kr. Sidste års driftsoverskud 3799 kr.

Børn:

a. Anna Marie Pedersen, f. d. 30-4-1905, gift d. 29-5-1934 med Holger Kristian Pedersen, f. d. 24-12-1902 i Glerup pr. Hadsund, søn af boelsmand Karl Edvard Pedersen og hustru, Ellen Kathrine Pedersen.

Holger Pedersen er udlært i mejerifaget, men da det er så vanskeligt at få en mejeribestyrerplads, købte han en viktualieforretning i Ribe, som han nu driver og klarer sig godt ved.

Børn: Jens, f. d. 23-5-1935 og Karl, f. d. 5-8-1940.

b. Kirstine Marie Pedersen, f. d. 14-8-1906. Hun er bestyrerinde på K. F. U. K. i Nyborg.

c. Hans Pedersen, f. d. 14-10-1908, gift d. 4-8-1936 med Meta Ehmsen, f. i Vejrup d. 2-12-1908, datter af Theodor Ehmsen, Vejrup, og hustru, Karen.

De har en landbrugsejendom i Solbjerg, skads sogn på ca. 32 td. land.

d. Peder Schmidt Pedersen, f. d. 9-5-1910.

Han har overtaget sin fødegård i året 1947.

e. Jens Charles Pedersen, f. d. 21-2-1912, gift d. 9-11-1937 med Magda Sørensen, f. d. 25-8-1916, datter af Niels Ingvard Sørensen, Hjortkær.

De har en landbrugsejendom i Roust, ca. 40 td. land.

Han er sognerådsformand.

Børn: Bent, f. d.21-1-1939, Harry, f. d. 23-4-1940, og Johanne, f. d. 22-11-1941, Evald, f. d. 11-8-1949.

f. Louise Sofie Pedersen, f. d. 31-10-1914, gift d. 24-5-1946 med Alfred Andersen, der er f. d. 22-1-1915, søn af Aksel Andersen og hustru, Margrethe, af Rærup.

De har en gård i Autrup, Fåborg sogn.

Børn: Aksel Andersen, f. d. 13-10-1947.

g. Ida Andrea Pedersen, f. d. 27-8-1919, gift d. 18-11-1941 med Marinus Ehmsen, f. i Nykirke d. 14-3-1915, søn af Theodor Ehmsen, Vejrup, og hustru, Karen.

De overtog en gård i Vibæk pr. Bramminge, ca. 80 td. land, pris 50,000 kr. Denne gård har tilhørt Niels Kristian Nielsen og bliver således i familien. (Se under Maren Madsdatter D. III).

Børn:

Jens Kr. Ehmsen, f. d. 6-9-1942.

Gustav Theodor Ehmsen, f. d. 17-4-1945.

Karen Ehmsen, f. d. 11-6-1948.

h. Dagmar Pedersen, f. d. 17-8-1921.

II. Jakob Schmidt,

f. i Fåborg d. 17-6-1883, søn af Peder Jacobsen Schmidt og hustru, Kirsten Marie Jensen, gift d. 22-9-1909 med Marie Hansen, der er født i Jyllerup, Årre sogn d. 3-4-1887, død i Ålbæk i året 1947, datter af Hans Henrik Hansen og hustru, Anna Marie Jensen. (Se under Maren Madsdatter E. I).

Jakob Schmidt kom ud at tjene som hyrdedreng, da han var 8 år gammel. Han havde forskellige pladser i Fåborg og Vilslev sogne. Efter konfirmationen kom han i tømrerlære hos tømrer Hans Nielsen Hansen i Ny Hjortkær og var der til han havde udlært som svend efter tre års forløb. Fra den tid til sit giftermål i 1909 var han i arbejde hos tømrer Niels P. Nielsen i Fåborg, af-

brudt af et højskoleophold på Vestbirk i vinteren 1904—5 og 18 måneders soldatertid i København ved ingeniørkorpset. Efter brylluppet købte han en tømrerforretning i Ålbæk pr. Bramminge og drev denne forretning til 1917, da han solgte den og købte 5 hektar i Ålbæk og oprettede her et husmandsbrug, som han driver.

Børn:

a. Alma Kirstine Schmidt, f. d. 27-8-1910, gift d. 8-5-1936 med Aksel Pedersen, f. i Skads d. 18-7-1907, søn af maler Pedersen, Skads pr. Esbjerg.

De har en landbrugsejendom i Tømmerby pr. Bramminge.

Børn:

1. Hans Jørn Pedersen, f. d. 19-7-1940.
2. Inger Marie Pedersen, f. d. 3-3-1946.
3. Anna Grethe Pedersen, f. d. 2-2-1949.

b. Hans Henrik Schmidt, f. d. 18-9-1912 i Ålbæk, gift d. 27-11-1947 i Vester Nykirke med Meta Nielsen, der er født d. 31-5-1924 i Vong, datter af Valdemar Nielsen, Ravnsø, og hustru, Marie Julius.

Han er chauffør og bor i Ålbæk pr. Bramminge.

Børn:

Marie Schmidt, f. d. 18-11-1948 i Ålbæk.

c. Anna Mary Schmidt, f. d. 14-9-1914 i Ålbæk, gift d. 24-12-1938 med Johannes Bade, f. i Herning d. 27-3-1918, søn af Hans Bade, Sandby pr. Glumsø.

Han er arbejdsmand og bor i Nørre Sundby.

Børn:

1. Tove Schmidt Bade, f. d. 19-3-1939.

d. Petra Jacobine Schmidt, f. d. 8-10-1916 i Ålbæk, gift d. 16-8-1941 med Wilhelm **Sigfred** Schwencke Larsen, der er født d. 30-10-1908 i Broby pr. Sorø, søn af ejendomsmægler Hans Kristian Larsen, der er født d. 19-4-1879, og hustru, Karin Schwencke, der er født d. 26-4-1888.

Sigfred er mekaniker og bor i Tønnesvej 14, København S.

Børn:

1. Vagn Schwencke Larsen, f. d. 25-9-1942 i København.
2. Karin Marie Schwencke Larsen, f. d. 5-6-1948 i København.

e. Sigurd Kristian Schmidt, f. d. 29-6-1919 i Ålbæk, gift d. 13-11-1946 i Sneum kirke med Maren Pedersen, der er født d. 30-6-1923 i Sneum, datter af gdr. Niels Laurids Jepsen Pedersen og hustru, Anna Margrethe Pedersen, f. Nielsen.

Sigurd har „Teglgård" i Solbjerg pr. Tjæreborg.

Børn:

1. Laurids Teglgård Schmidt, f. d. 27-9-1947 i Solbjerg.
2. Lilian Margrethe Schmidt, f. d. 12-11-1949 i Solbjerg.

f. Kaj Lykke Schmidt, f. d. 5-5-1925, død d. 14-3-1935.

III. Jens Nielsen Schmidt,

f. d. 8-1-1886, gift 1929 med Hilda Lerager, f. i Hover sogn, Vejle amt d. 25-1-1899.

Han var i smedelære i Fåborg hos Andreas Brink i tiden fra 1901—05, soldat i 18 måneder i København 1906—07 ved ingeniørkorpset. Han begyndte ved statsbanerne 1908 og er nu (1945) lokomotivfører med bopæl i København.

Børn:

a. Erik Lerager Schmidt, f. d. 12-10-1930 i Korsør.

IIII. Maren Cathrine Schmidt,

f. d. 22-9-1888, gift d. 6-5-1914 med Kresten Vilhelm Dedenvath Madsen, der er født d. 6-5-1887 i Finderup sogn, Holbæk amt, søn af Mads Peder Madsen og hustru, Vilhelmine Dedenvath. Hun er af tysk slægt.

Vilhelm driver karetmagerforretning i Mullerup pr. Slagelse.

V. Anton Jensen Schmidt,

f. d. 21-11-1890, gift 1921 med Agnes Jensen, Trustrup.

Han har lært sadelmagerhåndværket i Gørding 1907—11. Soldat i København 1914—16. Han driver nu sadelmagerforretning i Korsgade 15, København.

F. **Jens Kristian Jensen,**

f. i Agerbæk d. 14-4-1850 (død d. 7-9-1932), søn af Jens Nielsen og hustru, Maren Madsdatter. Han har været gift to gange. Første gang med Kirsten Margrethe Kok. Hun var født i Lourup, Gørding sogn. Dette ægteskab varede kun ca. 1 år, så døde Kirsten. Så længe ægteskabet varede, havde de tilhold hos hendes forældre. Jens Kristian gik på handelen med uldtøj.

Han giftede sig anden gang d. 26-7-1877 med Kirsten Marie Pedersen, der er født i Terpling, Åstrup sogn, i året 1842. Hun døde d. 22-1-1917.

I året 1877 overtog ægteparret en ejendom på Vrenderup hede, matr. nr. 7 b. Her havde de deres hjem indtil Kirsten Marie døde i året 1917, da solgte Jens Kristian den til Johan Thomsen. Denne var der kun i kort tid, inden han solgte ejendommen. Det samme var tilfældet med et par andre ejere. I året 1925 overtog Søren Kjær Pedersen ejendommen, og han har den endnu (1949).

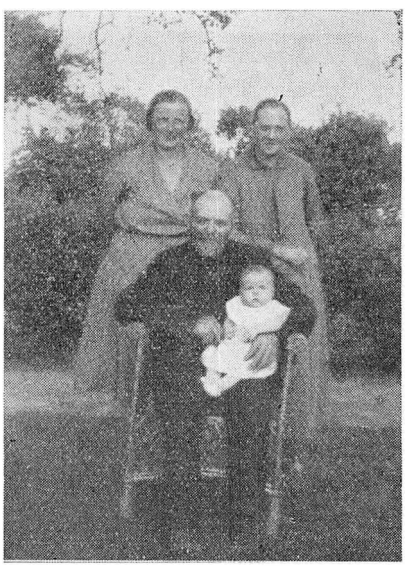

Fire generationer

Jens Kristian havde købt ca. 17 hektar hede, matr. nr. 8 c, som grænsede ind til den gamle ejendom mod vest. Der havde han fået opført bygninger, et par år før han solgte den gamle ejendom og havde en bestyrer på den. Der flyttede han hen og var der til sin død. I året 1931 henvendte han sig til sin datter og svigersøn i Hostrup og tilbød dem ejendommen til et af deres børn, mod at han fik ophold og pleje resten af sit liv. Det blev sådan, at datteren, Marie Clausen, fik skøde på ejendommen og flyttede der til sammen med broderen, Søren. Denne blev der som bestyrer i 16 år. Han skulle så have overtaget faderens ejendom. Da det

ikke blev til noget, prøvede han med ejendom andre steder, men solgte snart igen. Han er nu atter hos søsteren (1949).

Jens Kristians søn, Jens, har skrevet en artikkel i „Vestkysten" for d. 5-4-1930, hvori han skildrer sine forældres liv og virksomhed. Den afskrives her i sin helhed, så er den tillige et billede af skriveren.

En hedens stridsmand!

Mandag den 14. april fylder en hedens stridsmand, Jens Kr. Jensen, Vrenderup, 80 år. Jens Kr. Jensen har gennem et langt og virksomt liv slidt sig frem fra ringe kår til nu at være ejer af en god og velpasset ejendom. I nedenstående linjer fortæller sønnen, Jens Nielsen Jensen, Agerbæk, om sin faders liv og levned, en skildring, der former sig som en smuk fødselsdagshilsen.

Hvis vi ville sige til et par unge folk nu til dags: Køb et stykke hedejord og byg et hus på dette og se at få heden opdyrket, så I kan få jer en ejendom ud af det, så ville de måske sige, at det var umuligt. Hvor skulle vi få penge fra til dette? Og hvor skulle vi få føden fra i den tid, vi arbejder på at få heden opdyrket?

Hvis det kunne interessere de unge folk at læse lidt om, hvordan et par unge folk bar sig ad dermed for 50 år siden, ville jeg gerne skrive lidt om, hvorledes mine forældre begyndte for 55 år siden.

En halv mil vest for Agerbæk st. ligger en lille by, som engang blev kaldet Vrenderup hede, men nu ligger der 10 gode gårde med indhegnede marker omkring; men for 50 år siden, lå der 10 små bitte huse i heden med 15—30 hektar hede og mose til hver af ejendommene. Husene var så små, så man let kunne stå på jorden og nå op til rygningen med en rive. Husenes størrelse var 8 alen i bredden og 9—12 alen i længden. De var ens indrettet: En stue, køkken med åben skorsten og en lille forstue samt staldplads til et par køer. Inde i stuen var der så lavt til loftet, så der var gravet seks tommer jord bort, for at man kunne gå oprejst under bjælken. Gulv var der ikke noget af, men kun den bare jord. Af besætning var der kun en eller to køer til hver ejendom.

En af de små hedeejendomme købte min fader for 55 år siden for 1100 kr. Der var den gang 16 hektar hede og mose til. Af besætning var der en mager ko og tre gamle høns. Hele avlen var det første år tre traver rug, som min fader gravede jorden til med en spade i sin fritid. Køretøj var der ingen, der havde, der ude på Vrenderup hede. Huset var lidt mindre end de andre, og inde midt i stuen stod en pæl op under bjælken for at bære loftet, da bjælken var rådden i begge ender. Huset, hvor lille det end var, var så skrøbeligt, at det faldt om af sig selv året efter.

Hvorledes de fik hus bygget igen i de tider, husker jeg ikke, men hus fik de da sat op igen på seks uger. De havde lige fået en stue færdig, da min søster blev født den 27de maj 1878.

Da huset var bygget færdigt og kalket hvidt, stod det som et lille slot midt i heden med lyng op til huset på alle fire sider. Græsmark var der ikke noget af, men i en mose en halv mils vej derfra var der godt med græs. Der måtte moder ned med koen hver dag og så have os børn med.

Barnevogn havde vi ingen af, men i en trillebør, hvori der var lagt en sæk, blev vi 3 børn lagt, og så kunne moder køre os ned i mosen og trække koen bagefter. Det var jo knap så flot en barnevogn, som børn bliver kørt i nu til dags, men kørende var vi da.

Men hvordan fik de så føden den gang, for der var ingen købmand i Fåborg sogn. Det var moder, der for det meste måtte hente kolonialvarer til os. Der var en købmand i Grene i Åstrup sogn, og der måtte moder så gå de halvanden mil frem og tilbage med et barn på den ene arm og en tung kurv på den anden, for at hente varer til os. Eller hun gik de tre mil til Varde med smør og æg, som hun solgte og fik varer med hjem for. Men når moder skulle til Varde, så kunne hun jo ikke have os børn med, og vi måtte så blive hjemme og passe os selv, så godt vi kunne.

Hvad vil de unge fruer, som bor ved siden af købmand og mejeri, sige, hvis de skulle gå tre mil med et barn på armen og en tung kurv på den anden, eller gå 6 mil en dag med to tunge kurve på armene, og så gå fra deres små børn en hel dag. Og tænk så på, at den smule, I kunne bære, var snart opbrugt, og

så skulle I afsted igen, både vinter og sommer. I ville måske sige, at det var umuligt. Men hvorledes skulle de ellers få varerne hentet? Køretøj var der ingen, der havde den gang.

Den første cykle, der kom her til egnen, kom i året 1888. Den kostede over 300 kr. Efter pengenes værdi den gang ville det omtrent være det samme, som hvad en ny bil koster nu til dags. Kolonialvarer var heller ikke så dyre den gang. Efter en gammel kontrabog, jeg har fra 1887, ser jeg, at kolonialvarer kostede 5, 6 og 7 øre pr. pund, en fl. brændevin kostede 17 øre, flæsk og smør 28 til 35 øre pr. pund. Et brød 78 øre og en td. rug 22 kr., men rug var næsten ikke til at få, for den gang hentede fragtmanden kornet helt nede i Kolding og kørte det ad dårlige veje her ud til møllerne.

Vi hører så tit folk klage over arbejdsløshed nu til dags, men den gang var der ikke en dags arbejde at få inden for Fåborg sogns grænser, så de gode mænd der ude fra Vrenderup hede måtte gå hen i andre sogne og forhøre sig om arbejde. Den ene rejste til Ølgod, en anden til Åstrup og min fader var teglbrænder og arbejdede for en gårdmand i Starup. Daglønnen var den gang en kr. pr. dag, men det var ikke 10 timers arbejdsdag. Fader gik hjemme fra kl. 4 om morgenen og kom først hjem kl. 11 aften. Om vinteren arbejdede han for samme gårdmand, men da fik han kun 25 øre pr. dag og så føden, og det var snart det, det kom mest an på, at han fik føden, for så sparede han den da hjemme; men han skulde altså arbejde tre dage for at tjene et brød til familien hjemme.

I stedet for at få smør på brødet, fik vi børn kogte kartofler på. Det var måske lidt tør kost i forhold til den kost, børn får nu til dags, men hovedsagen var jo, at vi fik noget at spise, for vi blev heller ikke fri for at arbejde. Jeg husker godt, at jeg var kun 7 år, da jeg måtte ud og pløje hedejord med et par stude, vi havde den gang, og min søster, som var 10 år, måtte stuve 200,000 tørv i mosen om sommeren. Ja, den gang fik børn lov til at bestille noget.

I 1917 døde min moder, og da havde fader 16 kreaturer og 3 heste, 4 nye vogne og maskiner til alt.

Da solgte min fader gården og byggede en ny gård på 30 tdr. land hede, han havde købt. Nu er al hedejorden opdyrket og 10 tdr. land beplantet, og der er senere indkøbt flere tdr. land eng og kær til ejendommen, og skønt min fader nu er 80 år gammel, driver han selv ejendommen og har kun en ældre husbestyrerinde til hjælp. Han kender ikke noget til det, folk kalder arbejdsløshed, men noget, der hedder: at arbejde løs.

Jeg ønsker fader til lykke med fødselsdagen.

Jens Nielsen Jensen, Agerbæk st.

Børn:

I. Kirstine Margrethe Jensen,

f. d. 27-5-1878 (død d. 6-12-1946), gift d. 22-3-1901 med Klavs Peder Clausen, f. d. 21-9-1874 i Esbjerg, søn af Søren Clausen og hustru, Karen Kirstine Nielsen.

Ingvard Bertelsen, Agerbæk, har fortalt følgende, og fortællingen er bekræftet af Peder Clausen.

Peder Clausen tjente i sin ungdom hos min fader. I nærheden fandtes en ejendom, matr. nr. 8 b, Hostrup, Øse sogn, som ejedes af en mand, der var sådan „lidt ved siden af". Han evnede ikke at få bedriften passet. Det gik sådan, at husene faldt ned. I mangel af bedre husly tog han dejgtruget og stillede op mod en mur. Under det sov han. Da det blev for koldt et kvarter, søgte han ind i bageovnen. Prioritetslånet i ejendommen stod i godset Nørholm. Det gik sådan, at renterne ikke blev betalt til forfaldstid, så godset gjorde udlæg i ejendommen. Min fader sagde da til Peder Clausen, at han syntes, det var noget for ham at købe denne ejendom. De fulgtes ad til Nørholm for at tale om sagen. Lånet var på kr. 1600. Handelen kom i stand og lånet fik lov at blive stående, idet min fader sagde god for Peder Clausen. Under disse kår begyndte Peder Clausen og Kirstine. De havde i deres ungdom opsparet lidt kapital, som var indsat i Vestjyllands Landmandsbank. Det skulle have været til hjælp ved oprettelse af eget hjem, men over halvdelen gik tabt ved bankens konkurs, og resten blev først udbetalt flere år efter. Ved gode venners hjælp fik han lån til at bygge for og kom så i gang på denne måde.

Peder Clausen overtog ejendommen 1ste maj 1900. Her havde

de deres hjem hele tiden, mens Kirstine levede. Da hun døde i 1946, blev det for besværligt for Peder at drive ejendommen. Sønnen, Søren, kom hjem, og det var meningen, at han skulle overtage ejendommen, men med de høje konjunkturer, der var, blev de enige om, at det vist ikke kunne lade sig gøre, at han kunne overtage ejendommen på sådanne vilkår, at han kunne klare udgifterne. Den blev solgt til Peder Svendsen den 25-5-1948, for en pris af 56,200 kr.

Peder Clausen har derefter ophold hos datteren, Marie, i Vrenderup.

Børn:

a. Søren Clausen, f. d. 29-12-1901 i Hostrup.

b. Kristine Marie Clausen, f. d. 3-2-1903 i Hostrup.

c. Karen Kristine Clausen, f. d. 20-9-1905 i Hostrup, gift d. 27-11-1931 med Marius Kristensen, f. d. 20-1-1903 i Skellerup pr. Ullerslev, Fyn. Han er arbejdsmand på en gård i Vestre Lyng ved Nykøbing, Sjælland.

Børn f. i Kullerup, Vindinge sogn:

1. Grethe Kirstine Kristensen, f. d. 10-2-1932.
2. Jens Peter Kristensen, f. d. 14-4-1934.
3. Klare Marie Kristensen, f. d. 8-5-1935.
4. Thore Johanne Kristensen, f. d. 5-3-1938.
5. Jørgen Baj Kristensen, f. d. 29-1-1941.
6. Berna Elise Kristensen, f. d. 25-6-1943.

d. Maria Andrea Clausen, f. d. 29-7-1909, gift d. 18-5-1939 med Åge Jensen, f. d. 11-12-1912 i Agerbæk, søn af manufakturhandler Kristian Jensen og hustru, Elina Knudsen.

De har en landejendom i Bolhede, Øse sogn.

Børn, alle født i Bolhede:

1. Minna Elina Jensen, f. d. 26-2-1941.
2. Kirsten Claudi Jensen, f. d. 30-7-1942.
3. Inger Balslev Jensen, f. d. 12-2-1946.
4. Hanne Balslev Jensen, f. d. 12-2-1946.

II. Jens Nielsen Jensen,
f. d. 24-11-1880, død d. 19-12-1931.

Han boede en tid i Agerbæk og var beskæftiget dels med skomagerarbejde, dels med bygningsarbejde. Han har bygget flere huse i Agerbæk sønderby. Bl. a. Watsonsvilla.

III. Marie Andrea Jensen,
f. d. 30-5-1883, død d. 23-1-1906.

G. **Mette Kathrine Jensen,**
f. i Ageræk d. 17-4-1853 (død d. 17-5-1938), datter af Jens Nielsen og hustru, Maren Madsdatter, gift med Laust Jepsen, f. d. 29-10-1852 (død d. 17-4-1900), søn af husmd. Jep Mortensen og hustru, Ane Sofie Knudsdatter, Læborg sogn.

I ægteskabet var der tre piger og en søn, men der fulgte dem en dårlig lykke. Den ældste datter døde, da hun var 17 år gammel. Den yngste datter udvandrede til Amerika, da hun blev voksen, men hun var der kun 1½ år, så kom der budskab om, at hun var død der ovre. Sønnen var den yngste af flokken. Moderen, der tidlig blev enke, ventede af ham sin alderdoms trøst, men så kom krigen 1914—18, og den 6te marts 1915 måtte han afsted til fronten. Han blev såret den 3die september 1916 og lå en tid på lazaret, men blev atter tjenestedygtig og sendt til fronten. Han blev atter såret — ved Aras; det var den 7. maj 1917. Tre dage efter døde han.

I. Magdalene Jepsen,
der er den næstældste af pigerne, f. i Knorborg, Hygum sogn, d. 8-9-1884, gift d. 31-5-1908 med Niels Haulrick, f. i Bevtoft d. 25-3-1884, søn af Kristian Haulrik og hustru, Elise Marie Schmidt.

Magdalene og Niels Haulrick er ejer af Bevtoft kro. Hos dem havde Mette Kathrine ophold på sine gamle dage.

Børn:

a. Laura Amalie Haulrick, f. i Bevtoft d. 15-7-1912, gift d. 13-3-1931 med Hans Bylov Nissen, f. i Bolderslev d. 16-10-1910, søn af Jørgen J. Nissen, Tinglev.

De bor i Sønderborg.

Der er to børn: En søn og en datter.

KRESTEN MADSEN, Agerbæk

f. d. 18-9-1821, død d. 23-12-1899, søn af Mads Kristensen og hustru, Hermarie Krestensdatter, gift d. 11-11-1843 med Ane Andreasdatter, f. i Debel, Fåborg sogn, d. 28-6-1824, død d. 26-8-1859, datter af Andreas Thomsen og hustru, Ane Marie Jensdatter.

Kresten giftede sig anden gang d. 24-1-1861, med Hanne Marie Frandsen, f. i Heager, Øse sogn, d. 17-4-1834, død i Agerbæk d. 19-10-1883, datter af boelsmand Frandz Olesen og hustru, Dorthe Christensdatter, boende i Ronrøgel, Øse sogn.

Kresten overtog fødegården d. 5-7-1842. Hvordan der så ud, da han overtog gården, har ikke med sikkerhed kunnet konstateres. Han har bygget stuehus ca. 1865. Dertil har han selv brændt teglstenene. Ved århundredskiftet var der endnu spor af teglovnen, der var gravet ind i en bakke nord for gården, og tillige af pladsen, hvor leret blev æltet, hvilket foregik på en brolagt plads nær ved ovnen. Huset var bygget helt af teglsten, muret i ler, pudset indvendig med lermørtel og tækket med strå. Der var teglstensgulv i de fleste stuer, kampestenspikning i køkken og bryggers. Der fandtes bageovnen med åben skorsten og arne foran ovnen. I stuerne bilæggerovne, ingen gardiner for vinduerne, alkovesenge, alle vægge kalket, umalet bjælkeloft. Stuehuset var i sydsiden. Mod øst var lade med vognport ca. 15 m lang og 5½ m bred. Mod vest stalden med plads til ca. 10 kreaturer, ingen heste, 1 svinesti.

Af tinglæste hæftelser på ejendommen findes en obligation på 600 rgd. til Skads herreds overformynderi samt „opdragelse til 2 børn" tinglæst d. 28. juni 1842 med 1ste prioritet. Den 10-1-1852 er der aflyst 150 rd., resten d. 4-7-1865. Samtidig med den sidste aflysning er der tinglæst en obligation til Poul Teilman på 450 rd. Det er antagelig til det nye stuehus. Denne obligation er slettet d. 16-3-1875. Nu ser det ud til, at gården har været fri for lånhæftelser til d. 28-9-1880, da der er tinglæst 1500 kr. til Niels Jensen. Denne er slettet d. 23-6-1885. Det er ved den tid, gården er overtaget af sønnen, Andreas Kristensen, der har fået tinglæst et kreditforeningslån på 4500 kr.

Af en skoleprotokol, der er begyndt 1814, ses, hvad gårdens ud-

gifter til det kommunale skolevæsen har været, idet udgifterne dertil er opkrævet ved en særlig ligning efter hartkorn. I året 1829 er der svaret 3 mark 10 skilling. Udgifterne steg så meget i de følgende år, at der, efter at gården var delt i 1835, dog blev betalt mere, nemlig i 1867 — 4 rd. 3 mark. Det har måske sin årsag i, at der på den tid er opført skolebygninger i sognet. Slebsager skole er opført 1840. Agerbæk skole 1843, Vrenderup skole 1851. Inden den tid fandtes ingen skolebygninger i Fåborg sogn. Der ydedes også en del i naturalier. Hele kommunens udgift til skolevæsen i 1829 har været 6 td. 3 skp. rug, 13 td. 1 skp. byg, 32 rd. 4 mark og 3 skilling.

Som en lille levning fra den tid, gårdene lå samlet, findes endnu i 1944 et lille stykke af „æ Drøvt", det er en 24 alen bred fællesvej, der fører fra den daværende Agerbæk by til udmarken i Kærbjerge, der dengang hørte under gårdene i Agerbæk. Driften var fælles ejendom. For at komme over bækken måtte man passere et vadested (æ Hvaj). Bunden var nogenlunde fast i bækken, da strømmen førte sand med, men engbunden var sumpet. Der var derfor anbragt en række store flade sten, som fodgængerne kunne benytte til at gå på. At passere et vadested kunne undertiden give pudsigheder. En mand fortalte, at han engang kom kørende med studene og skulle passere vadestedet. Hans bedstemoder var oppe at køre. Hun havde ikke så let ved at komme op i vognen, men satte sig på vognbunden med benene hængende bag ud af vognen. Da de så kørte gennem bækken, tænkte hun ikke på, at benene hang for langt ned, så de slæbte i vandet. (Manden var Jens Madsen Jensen, og bedstemoderen må jo så have været Maren Madsdatter).

Efter at Kresten havde afstået gården til sin søn, kom han på aftægt hos denne. Dermed satte han sig ikke rolig i kakkelovnskrogen, men tog del i arbejdet på gården, så vidt som kræfterne tillod. I sommertiden drog han ud som tækkemand sammen med Søren Pedersen fra Kærbjerge. Senere, da kræfterne ikke kunne holde til den slags arbejde, lagde han sig efter at strikke strømper og passe børnebørnene og lærte dem at læse og regne. En bedre læremester har sikkert ingen børn haft.

Indtil 1860 var der ingen præstegård i Fåborg. Da var Fåborg sogn sammen med Nykirke om præst og degn, og da „kommuneforstanderskabet" blev indført ved lov i 1842, var de også fælles om det. I 1867 fik vi en ny kommunallov og dermed „sognerådet". Kresten Madsen var en tid medlem af kommuneforstanderskabet og en tid vandsynsmand.

Der blev oprettet en aftægtskontrakt. I almindelighed blev en sådan kontrakt ikke overholdt. Hvor forholdet mellem ung og gammel var godt, gik de gamle til de unges bord og fik deres livsfornødenheder. Således gik det også her, hvor forholdet og forståelsen var det bedst mulige.

Kresten Madsens aftægtskontrakt, udstedt d. 2-6-1883:

a. Skal leveres med halvdelen 1ste maj og 1ste november 3 td. rug, 4 skp. byg, 4 skp. bygmel, 3 skp. byggryn, 3 skp. boghvedegryn samt 16 kr. i kontanter.

b. Leveres med en fjerdedel hver tamperdag: 6 pund kaffe, 6 pund brun sukker (kandis), 6 pund cikorie (efter gammel talemåde er det 6 pund kaffesager), 8 snese friske hønseæg, 4 pund røgtobak, 4 pund rulleskråtobak.

d. Leveres den første i hver kalendermåned: 1 kande 8 graders kornbrændevin, 3 pund nykærnet, passende saltet smør.

e. 3 kander 8 graders kornbrændevin leveres med 1 kande til jul, 1 kande til påske, 1 kande til pinse.

f. Mortensdag (11. november) leveres 2 lispund frisk fårekød, 2 lispund dansk flæsk fra forenden, men uden hoved, 1 skp. salt, 1½ td. spisekartofler, 1 pund humle, 8 pund uheglet hør, 4 pund afsmeltet fåretalg, 3 pund svinefedt, 1 fdk. kogeærter (1 lispund = 16 pund).

g. 16. december leveres 4 pund hvedemel.

h. Hver gang gårdens ejer slagter en kalv leveres en kalvebagfjerding.

i. Ugentlig leveres 1 kande kærnemælk straks efter, at der er kærnet.

k. Daglig leveres 1 kande nymalket, uforfalsket komælk straks efter, at der er malket.

l. Midsommer den 24. juli leveres 1 lispund saltet og tørret

torsk, 8 pund ost af uskummet komælk i frisk tilstand, 6 pund hvid uld leveres med halvdelen i foråret og halvdelen i efteråret i klipningstiden. Årlig i bjergningstiden inden 1ste august 22 snese lyngtørv og 9600 opgravede klyne, med halvdelen af gårdens egen mose og halvdelen af driftsmose leveret i hus. To traver bagelyng i tør tilstand leveret i hus eller opsat i stak, godt tildækket efter aftæftstagerens anvisning, 4 lispund langhalm til sengehalm. Efterhånden som aftægtstageren behøver det og som han forlanger, hans korn bragt til mølle. Endvidere skal jeg med gårdens bedste køretøj befordre aftægtstageren fire gange til og fra kirke samt to gange til og fra slægtninge.

Desuden findes der bestemmelse om den nødvendige pleje.

Børn i første ægteskab:

A. Mads Kristensen.
B. Marie Kristensen.
C. Ane Marie Kristensen.
Kirsten Marie Kristensen, f. d. 4-1-1852, død d. 28-5-1854.
D. Andreas Kristensen.
E. Jens Kristian Kristensen.

Børn i andet ægteskab.

F. Frands Kristensen.
G. Ane Kristensen.

A. Mads Kristensen,

f. d. 18-4-1845 (død d. 20-3-1933), gift d. 7-2-1875 med Ane Krestensdatter, f. d. 10-12-1840 (død d. 28-8-1894), datter af gdr. Kresten Madsen og hustru, Kirsten Marie Sørensdatter, der var ejere af gården „Helkrog" matr. nr. 9 Agerbæk.

Den 12-3-1875 har han fået skøde på matr. nr. 2 b Debel „Risbjerg". Denne ejendom besad han hele tiden, mens konen levede, men efter hendes død varede det kun kort tid, inden han så sig nødsaget til at sælge. Han var noget drikfældig og fik af den grund ikke ejendommen rigtig passet. Den 24-6-1901 afstod han ejendommen til Niels Jensen. Da ejendommen var solgt, blev han „tærsker". Det var før tærskemaskinernes tid. Han gik da rundt til gårdene, hvor man ønskede hans hjælp ved tærskearbejdet. Om sommeren

Kresten M. Kristensen

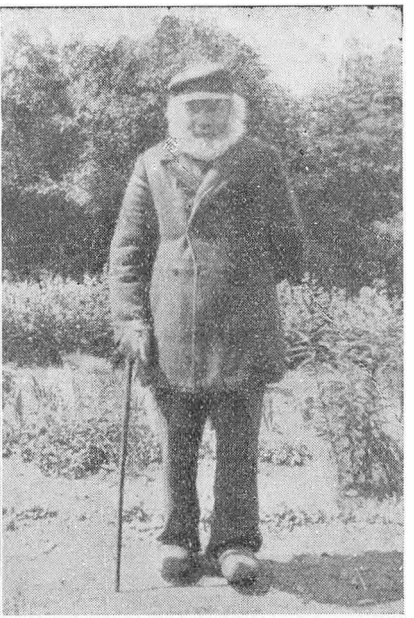

Mads Kristensen

tog han fat på hvad som helst. På den måde gik ca. 22 år. Sine sidste år tilbragte han hos sønnen, Kresten, i Starup sogn, hvor han døde

Børn:

En tvillingbroder til Anton, død d. 17-9-1879.

I. Kresten Madsen Kristensen,

f. d. 15-1-1877 (død d. 23-6-1938), gift d. 2-12-1911 med Mette Kirstine Pedersen, f. d. 23-12-1867 i Tistrup, død d. 10-7-1941 i Starup, der var enke efter Jeppe Madsen Jepsen, Vestterp, Starup sogn.

Enken besad sin afdøde mands ejendom, matr. nr. 2 d Vestterp. Der flyttede Kresten ind, og de besad ejendommen så længe, Kresten levede. I deres ægteskab var ingen børn, men hun havde fem børn i første ægteskab. Desuden var der et plejebarn, en datter af Anton Kristensen og hustru, Jensine, der døde på Varde sygehus ved dette barns fødsel.

Dette barn hed Eva.

De andre børn er:

a. Karen Kirstine Jepsen, f. d. 18-2-1899, gift d. 22-10-1929 i Janderup kirke med Knud Berthou Kristensen, der er f. d. 7-1-1884 i Kærup, søn af landmand og lærer i Kærup Mogens Kristensen og hustru, Ane Kristensen.

Knud har overtaget faderens ejendom i Kærup. Karen var elev på Rønshoved højskole sommeren 1923.

Børn:

1. Anna Metha Kristensen, f. d. 17-2-1929. Hun har været elev på Frederiksborg højskole sommeren 1949 og er forlovet med Niels Robert Jørgensen fra Skovlund. Denne er elev på St. Restrup i vinteren 1950.
2. Kamma Gurli Kristensen, f. d. 13-2-1933.

b. Kristian Jepsen, f. d. 26-2-1901. Han har overtaget forældrenes ejendom i Vestterp. Han har været elev på Testrup højskole en vinter.

c. Johanne Marie Petrea Jepsen, f. d. 12-2-1903, gift d. 28-5-1936 i Tistrup kirke med Kristian Bertel Pedersen, der er f. d. 27-2-1892 i Tistrup, søn af gdr. Bertel Pedersen og hustru, Anna.

Kristian har overtaget sine forældres gård i Krarup, Tistrup sogn.

Børn:

1. Anna Pedersen, f. d. 24-2-1937.
2. Bertel Pedersen, f. d. 15-4-1938.
3. Ingrid Pedersen, f. d. 27-7-1939.
4. Kirsten Pedersen, f. d. 17-5-1942.
5. Dagny Pedersen, f. d. 1-11-1944.
6. Verner Pedersen, f. d. 3-7-1948.

d. Sigrid Elna Jepsen, f. d. 12-2-1907, gift d. 18-12-1934 i Starup kirke med Niels Søren Pedersen Beck, der er født i Kærup d. 3-4-1907, søn af gdr. Hans Jakob Beck og hustru, Oline Marie Andersen.

Niels har overtaget sine forældres gård i Kærup.

Børn:

1. Metha Olivia Beck, f. d. 2-9-1935.

2. Karlo Beck, f. d. 11-1-1938.
3. Ida Irena Beck, f. d. 5-8-1939.
4. Villy Beck, f. d. 13-3-1941.
5. Erna Harriet Beck, f. d. 2-10-1943.
6. Henning Beck, f. d. 11-8-1945.

e. Jette Magda Jepsen, f. d. 14-3-1909, gift d. 5-7-1932 i Starup kirke med Jens Jesper Andersen, der er født d. 21-1-1897 i Kærup, søn af Jens Anton Andersen og hustru, Mette Kathrine.

Jesper har overtaget sine forældres gård i Kærup. Jette har været elev på St. Restrup i sommeren 1930.

Børn:

1. Nora Andersen, f. d. 5-11-1933.
2. Agnes Andersen, f. d. 8-3-1935.
3. Jens Anton Andersen, f. d. 28-2-1936.
4. Vera Andersen, f. d. 4-7-1938.
5. Nanna Andersen, f. d. 27-3-1946.

II. Anton Kristensen,

f. d. 17-7-1878, gift d. 25-11-1904 med Jensine Elisabeth Margrethe Lund, f. d. 28-5-1886 (død d. 30-1-1920), datter af Iver Gabrielsen Lund og hustru, Marie Anna.

2den hustru er søster til den 1ste: Katarine Elisabeth Lund, f. d. 19-3-1889, gift d. 25-1-1923.

Anton besad en kort tid „Karolineborg" i Kærbjerge, men solgte den og har siden arbejdet som fodermester forskellige steder, først ved Bramminge, hvor de fleste af børnene er født. Siden i Lekkende ved Mern, Sjælland.

I andet ægteskab er ingen børn.

Børn i første ægteskab:

a. Anne Kristine Kristensen, f. i Fåborg sogn d. 9-12-1905, gift d. 3-8-1923 med Karl Jørgensen, husejer, Kosterbanke, Lundby, f. d. 1-5-1895, søn af hsmd. Jens Jørgensen og hustru, Maren, Bramminge.

Børn:

1. Jens Sigvald Jørgensen, f. d. 14-9-1924.
2. Anton Jørgensen, f. d. 20-10-1926.

3. Niels Sigurd Jørgensen, f. d. 4-1-1929.
4. Jensine Elisabeth Margrethe Jørgensen, f. d. 16-4-1931.
5. Erik August Jørgensen, f. d. 6-6-1933.
6. Hermand Lund Jørgensen, f. d. 25-11-1938.
7. Hans Hartvig Jørgensen, f. d. 18-11-1941.

4. Jensine Elisabeth Margrethe Jørgensen, f. d. 16-4-1931, gift d. 5-6-1949 i Køng med Hans Johannes Jakobsen, der er f. d. 15-2-1925 i Ring, Hammer sogn, Præstø amt, søn af arbejdsmand Kristian Vilhelm Jakobsen og hustru, Maren Kirstine Jakobsen.

Hans og Jensine bor hos hendes forældre i Kostræde pr. Lundby. Han er arbejdsmand.

b. Agnethe Marie Kristensen, f. d. 21-4-1908, gift d. 2-12-1928 med husejer i Ø. Egesborg, Svend Åge Jensen, f. d. 3-5-1905, søn af Dorthea Jensen.

Børn:

1. Gyda Margrethe Jensen, f. d. 1-1-1931
2. Hans Egon Jensen, f. d. 16-4-1932.
3. Ove Ejgil Jensen, f. d. 5-8-1934.
4. Kjeld Alva Jensen, f. d. 2-10-1936.
5. Gerda Marie Jensen, f. d. 3-8-1940.

c. Alfred Marinus Kristensen, f. d. 18-6-1909, gift d. 14-5-1931 med Augusta Marie Olsen, f. d. 22-8-1910, datter af Niels Olsen og hustru, Petrine.

Alfred er fodermester på Alslevgård pr. Karise.

Børn:

1. Elly Margrethe Kristensen, f. d. 4-4-1932.
2. Knud Erik Kristensen, f. d. 18-2-1936.

d. Arne Sigvald Kristensen, f. d. 12-8-1911 i Bramminge, gift d. 25-4-1934 i Sværborg kirke med Erna Herdis Jensen, f. d. 25-6-1911 i Lertrup Kongsted sogn, Præstø amt, datter af Niels Jensen og hustru, Karen Sofie Jensen.

Arne er fodermester på Marienlyst, Vordingborg.

Børn:

1. Gert Lund Kristensen, f. d. 24-5-1936.

2. Inge Lund Kristensen, f. d. 11-4-1939.
3. Bent Lund Kristensen, f. d. 11-4-1939.

e. Adolf Ingvard Kristensen, f. d. 16-12-1913, gift med Irene Kristensen, f. Johansen, f. d. 30-5-1912, gift d. 4-9-1940, datter af Andreas Johansen, Hovborg.

Adolf er fodermester på Egelykke, Stege.

f. Paula Alvilda Laura Kristensen, f. d. 14-9-1917, gift d. 23-4-1937 med Ernst Peter Nissen, f. d. 5-7-1910, søn af hsmd. Hans Kristian Nissen og hustru, Margrethe Magdalene Almstok.

Ernst er mekaniker og leder af maskinstationen i Gødstrup. pr. Holme-Olstrup.

Børn:

1. Arnold Skrydstrup Nissen, f. d. 24-7-1938.
2. Kurt Skrydstrup Nissen, f. d. 13-12-1939.
3. Hans Jørgen Skrydstrup Nissen, f. d. 18-8-1941.
4. Edit Helene Skrydstrup Nissen, f. d. 14-12-1942.

g. Eva Elionora Kristensen, f. d. 13-12-1919, gift d. 12-11-1939 med Harry Klitgård Kristensen, f. d. 5-12-1908 i Ulsted sogn, Ålborg amt, søn af Oskar Widtfeldt Vinde Kristensen og hustru, Kirsten Larsen.

Harry er fyrbøder og garderobeforvalter i Håndværkerforeningen i Vejle.

Ved Evas fødsel døde hendes moder. Eva er opdraget hos sin farbroder, Kresten, i Vestterp i Starup sogn, Ribe amt.

Børn:

1. Krista Klitgård Kristensen, f. d. 13-12-1939.
2. Åse Widtfeldt Kristensen, f. d. 13-1-1943.
3. Knud Kristian Kristensen, f. d. 30-12-1945.
4. Hanne Tordahl Kristensen, f. d. 11-5-1947.

Ruth Irene Kristensen, f. d. 25-6-1934, gift d. 25-10-1949 med skomagermester Helmuth Jørgensen, der er født d. 14-7-1926 i Mern, søn af Rasmus Jørgensen og hustru, Anna. Disse er bestyrer i Tolstrup forsamlingshus.

Der er en datter, f. d. 3-12-1949.

Ruth er en datter af Anton Kristensens datter, Paula. Hun er opdraget hos Anton og Elisabeth.

B. **Marie Kristensen,**

f. d. 19-8-1847 i Agerbæk (død i Lund d. 4-3-1929), datter af Kresten Madsen og hustru, Ane Andreasdatter, gift d. 7-4-1869 i Fåborg kirke med Henrik Hermansen, f. d. 25-10-1828 på „Bjerregård" i Vejrup sogn (død i januar 1918 i Lund, Ansager sogn), søn af Herman Peder Henriksen og hustru, Kirsten.

Marie tjente i sin ungdom på Bjerregård i Vejrup. Derved blev hendes skæbne beseglet, idet hun blev forlovet med en søn der på gården, Henrik, som var hjemme som en slags bestyrer. Der var en broder, Kristian, der var ejer af gården, men han drev en del entreprenørvirksomhed ved siden af. Han var derfor meget borte fra hjemmet. Der var også en anden broder hjemme, Kresten, som hjalp med arbejdet på gården. Om disse brødre fortælles følgende anekdote: Kresten var forlovet, men så skulle han i soldatertjeneste, og broderen, Kristian, skulle så „passe" kæresten imens. Det gjorde han også udmærket. Han giftede sig med hende. Heldigvis for Kresten var der flere piger til, og han fandt siden en udmærket erstatning for kæresten.

Da Henrik og Marie blev gift, overtog de en ejendom i Lund, som havde tilhørt Kresten Madsen (Maries farbroder) matr. nr. 6 b. Der var ca. 50 hektar, men det meste var hede. Det, der var opdyrket, var i dårlig drift og meget fyldt med ukrudt. Besætningen bestod af to stude og to køer. Der er bleven fortalt, at deres vinterfoder bestod af et rugneg daglig, resten lyng.

Da Henrik havde været der en sommer sagde han: „Havde jeg set det en sommerdag, inden jeg købte det, havde jeg virkelig ikke købt det". Nu var der ikke andet for end at tage fat og se at få noget bedre skik på sagerne. Tiden har vist, at de både ville og kunne, og at jorden var god nok, da den først kom i kultur. Det var et gode, at der ikke var langt at køre med mergelen, som var nødvendig for hedens opdyrkning, idet der fandtes mergel på ejendommen. Det var i tiden, inden man lærte at bruge kunstgødning,

men efter en tids forløb fandt man på, at der i benmel var en gødningsværdi. Denne viden udnyttede Henrik. Han købte en del benmel årlig og anvendte den som gødning. Senere fandt man på, at benmelet fik større gødningsværdi, når den blev behandlet med syre og blandet med aske. Det prøvede han også. Da man nåede hen i firserne, havde man fundet på at fremstille superfosfat, kali og salpeter, samt at det var de væsentligste stoffer, planterne skulle bruge for at vokse, som fandtes deri, samt kalk, som man fik ved at tilføre mergel. Henrik lærte også at anvende disse hjælpemidler. Nu kom der først rigtig gang i bedriften. Besætningen og bygningerne blev udvidet. I 15—20 år kørte han med stude, nu blev der også anskaffet heste.

Det var ikke alene det, at jorden ydede for lidt, der gav dem en lille indkomst. Selve tiden var vanskelig med små priser på produkterne. Det var først ved århundredskiftet, at der kom jævnt opadgående priser. Til den tid havde alderen indhentet Henrik, så han fik ikke megen hjælp af det. Børneflokken var imidlertid vokset til, og de fleste var bosat. Den yngste søn, Peder, var hjemme at hjælpe forældrene. Da Henrik var 80 år, følte han sig træt. Da sagde han: „Nu vil jeg virkelig ikke mere, enten skal drengen have gården eller også skal den sælges". Marie holdt på, at drengen skulle have gården, og således blev det. Forældrene fik ophold på gården til deres død.

Indre missionsbevægelsen var meget kraftig i Ansager sogn, i den tid Henrik og Marie øvede deres manddomsgerning der. I den tog de del og følte sig tiltrukket af. De var i deres færd redelige folk, som man kunne stole på. Derom er fortalt følgende lille træk.

I året 1901 udstykkede de ejendommen, idet heden nu var så vidt opdyrket, at der godt kunne blive to gårde. Der blev derfor bygget en gård mere, som sønnen, Herman, så skulle overtage. Andreas Kristiansen havde et pantebrev i gården, lydende på 2000 kr. Da nu gården blev udstykket, skulle pengene udbetales. Henrik henvendte sig til en sagfører for at få papirerne i orden. Da han så det gamle pantebrev, sagde han, at den var så gammel, at den skulle have været påtegnet for mange år siden, og det var ikke blevet gjort, så den var ugyldig, og Henrik behøvede ikke at betale

pengene. Den bemærkning blev Henrik højlig fornærmet over. Da han kom hjem til Marie, sagde han: „Sagføreren sagde, at jeg behøvede ikke at betale pengene, men jeg skylder dem, og de skal virkelig betales".

Børn:

I. Kirsten Hermansen,

f. d. 16-6-1869. Da hun kom lidt op i årene, besluttede hun sig til selv at drive landbrug. I 1910 købte hun en ejendom i Skovlund på ca. 7 hektar. Det var en lille god ejendom beliggende nær ved Skovlund hotel. Denne ejendom havde hun i ni år. I 1919 solgte hun den til sin broder, Herman, og købte en noget større ejendom i Stenderup. Det var et sted, hvor bygningerne var nedbrændt og omtrent opbygget, da hun købte den, så der var gode nye bygninger. Her var hun i 6 år; da solgte hun også den. I 1925 købte hun atter en lille ejendom i Skovlund i udkanten af stationsbyen. Der var 4 hektar. I 1931 syntes hun, at hun var bleven for gammel til så strengt et erhverv. Hun solgte så også denne ejendom til sin broder, Herman, og byggede et hus ved Skovlund til sit alderdomshjem.

II. Ane Hermansen,

f. d. 18-12-1870, gift d. 3-4-1903 med Knud Andreasen, f. d. 2-5-1873, søn af Jens Andreasen og hustru, Petrea Kristine Pedersen.

Knud Andreasens historie findes i II del, Jens Andreasen, A.

III. Herman Peder Hermansen,

f. d. 3-6-1872, gift d. 31-7-1907 med Marie Dejbjerg, f. i Vognslund, Ølgod sogn, d. 25-9-1885, dater af mejeribesyrer Hans Dejbjerg og hustru, Gunder Jensen.

Marie er uddannet som lærerinde på Hoven højskole. Hun var først ansat som lærerinde i Ådum. Der havde hun to skoler og underviste skiftevis 3 dage om ugen. Hun kom så til Lund skole og underviste der 3—4 vintre. Hun skulle også have fortsat med undervisningen efter sit giftermål, men så kom der sygdom og forhindrede det. Hun var på sygehus ca. 2 år. Først på Vejle sygehus i 11 måneder, derfra til Varde sygehus, hvor hun var ca. 1 år. Sygdommen var betændelse i underliv og blindtarm.

Som før nævnt overtog Herman en parcel af fødegården i 1901. Han har dog først fået skøde på matr. nr. 6 f d. 25-3-1903, tilkøbt matr. nr. 5 n d. 27-5-1914. Mageskifteskøde fra Ansager sogneråd på matr. 6 g d. 17-1-1917. Han har så antagelig forsøgt sig som eneboer en tid og fundet, at det ikke var så godt, idet han giftede sig efter seks års forløb.

I 1919 afstod han gården til sin broder, Madsen. Han købte så Kirstens ejendom i Skovlund. I 1931 købte han en anden ejendom af Kirsten og drev dem begge i en del år. I en del af den tid havde han en søstersøn, Alfred Andreasen, som tjenestekarl. I 1939 havde han det uheld at brække et ben, og da han nu var 67 år gammel, besluttede han sig til at sælge ejendommene. Den sidst købte solgte han til en fremmed, men den, han havde beboet længst, tilbød han ovennævnte søstersøn på meget billige vilkår. Han købte den så. Herman og Marie fik så et hus bygget til deres alderdomshjem, også i Skovlund ved siden af Peder Thomsen Pedersen.

Det var et savn for Herman og Marie, at deres ægteskab var barnløst. De besluttede sig til at søge sig et plejebarn. Madsen og Laura, der da boede i Hostrup, havde flere børn. Med dem talte de om sagen, men Laura kunne ikke afse nogen af dem. Imidlertid døde broderen, Kresten. Der var en lille søn, og der var et barn mere i vente. Karen var så ulykkelig over mandens død, at hun ikke havde interesse for andet. De talte da med hende, om hun kunne tænke sig at overlade dem det nyfødte barn, når den tid kom. Det mente hun nok, hun ville, men da barnet blev født, kunne hun alligevel ikke afse det.

Der blev så atter talt om sagen med Madsen og Laura. De var engang på besøg hos Hermans og havde børnene med. Da de skulle hjem var det dårligt vejr, og det mindste barn, der var ca. 1 år gammel, blev hos Hermans. Det var en aftale, at de skulle mødes hos en slægtning ugedagen derefter. Da skulle barnet bringes der til, men det tillod vejret ikke. Ugedagen derefter igen kom Madsen og Laura atter på besøg hos Hermans for at hente barnet, men da ville han ikke kendes ved sin moder. Der taltes så atter om, at Hermans skulle beholde ham. Hen på dagen sov drengen. Der blev da gjort den aftale, at dersom han sov, når Madsens til

et nærmere aftalt klokkeslet ville hjem, så skulle han blive.

Barnet sov.

Det har ofte vist sig, at enebørn er vanskelige at få opdraget således, at der bliver gode borgere af dem. I dette tilfælde har det vist sig, at Herman og Marie har været heldige. Drengens navn er Ejnar Lund Hermansen, og han er nu lærer i Kærup.

Det viste sig, at Herman kom godt over sit benbrud, så det nu ikke generer ham noget. At gå ledigt passer ikke for den virkelystne mand. Han har nu i en del år haft arbejde på Skovlund mejeri med at passe tørreriet ved fremstilling af kasein. Der er en ret stor produktion af den vare. Desuden kan tørreriet anvendes til tørring af korn, så bønderne kan blive hjulpne i en vanskelig høst, hvor kornet bliver for dårlig tørret på marken.

I sin ungdom var Herman en vinter elev på Nr. Nissum højskole.

IV. Kresten Madsen Lund Hermansen,

f. d. 20-7-1876, gift d. 30-3-1906 med Laura Nielsen, f. d. 10-7-1887 i Morsbøl, Grindsted sogn, datter af Frederik Nielsen og hustru, Maren.

I året 1905 købte Madsen en gård i Bolhede, Øse sogn, i fællesskab med sin broder, Kresten. Marken var således beliggende, at den egnede sig til at dele. Det gjorde de. Der var stald og lade bygget på udmarken, da de købte gården. Der blev så bygget stuehus. De aftalte, hvad prisen skulle være på de to ejendomme hver især, derefter trak de lod om, hvilken de skulle have. Det blev på den måde afgjort, at Madsen skulle have hjemlodden og Kresten udmarken.

Madsen og Laura boede her til 1919, da ejendommen blev solgt, og de overtog Hermans gård i Lund. I denne gård har de haft deres hjem til året 1946, da de afstod den til deres søn, Henry. De flyttede så hjem til broderen, Peder, og hjalp ham med bedriften, Laura passede husførelsen. Nu har de købt et hus i Skovlund; her er det meningen, de vil have deres alderdomshjem.

Det slægtled, der er vokset op i firserne og halvfemserne, er blevet vænnet til hårdt arbejde fra deres første barndom, det ser man

gang på gang. Det var inden maskinerne kom frem, og de økonomiske kår var ringe. Det ser man også inden for denne slægt. Der er et par små træk her, der vist bør fortælles. Madsen tjente, som femtenårig dreng, hos sin morbroder, Andreas, i Agerbæk. Efter hvad Andreas har fortalt, gjorde drengen fuld tjeneste som karl. Andreas har fortalt, at han var syg den sommer, så han kunne ikke hjælpe ved at slå engene, da den tid kom. Til gården var der et areal på ca. 5 hektar eng. Han talte med Madsen om, at de vist skulle have en daglejer til hjælp. Det mente Madsen ikke. Han fik fat i leen og kom i gang med at slå græs, og det gik udmærket. Da der manglede 1—2 hektar, fik de Kresten Jensen til at hjælpe ved det sidste. Det kunne jeg have slået også, sagde Madsen.

Madsen har selv fortalt, at han var med til at grave mergel, mens han var i Agerbæk. Nu graves mergelen jo væsentligst ved maskinkraft. Derfor skal dette også fortælles. Sådan en mergelgrav kaldte de en „Pøthvol". Man graver ned og kaster mergelen op på kanten af graven, så højt man kan nå. Der skal så være en mand til at flytte det længere bort enten med skovl eller trillebør. Når man ikke kan nå mere, skal der sættes et „lad". Her skal så stå en og kaste det op, mens en anden graver mergelen løs og lægger det på lad. Nu blev den femtenårige dreng sat på ladet og Kresten i bunden, og så var det jo om at holde ladet ryddet. Det er karls arbejde. I førstningen syntes Madsen, det var ganske nemt, og han lod et ord falde derom, men det skulle han ikke have gjort; thi det blev ham et hårdt job.

Børn, alle f. i Bolhede:

a. Henry Hermansen, f. d. 19-1-1907, død d. 23-6-1907.

b. Kristian Lund Hermansen, f. d. 3-2-1913, død d. 18-5-1936.

c. Magnus Hermansen, se under: Kresten Madsen-Lund, B. I.

d. Henry Marinus Hermansen, f. d. 19-2-1908, gift d. 17-5-1935 med Sørette Tobiasen, f. i Ål sogn d. 26-12-1906, datter af Povl Tobiasen og hustru, Kathrine Henriksen.

De fik først en gård i Hulvig, Hodde sogn, hvor de boede til gården i 1946 blev solgt, og de overtog hans forældres gård.

Der er tre børn, født i Hulvig:

1. Kristian Lund Hermansen, f. d. 17-12-1937.
2. Povl Erik Hermansen, f. d. 17-3-1940.
3. Tove Hermansen, f. d. 5-12-1941.

e. Ejnar Lund Hermansen, f. d. 27-8-1910, gift d. 30-9-1941 i Kolding med Margrethe Nielsen, f. d. 15-5-1912, datter af Johannes Nielsen og hustru, Laura Nielsen, Morsbøl, Grindsted sogn.

Ejnar har jo på en måde to par forældre, idet han har været det meste af sin barndom og ungdom hos sin farbroder, Herman og Marie, som det er omtalt foran. Han er nu lærer i Kærup skole, dimitteret fra Silkeborg Seminarium.

Margrethe var i sin ungdom sygeplejerske og er endnu ikke bange for at række en hjælpende hånd, når den stedlige sygeplejerske har forfald.

Børn:

1. Svend Herman Hermansen, f. d. 19-8-1942.
2. Mogens Hermansen, f. d. 19-3-1945.
3. Peter Lund Hermansen, f. d. 1-8-1947.

V. Kresten Hermansen,

f. d. 20-11-1878 (død d. 23-6-1911), gift d. 6-4-1909 med Kirsten Marie Kristine Kristensen, der er født d. 15-2-1886 og død d. 30-6-1917 i Bolhede, Øse sogn, datter af Peder Kristensen og hustru, Kirstine Marie Larsen. Denne er født i Ålunde d. 14-2-1859, datter af Lars Peder Madsen og hustru, Kirsten Marie Pedersen Håhr. Slægtskabet er omtalt i Peder Helt Håhrs bog om slægten Håhr side 147.

Det er tidligere fortalt, hvordan Kresten købte gård i fællesskab med sin broder. Hans virksomhed der blev jo kun af kort varighed, idet han døde tidlig og ret pludselig af gulsot. Han var i sin ungdom elev på Haslev højskole en vinter.

Marie tog sig hans død meget nær og fulgte ham efter få års forløb.

Der var to børn i ægteskabet. Da de blev forældreløse i deres første barndom, kom de i pleje hos bedsteforældrene i Bolhede, som for øvrigt boede nær nabo til deres hjem.

Det viste sig, at sønnen Henrik havde ualmindelige evner, da han kom i skole. Ved konfirmationsalderen tog pastor Rasmussen i Øse sig af ham. Han ville, at Henrik skulle studere. Først fik han sat igennem, at han kom i præstegården og fik undervisning, derefter kom han til København for at tage ingeniøreksamen. Det blev imidlertid galt med helbredet, da der var gået en tid. Han måtte tage hjem på ferie. Professorerne trøstede ham med, at hans evner var så store, at han godt kunne nå at få eksamen sammen med sit hold, selv om han hvilede sig et halvt års tid. Pastor Rasmussen havde fået embede på Fyn. Her besøgte Henrik ham. En dag var han ude med en salonbøsse, og var da så uheldig at blive ramt af et vådeskud. Det var dog ikke dødeligt, så det kom han over. Værre var det med den anden svaghed. Det var en tarmlidelse. Omsider blev det nødvendig med en operation, men den stod han ikke igennem. Han døde.

Der skulle altså ikke blive noget stort af disse evner.

a. Henrik Marinus Lund Hermansen, f. d. 22-4-1910, død d. 2-8-1930.

b. Kirstine Marie Hermansen, f. d. 30-9-1911, gift d. 11-12-1934 med Ejnar Magnus Lauridsen, f. d. 9-6-1899 i Fåborg sogn, søn af Jens Jørgen Lauridsen og hustru, Maren Kirstine Bertelsen.

Ejnar blev også tidlig forældreløs og kom i huset hos Aksel Johansen i Heager, Øse sogn, hvis kone er hans halvsøster.

Efter brylluppet fik de en gård i Kvie, Ansager sogn.

Børn:

1. Henrik Lauridsen, f. d. 25-3-1936.
2. Jens Kristian Lauridsen, f. d. 6-8-1944.

VI. Andreas Hermansen,

f. d. 21-11-1880, gift d. 1-5-1913 med Anna Thomsen, f. d. 26-9-1881 i Holstebro, datter af Thor Thomsen og hustru, Marie.

Andreas rejste til Amerika d. 8-4-1900 og begyndte i staten New Jersey. Han har siden haft ophold i de fleste af staterne i Nordamerika. I året 1909 tog han teologisk embedseksamen, han havde da bopæl i Evanston, Illinois. Han har tre gange været hjemme

i Danmark på besøg, sidste gang i april 1948. Da var han ene om besøget. En gang havde han konen og børnene med.

Kirkelivet er ordnet på en anden måde i U. S. A. end her hjemme i Danmark. Her har vi en folkekirke, som vi alle er medlem af, når vi er døbt og ikke siden er udmeldt. I Amerika findes ikke en sådan statskirke. Der findes forskellige kirkelige samfund, som det står enhver borger frit for at vælge imellem og indmelde sig i, hvis han ønsker det. Udgifterne må de forskellige samfund selv betale. Af samfund med ret stor tilslutning findes katolikker, metodister og baptister, desuden en del mindre samfund.

Andreas Hermansen er præst i metodistsamfundet.

Børn:

a. Marie Evangeline Hermansen, f. d. 20-3-1914 i Crosse, Wisconsin, gift i marts 1938 med Erick Larson, f. i Skåne.

Børn:

1. Margrethe Larson, f. d. 8-11-1940.
2. Karl Larson, f. d. 18-8-1943.
3. Marie Larson, f. d. 17-11-1945.

b. Rigmor Anna Hermansen, f. d. 21-12-1917 i Rutland, Iowa, gift d. 1-5-1938 med Henry Thomas Loberg, f. i Milwaukee, Wisconsin.

Børn:

1. David, f. d. 25-3-1939.
2. Judith, f. d. 4-5-1941.
3. Ruth, f. d. 4-8-1944.
4. Henry, f. d. 14-2-1946.

VII. Peder Hermansen,

f. d. 27-10-1885. Han overtog forældrenes gård, skøde d. 17-2-1909. Den var nu noget bedre at tage til, end da forældrene kom der til, og konjunkturerne har haft opadgående tendens hele tiden med undtagelse af nogle år i trediverne. Han har fået det til at blive en meget god gård. Alle bygninger er ombygget tidssvarende, og ejendommen er forsynet med elektrisk lys og kraft, og alle moderne landbrugsmaskiner, som bør findes på en sådan gård.

Der mangler bare „Eva".

C. Ane Marie Kristensen.

Kresten Hinkbøl Pedersen (Lokkemand), f. i Agerbæk d. 16-8-1844 (død d. 11-5-1915), søn af gdr. Peder Jensen og hustru, Sennet Marie Sørensdatter. Han var gift tre gange. Første gang med Kristine Marie Jensen, f. i Vrenderup d. 27-12-1846 (død d. 11-9-1876), datter af gdr. Jens Mortensen og hustru, Margrethe Kristensdatter.

Andet ægteskab blev indgået d. 28-2-1878 med Ane Marie Kristensen, f. i Agerbæk d. 17-8-1849 (død d. 8-6-1892), datter af gdr. Kristen Madsen og hustru Ane Andreasdatter.

G. Tredie ægteskab blev indgået d. 8-6-1894 med Ane Kristensen, f. i Agerbæk d. 23-3-1874, datter af Kresten Madsen og hustru, Hanne Marie Frandsen og således halvsøster til den anden hustru.

Ane og K. H. Pedersen

Foruden at passe gårdens drift har Kresten drevet en ret betydelig handel med husdyr, både kreaturer og heste, men særlig med lam. Det var på en tid, hvor der var et ret betydeligt fårehold på egnen. Han købte da lam og sendte dem til København, hvor de blev solgt ved en kommissionærs hjælp. Der var ingen bane gennem Agerbæk på den tid. Lammene blev i flok drevet til Holsted st., når han havde opkøbt så mange, at der var nok til en vognladning. En tid drev han handelen i kompagni med Thomas Hansen fra Skovbølling i Åstrup sogn. I den tid, det rigtig var sæson, var de i København i hver uge med en vognladning.

Kresten havde det ord på sig, at han var en handelsmand, som man kunne stole på. Unge og uerfarne landmænd kunne godt gå til ham og bede ham ordne en hestehandel, som de ikke selv havde forstand på, uden at risikere at blive narret.

Af offentlige hverv var han en tid medlem af sognerådet og i mange år vurderingsmand i hesteforsikringen.

Han var en mand med et godt jydsk lune med evne til at omgås alle. Han ville gerne have det til at gå gemytligt og havde også evne til at få folk med i den retning. Men var situationen den, at der krævedes alvor, var han også handlingens mand i den. Andet steds er fortalt om hans optræden ved ildebranden hos naboen.

For en mand, der færdes så meget ude blandt fremmede, ville hjemmet jo nemt blive forsømt, men han havde en stor hjælp i sine hustruer. De to søstre var begge udmærkede husmødre, der forstod at varetage hjemmets interesser, når manden var borte. Ægteskabet med den første hustru, Kristine, varede kun kort, så hun har ikke nået at udrette så meget.

Kresten var en børneven. Han havde en ualmindelig evne til at omgåes børn. Mellem hans og konernes fødehjem var der jævnlig omgang og ligeså mellem børnene. Når det gik højt, skulle børnene overnatte i det andet hjem. Når man så var kommen i seng, fortalte Kresten historier, hvilket han gjorde så levende, at en af tilhørerne kan genfortælle efter 40 års forløb. Her følger en af dem:

Der var engang tre brødre, den ældste hed Poul, den anden Peder og den tredie Jesper Nåsfis. En aften blev de enige om, at de vilde hen at stjæle æbler. De vidste, at en mand havde mange æbler liggende på sit loft oven over sovekammeret. De tog en pose med og gik derhen, stillede en stige til loftslugen og så skulle Jesper gå op og fylde posen. Han blev formanet om at gå sa stille som en mus, for at manden ikke skulle høre noget nede i sovekammeret. Poul og Peder ville så vente neden for hullet og tage mod æblerne, når Jesper havde fyldt posen. Men Jesper vidste nok, at det ikke altid gik så ligelig med delingen bagefter. Da han var kommen op på loftet, råbte han af sine lungers fulde kraft: „Hva for nover vil I ha, anten di sur heller di sød heller di møsk". Det rungede over hele huset. Poul og Peder løb hjemad alt hvad benene kunne bære dem, og manden i huset blev så forskrækket, at han slet ikke turde gå ud og se, hvad der var i vejen. Så fyldte Jesper i ro og mag posen med æbler og gik med dem.

Det var i en økonomisk fattig tid. Der var ikke råd til kostbare fornøjelser, men man kunne også udmærket klare sig uden

ved selv at lave nogle mere eller mindre harmløse løjer. Her følger nogle skildringer, som de er fortalt af ældre folk her på egnen. Mange af dem var Kresten deltager i.

I Agerbæk Sønderby var der jordemoderbolig. I mange år var Petrea Steffensen jordemoder her. Hun var en kone, der gerne ville være med til „sjov". Engang skulle der laves løjer med Kresten. Sammen med en anden af byens koner fik hun fat i Krestens daglige gangtøj og tog det med hjem for at sætte ham i forlegenhed og få ham til at lede og spørge. Det fik hun dog ikke meget ud af, thi Kresten lod sig ikke dupere, han tog bare andet tøj på og lod sig ikke mærke med noget, da Petrea aflagde besøg. — Hvordan tøjet blev bragt tilbage melder historien ikke noget om.

Kresten besøgte en dag Niels Johansen og hans kone, Kirstine (Stinne Johansen). Det traf sig sådan, at det var slagtedag der i gården. Da han var på hjemvejen og stak en hånd i jakkelommen, opdagede han, at den var fyldt med tarme.

Kresten havde jævnlig omgang med Niels Peder sognefoged og hans kone, Ane Marie. En dag kom han med indbydelse til hende fra Andreas „Grommesen", og bad hende spise til middag der. Hun mødte også, og middagen forløb godt nok, men hun opdagede, at man hos Grommesens ikke kendte noget til indbydelsen. En tid efter kom Kresten på besøg hos sognefogden, da tog Ane Marie hævn. Hun fortalte Kresten, at Jeppe Madsen havde en kalv til salg, som han gerne ville have, at Kresten skulle komme og købe. Han gik der hen, men Jeppe Madsen havde ingen kalv til salg.

En tidlig morgenstund ville Kresten have sjov med naboen, lærer Thomsen i Agerbæk skole. Han drev en so hen til skolen og lukkede den ind i forstuen.

Mads Kusks kæreste, Ane Kristensen, havde tjeneste hos Krestens forældre. Hun havde værelse på loftet. En aften havde Kresten mistanke om, at hun skulle til stævnemøde. Da pigen var gået op på sit værelse, stillede Kresten et Kar med vand under nedgangen. Pigen kom ned og plumpede i vandkarret.

Engang var en „fissemand" (en dukke i almindelig legemstørrelse) blevet stillet op ved skorstenen på Niels Jepsens hus. Han var

ikke i stand til at hente den ned, fordi han var en gammel mand. På den tid tjente Niels Peder sognefogeds datter, Marie, hos Petrea Steffensen. Hun kom en morgen ud til den åbne brønd for at hente vand. Men da hun havde set ned i brønden, fo'r hun ind i huset med dette udråb: „Der er en mand, der hår hænd sej i æ kield". Det var fissemanden, der var bleven hentet ned fra skorstenen og anbragt i brønden. En anden aften gik et lille selskab fra Agerbæk på besøg hos Jens Kristian Nielsen, der boede i ejendommen matr. nr. 8 a Agerbæk. De blev godt modtaget og havde en hyggelig aften sammen, men om morgenen stod fissemanden og kiggede ind ad sovekammervinduet hos Jens Kristian.

Ofte optrådte en fissemand som høstkarl. Den gård i byen, hvor man først fik ophøstet, lavede en „høstkarl" og satte den i naboens kornmark. Han skulle så beholde den, til man også der fik ophøstet og lod den så gå videre. Høstkarlen kunne således vandre byen rundt. Senere kunne den måske vandre rundt igen som tærsker. Han var ofte forsynet med et dokument med anbefalinger, lønfordringer o. l.

I kirkebogen for Fåborg sogn findes følgende: Ungkarl Peder Jensen, 27 år, bonde, Lykkegård, Vejrup sogn, blev den 27de november 1830 ægteviet i Fåborg kirke med pigen, Sennet Marie Sørensdatter, pottepige, Agerbæk, 22 år (død d. 29-8-1881 72 år). Forlovere Jens Pedersen og Søren Hansen. Endvidere viser tilgangslisten for 1830, at Peder Jensen, 28 år, håndtering: Bonde, er kommen fra Vejrup den 22de oktober for at giftes med Søren Kjærs datter i Agerbæk. Ifl. tingbogen i Varde har Peder Jensen fået skøde på gården matr. nr. 4 a i Agerbæk den 28de november 1835 af Søren Sørensen.

På skattelisten for 1831 findes Søren Kjærs navn sidste gang og Peder Jensens navn kommer i stedet. Derimod findes der ingen Søren Sørensen i Agerbæk på skattelisten for disse år. Der er således frit spillerum for fantasien, om gården har været slægtsgård længere tilbage i tiden end til Peder Jensen. Men det sandsynligste er, at det har været Søren Kjærs gård, og at Søren Sørensen er hans søn, som det har været bestemmelsen skulle have gården, men som så har overladt den til svogeren uden at have fået skøde

på den. På den tid kunne det lade sig gøre, at en mand kunne sælge og tilskøde en ejendom, uden at han selv havde skøde på den (ifl. en dommerfuldmægtigs forklaring).

Den 21de december 1869 tilskødede Peder Jensen sin søn, Kresten Hinkbøl Pedersen, gården. Der blev tinglæst aftægt med 1ste prioritets panteret til Peder Jensen og hustru. Kresten ejede gården til sin død. Enken, Ane Pedersen, solgte den kort tid efter til L. V. Jensen, Bøgesvang. Gården var dermed ude af slægtens eje, og tillige færdig med at være landbrugsbedrift. I tiden forinden var der bygget jernbane gennem Agerbæk med station på denne gårds mark. Det førte med sig, at der skulle til at vokse en stationsby op, og efter stationens beliggenhed var det til at forudse, at den ville blive på gårdens areal. Bøgesvang solgte et stykke jord til tømmerhandler Nielsen, Gørding, der lavede en byplan og derefter solgte byggepladser.

Bøgesvang fik skøde på gården den 16de marts 1916 af Ane Pedersen. Handelen var sket en tid før, så han havde fået solgt jordstykket til tømmerhandleren, inden han fik skødet, og denne fik skøde af Ane Pedersen, samtidig med, at Bøgesvang fik skøde på resten af ejendommen.

I året 1880 var gården brændt. Bageovnen var bygget i et lille hus øst for gården. Gnister fra ovnen fløj hen på stråtaget og antændte dette, så gården nedbrændte til grunden. Hvordan den gamle gård var indrettet kendes ikke, men den nye var en firelænget gård med stuehus mod syd, stald mod vest og lade mod nord, mod øst var en bygning til forskelligt brug. Disse bygninger nedbrændte 36 år efter, den 26de februar 1916. Brandårsagen uopklaret. Denne gang blev der kun opført et beboelseshus på brandtomten. Der var ingen brug for stald og lade, idet al jorden var bortsolgt. Udmarkerne var underlagt andre landbrugsbedrifter. Til huset var der kun have og gårdsplads, og ejendommen fik matr. nr. 4 ao.

Bøgesvang fortjener lidt mere omtale, idet han er en af de ganske få, der har taget byens udvikling med i dens første 25 år, uden at gå konkurs, og tillige har haft så stor andel i egnens udvikling.

Han kom til Agerbæk Sønderby 1ste november 1907, som den første uddeler i brugsforeningen, og var der til 1ste januar 1912. Han var bondesøn, og trods det, at han var oplært ved handelen, havde han lyst til at sysle med jord. Han købte ca. 28 hektar af udmarken fra matr. nr. 3 a i Agerbæk, hvoraf en stor del var hede. Han fik meget af heden opdyrket og opført bygninger til en landbrugsejendom, matr. nr. 3 o. En del af heden fik han beplantet. Denne del beholdt han, resten blev solgt.

Han købte et jordstykke fra Kresten Lokkemands gård, beliggende vest for den daværende Åstrup-Starup vej, og fik opført et hus, matr. nr. 4 d. Her tog familien bolig, da de flyttede fra brugsforeningen. Da han i 1916 købte gården af Ane Pedersen, fik hun dette hus og 27000 kr. for den.

I 1917 byggede han Agerbæk hotel, søgte afholdsbevilling og blev hotelvært i ca. 20 år. Sydjydsk landmandsbank havde overtaget Frederik Hansens hus i Agerbæk, matr. nr. 4 x. Den købte Bøgesvang, da konen var blevet for svagelig til at være husmoder på hotellet. Her bor han nu (1949) sammen med sin kone. Banken har kontorlokaler i ejendommen, og Bøgesvang og Berg Møller har bestyret den i mange år. Berg Møller er nu afløst af Iver Jensen.

Der var i sin tid for mange år tilbage nedsat et udvalg, der skulle søge at få en kirke bygget i Agerbæk. I dette udvalg fik Bøgesvang sæde, efter at et medlem var fratrådt. Det viste sig, at der her var gjort et godt valg. Bøgesvang interesserede sig levende for sagen og havde den pågående evne, som var nødvendig for at få sagen gennemført. Det er utvivlsomt for en stor del hans og afdøde Søren Lauridsens arbejde, vi har at takke for, at det endelig i året 1929 lykkedes at få kirken bygget.

Tillige bør det nævnes, at han i over 25 år har været kasserer for Fåborg sogns transformatorforening.

Kresten og Kristine Marie Jensens børn:

Der er en søn, Peder Pedersen, der senere har antaget „Agerbæk" som familienavn, f. d. 8-1-1871, gift d. 7-1-1900 med Jørgine Emilie Petersen, f. d. 14-8-1877 i København, datter af smedemester Johannes Jørgen Petersen.

Agerbæk blev cand. med. sommeren 1899.Praktiserede fra oktober 1899 i N. Nebel, fra juli 1901 i Fåborg, var fra maj 1905 til august 1905 på sindssygehospitalet i Middelfart som læge. Fra august 1905 til august 1906 fast kandidat på Frederikshospital, nuværende Rigshospital i København. Derefter i Fåborg til juli 1908. Fra 1. juli 1908 ansat som læge ved åndsvageanstalten i Ribe, samtidig med, at han havde praksis. Fra 1934 overlæge sammesteds. Fra juni 1941 pensioneret ifl. tjenestemandsloven.

Børn:

Jørgen Kresten Hinkbøl Agerbæk, f. d. 3-11-1900 i N. Nebel, gift d. 2-10-1926 med Eline Marie Hybschmann, datter af møller P. Hybschmann, Ribe.

Han blev cand. med. sommeren 1926, derefter 4 års hospitalstjeneste. Fra 1. juli 1930 praktiserede han sammen med faderen i Ribe. Fra oktober 1934 overtog han praksisen, som han stadig driver (1944).

Børn:

Peter, Jørgen og Karen.

Poul Peder Agerbæk, f. d. 22-1-1902 i Fåborg, gift d. 5-3-1932 med læge Elisabeth Vilandt, datter af bankkasserer Vilandt, Ribe.

Han blev cand. polyt. januar 1924, civilingeniør i Århus. Har arbejdet 3 somre ved havneanlægget i Hirtshals. 4 vintre i Paris hos firmaet Christiani og Nielsen, 4 år hos Monberg og Thorsen ved Lillebæltsbroen, derefter rådgivende ingeniør i Fredericia og de 2 sidste år i Århus (1944).

Børn:

Claus, Hans og Leif.

Hans Kristian Agerbæk, f. d. 11-8-1904 i Fåborg. Død d. 17-7-1924 af lungebetændelse. Han var stud. med.

Else Kristine Agerbæk, f. d. 30-8-1905 i Fåborg, gift d. 17-10-1931 med koncertsanger Johannes Lovmand Hvid, søn af kordegn og kantor Niels Lovmand Hvid, Ribe.

Efter et par års ophold i England og Frankrig gik hun på købmandsskolen i København og tog handelseksamen. Derefter ansat

i handelsministeriet, hvor hun stadig er som journalfører (1944). Bor i Lyngby.

Børn:

Niels og Jens.

Karen Margrethe Agerbæk, f. d. 14-8-1908 i Bramminge, gift d. 17-10-1931 med læge Erik Haller Baggesen, der praktiserer i Struer.

Efter studentereksamen var hun ved husvæsen, senere ½ år i Paris og atter ved husvæsen.

Børn:

Birthe, Hans, Søren og Laust.

Bodil Elisabeth Agerbæk, f. d. 7-12-1911 i Ribe, gift d. 3-11-1934 med amtsfuldmægtig cand. juris, Mogens Bartholdy, nu sekretær i overformynderiet i København, bor i Gentofte.

Hun lærte husvæsen, havde senere kontorpladser hos politimesteren og på stiftamtet i Ribe. Var en kort tid i plads i Holland.

Børn:

Ester, Mikael, Elisabeth, Sonja og Mogens Felix.

Birte Emilie Agerbæk, f. d. 22-6-1913 i Ribe, gift d. 8-2-1936 med Jørgen Larsen, sekretær ved mælkekondenseringsfabrikken i Nakskov.

Hun lærte husvæsen. Uddannedes 3 år ved industri- og håndværkerskolen i København i reklametegning m. v.

Børn:

Poul, Kresten og Birgitte.

Endvidere er tre børn døde, før de blev år gammel og ligger på Fåborg kirkegård.

Kresten og Ane Marie Kristensens børn:

I Kristian Marius Pedersen.
II Kristine Marie Pedersen, f. d. 13-12-1880, død d. 27-7-1881.
III Kristine Marie Pedersen.
IV Mette Marie Pedersen.
V Ane Johanne Pedersen.

VI Hans Andreas Søren Pedersen, f. d. 17-5-1890, død d. 19-11-1910.

I. Kristian Marius Pedersen,

f. d. 17-7-1878, gift d. 2-11-1907 med Ane Thomassine Madsen, f. d. 15-5-1882, datter af gårdejer Peder Madsen og hustru, Mette Thomsen af Lauborg, Ansager sogn.

Efter brylluppet overtog han en gård, matr. nr. 14 a i Ansager.

Børn:

a. Anna Marie Pedersen, f. d. 18-12-1908, gift med æghandler i Århus, Kristian Jørgen Knudsen, der er født d. 5-11-1902, søn af æghandler i Århus, Knud Kristian Knudsen og hustru, Kathrine Dusine Knudsen.

Børn:

1. Kristian Lokman Knudsen, f. d. 3-8-1935.
2. Sonja Lokman Knudsen, f. d. 5-6-1938.
3. Kaj Lokman Knudsen, f. d. 6-12-1941.

b. Metha Pedersen, f. d. 4-4-1910, gift d. 14-6-1931 med Anders Richardt Schmidt Kristensen, f. d. 28-2-1903 i Øse, søn af købmand Marinus Kristensen og hustru, Marie Kristensen.

Anders er udlært som kommis i Lintrup i Sønderjylland. Efter brylluppet overtog han et statshusmandsbrug i Haltrup, Øse sogn, matr. nr. 4 m. Her var de til 1-5-1944, da ejendommen blev solgt, og de overtog hans faders hus og købmandsforretning i forpagtning.

Børn:

1. Margit Gerda Schmidt Kristensen, f. d. 7-8-1935.

c. Kristine Hinkbøl Pedersen, f. d. 3-12-1911, gift med købmand i Barmer pr. Sebbersund, Magnus Kristensen, f. d. 29-6-1908 i Skovlund, søn af uddeler Niels Kristensen og hustru, Marie Kristensen i Skovlund.

Børn:

1. Niels Erik Kristensen, f. d. 28-4-1935.
2. Lis Kristensen, f. d.10-7-1938.
3. Anni Kristensen, f. d. 27-7-1941.

d. Hans Lykke Pedersen, f. d. 9-4-1914.

e. Erna Pedersen, f. d. 17-6-1923, gift med arbejdsmand i Sebbersund, Kristian Børge Kjeldsen, f. i Sebbersund d. 7-1-1915, søn af entreprenør Karl Frederik Kjeldsen og hustru, Helene Marie Kjeldsen, Sebbersund ved Nibe.

Børn:

1. Søren Lokmand Kjeldsen, f. d. 22-9-1944.
2. Hanne Lokmand Kjeldsen, f. d. 26-11-1945, død d. 4-7-1946.

II. Kristine Marie Pedersen,
f. d. 13-12-1880, død d. 27-7-1881.

III. Kristine Marie Pedersen,
f. d. 31-12-1882, gift d. 5-2-1902 med Marius Marinus Pedersen, f. i Agerbæk d. 2-10-1874 (død d. 24-1-1949), søn af sognefoged Niels Peder Pedersen og hustru, Ane Marie Madsen.

Marius Pedersen er af en gammel sognefogedslægt. Hans farfar, Peder Johnsen Pedersen, var sognefoged for Fåborg sogn. Efter ældre folks udsagn var han en meget dygtig og kundskabsrig mand, agtet og søgt af sognets beboere. Til ham kom de, når der skulle skrives dokumenter, eller der var kommen misforståelser og uenighed blandt beboerne, så søgte man til ham om mægling og gik sjældent derfra, uden at sagen var ordnet.

Af sogneforstanderskabets forhandlingsprotokol ses det, at han har været medlem af forstanderskabet omkring året 1860. Det ses også, at han er blevet valgt til andre hverv.

Den 29-7-1861 findes følgende protokoltilførsel: I henhold til skrivelse fra herredsfogden af 10de juli, betræffende valget af et medlem for Fåborg sogn at tiltræde kommissionen for småredselstiendens afløsning (lov af 19-2 d. å.), tilmeldtes kommissionens formand, hr. Vandborg i Janderup, at sogneforstanderskabet har valgt sognefoged P. Pedersen i Debel.

7. december 1869 foretages i henhold til lov af 8. marts 1856 § 4 valg af 3 mænd til bestyrelsen af „den frie fattigkasse" for Fåborg sogn for et tidsrum af 3 år i stedet for de fratrådte, nemlig pastor Svendsen, sognefoged P. Pedersen og Terman Christensen, valget foretoges i Fåborg kro og var tilvarslet og foretoges på lov-

lig måde. Loven blev oplæst og valget foretoges således. Valgte blev hr. pastor Heiberg og Jens Peder Olesen af Vrederup og sognefoged P. Pedersen af Debel.

17. april 1875. Efter amtets anmodning indstilledes kroejer og dannebrogsmand Johan Christoffer Sørensen i Fåborg og sognefoged P. Pedersen i Debel til faste vurderingsmænd til taksation af ejendomme, hvori umyndiges midler ønskes anbragt efter lov af 19. marts 1869.

Guldbryllupsdagen er heller ikke gået upåagtet hen. Der har åbenbart været gudstjeneste i kirken; thi der findes i førnævnte forhandlingsprotokol følgende tilførsel:

Det ved sognefoged P. Pedersen og hustrus guldbryllup i Debel den 6te november 1878, det pastor Sørensen tilfaldende offer, 25 kr., skænkede præsten til „de fattiges kasse".

Peder J. Pedersen overtog matr. nr. 1 a, Debelgård, den 5-3-1829. Han udstykkede gården. Hovedparcellen fik sønnen, Kresten Pedersen, d. 25-1-1868. Han havde den kun til 23-1-1872. Han flyttede derfra til Omme i Nykirke sogn, hvor han købte en gård og boede der til sin død. Han blev sognefoged for Nykirke sogn. Sønnen, Peder Johnsen Pedersen, er født i Debel den 21-9-1868. Han blev sognefoged i Nykirke sogn 1ste april 1895, medlem af sognerådet i 14 år, vurderingsformand for Landbygningernes alm. brandforsikring og for Vest- og sønderjydske kreditforening i Ringkøbing, medlem af bestyrelsen i Grimstrup-Vester Nykirke sparekasse, dannebrogsmand 1925.

Jeppe Lauridsen Pedersen, der også er søn af Peder J. Pedersen i Debel, overtog en nabogård, hvor han boede til sin død. Han blev medlem af sognerådet en periode og var i tre år, 1886—88, formand.

En tredie søn, Niels Peder Pedersen, fik udmarksparcellen, matr. nr. 1 c, Debel (Peder Olesen, 1949). Men da broderen flyttede til Omme, solgte han denne ejendom til Kresten Olesen og overtog hovedparcellen efter broderen. Han solgte den d. 10-1-1893 til Søren Andersen. Dermed er gården ude af slægtens eje. Samtidig fik han skøde på matr. nr. 12 b i Agerbæk, som han købte af Andreas Peder Pedersen (Peder Lokkemand). Denne ejendom beboede han

til sin død. Han var sognefoged for Fåborg sogn og tillige sognerådsformand i fem år (1878—1882).

Enken tilskødede sønnen, Marius Pedersen, ejendommen den 4-4-1910. Han lærte i sin ungdom murerhåndværket og arbejdede nogle år som svend. Men efter at have overtaget ejendommen, lagde han murskeen på hylden og passede landbruget. Samtidig var han en kort tid landpost.

Efter Niels Peder Pedersen blev Jens Peder Iversen i Fåborg sognefoged for Fåborg sogn. Men efter nogle års forløb blev sognet delt i to sognefogeddistrikter. Da blev Marius sognefoged for sognets østlige del og var det til år 1932. Han solgte ejendommen d. 28-1-1930 til Thomas Christensen Lind og byggede et hus ved Agerbæk stationsby. Her tog han fat på murskeen igen og var desuden kirkebetjent i en del år.

Kristine var ham en dygtig hustru. Ikke alene som husmoder og moder til børneflokken, medens de besad ejendommen, men da de havde solgt denne, lærte hun at sy kjoler og børnetøj og bidrog ved sin systue væsentlig til at forøge indtægterne.

I den tid, Marius besad ejendommen, blev der anlagt en mergelbane i Fåborg sogn. Mergelen blev købt af Marius, og der blev kørt store mængder mergel ud i sognet fra dette leje.

En mand bør nævnes i denne forbindelse, da han har gavnet Fåborg sogn meget ved sit arbejde med denne sag. Det er Kresten Vilhelm Kristensen i Debel. Han har været selskabets formand og forestået arbejdet med stor dygtighed.

Børn:

a. Niels Peder Pedersen, f. d. 8-2-1902, gift d. 31-5-1936 med Gunda Overgård, der er født d. 9-10-1915 i Lindholm ved Nr. Sundby, datter af uddeler Overgård og hustru, Anna. Faderen døde tidlig. Moderen giftede sig igen med Lærer Jens Winther, Præstkær skole pr. Holsted.

Niels Peder er overbetjent i Kolding og bor i Trompeterbakken 5, Kolding.

Børn:

1. Bodil Pedersen, f. d. 16-7-1937.
2. Visti Pedersen, f. d. 21-3-1942.

Fire generationer

b. Kresten Hinkbøl Pedersen, f. d. 2-4-1904, gift d. 25-11-1927 med Gerda Kirstine Nørregård Sørensen, der er født d. 10-4-1904, datter af stationsmester Marius Sørensen og hustru, Sine Nielsen, Agerbæk station.

Kresten er stationsbestyrer på Mølby station.

Børn:

1. Lis Hinkbøl Pedersen, f. d. 22-8-1928 i Agerbæk, gift d. 20-6-1948 i Skovlund kirke med Torben Pedersen, der er født d. 16-3-1925 i Allested, søn af Kristian Pedersen og hustru, Birthe Marie Knudsen.

Torben er snedker og bor i Røjle.

Børn:

1. b. Lone Hinkbøl Pedersen, f. d. 20-4-1949 i Røjle.

c. Anna Marie Pedersen, f. d. 22-7-1909, gift d. 30-5-1936 med Carlo Frederik Kristian Larsen, f. d. 14-12-1910, søn af viktualiehandler Larsen, Nyborg, og hustru, Marie.

Han er bestyrer af en filial af Ringe maskinfabrik i Rudkøbing, bopæl Havnegade 94.

Børn:

1. Henning Agerbæk Larsen, f. d. 5-4-1942.
2. Grete Agerbæk Larsen, f. d. 4-8-1949.

d. Gerda Marie Pedersen, f. d. 7-1-1917, gift d. 13-8-1938 med politibetjent i Kolding, Junus Larsen Pedersen, f. d. 13-11-1914 i Tirslund, Føvling sogn, Ribe amt, søn af baneformand Frands Pedersen og hustru, Marie Larsine Larsen.

Børn:

1. Poul Larsen Pedersen, f. d. 20-12-1939.
2. Jørgen Larsen Pedersen, f. d. 14-4-1943.
3. Kirsten Larsen Pedersen, f. d. 8-7-1946.

IV. Mette Marie Pedersen,

f. d. 4-2-1885, død d. 3-5-1923, gift d. 28-4-1911 med Kristian Iver Jensen, f. i Grimstrup d. 9-2-1886, død d. 16-5-1949, søn af Morten Jensen og hustru, Ane Hansen, f. i Slebsager, datter af Hans Pedersen. Morten Jensen er en broder til Kresten Lokkemans 1ste hustru.

De overtog en gård i Kærbjerge, Fåborg sogn. Der havde de deres hjem indtil december 1917, da de solgte gården og begyndte en slagterforretning i Agerbæk i ejendommen matr. nr. 4 d, som ejedes af Maries Moster og stedmoder Ane Pedersen. Her døde Marie. Efter hendes død overtog Ane stillingen som husbestyrerinde hos Iver og har været ham en trofast medhjælper siden. De har i fællesskab oparbejdet en god og velanset slagterforretning, der er vokset i forhold til byens vækst, idet der ikke er andre slagterforretninger i byen. I 1939 solgte han huset til Jens Madsen Jensen og byggede et nyt mere tidssvarende indrettet hus ved Fåborgvejen matr. nr. 4 c. I 1947 solgte de slagterforretningen til Grindsted andelssvineslagteri. Grunden til afståelsen var svigtende helbred hos dem begge. De købte et hus ved Starupvejen, hvor de her deres bolig. Sammen med Bøgesvang bestyrer han Sydjydsk Landmandsbanks filial i Agerbæk. Iver var medlem af Fåborg sogneråd i otte år og i samme tid medlem af sundhedskommissonen og folkeregisterfører.

Børn:

a. Jens Alfred Hans Jensen, f. d. 26-7-1913, gift d. 8-9-1939 med Ketty Johansen, f. i Glejbjerg d. 9-4-1919, datter af bestyreren for Glejbjerg elektricitetsværk, Aksel Johansen og hustru, Ingeborg.

Aksel var i mange år svagelig; men hans kone var så dygtig, at hun kunne passe værket for ham, når det kneb. Efter hans død fortsatte hun som bestyrer. Jens var udlært som elektriker. Efter giftermålet fik han bestyrerpladsen, og svigermoderen blev bestyrer af telefoncentralen i Glejbjerg.

Børn:

1. Aksel Schou Jensen, f. d. 11-8-1942.
2. Iver Schou Jensen, f. d. 20-12-1949.

Til Iver Jensens 60 års fødselsdag og Anes 70 års fødselsdag er skrevet et par sange af Ketty og hendes moder.

Iver Jensen, 1886—1946—9. februar.

Mel.: Skuld gammelt venskab.

Vel mødt hver gæst fra fjern og nær,
løft stemmen højt med klang
til ære for vor fødselar
vi synge vil en sang.
De skønne båndomsdaw, åhja,
for dig i Grimstrup gik,
en far og mor, en søskendflok,
et dejligt hjem du fik.

Du foretagsom altid var
i dine barneår,
til salg du tøjrestager skar
og passed køer og får.
De skønne drengedaw, åhja,
for dig gled hurtig hen,
du måtte tidlig ud og tjen'
og kom til „Brogården".

Du tog til Debel sidenhen,
og traf i Agerbæk
en pigelil, og vores ven
blev i Marie væk.
De skønne ungdomsdaw, åhja,
da fromt du spurgte ad:
„Må Mari' gå med til foredraw"
og Lokmand sagde: „Ja".

Om dette foredrag vi ved,
I rundt på gulvet gled,

og følgeskabet vared ved,
I sammen slog Jer ned.
De skønne hved'brødsdaw, åhja,
I glemmer ikke let ,
i Kærbjerg fik I eders hjem,
det blev en yndig plet.

Et sted hvor sangen toned glad,
hvor lykken kunne bo,
hvor kærlighed til højbords sad
med hygge, fred og ro.
De skønne, skønne daw, åhja,
de sætter deres spor.
da Jens blev født var glæden stor,
hos både far og mor.

Men sorg og glæde skifte må,
er loven her på jord,
da drengen var en halv snes år,
han mistede sin mor.
De vemodsfyldte daw, åhja,
de er så svær og minds',
men gudskelov der kvinder,
som moster Ane finds'.

Du mange år forretning drev
med pølser, flæsk og kød,
at kunderne tilfredse blev,
du ønsked; men der lød:
(i hine sære daw, åhja, —
de daw vi glemmer ej).
„Vi har ej pølse eller bøf,
vi har ej flæskesteg".

Fra slagterhuset Axel bærer
„håle grisen" ind,
stolt farfar ser derpå
og klapper drengens runde kind.

Gid mange skønne daw, I to
tilsammen fejre må,
vi håber du af denne
lille gut må glæde få.

Med sygdom er der stridt.
Men nu i slægt og venners kreds,
vor kære far og farfar
runder sund og rask de treds.
De slemme sygdomsdaw, åhja,
i aften vil vi glemm',
og glædes ved at være med
til fest hos dig herhjemm'.

Moster Ane d. 23. marts 1944.

Mel.: Spurven sidder stum bag kvist.

Vi i dag i muntert lag
fra morgenstunden stævner,
hvad skal der da ske i dag?
vi fester over evne.
Agerbæk vil vi til
for i dag vi hylder
vores „moster Anelil",
nu syvti år hun fylder.

Altid kærlig mild og rar
så pænt mod os du tager,
gir det bedste som du har
kun lutter gode sager.
Tak da, Anelil,
vi i dag vil sige,
og dig ønske „lykke til",
du rare gamle pige.

Jens som lille 10 års purk
til moster Ane vender
sig, — når byrden blir for svær,

han hendes evne kender;
trøsten findes her,
dermed kan han regne,
moster Ane her og der,
ja — kort sagt— alle vegne.

Her i moders sted du var,
ej let var dine dage,
andres byrder let du bar,
der hørtes ingen klage;
med dit gode sind
var du som min moder,
tog mig til dit hjerte ind,
og Axel blev som broder.

Hjertelig til lykke da,
Gud signe dig, du kære,
gid endnu i mange år
vi sammen her må være.
Nyn — nyn — Anelil,
fred i sind og tanke,
vi for dig nu ønske vil
du fredfyldt her må vanke.

V. Ane Johanne Pedersen,
f. d. 31-10-1887, gift d. 9-4-1912 med Jens Møller Nielsen, f. d. 7-4-1885 i Ågård, Ø. Starup sogn, søn af gdr. Hans Kristian Nielsen (født d. 26-5-1840 i V. Kjærby) og hustru, Kirsten Andersen (født i Hjelmdrup, Egtved sogn d. 20-11-1854).

Jens Møller var mejerist og ansat som bestyrer for Bøel mejeri fra 1912—1921, men forlod denne stilling og blev portner ved domhuset i Kolding fra 1921.

Børn:

a. Elna Lokmann Nielsen, f. i Bøel, Gørding sogn, d. 4-1-1913, gift d. 17-12-1935 med byrådssekretær i Kolding, Harry Henrik Rasmussen, f. i Horsens d. 24-4-1914, søn af arrestforvarer Hans Henrik Rasmussen (født i Kværkeby ved Ringsted d. 9-7-1889)

og hustru, Martha Hansine Hansen (født i Tolstrup ved Horsens d. 5-6-1892).

Børn:

1. Tove Kirsten Rasmussen, f. i Kolding d. 5-8-1942.
2. Birte Karen Rasmussen, f. i Kolding d. 27-3-1944.
3. Anders Horsbøl Rasmussen, f. i Kolding d. 31-1-1947.

b. Viggo Elkjær Nielsen, f. i Bøel d. 27-12-1915. Han er tjener, men er nu i Australien (1949).

c. Bent Møller Nielsen, f. i Kolding d. 19-7-1931. Han er i isenkramlære.

Kresten og Ane Kristensens børn:

I. Aksel Marinus Pedersen, f. d. 13-8-1894, gift d. 24-9-1926 med Ane Kristine Hansen, f. i Ålunde d. 25-6-1896, datter af gdr. Iver Hansen og hustru, Hansine Håhr Larsen.

Efter brylluppet overtog de en landejendom i Rodebæk. Den solgte de til murer Anton Jensen, hvorefter de overtog et stykke jord, som havde hørt til Aksels fødegård, beliggende nord for stationen. Hans moder havde beholdt dette areal, ca. 5 hektar, da hun solgte gården. Her fik de opført bygninger og oprettet en landbrugsbedrift.

Fra 1ste september 1944 er Aksel desuden ansat på en lille rute gennem Ålunde og en del af Rodebæk som landpost.

II. Kresten Madsen Pedersen, f. d. 21-8-1895, død d. 14-9-1895.

III. Alfred August Pedersen, f. d. 31-8-1905, død d. 11-4-1909.

D. **Andreas Kristensen,**

f. i Agerbæk d. 13-4-1854 (død d. 5-7-1906), søn af Kresten Madsen og hustru, Ane Andreasdatter, gift d. 4-9-1884 i Thorstrup kirke med Else Kristine Madsen, f. d. 30-11-1861 i Bounum, Horne sogn, død i Agerbæk d. 20-7-1945, datter af Jørgen Madsen (der er født i Stepping i Sønderjylland d. 4-8-1836, død i Vesterbæk d. 27-7-1880) og hustru, Kirsten Pedersen (f. i Øse d. 12-11-1836, gift d. 2-11-1861, død d. 23-2-1912 i Vesterbæk, Øse sogn).

Andreas tjente i 13 år hos omegnens bønder, inden han den 2-6-

Else og Andreas Kristensen

1885 fik skøde på fødegården i den stand, som foran beskrevet om bygning og besætning. Jordens tilstand betegnes af gamle folk som dårlig. Hjemmemarken var kalktrængende. Græsmarken er af Hans Enevoldsen betegnet som „totgræs". Det hændte ofte, at man ikke kunne se grænserne af tøjreslaget, når køerne om sommeren stod på græs. Et gode i så henseende var engene og nogle lave arealer, hvor der altid fandtes noget græs. Udmarken var hede og kær. Andreas fik gården på den betingelse, at han skulle betale så meget, som der kunne lånes i kreditforeningen, og så svare aftægt til faderen. Lånet blev 4500 kr. Han solgte 8 hektar opdyrket jord, matr. nr. 2 m, den 20-9-1889 til Jens Peder Steffensen. Han har selv sagt, at havde han ikke fået solgt dette jordstykke, kunne han ikke have klaret udgifterne, men var blevet nødt til at gå fra gården. Han opnåede at få agermarken merglet og ca. 7 hektar hede opdyrket. Mergel kunne fåes ca. 3 km fra ejendommen. Den blev opgravet om sommeren, ofte på den måde, at et par naboer hjalp hinanden, måske med en daglejer til hjælp. De delte så den opgravede mergel og kørte den i vintertiden, når frosten bandt jorden, hjem på marken.

Driftsmåden ændredes væsentlig i disse år. Der var bygget an-

delsmejeri fælles for Starup sogn og den østlige del af Fåborg sogn. Dertil blev mælken leveret, og der opnåedes derved en bedre udnyttelse af mælken og større pris for smørret, som blev bedre behandlet end det før kunne lade sig gøre hjemme på gårdene. Der var bygget andelssvineslagteri i Esbjerg, hvortil svinene kunne leveres og derved altid sikres dagens højeste pris. Bønderne var ikke mere afhængige af tilfældige handelsmænd. Slagteriet solgte flæsket ved sagkyndige mænds hjælp. Fra statens side blev der oprettet forsøgsstationer for at finde bedre driftsformer. Forsøgene foregik dels i marken og dels i laboratorier. Derved fandt man ud af, hvilke stoffer planterne skulle bruge for at vokse. Det resulterede i, at der blev givet undervisning i brug af kunstgødning, hvorved frodigheden øgedes betydelig. Men indtægterne var endnu små, så der ikke var meget at købe for, og vejen til jernbanestationen var lang. Indtil 1916 var nærmeste station Gørding. Omkring år 1900 anvendtes der på denne gård ca. 1000 kg 18 % superfosfat og 200 kg Chilesalpeter. Tilsvarende gjorde sig gældende for kvægfoderets vedkommende. Man lærte at dyrke roer og bruge „kraftfoder". Ved mejeriets oprettelse blev det gjort til en pligt, at der skulle anvendes ½ kg rapskager pr. ko daglig, da det gav smørret en bedre kvalitet.

Til gården her, såvel som til Niels Jensens parcel af gården, hørte en del eng, der grænsede ind til hinanden. Disse engstykker var anlagt til vanding. Kresten Madsen havde fået anlagt en del af det, resten besørgede Andreas og Niels Jensen. Der var bygget et stemmeværk til at hæve vandstanden så meget, at engen kunne overrisles. Det gav et godt udbytte og blev vedligeholdt, indtil det blev muligt at vedligeholde engen ved brugen af kunstgødning.

Da Andreas døde i året 1906, var der en besætning på 2 heste, 8 køer, foruden opdræt, 6—8 får, 1 griseso og 5—10 fedesvin. Der var bygget gødningshus, anskaffet en dobbeltplov og en ny vogn.

Enken, Else Kristensen, fortsatte driften af gården efter mandens død i 25 år. Hun havde i sin ungdom været mejerske på Enderupholm en kort tid. Hun var stuepige i Thorstrup præstegård, samtidig med at Andreas var avlskarl der. Der lærte de hinanden at kende. Under deres ægteskab måtte hun tage del i „alt forefalden-

de arbejde" på grund af mandens svigtende helbred. Det kom hende tilgode, da hun tildels selv kom til at lede bedriften.

I året 1909 blev der bygget en ny staldbygning med plads til 10 køer, 12 ungkreaturer, 3 heste, 2 søer og 20 fedesvin. Huset fik paptag. Der blev samtidig bygget ajlebeholder og anskaffet tærskemaskine. Senere blev der sammen med naboen, Søren Jensen, anskaffet mejemaskine og slåmaskine.

I året 1916 blev gården udstykket, og der blev bygget et hus på udmarken, matr. nr. 2 h og 2 ac. Huset var 42 alen langt og 16 alen bredt. Taget var cementtagsten. Den blev forsynet med redskaber og besætning bestående af 3 køer, 4 kvier og 1 hest samt nogle grise. Der var indrettet beboelse i den sydlige ende af huset bestående af gang, sovekammer, dagligstue, køkken, kælder, spisekammer og bryggers. For at få bygningen lagt ved landevejen, Agerbæk-Åstrup, blev der købt ½ hektar af naboen, Kresten Jensen, til en pris af 1000 kr. Denne ejendom blev overdraget en søn, Kristian Kristensen, der gav moderen en panteobligation lydende på 11000 kr., hvilket var hvad den tilkøbte jord, bygning, besætning og redskaber havde kostet.

I året 1924 byggede hun nyt stuehus, moderne indrettet og med tegltag. Det gamle stuehus blev derefter benyttet til lade. Kort før hun afstod gården til sin yngste søn, Jørgen Madsen Kristensen, anskaffede hun radsåmaskine, petroleumsmotor og et nyt tærskeværk, samt halvpart i selvbinder.

Hun var interesseret i den bedst mulige oplæring af børnene. De fire børn, der opnåede den voksne alder, har alle været på højskole, foruden at hun sørgede for, at de deltog i, hvad der fandtes af ungdomsundervisning i sognet. Hun afstod gården den 11-9-1931 mod at få to værelser til beboelse og en obligation på 20,000 kr.

9 børn:

I. Ane Johanne Kristensen, f. d. 8-12-1885, død d. 8-7-1895.

II. Kirstine Marie Kristensen, f. d. 21-3-1887, død d. 1-2-1911.

III. Jørgine Kristensen, f. d. 23-12-1889, død 1890.

IV. Jørgen Kristian Kristensen, f. d. 6-8-1891, gift d. 10-10-1916 med Ane Kirstine Jensen, f. d. 16-2-1894 i Harre sogn, datter af Jeppe Jensen (f. d. 14-5-1857 i Nissum, Selde-Åsted sogn, død d.

5-3-1934 i Roslev) og hustru, Ane Nielsen Toft (f. d. 10-10-1860 i Århus domsogn, gift d. 25-4-1893, død d. 2-1-1939 i Agerbæk).

Børn:

a. Andreas Kristensen, f. d. 28-4-1918, gift d. 22-12-1944 med Vita Iversen, f. i Broager by og sogn d. 9-10-1922, datter af landpost Hans Iversen og hustru, Kirstine Ansine Jensen.

Han lærte smedehåndværket hos smedemester Hans Peter Hansen, Grene pr. Glejbjerg i 3 år, var derefter i 1½ år hos smedemester Jens Villesen Andersen, Alslev pr. Varde, aftjente værnepligten ved fodfolkspionererne i Tønder 5 måneder fra 3. juli 1939 til 1ste december s. å., blev så oversat til H. T. K. i København og gjorde tjeneste ved dette korps i Århus, Randers og Holbæk, hjemsendt som reservehåndværker II den 31. marts 1941. Han arbejdede derefter hos Hansen, Grene, til 1ste nov. 1942, da han fik arbejde hos installatør Quitzau, Sønderborg, som montør. Efter brylluppet fik de bolig i Gartnervænget 1, Sønderborg. I foråret 1947 har han overtaget et mekanikerværksted i Neder Tandslet, Als, i forpagtning.

b. Anna Kristensen, f. d. 5-1-1920, gift d. 7-5-1942 med Andreas Madsen, f. d. 1-12-1918 i Lindknud sogn, søn af Hans Peter Hansen Madsen og hustru, Amalie Lønborg.

Efter vielsen var pastor Schmidt gæst ved bryllupsmiddagen i hjemmet. Han udtalte sin glæde over at være til stede ved et bryllup med en brudgom fra „Kongens Vase".

Efter sagnet har stedet navn efter Valdemar Sejr. Den gang dronning Dagmar lå dødssyg i Ribe efter barnefødselen, og kongen red hjem fra Skanderborg, kom han her forbi og skulle over åen med den omliggende sump, der var meget vanskelig at passere. Stedet kaldtes derefter „Kongens vadested". Præsten mindede i sin tale brudefolkene om den trofasthed og mandighed, dette sagn var vidnesbyrd om. Manden v i l l e hjem for enhver pris, trods enhver anstrengelse. Konen var forbilledet på noget af det bedste, vort land ejer i den retning.

Andreas Madsen overtog, efter at have aftjent sin værnepligt som garde, en ejendom den 1-4-1942, matr. nr. 3 c i Lifstrup, Vester Nebel sogn, ca. 17 hektar, ejendomsskyld kr. 16,300, købe-

summen var 36,000 kr. Ejendommen købtes af Kristian E. Kristensen. Denne købte jorden af Ejnar Mathiasen i året 1933 og byggede husene. Ca. 4 hektar var da opdyrket, resten hede, som han lod traktorpløje og mergle året efter. Han plantede læbælte omkring bygningerne.

Anna var elev på St. Restrup husmandsskole en sommer.

Børn:

1. Hans Kristian Madsen, f. d. 21-4-1943.
2. Elsebeth Lønborg Madsen, f. d. 29-7-1945.
3. Kirstine Madsen, f. d. 12-1-1949.

c. Else Kristensen, f. d. 20-3-1921, gift d. 7-12-1948 med Poul Søgård, f. d. 27-6-1918 i Uggelhuse, Virring sogn, Randers amt, søn af Anton Peter Poulsen Søgård og hustru,, Marie Jensen.

Poul er udlært smedesvend. Han har i flere år haft arbejde hos smedemester Sofus Beck, Havreholm pr. Hornbæk. Han fortsætter også efter giftermålet hos samme mester med bolig i en lejlighed, de har lejet hos en købmand i nærheden af smedjen.

Else var elev på Try højskole i sommeren 1946.

d. Jeppe Kristensen, f. d. 22-6-1922. Han har præliminæreksamen fra Grindsted Realskole 1938. Eksamen ved landbohøjskolen i København som landbrugskandidat 1949.

e. Helga Kristensen, f. d. 3-2-1924, gift d. 15-3-1946 med Sylva Skov Sigaard, f. i Bjergby, Åsted sogn, Viborg amt, d. 23-6-1916, søn af Martin Jensen Sigaard (f. d. 13-9-1889) og hustru, Agnethe Skov (f. d. 13-12-1891).

Sylva er seminarist fra Gedved seminarium 1942. Efter at have været vikar og vinterlærer forskellige steder, blev han ansat som andenlærer ved Øse skole 1ste marts 1946. Fra 1ste februar 1948 er han ansat som enelærer ved Bredho skole i Tistrup sogn. Helga har præliminæreksamen fra Grindsted realskole 1940 og delingsføreruddannelse fra Gerlev idrætshøjskole 1943.

Børn:

1. Inga Sigaard, f. d. 9-7-1947.
2. Merete Sigaard, f. d. 3-2-1949.

f. Poul Kristensen, f. d. 3-3-1925. Han var elev på St. Restrup

Husmandsskole vinteren 1947. Soldat i 1948, derunder med „Den danske brigade" i Tyskland et halvt år.

g. Kjeld Kristensen, f. d. 30-7-1926. Han har præliminæreksamen fra Grindsted realskole. Smedesvend og maskinarbejder. Elev på teknikum i Århus (1949). Soldat ved H. T. K. i 1947.

h. Otto Kristensen, f. d. 30-10-1927. Han aftjente sin værnepligt som korporal ved infanteriet. Elev på Kærgård landbrugsskole Vinteren 1949-50.

i. Viggo Kristensen, f. d. 7-9-1933. Han har præliminæreksamen fra Grindsted realskole 1949 og er derefter i smedelære hos smedemester Hansen i Grene.

V Ane Marie Kristensen, f. d. 8-5-1894, død d. 20-10-1894.

VI Ane Johanne Kristensen, f. d. 20-9-1895, død d. 12-2-1905.

VII Ane Marie Kristensen, f. d. 28-8-1898.

VIII Jørgine Hansine Kristensen, f. d. 29-3-1901. Hun har et vaskeri i Spigerborgade, Varde.

IX Jørgen Madsen Kristensen, f. d. 3-1-1906, gift d. 18-9-1931 med Kirsten Marie Sørensen, f. d. 30-6-1910 i Rolighed, Fåborg sogn, datter af Mathias Sørensen (f. d. 26-1-1881, død d. 16-8-1925) og hustru, Mathea Elisabeth Sørensen (f. d.29-4-1885, gift d. 24-4-1907, død d. 26-3-1918).

Børn:

a. Andreas Kristensen, f. d. 18-6-1932.
b. Mathias Kristensen, f. d. 14-4-1934.
c. Else Mathea Kristensen, f. d. 6-12-1935.
d. Alfred Kristensen, f. d. 3-4-1939.
e. Karlo Kristensen, f. d. 8-3-1942.
f. Johannes Kristensen, f. d. 23-8-1944.

E. Jens Kristian Kristensen,

f. d. 4-6-1857 i Agerbæk, søn af gdr. Kresten Madsen og hustru, Ane Andreasdatter (død i Bjalderup d. 14-10-1932), gift d. 18-11-1890 med Karen Marie Pedersen, f. d. 6-5-1865 i Fruerlund, Horne sogn (død i Bjalderup d. 14-3-1940), datter af Peder Pedersen og hustru, Anna Margrethe Pedersen.

Marie og J. K. Kristensen

Efter Brylluppet overtog de forpagtningen af Fåborg præstegård. Denne stilling havde de til d. 1-4-1895, da de overtog en ejendom i Bjalderup, Horne sogn, matr. nr. 2 a. Denne besad de til Jens Kristian døde. Marie solgte da ejendommen og flyttede til datteren, Anna Margrethe Håhr, der var gift og bosat i Bjalderup. Her havde hun ophold til sin død.

Jens Kristian havde handelsblod i årerne fra sine helt unge dage. Sammen med naboens søn, Niels Hermand Nielsen, rejste han til Fyn og solgte revlingekoste og jydepotter; det hændte så, de købte heste og tog med tilbage. Det bragte ham snart i en omfattende handel med heste, ved hvilken han blev kendt over hele Vest- og Midtjylland under navnet Jens Kristian i Bjalderup. Han var en ærlig og redelig mand, der satte en ære i at behandle folk godt i handel og vandel. Han var i besiddelse af ægte jysk lune og humør og tillige en hyggelig fortæller. Da han kom længere op i årene, holdt han op med at handle og fik derved mere tid til at passe bedriften hjemme. Men selv på sine gamle dage livede han stærkt op, når talen kom på handel. Han mindedes og fortalte gerne historier fra sin tid som handelsmand, og hvilke oplevelser han der havde. Det er dog kun få, der er bevaret efter så lang tids forløb. Et par småtræk følger her. De viser bedre end mange ord hans karakter, som den livlige, opvakte, humørfyldte person, han var, uden

storsnudethed, men afholdt af alle. Hans søskendebarn og skolekammerat, Ane Marie Hermansen, har fortalt følgende fra deres skoletid:

En dag havde Jens Kristian lavet spilopper i skolen, og læreren ville derfor revse ham. Han sendte ham hen til Kresten Lokkemand, der boede i nærheden af skolen, for at hente et ris til afstraffelsen. Han kom tilbage med en raft så stor, at den nåede fra gulv til loft. Læreren sendte ham derpå til kommuneforstander, Niels Nissen, for at spørge, om læreren måtte bruge dette ris til at straffe drengen med. Han traf ikke manden hjemme, men derimod konen. Til hende overbragte han spørgsmålet og fik til svar: „Niels er et hjem, o a ved et ett".

Hvordan det så videre gik, melder historien intet om.

Mens de to kammerater, Niels Hermand, og Jens Kristian, der var jævnaldrende, rejste på Fyn, må den noget mørke Jens Kristian sikkert en dag have været ubarberet. En fynbo spurgte ham: „Nå, er det sønnen, du har med i dag?"

3 børn:

I. Anna Johanne Kristensen,

f. i Fåborg d. 31-10-1891, gift d. 27-3-1914 i Horne kirke med Jens Kjeldsen, f. d. 19-3-1892 i Gammelgård, Ølgod sogn, søn af gdr. Lars Kristian Nielsen og hustru, Ane Marie Jensine Pouline Nielsen.

Jens Kjeldsen er døbt Jens Kjeldsen Nielsen, men da han i daglig tale kun blev kaldt Jens Kjeldsen og navnet Nielsen derfor kun var til besvær og misforståelse, besluttede man at søge om at få dette navn slettet og føre Kjeldsen som familienavn.

Anna og Jens Kjeldsen fik deres første hjem i Bjalderup, Horne sogn, hvor de købte en mindre gård den 20-1-1914. Efter 8 års forløb solgte de gården og købte ejendommen Storegade 12 i Varde, matr. nr. 149. Jens Kjeldsen var en kort tid medindehaver af Vestjydsk Automobillager i Varde. Han solgte sin andel i forretningen og blev derefter repræsentant i samme forretning i 10 år. Anna var i 15 år bestyrerinde i „Økonomien" (Schous Sæbehus), som havde forretningslokale i ejendommen storegade 12. Den 1. februar 1938 flyttede de til Ringkøbing, hvor de købte den nyoprettede automobilforretning, som drives under navnet „Ringkøbing automobilforretning".

3 børn:

a. Dagmar Augusta Kjeldsen, f. d. 13-8-1916 i Bjalderup, gift d. 10-11-1940 i Ringkøbing kirke med Henrik Brandt-Madsen, f. d. 16-6-1915 i „Smedehaven", Bodilsker, Bornholm, søn af gdr. Anthon Kristian Madsen og hustru, Anna Amalie Brandt-Madsen.

Henrik og Dagmar har boet i Lemvig, hvor han var 1ste mand i konsul Åsteds isenkramforretning. Den 21de februar 1944 har de købt en isenkramforretning i Ølgod, som de driver.

En søn døde som spæd, f. d. 14-4-1948.

b. Edith Ragnhild Kjeldsen, f. d. 19-5-1918, gift d. 9-6-1946 i Ringkøbing kirke med Georg Stengade, f. d. 21-12-1913 i Svendborg, søn af købmand William Stengade og hustru, Karen Elisabeth.

Edith og Georg bor i Århus. Georg er tegner og er ansat i „Reklamebureau Lyre" i Århus som cheftegner.

Børn:

1. Peter Stengade, f. d. 9-3-1947 i Århus .

c. Henry Elkjær Kjeldsen, f. i Bjalderup d. 7-11-1919, gift d. 1-1-1944 i Varde kirke, med Asta Johanne Larsen, f. i Varde d. 13-12-1923, datter af telefonmontør Lars Johannes Larsen og hustru, Thora Vilhelmine Larsen.

Henry var først forretningsfører på Brabrand ny Trælasthandel, dernæst et år som direktør for Worbech Tømmerhandel i Randers. Den 20-9-1947 startede han selv en forretning i Ringkøbing, som drives under firmanavnet „Henry Kjeldsens Tømmerhandel".

Børn:

1. Anne Birte Kjeldsen, f. d. 25-12-1944 i Brabrand.
2. Tove Kjeldsen, f. d. 18-2-1947 i Randers.

II. Anna Margrethe Kristensen,

f. i Fåborg d. 3-10-1893, gift i Horne kirke d. 18-6-1915 med Peder Andreas Håhr, f. d. 14-7-1888 i Hanning, søn af mejeribestyrer Jens Kristian Pedersen Håhr og hustru, Mette Petrine Pedersen.

J. K. P. Håhr findes omtalt i Peder Helt Håhrs bog „Slægten Håhr", side 93. Der findes optrykt et meget smukt eftermæle, som har været i „Vestkysten", skrevet af førstelærer Vistisen, Hauge, Tistrup.

Andreas og Margrethe købte en gård, matr. nr. 3 a m. fl. i Bjalderup, Horne sogn, som har været deres hjem hele tiden, og Margrethe fortsætter driften efter mandens død.

Andreas var ikke en mand af mange ord, men han var en læselysten og velbegavet mand med en god hukommelse. Han var en god talsmand for de små i samfundet. Når Andreas tog ordet, var det vel overtænkt, og han var respekteret og afholdt som få. Der blev også udadtil lagt beslag på hans evner og kræfter i Horne sogn. Han var indtil sin død vurderingsmand for ejendomsskyld, kasserer i Øster herreds Landboforening, i bestyrelsen for Aspgård mejeri, vurderingsmand for Tistrup m. fl. sognes brandforsikring og kasserer for Horne sogns skytteforening.

Børn:

a. Hilda Petrine Håhr, f. i Bjalderup d. 8-8-1920, gift i Horne kirke d. 11-1-1942 med Svend Grønborg Eskesen, f. d. 11-8-1916 på „Hesselhogård" i Tistrup sogn, søn af gdr. Eske Grønborg Eskesen og hustru, Agnes Sofie.

De købte gården „Skodsvod", matr. nr. 3 i Ådum sogn.

Børn:

1. Agnes Margrethe Grønborg Eskesen, f. d. 9-6-1943.
2. Birgit Grønborg Eskesen, f. d. 27-10-1945.
3. Andreas Håhr Eskesen, f. d. 4-7-1947.

b. Jens Kristian Håhr, f. i Bjalderup d. 24-1-1930.

III. Villy Kamille Kristensen,
f. i Bjalderup d. 20-6-1902. Hun driver modeforretning i Ølgod.

F. **Frands Kristensen,**
f. d. 4-11-1866 i Agerbæk (død d. 23-2-1934 i Esbjerg), søn af Kresten Madsen og hustru, Hanne Marie Frandsen, gift d. 15-11-1894 med Mette Marie Knudsen, f. d. 12-9-1868 i Lifstrup, V. Nebel sogn, død 1905, datter af Niels Hansen Knudsen og hustru, Stine Nielsen.

Han giftede sig anden gang d. 24-1-1907 med Hansine Hansen, f. d. 7-3-1876 i Lykkebjerg, Thorstrup sogn, datter af gdr. Jens Hansen og hustru, Karen Kirstine Nielsen.

Marie Frands Kristensen Hansine

Frands fulgte ikke den almindelige skik her ude på heden, at blive ved landbruget. I sin første ungdom tog han på Hoven højskole og blev uddannet til vinterlærer. Det var dengang den almindelige form for lærerstillinger på landet i Vestjylland. Her i Fåborg sogn var der indtil ca. 1890 kun een fastansat lærer, der tillige var kirkesanger. Han skulle så undervise i alle kommunens tre skoler i sommerhalvåret og havde i vinterhalvåret to vinterlærere til hjælp. Der fordredes ikke seminarieuddannelse til sådan en lærerstilling, kun det før omtalte højskoleophold.

Frands har modtaget følgende vidnesbyrd fra forstanderen på skolen:

Frands Kristensen fra Agerbæk i Fåborg sogn har anmodet mig om et vidnesbyrd fra den tid, han var lærling her på højskolen, og dette skal jeg med glæde give ham, da han den gang var en af mine flinkeste elever, såvel hvad kundskaber som udvikling angår. Han tegnede også til at blive en meget flink børnelærer, og det var dertil, han dengang uddannede sig. Han var et trofast og ædelt menneske i al sin gerning, og jeg er vis på, han vil blive en flink og duelig lærer, hvorfor jeg tillader mig at anbefale ham på det bedste fra den tid.

Højskolen i Hoven ved Tarm, d. 28-9-1888.

Kristensen - forstander.

Det ser ud til, at Frands har fået sine to første lærerstillinger

uden ovennævnte anbefaling. Det var også almindeligt, at de unge læreraspiranter skulle møde hos stedets provst til afhøring (prøvesteeksamen). Om Frands havde denne, vides ikke.

Der foreligger vidnesbyrd om, at han har været lærer ved børneskolerne for mindreårige børn (første vinter) i Barslund og Annexgård ved Hoven fra 1ste november 1883 til 10. april 1884.

I vinterhalvåret 1884-85 ved biskolen i Farre i Sdr. Felding sogn.

Han har således kun været 17 år gammel, da han begyndte som lærer.

I vinterhalvåret 1888-89 har han været lærer ved Agerbæk skole.

Imidlertid har han opgivet lærergerningen. Der fortælles forskellige grunde, som her ikke skal skrives. Fra 1ste maj 1891 har han været ved mejerivæsen i et par år. Der findes følgende anbefaling for ham fra den tid:

Mejerist Frands Kristensen af Fåborg sogn har været på Tistrup andelsmejeri i året fra 1ste maj 1891 til 1ste maj 1892 som 2den mejerist og fra 1ste maj 1892 som bestyrer af mejeriet, og han har udført disse bestillinger til vores fulde tilfredshed, idet han har holdt god orden i mejeriet, stadig fremstillet 1ste klasses smør og er en meget god regnskabsfører. Vi kan derfor anbefale ham på det bedste.

Tistrup, den 31. januar 1893.

P. M. V.: Plauborg - formand.

Her mødte ulykken ham. En dag faldt en mælkespand ned på foden af ham. Foden blev slemt forslået, der stødte betændelse til og benedder. Han lå på Varde sygehus en tid, men uden at blive helbredet. Han var så hjemme en tid, men kom så på rigshospitalet i København. Der blev foden ambuteret bort, så der kun var en del af hælen tilbage. Han måtte nu opgive mejeriarbejdet. Der fulgte en vanskelig tid for ham. De sociale love var jo ikke så udviklede den gang, som de senere er blevet. Der fandtes hverken sygekasse eller ulykkesforsikring. Frands lærte klodsmager- og skomagerhåndværket. Ved sin broder og svogers hjælp købte han den gamle jordemoderbolig i Agerbæk, matr. nr. 14, og drev her forretning en tid. Agerbæk by var dengang ikke begyndt at vokse,

så det viste sig, at der ikke kunne skaffes levebrød ved den forretning til en familieforsørger. Han var nu blevet gift, og de havde fået deres første barn. Han søgte og fik arbejde på en skotøjsfabrik i Esbjerg, beliggende i Smedegade. Den blev senere flyttet til Haraldsgade. Fabrikanten hed Clausen. I denne fabrik havde Frands arbejde i ca. 25 år, indtil Clausen flyttede til København.

Hans første hustru, Marie, var i sin ungdom udlært syerske. Den virksomhed fortsatte hun med i sit ægteskab med Frands. Den fortjeneste, hun havde, var velkommen i hjemmet. Skomagerens løn var ikke så stor, uden at det var rart at have hendes fortjeneste tillige. Der opvoksede en børneflok i hjemmet. Det gav et stort dagligt forbrug. Hun var en god moder og husmoder for børn og mand. Hun døde ved sin datter Maries fødsel.

Det er en vanskelig situation for et hjem at komme i, når moderen bliver frataget børneflokken. Frands så sig om efter en anden hustru og blev gift med Hansine Hansen ca. 1½ år efter, at Marie var død.

Familien har haft lejlighed forskellige steder i Esbjerg. På den tid, Marie døde, boede de i skolegade 74. Her boede de indtil 1910, da de flyttede til Tjæreborg, hvor de boede indtil 1916, da de atter flyttede til Esbjerg, hvor de fik bolig i finsensgade 7. Her boede de i en kælderlejlighed, indtil der blev lejlighed ledig på 1ste sal i samme hus. Så flyttede de der op og har haft denne lejlighed siden. Det var en ret stor lejlighed. Da Frands var død i 1934, og datteren, Erna, blev gift i 1938, fik dette ægtepar lejligheden, da Hansine ikke syntes, hun havde brug for så stor en bolig. Hun flyttede så til skolegade 1 i Jerne. Gaden har fået et andet navn, efter at Jerne er blevet indlemmet i Esbjerg. Ejendommen betegnes nu „Skolebakken 58".

Mens familien boede i Tjæreborg, rejste Frands med toget til og fra Esbjerg daglig, for at passe sit arbejde på fabrikken. Opholdet i Tjæreborg var så meget billigere, at det kunne gå an at foretage rejsen i stedet for at bo i Esbjerg.

En kort tid, mens de boede i kælderlejligheden i finsensgade, havde Hansine en grønthandelbutik at passe. Det gav kun lille fortjeneste, fordi der var for mange af den slags forretninger i kvar-

teret, så der kunne ikke blive ret meget omsætning til nogen af dem.

Frands havde foruden sit arbejde på fabrikken noget skomagerarbejde hjemme. En tid lavede han gymnastiksko og solgte dem til omegnens købmænd og brugsforeninger. Her havde han hjælp af sin hustru, Hansine, idet hun syede overdelen. I sine sidste år havde han alt sit arbejde hjemme ved almindelig skotøjsreparation.

Fra 1918 til 1936 havde Hansine arbejde på Fællesforeningens tobaksfabrik og tjente her ikke alene en god ugeløn, men tillige sine kollegers og arbejdsgivers agtelse. Dette fik hun et godt bevis på ved sin 70 års fødselsdag, hvor hun fik tilsendt 56 blomster i urtepotter med hilsen og tak for den svundne tid. Atten år er også en lang tjenestetid. Hun fik sin afsked, fordi hun blev 60 år. Hun sidder ikke stille hen endnu, skønt hun er over 70 år, men giver en håndsrækning både her og der, hvor der er brug for den.

Børn i første ægteskab:

I. Johanne Kristensen,

f. d. 18-8-1895 i Agerbæk, død d. 23-3-1939 i Ålbæk pr. Bramminge, gift d. 19-5-1912 med Hans Peder Graversen, der er født d. 11-9-1884 i Ølgod, søn af Søren Graversen og hustru, Kirsten.

De overtog en gård i Strellev, Ølgod sogn. Det blev dog ikke deres blivende sted. Gården blev solgt, og de har senere haft landejendomme i Grisbæk, Vejrup sogn, i Skads og i Ålbæk ved Bramminge.

I ægteskabet er fire børn:

a. Søren Graversen, f. d. 21-9-1912 i Strellev, gift d. 11-2-1940 med Johanne Jessing, datter af Kristian Jessing og hustru, Sørine.

Søren er cyklehandler og bor i Roager ved Ribe.

Børn:

1. Hanne Graversen, f. d. 12-10-1942.
2. Leif Graversen, f. d. 4-3-1946.

b. Marie Graversen, f. d. 10-6-1917, gift d. 19-5-1937 med Richard Sørensen, der er født d. 27-11-1911 i Jernvedlund, søn af Jørgen Sørensen og hustru, Andrea Sofie Magdalene Sørensen, Fladsbjerg ved Gørding.

Richard er cyklehandler i Skads pr. Esbjerg.

Børn:

1. Johan Sørensen, f. d. 6-6-1946.

c. Anna Graversen, f. d. 4-8-1921 i Strellev, gift d. 7-4-1940 med Johannes Michelsen, der er født d. 22-2-1919 i Vong ved Bramminge, søn af Jørgen Peder Michelsen og hustru, Ester Marie Michelsen.

Johannes er bestyrer af sin moders gård i Vong.

I dette ægteskab er 6 børn:

1. Johanne Michelsen, f. d. 13-4-1940.
2. Else Marie Michelsen, f. d. 22-4-1941.
3. Jørgen Peder Michelsen, f. d. 28-9-1943.
4. Hans Peder Michelsen, f. d. 8-3-1945.
5. Ester Marie Michelsen, f. d. 5-10-1946.
6. Arne Michelsen, f. d. 14-9-1948.

d. Kirsten Graversen, f. d. 22-2-1923 i Grisbæk, Vejrup sogn, gift d. 12-5-1940 med Johannes Nørskov, der er født d. 1-5-1916 i Brørup, søn af Hans Nørskov og hustru, Magda.

Johannes er barber og bor i Jerne.

Børn:

1. Hans Nørskov, f. d. 4-8-1940.

II. Kristian Rudolf Kristensen,

f. i Esbjerg d. 12-2-1898. Han døde, da han var to år gammel.

III. Kristine Kristensen,

f. d. 24-5-1900 i Esbjerg, gift d. 8-7-1922 med Georg Kramer Johansen, der er født i Sahl ved Bjerringbro d. 9-7-1896, søn af hjælpearbejder Johannes Johansen og hustru, Mathilde Rasmussen.

Kristine og Georg havde i deres ungdom begge arbejde i Agerbæk. Han var portør ved Agerbæk station, hun tjente som husassistent hos bager Jacobsen. Her lærte de hinanden at kende. Efter brylluppet havde han tjeneste i 19 år som portør ved Bramminge station, men er nu (1949) overportør i Fredericia med bolig i Egeskovvej 42.

I ægteskabet er tre sønner:

a. Kaj Kramer Johansen, f. d. 18-5-1923 i Bramminge, gift d. 16-11-1947 med Sonja Petrea Møller Jensen, der er født d. 20-7-

1926 i Fredericia, datter af murer Niels Møller Jensen og hustru, Johanne Kristine Jonassen.

Kaj er elektriker og bor i Fredericia.

Børn:

1. Steen Kramer Johansen, f. d. 2-2-1949 i Fredericia.

b. Børge Kramer Johansen, f. d. 27-12-1924 i Bramminge, gift d. 4-8-1945 med Åse Irma Solveig Pedersen, der er født d. 15-5-1927 i Fredericia, datter af former Karsten V. Pedersen og hustru, Asta Marie Kristensen.

Børge er portør og bor i Fredericia.

Børn:

1. Helle Vibeke Kramer Johansen, f. d. 17-11-1945.
2. Gunther Kramer Johansen, f. d .7-7-1947.

c. Leif Kramer Johansen, f. d. 1-1-1932 i Bramminge. Han er koloniallærling hos købmand J. Rasmussen.

IV. Kristian Richard Kristensen,

f. i Esbjerg d. 2-8-1902, gift d. 17-12-1933 med Hilda Nielsen, der er født i Tarm d. 15-11-1907, datter af Henrik Nielsen og hustru, Laurense, men opdraget hos en onkel, Søren Sørensen, i Vostrup ved Lønborg.

Kristian var i fire år rutebilchauffør ved Agerbæk-Varde bilen. For tiden, marts 1949, er han chauffør hos vognmand Damsgård, Varde.

Børn:

Lis Kristensen, f. d. 9-9-1936.

Hans Kristian Kristensen, f. d. 15-7-1944.

Børn i andet ægteskab.

V. Marie Kristensen

er født d. 14-8-1905 i Esbjerg, gift d. 8-7-1929 med Åge Andersen, der er født d. 12-3-1906, søn af kroejer Andersen, Bjerre kro ved Horsens.

Kort efter, at Marie blev født, døde hendes moder. Hun blev døbt ved sin moders båre og fik der hendes navn. Samme dag rejste

hun sammen med sin moders søster, Kirstine Marie Knudsen, til brugsforeningen i Bjerremose, Horne sogn, hvor Kirstine var gift med uddeleren, Lavrids Hansen Madsen. Her havde Marie sit hjem hele sin barndomstid. Der var tre børn i hjemmet foruden Marie.

Lykke Madsen var i sin tid bilhandler i Varde, senere flyttede han til Ålborg.

Hans Lønborg Madsen er ingeniør. Han har haft arbejde flere steder i udlandet, bl. a. ved havneanlæg. For tiden (1949) har han arbejde ved et vandkraftanlæg i Portugisisk Afrika. I „Vestkysten" for 16-12-1949 findes følgende: Vestjydsk ingeniør udfører stort arbejde i Afrika. Anlægger en 27,000 m lang vandledning, der skal koste 7,5 mill. kr. Civilingeniør H. Lønborg Madsens firma LUSO-DANA, hvis hovedsæde er i Luanda, hovedstaden i den portugisiske koloni Angola, har sluttet kontrakt med den portugisiske regering om udførelse af en 27,000 m lang vandledning i Angola.

Arbejdet skal udføres indenfor et tidsrum af 18 måneder, og entreprisesummen er 7,5 millioner kroner. — Formålet med dette arbejde er at bringe vand fra floden Dande til Luanda's vandforsyning. — LUSO-DANA har endvidere i samarbejde med det portugisiske firma SOCOL et meget stort dæmningsarbejde i gang i Mabubas, 75 km fra Luanda, der skal forsyne Luanda med elektrisk kraft. Dette arbejde beskæftiger ca. 2000 indfødte og 150 hvide. Desuden et vandforsyningsanlæg i det indre Afrika (byen Nova Lisboa). De to arbejder vil koste henholdsvis 80 og 11 millioner escudos (20 og 2,7 milioner kr.).

Indehaveren af det danske firma i Afrika, LUSO-DANA, civilingeniør H. Lønborg Madsen stammer fra Esbjergegnen. Han er født den 8. april 1895 i Bjerremose pr. Tistrup, søn af Laurids H. Madsen.

Elisabeth Kirstine Madsen er gift med en søn af urmager Konrad Jensen i Varde, Otto Buurgård Jensen; han er urmager i Næstved.

Marie og Åge har haft ophold og arbejde forskellige steder i landet, men nu (1949) bor de i Varde, vestre landevej 1[1]. Åge er repræsentant for firmaet Robert Reintoft, Varde. Marie er ekspeditrice i Vareindkøbsforeningen. Efter mandens død har Kirstine

ophold hos sin plejedatter og nyder pleje af hende i sin alderdom. Skæbnen har mange veje. Det var en oplevelse at besøge den gamle dame, der nu er over 80 år og høre hende fortælle om tiden, der svandt. „I sin tid var det vel til gavn for Marie, at hun blev optaget i vort hjem, men det har nu vendt sig sådan, at jeg må prise mig lykkelig, fordi det blev sådan; thi Marie hjælper mig nu udmærket i min alderdom", siger hun.

Marie og Åge har haft fire børn, men et par tvillinger døde som små.

a. Åse Andersen, f. d. 22-7-1929. Hun har realeksamen og er ansat som kontorist på borgmesterkontoret i Varde.

b. Jytte Andersen, f. d. 11-4-1936.

VI. Karen Kristensen,

f. i Esbjerg d. 27-11-1908. Hun havde et dårligt helbred, sukkersyge og basedow; hun døde, da hun var 12 år.

VII. Erna Kristensen,

f. i Tjæreborg d. 13-12-1913, gift d. 30-10-1938 med Jens Betcer, f. d. 10-11-1915 i Agerbæk, søn af murer Johannes Betcer og hustru, Mariane.

Johannes Betcer var en tid murermester i Agerbæk. Han har bl. a. bygget Agerbæk st. Jens fulgte i sin faders fodspor og blev murer. Han er nu (marts 1949) murermester i Esbjerg, bopæl Frodesgade 54. Erna er også fulgt i moderens fodspor, idet hun har arbejdet på tobaksfabrikken i Esbjerg.

Den dag, hendes første barnefødsel fandt sted, blev en dag, som sikkert vil huskes længe i familien. Det var den 4. september 1939, da englænderne kastede fire sprængbomber over Esbjerg og omegn. Den første faldt i Frodesgade 150-152 meget nær ved Ernas hjem, som dog ikke blev beskadiget, men beboerne fik en forskrækkelse, som de sikkert aldrig glemmer.

Børn:

a. Karin Betcer, f. d. 4-9-1939 i Esbjerg.

b. Anni Betcer, f. d. 11-7-1947 i Esbjerg.

VIII. Povl Kristensen,

f. d. 20-2-1917 i Esbjerg, gift d. 23-11-1941 med Betty Madsen, der er født i Esbjerg d. 23-11-1913, datter af møller Madsen og hustru, Ida.

Povl er arbejdsmand. For tiden marmorsliber hos Billeskov i Esbjerg. Betty er ekspeditrice i flensborglager i Jerne.

a. Der er en datter, f. d. 23-3-1944, Inger Elkjær Kristensen.

ANE KIRSTINE MADSEN

Avlskarlsslægten i Vong.

Følgende skildring er givet af bibliotekar Jens Pedersen, Alsgade 2, København V.

Peder Jensen, der er født 1781 (død d. 20-2-1839 som gårdmand i Vong), var før sit giftermål d. 4-10-1817, avlskarl på Enderupholm og fik deraf navnet „Avlskarl".

Hans hustru, Margrethe Clemmensen, er født i Vong 1798. (Hun giftede sig anden gang d. 26-10-1839 med ungkarl Peder Hansen, f. 1801 i Fourfeldt, Guldager sogn). I første ægteskab var en søn, Jens Pedersen, f. på Toftegård i Vong d. 21-2-1823 (død d. 9-3-1900).

Han var ligeledes, før sit giftermål d. 29-10-1861, avlskarl på Enderupholm. Han blev anset for at være „en hel dyrlæge". Man hentede ham til føl- og kalvefødsler i flere miles omkreds.

Hans hustru, Ane Kirstine Madsen, er født i Agerbæk d. 5-10-1830, datter af Mads Kristensen. Hun havde ord for at være en dygtig husmoder; hun døde d. 6-4-1897.

I dette ægteskab var en søn, Peder Jensen Pedersen, født på Toftegård i Vong d. 7-8-1862, gift d. 20-10-1888, død sammesteds d. 23-7-1936.

Han var en flittig og dygtig bonde. Han sad en årrække i sognerådet og havde mange andre tillidshverv.

Hans hustru, Ane Barbara Hansen, er født i Vong d. 7-7-1859, død sammesteds d. 25-1-1917, var datter af gårdmand Hans Jochumsen (død 1863) og hustru, Bodil Jensdatter, og var jordens bedste mor, der er kendt for sit milde sind og gjorde meget godt mod de fattige i sognet.

I dette ægteskab var to børn af samme navn.

I. Jens Hansen Pedersen, f. d. 26-7-1889, død d. 28-5-1892.

II. Den anden f. d. 4-8-1893, gift d. 21-5-1919 i Kapernaumkirken i København med Elna Neiiendam, f. i Fredensborg d.21-5-1900, datter af hotelejer Johan Emil Neiiendam (død 1908) og hutsru, Valborg Jeppesen (død 1916). Slægten er indvandret fra Holland.

Hun er meget musikalsk og har haft et par koncerter.

Jens Pedersen ønsker ikke at fortælle om sig selv. Han henviser til „den blå bog", men den har vi jo endnu ikke i Agerbæk.

Børn:

Arne Neiiendam Pedersen, f. d. 5-5-1920 i København, gift d. 17-7-1945 med Inga Jensen, der er født d. 4-3-1924 i København, datter af snedker Ejnar Jensen og hustru, Karen.

Arne er assistent i Københavns skoledirektion. De bor i Nannasgade 27[1], København.

Ib Neiiendam Pedersen, f. d. 23-1-1922 i København, gift d. 21-5-1948 med Tove Nielsen, der er født d. 24-7-1929 i København, datter af fiskeeksportør Robert Nielsen og hustru, Else.

De har en søn, Erik Neiiendam Pedersen, f. d. 12-10-1948.

Deres adresse er Alsgade 2[3], København.

Ib deltog i verdenskrigen på engelsk side i den norske marine, først som skytte ved en luftværnskanon, derefter uddannet til faldskærmsjæger og blev flere gange sendt ned i Norge på Bergensegnen og øvede sabotage. Endelig blev Ib uddannet til dykker og var med ved invasionen over Kanalen. Han blev såret to gange. Han har modtaget tre medaljer for sin tapperhed (Kong Håkons tapperhedsmedalje, egenhændig overrakt i London, kronprins Olavs krigsmedalje og Christian Xs mindemedalje), desuden modtog han 10,000 kr. af den danske stat for sin indsats under krigen. Efter krigens afslutning måtte han blive et år i norsk tjeneste og var

med til at rense de norske havne for miner langs hele nordkysten og strækningen fra Stavanger til Risør.

Senere har han taget styrmands-, skipper- og radiotelegrafisteksamen, og han er nu fast ansat i Det danske Petroleumsaktieselskab som 2. styrmand på „Esso Nyborg" og sejler mellem Nyborg og Venecuela efter benzin og olie.

Kjeld Neiiendam Pedersen, f. d. 2-3-1926, død d. 20-9-1937.

HANS KRISTIAN MADSEN

f. i Agerbæk d. 14-9-1832 (død d. 9-12-1909), søn af Mads Kristensen og hustru, Hermarie Kristensdatter, gift d. 13-12-1859 med Kirsten Marie Andreasdatter, f. d. 13-12-1836 (død d. 6-2-1924), datter af gdr. Andreas Thomsen og hustru, Ane Marie Jensdatter.

Kirsten og H. K. Madsen

Andreas Thomsen afstod sin gård, matr. nr. 2 a i Debel, til sin svigersøn, Poul Madsen, i året 1844. Han havde en mindre ejendom, matr. nr. 8 a i Debel, hvor han og konen havde boet siden. Da Hans Kristian og Kirsten Marie blev gift, fik de skøde på denne ejendom den 30-12-1859 og fik forældrene på aftægt. Ejendommen var kun ringe og i dårlig drift. Besætningen bestod af et par køer og et par stude til kørebrug. Det kunne ikke give så stor indtægt, at der kunne blive til aftægt til de gamle og tilstrækkelig til familiens underhold. Der skulle tjenes noget på anden måde. Men Hans Kristian var ikke bange for at tage fat. Han

tjente en del ved at stryge teglsten. Sammen med en nabo, Kresten Lauridsen, har han bl. a. lavet sten til Debel skole og plantørboligen i Starup.

Den 26. marts 1871 findes der i forhandlingsprotokollen for Fåborg sogneråd følgende tilførsel:

Sogneråd har afsluttet akkord med Hans Chr. Madsen, Debel, om levering af omtrent 20,000 brændte mursten til den påtænkte bygning af en ny skole i Debel i den tilstundende sommer til en pris af 6rd. pr. 1000. De ⅔ skal være helbrændte, ⅓ halvbrændte. Stenene skal være 10×4¾×2½ tom. De skal være leveret på byggepladsen 1ste juli opstablet, så de kan tælles samtidig med, at de synes af sognerådet.

Når stenene er antaget, kan leverandøren hæve beløbet hos sognerådets formand, dersom sognekassens status dertil er tilstrækkelig, i modsat tilfælde skal betalingen dog ske i oktober, når sidste opkrævning af kommuneafgiften har fundet sted.

Teglbrændingen tog meget arbejde. Det foregik jo ikke ved maskinkraft. Det hele skulle laves med hånden, hvorfor det undertiden var nødvendigt, at konen og datteren tog en tørn med. Tillige var man afhængig af vejret, da der ikke fandtes læskur til tørring af stenene. Det hændte, mens man arbejdede med stenene til Debel skole, at der kom et stærkt regnskyl, så de våde, ubrændte sten blev en del udvaskede og uformelige. Da måtte Hans Kristian til Autrup, at tale med sognrådsformand C. Pedersen om en ordning. Det blev sådan, at han fik lov at levere stenene, når han skar kanterne til med en kniv, selv om de derved blev lidt under mål.

I sin ungdom tjente Hans Kristian et par år uden for sognet, et år i Vong og et år i Lund, Ansager sogn. Han var en mand med et godt vestjysk lune, der sjælden blev svar skyldig. En gang skete det dog, han blev tavs. En kvindelig slægtning havde aflagt besøg. Ved afskeden kyssede hun ham i vidners nærværelse. Det var mere end Hans Kristian kunne tage. Han gjorde en så komisk figur, at en af de tilstedeværende mange år efter brød ud i latter ved tanken derom.

Foruden teglbrændingen var pottemagerarbejdet en del af beskæftigelsen, der gav ekstra indtægt. Det var konens arbejde. Det

var de såkaldte „Jydepotter", som var almindelig anvendte i husholdningen i stedet for jerngryder. Arbejdet foregik på denne måde: leret blev æltet inde på stuegulvet — for at have et fast underlag. Det var mandens arbejde. Æltningen blev foretaget med bare fødder, for at han kunne finde alle småsten og få dem taget fra. Efter æltningen var det konens arbejde at forme leret til de forskellige kar. Derefter skulle de tørres i luften. Tilsidst foretoges selve brændingen. Det foregik på fri mark på en plads, de kaldte „Æ Pøt". Brændingen foregik med hedetørv som brændsel og fordrede stor agtpågivenhed. Foruden til eget brug lavedes der en del til salg i andre egne af landet. Flere af egnens mænd var „pottemænd" og kørte til Fyn for at sælge deres varer.

Hans Kristian og Kirsten Marie besad gården til d. 9-11-1903, og solgte den da til Niels P. Mathiasen. Ved afståelsen betingede de sig ikke aftægt, som det ellers var skik og brug, men kunne klare sig med den kapital, de ejede efter salget af gården. Der var en datter. Hun var gift med Jeppe N. Hermansen i Agerbæk. Disse ejede et hus, hvor hans forældre havde fået aftægt, men den sidste af dem var død året før. I dette hus fik de ophold, til Hans Kristian døde. Derefter fik Kirsten ophold hos datteren. Der døde hun.

Børn.

A. **Ane Marie Madsen,**

f. d. 30-1-1861 (død d. 26-12-1949), gift d. 22-4-1881 med Jeppe Nielsen Hermansen, f. i Agerbæk d. 4-2-1852 (død d. 27-4-1917), søn af Niels Jepsen Hermansen og hustru, Karen Krestensdatter.

Ane Marie og J. N. Hermansen

Jeppe lærte i sin ungdom tømrer- og murerhåndværket og drev en tid forretning sammen med ejendommen, men denne krævede snart al hans tid og arbejdskraft. Det sidste byggearbejde, han udførte, var

Mads Jepsens gård i Nørre Agerbæk. Dog blev vintertiden benyttet til snedkerarbejde. Han lavede bl. a. en del klædeskabe.

Gården brændte ved lynnedslag den 16-10-1903. Det var en meget dramatisk brand, idet hele besætningen indebrændte med undtagelse af to køer. Branden skete ved middagstid. Jeppe Hermansen stod i hestestalden, da lynet slog ned og antændte gården. Han fik et chok, men kom sig dog hurtigt og ilede ind for at se, hvordan det gik familiens øvrige medlemmer. Han fandt da sin hustru bevidstløs i sovekammeret. Hende fik han båret ud og bragt i sikkerhed. En nabo, Kresten „Lokkemand", kom til og fandt en af døtrene, Kirsten, bevidstløs i køkkenet. Hende fik han hjulpet ud af vinduet, hvor der var kommet en anden nabo til. Denne blev ramt i hovedet af nedstyrtende sten fra skorstenen, men blev dog ikke værre medtaget, end han kunne bære Kirsten bort i sikkerhed. Kresten ilede ud i stalden, hvor det lykkedes ham at få to køer ud, inden taget skred og al redning var umulig. Kresten tabte ikke hovedet, men handlede hurtigt. Brandforsikringen forærede ham en stol med sølvplade og inskription, som erkendelse for hans snarrådighed.

Før branden lå gården meget nær ved landevejen, men forsikringsselskabet gav tilladelse til, at gården måtte flyttes længere bort fra vejen. Tilladelsen blev kun givet, fordi branden var sket ved lynnedslag. Det var ellers den gang lov, at en bygning efter brand skulle bygges på samme plads.

Da jernbanen kom gennem Agerbæk i året 1916, blev det et vendepunkt i byens og egnens liv. Tidligere var den afsondret fra omverdenen på grund af afstandene og dårlige veje. Befolkningen kom kun lidt uden for sognets grænser, og de unge giftede sig som regel også med en fra sognet, så i hvert fald den østlige del af sognet var een stor familie. Nu kom der fremmede folk til egnen, bl. a. en del spekulanter, der ventede at tjene penge ved, at der skulle vokse en by op ved den nye station. Verdenskrigens højkonjunkturer gjorde sit dertil. Der opstod en hel ny forretningstype, „gårdslagtere". Disse opkøbte gårde og bortsolgte alt rørligt gods, enten ved auktion eller „bortsalg", hvorefter jorden blev udstykket. På den måde forsvandt 3 af gårdene i Agerbæk, Jeppe Hermansens,

Søren Boldings og Kresten H. Pedersens. Her kunne det jo ikke være anderledes, idet byen skulle have plads at vokse på, og der blev på den måde plan i anlæget, idet jorden blev købt af mænd med forståelse af denne sag. Dog er det med vemod, den ældre slægt ser deres hjem forsvinde, der, hvor de har levet deres liv, saaledes som de nu ønskede det.

På de to af gårdene levede to søskendebørn, som kone i gården, Ane Marie Pedersen, f. Kristensen, og Ane Marie Hermansen, f. Madsen. Sidstnævnte har fortalt en del om sine oplevelser i tiden, der svandt.

Hun er født i en økonomisk fattig tid, som det ses af fortællingen om hendes hjem, der findes foran, men ellers får man ikke indtryk af, at de har følt sig så fattige. De har forstået at fornøje sig med lidt.

Mellem de to familier var der det bedst mulige forhold. Gårdene lå nær sammen, så de talte sammen daglig. Var der glæde i det ene hjem, var der det også i det andet, og var der sygdom og sorg i et af hjemmene, var der hjælp og medfølelse i det andet. Bedre kan det ikke være.

Hun fortalte også træk fra sin barndomstid, fra andre hjem, hvor fattigdommen var til stede. Af offentlig hjælp var der kun fattigforsørgelse, og det tog man ikke uden i den yderste nød. Føde og klæder skulle skaffes og væsentlig ved egne produkter. På denne baggrund skal følgende fortælling ses.

I hjemmet hos Jens Thomsen i Debel var 14 børn og meget trange kår. Et af børnene var sygt og hjælpeløst. Det var galt med et ben. Man kaldte det „kirtler". Hun lå til stadighed i sengen og blev kun hjulpet derfra en gang i hvert fjerdingår. Da blev tøjet og halmen skiftet. Det var i alkovesengenes tid. (Det er indelukkede senge enten af mur eller brædder. Indgangen var lukket, enten med skodder eller tæpper. Sengen var opfyldt fra gulvet til passende højde med lyng eller halm, hvorpaa sengetøjet bredtes). Der blev en ilde lugt i sådan en seng, hvor et menneske ligger uafbrudt. Ane Marie, hvis hjem var i nærheden, besøgte pigen jævnlig for at korte hende tiden. Det skete da, at pigen løftede op i sengetøjet, så de kunne se halmen. Der var nemlig en mængde små

dyr, der skyndsomt forsvandt, når lyset nåede dem. Pigen morede sig over dyrene, der aldrig generede hende. Hun kaldte dem „små sild". Det var altid en streng tid for hende, når hun fik sengen ordnet. Lejet passede jo til kropen, når hun havde ligget der så længe. Det blev en hel pine at falde til leje igen.

Her følger en fortælling om erhvervelsen af Niels Jepsens aftægtshus.

Det var oprindelig ordnet sådan, at Niels Jepsen og hans kone skulle have ophold hos sønnen, Gyde Hermansen. Men det viste sig, at det ikke kunne gå. Det blev derfor nødvendigt at finde et andet opholdssted. Der var et hus øst for Agerbæk Sønderby. Det beboedes af en del lyssky personer, som byens andre beboere gerne så forsvinde. Dette hus forsøgte Niels Jepsen at købe, men han syntes, der forlangtes så stor en pris, at han ikke kunne betale den. Men bymændene viste, at det var deres alvor, de ønskede beboerne væk; thi der blev ved frivillige bidrag samlet et beløb hos samtlige bymænd. Det var så stort, at det dækkede, hvad der manglede, fra hvad Niels Jepsen kunne byde, og til hvad der forlangtes, så handelen kom i stand. Men nu viste det sig, at der var nogle af beboerne, der ikke ville flytte ud alligevel. Så prøvede man med list.

Sognefoged, Niels Peder Pedersen, lavede et „dokument", som han skrev herredsfogdens navn under på. (Hvad der ellers stod i „dokumentet" kendes ikke). Han fik Kristen Lokkemand med som vidne, og så begav de sig hen til huset og læste „dokumentet" for beboerne. Det hjalp. Næste dag var huset tomt.

Jeppe N. Hermansen tog ikke megen del i det offentlige liv, men han var en tid medlem af brugsforeningens bestyrelse. Den daværende uddeler, Bøgesvang, har meddelt følgende om en forhandling, der da førtes om spiritusbevilling til brugsforeningen. Jeppe stemte imod bevillingen med den motivering, at det ville være gavnligt for et mindre spiritusforbrug, om det ikke fandtes i den forretning, hvor man købte sine andre varer; thi så kunne der ikke være nogen forpligtelse til altid at have brændevin i huset, hvilket efter egnens skik skulle være tilfældet, så enhver gæst kunne blive budt ind på en dram og en bid brød.

Jeppe Hermansen afstod gården den 22. november 1915. Denne gård blev ikke landbrugsejendom mere. Gårdslagtere købte den. Besætningen og redskaberne blev solgt og jorden udstykket. Slagter Anton Jørgensen købte bygningerne og haven, matr. nr.1 y. Tømmerhandler Nielsen, Gørding, købte et jordstykke ved Starupvejen, som byggeplads for en tømmerhandel, der blev bygget det følgende år, 1916, matr. nr. 1 v. Her drev han tømmerhandel i flere år, som filial til forretningen i Gørding. Den senere tømmerhandler i Ansager, Kristian Fogstrup, var bestyrer.

En stor del af resten af hjemmemarken blev solgt til manufakturhandler Hansen, Lunderskov, der ville være „jordspekulant", idet han opkøbte hele arealet vest for Starupvejen, der kunne bruges til byggepladser i en overskuelig fremtid.

Ved salget af gården beholdt Jeppe en grund ved Starupvejen, matr. nr. 1 i, hvor han opførte et hus til beboelse. Der boede han sammen med sin kone til sin død. Ane Marie boede der til 1ste november 1940. Da flyttede hun til „De gamles Hjem" i Agerbæk.

7 Børn:

I. Niels Jepsen Hermansen, f. d. 22-1-1882, død d. 5-1-1906.

II. Marie Hermansen, f. d. 23-2-1884, gift d. 8-9-1911 med Hans Frederik Hansen, f. d. 17-7-1885 i Østbæk, Ølgod sogn, søn af maler Henrik Antonius Kristian Frederik Hansen og hustru, Mette Kirstine Rich, Ølgod.

Marie var lærerinde før sit giftermål. Frederik har prøvet forskelligt. Han lærte i sin ungdom malerfaget og var en tid „på valsen" i Tyskland. Her i Agerbæk har han været: kolonialhandler, manufakturhandler, barber, forsikringsinspektør og nu atter maler, mens Marie har et sæbehus.

Han er meget musikinteresseret. Han har været deltager i sangforeningen i Agerbæk, både som leder og deltager.

I ægteskabet er en datter.

a. Harriet Rick Hansen, f. d. 5-4-1913, gift d. 2-12-1934 med Karl Halfdan Sørensen, f. d. 12-8-1912, søn af bagermester H. Sørensen, Skovlund, Ansager sogn.

Karl er bager. Han købte en bagerforretning i Tistrup.

Børn, født i Tistrup:

1. Marie Lovise Sørensen, f. d. 5-12-1935.
2. Poula Sørensen, f. d. 17-3-1939.
3. Kirsten Sørensen, f. d. 5-10-1940.
4. Henrik Theilgård Sørensen, f. d. 7-9-1944.
5. Hans Frederik Theilgård Sørensen, f. d. 27-11-1945.
6. Verner Theilgård Sørensen, f. d. 15-11-1947.

III. Kirsten Marie Hermansen, f. d. 15-1-1887, gift d. 1-6-1906 med murer Peder Jensen, f. d. 6-7-1884 i Rodebæk, Fåborg sogn, søn af husmand Kresten Jensen og hustru, Catrine Marie Friis. Disse havde en ejendom i Rodebæk, matr. nr. 2 c.

Peder lærte i sin ungdom murerhåndværket hos murer- og tømrermester Jens Jensen i Agerbæk. Han har været murermester i Agerbæk hele tiden siden sit giftermål.

Der er syv børn i ægteskabet:

a. Niels Sigurd Jensen, f. d. 15-3-1907 i Agerbæk, gift d. 21-9-1938 med Avice Lesley Brew, der er født i Kanada d. 8-9-1918.

Han udvandrede til Amerika i 1927. Hans erhverv er handel med olie og maskiner.

Der er fire børn i ægteskabet, hvoraf en døde som lille.

1. Kirsten Lesley Jensen, f. d. 4-7-1939.
2. Lynn Avice Jensen, f. d. 12-2-1941.
3. Nelda Gail Jensen, f. d. 8-8-1946.

b. Vagn Jensen, f. d. 14-11-1908, gift d. 27-1-1944 på rådhuset i Varde med Gudrun Bakkensen Nielsen, der er født i Billum sogn d. 29-11-1921, datter af Niels Bakkensen Nielsen og hustru, Anna Kathrine Poulsen. De tilhører Burgårdslægten og er omtalt i Marius Jæger Andersens slægtsbog side 147.

Vagn har lært murerhåndværket hos sin fader, men hans væsentligste erhverv er musiker. Han har været elev hos musiker Valdemar Jensen i Agerbæk.

Børn:

1. Jytte Bakkensen Jensen, f. d. 10-4-1944.
2. Birtha Bakkensen Jensen, f. d. 29-2-1948.

c. Elvin Jensen, f. d. 7-12-1910, gift d. 23-5-1936 i Hørning kir-

ke med Ragnhild Mikkelsen, der er født i Hørning sogn d. 25-5-1914, datter af husmand Rasmus Peder Mikkelsen og hustru, Ane Kirstine Jensen. Rasmus P. Mikkelsen er medlem af et toldudvalg i København, medlem af amtskornnævnet og formand for grundforbedringsudvalget i Skanderborg amt. Elvin er uddannet som mejerist, men han har nu forladt mejeriarbejdet og har overtaget en landbrugsejendom, matr. nr. 9 a, 3 x, 3 n i Bjertrup, Hørning sogn, på 6 hektar. Han er kasserer og forretningsfører for Blegind-Hørning sygekasse. Ragnhild er organist ved Blegind kirke.

4 børn: Conni, f. 1936. Inge, f. 1940. Åse, f. 1942. Erik, f. 1943.

d. Eva Helga Jensen, f. d. 28-6-1912, gift d. 19-12-1940 med chauffør Kaj Holm, der er født i Bramminge d. 1-6-1917, søn af Peter Holm og hustru, Karen Margrethe Knudsen.

e. Anna Kathrine Jensen, f. d. 20-9-1914, gift d. 3-2-1935 med Peter Jensen, der er født d. 16-10-1910 i Gørding, søn af Søren Jensen og hustru, Helene Kirstine Knudsen.

Han er uddannet som murer hos sin svigerfader i Agerbæk, og de driver nu murerforretning i fællesskab i Agerbæk (1949).

f. Robert Evald Jensen, f. d. 8-5-1918, gift d. 7-2-1943 med Maja Frederiksen, der er f. d. 12-11-1924 i Rodebæk, Fåborg sogn, datter af Andreas Frederiksen og hustru, Margrethe Karoline Hansen. — Han er chauffør hos bagermester J. Jakobsen i Agerbæk. Han er tillige musiker.

Børn:

1. Henning Jensen, f. d. 17-4-1943.
2. Jørgen Lindbjerg Jensen, f. d. 8-2-1945.

g. Svend Åge Jensen, f. d. 14-2-1928. Han er uddannet ved mejerifaget og har været elev på Agerbæk mejeri.

IV. Hansine Kristine Hermansen, f. d. 15-1-1887, død d. 14-2-1894.

V. Karen Hermansen, f. d. 23-4-1893, gift d. 23-7-1918 med Anders Andersen, der er født i Tange, Thorstrup sogn, d. 12-10-1897,

søn af ledvogter Anders Jørgen Andersen og hustru, Kristine Hansine Thygesen.

Anders er murer i Agerbæk.

I ægteskabet er der syv børn:

a. Kristine Marie Andersen, f. d. 26-9-1918, gift d. 6-8-1939 med Åge Kristian Pedersen, der er født d. 5-5-1918.

De havde først en landejendom ved Holsted. Den solgte de i 1948 og købte et hus ved Holsted, hvor han driver kartoffelhandel.

Børn:

1. Karen Rasmine Pedersen, f. d. 30-1-1940.
2. Flemming Pedersen, f. d. 6-6-1941, død 1945.
3. Erna Pedersen, f. d. 8-5-1943.
4. Flemming Pedersen, f. d. 29-4-1947.

b. Telma Elicabeth Andersen, f. d. 23-5-1921, gift d. 4-5-1941 med Viggo Bent Jensen, der er født d. 9-4-1917 i Skovlund, søn af Jens Jensen og hustru, Ane Knippel.

Han har barberforretning i Agerbæk.

Børn:

1. Dennis Dexen Jensen, f. d. 21-10-1941.
2. Tonny Jensen, f. d. 12-5-1943.

c. Knud Ejnar Andersen, f. d. 14-10-1923. Han har præliminæreksamen fra Grindsted realskole 1940. Handelseksamen fra Esbjerg handelsskole 1943. Han har modtaget undervisning ved Handelshøjskolen i København 1 år. Bogholdereksamen fra Københavns translatørskole 1949. Desuden særlig undervisning i engelsk, tysk og fransk med det mål at kunne korrespondere i disse tre sprog. Siden maj 1946 er han bogholder i firmaet Linotol-Kompagniet, København. Hans adresse er Valdemarsgade 26[3], København V.

d. Betty Elise Andersen, f. d. 25-1-1926, gift d. 12-2-1946 med Henning Hansen, der er født d. 24-5-1922 i Næsbjerg, søn af Anton Hansen og hustru, Kammille Toft.

Han er ansat ved De danske Statsbaner og har bolig i vogterhus nr. 8 i Agerbæk.

Børn:

1. Palle Hansen, f. d. 8-7-1946.

2. Ulla Hansen, f. d. 30-1-1949.

e. Arne Villy Andersen, f. d. 1-3-1927. Han har lært murerhåndværket hos sin fader.

f. Conny Margrethe Andersen, f. d. 2-7-1929.

g. Carl Erik Andersen, f. d. 29-4-1931. Han er lærling hos svogeren, Viggo Bent Jensen, der har barberforretning i Agerbæk.

VI. Hans Kristian Hermansen, f. d. 23-7-1894, gift d. 25-4-1919 med Martha Lene Jessen, der er født d. 3-10-1896, datter af landpost i Fåborg Hans Peder Jessen og hustru, Marie Thøthea Kristensen.

Han havde en tid en landejendom i Fåborg, men solgte den og overtog svigerforældrenes hus i Fåborg. Han er bestyrer af telefoncentralen og kirkebetjent.

Der er to børn i ægteskabet:

1. Egon Hans Jeppe Hermansen, f. d. 18-2-1920.

2. Gerda Hermansen, f. d. 11-6-1925, gift d. 22-1-1949 med Arne Marinus Kristensen, der er født d. 11-8-1923 i Starup, søn af hotelejer i Agerbæk Peder Andreas Kristensen og hustru, Olga Nikoline Jepsen.

Arne er udlært smedesvend hos smedemester Hansen i Glejbjerg. Han har derefter taget maskinisteksamen. Efter giftermålet har han arbejde på en maskinfabrik i Fredericia.

VII. Hans Sigvald Kristian Hermansen, f. d. 16-8-1897, gift d. 4-7-1921 i Andst kirke med Helene Dorthea Borgvardt, der er født d. 17-8-1896 i Bølling, Egtved sogn, datter af Hans Nicolajsen Borgvardt og hustru, distriktsjordemoder Oline Kristine Borgvardt.

Kristian er mølleriarbejder på handelsmøllen Ålborg ny Dampmølle med bolig i Vester Alle 44, Ålborg.

Der er fire Børn:

a. Poul Michael Hermansen, f. d. 5-9-1921 i Andst. Han er blikkenslager og bor i København. Han har aftjent sin værnepligt ved marinen.

b. Erik Olaf Hermansen, f. d. 5-9-1921 i Andst. Han er snedker og bor i Ålborg.

c. Bille Borgvardt Hermansen, f. d. 7-9-1924 i Ålborg. Han er væver og bor i Ålborg. Han aftjente sin værnepligt ved artilleriet og blev hjemsendt som sergent.

d. Emil Borvardt Hermansen, f. d. 22-10-1928 i Ålborg. Han er blikkenslager. Han aftjener for tiden sin værnepligt ved de Randers dragoner.

J. Hansen Jensen og Hansine med de tre yngste børn

(Ved en fejltagelse er billedet ikke blevet placeret på side 69, hvor familien omtales)

Marie og Henrik Hermansen med børn og svigerbørn

(Familien omtales side 115)

Mads Kristensen, f. 1778

gift med **Ester Krestensdatter,** f. 1785

\- - **Hermarie Krestensdatter,** f. 1790

Børn i første ægteskab:

KRESTEN MADSEN (LUND)
f. d. 14-3-1814, g. m.
Mette Pedersdatter,
f. d. 26-2-1814

1 barn:

Ester Marie Kristensen,
f. d. 26-12-1846, g. m.
Andreas Kristiansen,
f. d. 12-9-1837

Deres børn:

A. Mette Marie Kristiansen,
f. d. 25-7-1880, g. m.
Peder Thomsen Pedersen,
f. d. 27-5-1879

B. Kristian Povl H. Kristiansen,
f. d. 27-2-1882, g. m.
Marie K. Kristensen,
f. d. 15-3-1883

C. Kirsten Marie Kristiansen,
f. d. 29-10-1883, g. m.
Jens Rasmussen,
f. d. 2-12-1888

MAREN MADSDATTER
f, d. 14-10-1817, g. m.
Jens Nielsen
f. d. 3-3-1795

Børn:

A. Mads Jensen,
der er død som barn

B. Niels Jensen,
f. d. 17-3-1839, g. m.
Maren Kristensdatter,
f. 1843

C. Ester Marie Jensen,
f. d. 14-11-1841

D. Kirsten Jensen,
f. d. 13-5-1844, g. m.
Peder Jensen (Gavlbjerg)
f. d. 12-8-1842

E. Kirsten Marie Jensen,
f. d. 8-6-1847, g. m.
Peder Jacobsen Schmidt,
f. d. 22-3-1849

F. Jens Kristian Jensen,
f. d. 14-4-1850, g. m.
Kirsten Marie Pedersen,
f. 1842

G. Mette Cathrine Jensen,
f. d. 17-4-1853, g. m.
Laust Jepsen,
f. d. 29-10-1852

H. Cathrine Jensen,
død som barn

Børn i andet ægteskab:

KRESTEN MADSEN (AGERBÆK)
f. d. 18-9-1821, g. m.
Ane Andreasdatter,
f. d. 8-6-1824.
Hanne Marie Frandsen,
f. d. 17-4-1834

Børn:

A. Mads Kristensen,
f. d. 18-4-1845, g. m.
Ane Kristensdatter,
f. d. 10-12-1840

B. Marie Kristensen,
f. d. 19-8-1847, g. m.
Henrik Hermansen,
f. d. 25-10-1828

C. Ane Marie Kristensen,
f. d. 17-8-1849, g. m.
Kresten Hinkbøl Pedersen,
f. d. 16-8-1844

D. Andreas Kristensen,
f. d. 13-4-1854, g. m.
Else Kristine Madsen,
f. d. 30-11-1861

E. Jens Kristian Kristensen,
f. d. 4-6-1857, g. m.
Karen Marie Pedersen,
f. d. 6-5-1865

Andet ægteskab:

F. Frands Kristensen,
f. d. 4-11-1866, g. m.
Mette Marie Knudsen,
f. d. 12-9-1868
Hansine Hansen,
f. d. 7-3-1876

G. Ane Kristensen,
f. d. 23-3-1874, g. m.
Kresten Hinkbøl Pedersen

ANE KIRSTINE MADSEN
f. d. 5-10-1830, g. m.
Jens Pedersen,
f. d. 21-2-1823

Børn:

A. Peder Jensen Pedersen,
f. d. 7-8-1862, g. m.
Ane Barbara Hansen,
f. d. 7-7-1859

HANS KRISTIAN MADSEN
f. d. 14-9-1832, g. m.
Kirsten Marie Andreasdatter,
f. d. 13-2-1836

Børn:

Ane Marie Madsen,
f. d. 22-1-1861, g. m.
Jeppe Nielsen Hermansen,
f. d. 4-2-1852

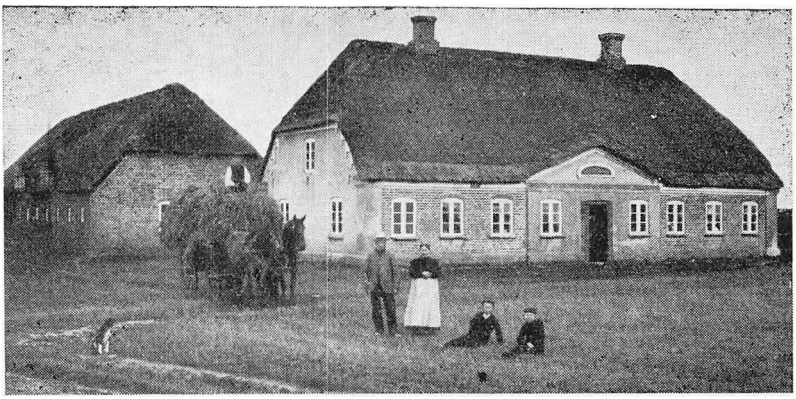

Slægtsgaarden i Debel

ANDEN DEL

ANDREAS THOMSEN

f. d. 22-3-1793 i Debel, Fåborg sogn, død d. 28-8-1862 samme steds, søn af Thomas Andreasen, der er død i Debel d. 11-7-1832, 78 år 1 måned gammel, og hustru, Bodil Marie Nielsdatter, der er død d. 26-2-1829 i Debel, 63 år gammel.

Andreas Thomsen er gift d. 29-3-1820 i Thorstrup kirke med Ane Marie Jensdatter, der er født d. 1-9-1796 i Thorstrup sogn, død d. 8-1-1870 i Debel, datter af Jens Hansen og hustru, Karen.

Jens Hansen og Karen havde en gård i Thorstrup „Foldager". Foruden Ane Marie var der tre andre børn: Hans, f. d. 10-8-1794. Anna Barbara, f. d. 8-3-1892. Anna Kathrine, f. d. 14-1-1790.

„Foldager" er endnu i denne slægts eje.

Andreas overtog sin fødegård, matr. nr. 2 a i Debel, den 27. juli 1822. Gården var den gang på ca. 232 hektar, men langt den største del af arealet var uopdyrket hedejord. Heden er efterhånden blevet opdyrket og jorden udstykket, så der i året 1949 findes 9

ejendomme, som er udstykket fra denne gård. I året 1833 har Andreas Thomsen solgt ca. halvdelen af sin jord til sin broder, Niels Thomsen, der har oprettet en ejendom kaldet „Risbjerg", matr. nr. 2 b. Den 19-9-1842 har Niels Thomsen solgt denne ejendom til en mand ved navn Peder Klausen. Denne har udstykket jorden og solgt en parcel, matr. nr. 2 c den 29-11-1857 til Jeppe Hansen. Denne ejendom ejes i året 1949 af Erik Lauridsen.

I første del er nævnt en af Risbjergs ejere, Niels Peder Kristiansen. Han har udlejet et jordstykke til daværende landpost Hans Hansen, iflg. fæstebrev af 1-11-1871. Han har oprettet en ejendom på den lejede jord og boet der til 1ste maj 1877, da lejen er overdraget til Jens Knudsen Bondesen. Denne har fået skøde på jorden den 7-12-1880. Jorden er udstykket og har matr. nr. 2 d. Ejendommen besiddes i året 1949 af Marinus Knudsen.

I året 1844 den 19-12 afstod Andreas Thomsen gården til sin svigersøn, Poul Madsen. Forinden havde han købt en mindre ejendom i Debel, matr. nr. 8 a, hvor familien tog bolig. I året 1859 solgte han denne ejendom til en anden svigersøn, Hans Kristian Madsen, og fik aftægt her så længe han og konen levede. Den ejes i året 1949 af Carlo Mathiasen.

Der er fortalt følgende anekdote, som vist kan være værd at skrive, fordi den samtidig beskriver, hvad der den gang var skik og brug: Ane Marie Jensdatter var død, og nabokonen, datteren Karen, var kommen for at hjælpe med at ordne liget. Det foregik på den måde, at liget blev „lagt på strå"! Som regel foregik det på den måde, at der blev sat et bord ind i den øverste stue med noget halm og et lagen bredt over. Herpå anbragtes liget med en salmebog under hagen. Her lå det så, indtil ligsynsmændene havde været der for at syne liget og skrive dødsattest, og imens fik man snedkeren til at tage mål til en kiste og lave denne.

Således foregik det også her. Man samledes derefter i den anden stue om en kop kaffe. Da lød der et bulder fra stuen, hvor liget var anbragt. Nu kommer hun „døvlen ta mæ", udbrød Karen. Hun kom dog ikke. Da skrækken havde fortaget sig noget, gik man ind for at se, hvad der var sket. Det viste sig, at bordbenene i den ene side af bordet var knækkede, og bordet derved brudt sammen.

Der var seks børn i ægteskabet:
Bodil Marie Andreasdatter.
Karen Andreasdatter.
Ane Andreasdatter.
Thomas Andreasen.
Jens Andreasen.
Kirsten Marie Andreasdatter.

Bodil Marie Andreasdatter

født d. 30-11-1820 i Debel, Fåborg sogn, død d. 24-4-1891 i Øse, datter af Andreas Thomsen og hustru, Ane Marie Jensdatter, gift d. 21-11-1848 med enkemand og husmand, Hans Kristian Hansen, der er f. d. 17-4-1816, død d. 27-3-1882.

De har haft et par små landejendomme på Øse mark og levet i meget små kår, væsentligt på grund af spiritus.

I ægteskabet var der fire piger, alle f. i Øse.

A. **Ane Hansen,**

f. d. 25-7-1849, død d. 17-1-1924 i Nærum, gift d. 25-10-1865 i Øse

Vedsted Lauridsen og Ane

med Vedsted Lauridsen, der var enkemand, f. d. 20-9-1830 i Skonager, Næsbjerg sogn, død i 1912, søn af gårdfæster Lavst Vedstesen og hustru, Kirstine Marie Jepsdatter.

Vedsted var daglejer hos egnens bønder. I 1885 byggede han hus i Bredmose, hvor de så havde deres hjem. Ane var kogekone ved større festligheder i sognet.

I ægteskabet var fire børn, hvoraf de to ældste døde som små:

I. Hansine Kristine Marie Lauridsen, f. d. 20-5-1883 i Øse, gift d. 11-9-1909 med møller Jens Sørensen Falk, f. d. 22-8-1884 i Ørsted, søn af husmand Søren Jensen Falk og hustru, Karoline.

Hansine og Jens boede i 13 år i Nærum, hvor han var mester på en lille valsemølle. Da den blev nedlagt i året 1934, flyttede de til København, hvor han samme år fik ansættelse på arbejdernes fællesbageris mølle. De bor Stærevej 14², København, N. V.

Børn:

a. Asta Karoline Falk, f. d. 18-1-1910 i Øse.

II. Hans Kristian Lauridsen, f. d. 4-5-1885 i Øse, død d. 7-10-1929, gift d. 28-12-1909 i Hjermind med Inger Marie Andersen, f. d. 22-12-1887 i Grensten sogn, Middelsom herred, datter af landmand Jens Peter Andersen og hustru, Ane Marie.

Hans Kristian var skræddermester i Engelsk Herremagasin i Viborg i en lang årrække. Hans enke bor i Mathiasgade 60, Viborg.

4 børn:

a. Peter William Lauridsen, f. d. 10-1-1910 i Sig. Han er konstruktør hos B. & W. og bor i Rosenørns alle 43, København.

b. Anker Marinus Lauridsen, f. d. 10-12-1911 i Viborg, gift d. 8-12-1945 med Ruth Lise Madsen, f. d. 17-7-1925 i København, datter af chauffør Knud Madsen og hustru, Else.

Anker er skræder. Han er værkfører på en konfektionsfabrik i København og bor i Rydsletten 17, København, Vanløse.

Børn:

1. Palle, f. d. 21-5-1946 i København.

c. Anna Lauridsen, f. d. 28-7-1914, gift d. 8-5-1939 med dekoratør Børge Knudsen, f. d. 22-5-1908, søn af pelshandler Knudsen, Odense.

De bor Sundsvej 18, Horsens.

Børn:

1. Grethe Knudsen, f. d. 23-5-1941 i Horsens.

d. Lilly Alice Lauridsen, f. d. 10-9-1918 i Viborg, gift d. 6-7-1946 med Frits Reuter, f. d. 29-11-1905, søn af Chr. Valdemar Reuter og hustru, Flora.

Frits er forvalter og bor i Elbogade 67, København.

B. **Else Marie Petrea Hansen,**

f. d. 29-11-1853, gift d. 26-11-1885 med enkemand Niels Nielsen (Niels Hjuler), f. d. 23-4-1851 i Hygum, Haderslev amt, søn af hjuler (karetmager) Niels Nielsen og hustru, Dorthe Sørensdatter.

Niels havde en landejendom på ca. 5 hektar, matr. nr. 13 a, Gesthede, Grimstrup sogn. Han var murer, tømrer og karetmager.

Sønnen, Hans Kristian Nielsen, har givet følgende kortfattede skildring af sine forældres forhold.

Om Vinteren arbejdede han hjemme i sit Værksted med reparationsarbejde og fremstilling af nye vogne. Om sommeren arbejdede han mest ude omkring hos bønderne ved reparationer og nybygninger. Han havde sædvanligvis en lærling og oftest desuden en svend. Hans personlige dagløn var 2 kr. og kost. Bedriften der hjemme måtte i hovedsagen passes af hustruen. I de senere år bestod besætningen af 1 hest, 3 køer, 1 kvie, svin og høns, men i en lang årrække havde han ingen hest, og landbrugsarbejdet blev udført af en af naboerne mod en årlig betaling.

Moder tjente i Bjerndrup ved Gørding i en del år, og herfra kom hun til fader som husbestyrerinde. Fra Bjerndrup måtte hun gå på sine ben den lange vej til Øse for at besøge sine forældre. Det var fattige kår i Øse. Jeg husker et meget lille hus.

I „Niels Hjulers" første ægteskab var tre børn. De er alle udvandret til Amerika.

I andet ægteskab var seks børn, alle født i Gesthede:

I. Povline Kirstine Nielsen, f. d. 4-5-1886, død d. 26-3-1888.

II. Hans Kristian Nielsen, f. d. 2-2-1888, gift d. 30-6-1923 med Ellen Sørensen, der er født d. 3-10-1896 i København, datter af

bager Kristian Oluf Sørensen og hustru, Thora Wilhelmine Simonsen.

Hans Kristian Nielsen er forstander for Maskinteknikum i København. Han har gjort en kariere, som er enestående i denne slægtsbog. Det er knap til at forstå, at en dreng fra sådan et lille hjem her ude på den jyske hede har kunnet gennemføre et sådant studium, rent økonomisk set. Han har været så elskværdig at give mig sine forskellige data. Jeg afskriver dem her i deres helhed: Udlært som smed og maskinarbejder 1905, taget den alm. maskinisteksamen 1906, eksamen fra Odense maskinbygningsteknikum 1909, præliminæreksamen 1911, adgangseksamen til Polyteknisk Læreanstalt 1912, civilingeniøreksamen (maskiningeniør) 1919. Han har derefter arbejdet som konstruktør og ingeniør forskellige steder: Ved Sydfynske jernbaners maskinafdeling, Odense, F. L. Smidth & co., København, a/s Titan, København, De forenede Papirfabrikker, København og Næstved. Siden 1-10-1921 ansat ved Københavns Maskinteknikum (Det tekniske Selskabs skoler) som assistent, lærer, overlærer og siden 1943 som forstander. Han har skrevet flere tekniske lærebøger: „Teknisk Mekanik I" 1. udgave 1925, 4. udg. 1946. „Teknisk Mekanik II", 1. udg. 1944, 2. udg. 1949. Lærebog i maskinlære „Dampkraft" (afsnit „dampkedler"), 1. udg. 1934, 3. udg. 1948. Omarbejdet og udvidet P. Schrøder: „Teknisk Varmelære", 3. udg. 1931, 5. udg. 1948.

III. Bodeline Kirstine Nielsen, f. d. 23-9-1889, død d. 14-12-1943, gift d. 11-4-1914 med bagermester Marinus Jensen, Oksbøl, der er f. d. 4-10-1881 i Oksbøl, søn af Kresten Jensen og hustru, Marie Dorthea Thomsen.

Der er tre børn i ægteskabet, alle født i Oksbøl.

a. Erna Jensen, f. d. 22-9-1914, gift d. 12-5-1935 med lærer Dejbjerg Hansen, der er født d. 25-7-1910, søn af vognmand Jens Kr. Hansen og Hustru, Anna Laurine Hansen, Sig.

Dejbjerg Hansen er dimitteret fra Haderslev statsseminarium. Han har derefter været andenlærer i Oksbøl ca. 4 år. I året 1937 blev han kaldet som førstelærer i Vilslev og har været der siden (1949).

Børn:

1. Jørgen Dejbjerg Hansen, f. d. 20-6-1935 i Århus.
2. Fin Dejbjerg Hansen, f. d. 3-8-1940 i Vilslev.
3. Anna Marie Dejbjerg Hansen, f. d. 6-7-1947 i Vilslev.

b. Egon Werner Jensen, f. d. 11-7-1918, gift d. 26-10-1941 med Ruth Elvira Thomsen, der er født d. 26-10-1921 i Lindbjerg, Ølgod sogn, datter af handelsmand Janus Thomsen og hustru, Gudrun Tejlgård Hansen, Ølgod.

Egon er uddannet som farmaceut. Efter endt uddannelse havde han arbejde i 1½ år i Gammeltorv Apothek i København. Han fik lyst til at prøve som selvstændig forretningsmand. Det var meningen at købe en materialhandel, men der bød sig ingen lejlighed, hvorfor han i oktober 1948 overtog en skotøjsforretning i sin fødeby, Oksbøl, og befinder sig så godt dermed, at han ikke finder grund til at gøre nogen forandring.

Børn:

1. Erik Steen Jensen, f. d. 13-9-1944 i Bethlehems sogn, København.
2. Bodil Line Jensen, f. d. 11-6-1947 samme steds.

c. Ekhardt Jensen, f. d. 17-2-1921, gift d. 28-3-1943 med Else Kirstine Nordestgård, der er født d. 4-10-1920 i Tim by og sogn, datter af gdr. Jens Kr. Nordestgård og hustru, Lavra Grønne.

Ekhardt er udlært som bager, og er nu (1949) hjemme at hjælpe sin gamle fader i bagerforretningen i Oksbøl.

Børn:

1. Svend Åge Jensen, f. d. 16-11-1944 i Herning.
2. Sten Ove Jensen, f. d. 26-7-1947 i Oksbøl.

IV. Dorthea Nielsen, f. d. 4-10-1891, gift d. 9-7-1915 med Mads Peder Lindegård, der er født d. 24-1-1891 i Hjortkær, Grimstrup sogn, søn af Peder Kristian Lindegård og hustru, Dorthea Marie Madsen. — En broder Mads Lindegård er biskop i Ribe. Mads har overtaget deres fødehjem, matr. nr. 6 d i Hjortkær.

Der er fire børn i ægteskabet, alle f. i Hjortkær.

a. Dorthea Marie Lindegård, f. d. 29-3-1916, gift d. 3-5-1942

med Osvald Brix, der er f. d. 23-10-1911 i Endrup, Nykirke sogn, søn af Niels Brix og hustru, Maren Nielsen.

De har overtaget hans fødegård, matr. nr. 1 r i Endrup. Ejendommen er udstykket fra Haragergård, hvor Maren Nielsen er født. Niels Brix har oprettet den nye ejendom som landbrugsbedrift og bygget husene i året 1911.

Børn:

1. Ruth Lindegård Brix, f. d. 28-6-1942.
2. Inga Lindegård Brix, f. d. 2-2-1944.
3. Leif Lindegård Brix, f. d. 11-9-1945.
4. Anni Lindegård Brix, f. d. 21-4-1947.

b. Else Marie Nielsine Lindegård, f. d. 14-10-1919.

c. Anna Lindegård, f. d. 22-7-1926.

d. Mary Lindegård, f. d. 17-5-1931.

V. Otto Marinus Nielsen, f. d. 28-4-1894. Han er udvandret til Amerika d. 9-3-1912. Han er mejerist og bor i California, gift med en amerikanerinde, Clara. De har en søn, Stanley.

VI. Botilde Nielsen, f. d. 7-2-1898, død d. 15-4-1929, gift d. 20-5-1920 med Jens Schmidt Sørensen, der er f. d. 16-9-1893 i Omme, Nykirke sogn, søn af Jens Sørensen og hustru, Kristiane Nielsen.

De har overtaget hendes fødehjem. Han er murer.

Børn, alle født i Gesthede:

1. Marie Sørensen, f. d. 29-4-1921.
2. Ingeborg Kristine Sørensen, f. d. 29-3-1923.
3. Niels Verner Sørensen, f. d. 30-12-1924.

Han har en landejendom i Simmel, Sdr. Omme sogn.

C. Ane Marie Hansen,

f. d. 12-7-1856 i Øse, død d. 4-3-1941, datter af Hans Kristian Hansen og hustru, Bodil Marie Andreasdatter, gift d. 12-11-1884 med Kresten Sørensen, der er født d. 14-5-1856 i Tobøl, Guldager sogn, død d. 16-11-1910, søn af Søren Thomsen Kristensen og hustru, Ane Kathrine Eskildsen.

Chr. Sørensen og Ane Marie med børn

Søren Thomsen havde en landejendom i Guldager sogn. Denne solgte han og købte i året 1877 den vestligste gård i Fåborg sogn, beliggende lidt syd for vejen Fåborg—Årre i Autrup.

Kresten Sørensen lærte i sin ungdom pottemagerhåndværket i Lunde. Ved gården i Autrup blev opført et pottemagerværksted. Sammen med broderen, Eskild P. Sørensen, lavede han her glasserede lerfade, potter, øldunke m. m.

I 1882 købte han en landejendom i Tranbjerg, det østligste i Årre sogn, beliggende lidt nord for vejen Fåborg-Årre, nærmeste nabo til forældrenes gård, der senere blev overtaget af ovennævnte Eskild P. Sørensen. Ejendommen købtes for 2500 kr. Besætningen bestod af en meget mager ko. Af bygninger var der et faldefærdigt, lerklinet hus. I 1884 blev huset ombygget.

Ane Marie tjente i sin ungdom i Autrup og Årre og blev her kendt med sin tilkommende mand. De begyndte nu deres livsgerning i det nyopførte hus, og det blev en livsgerning, der satte sit præg på egnens udvikling langt ud over hjemmets grænser. De havde begge fra deres hjem eksempler på, hvad overdreven brug af spiritus kan udrette i nedbrydende retning. Samtidig med kampen for at forbedre ejendommen førte de en kamp for de dårligst stille-

de medmennesker. De så, at kampen var håbløs, uden at ædrueligheden blev større. De blev medstiftere af Årre sogns afholdsforening og derigennem med til at købe Årre kro for at få spiritusbevillingen slettet. Da de kom der til, at deres økonomiske kår tillod det, hændte det flere gange, at de ydede hjælp til mænd, som var forfalden til spiritus på den betingelse, at vedkommende meldte sig ind i afholdsforeningen. Det hændte, at en mand drak sig ud af foreningen tre gange. Tredie gang kom han grædende til Kresten Sørensen og bad atter om hjælp og fik den. Fra den tid var han afholdsmand resten af sit liv.

På den tid fandtes noget, man kaldte „Den fri Fattigkasse". Det var det eneste sted, hvorfra der kunne fås hjælp i trangstilfælde ud over fattighjælp. Midlerne fik man bl. a. ved „Kirkebøssen" (indsamling i kirken). For arbejdet i denne virksomhed ofrede Kresten Sørensen også tid og kærlighed.

Der findes en samling breve fra Kresten Sørensens korrespondance med mange af landets gode mænd, præster, højskoleforstandere, konsulenter o. l.; det viser hans interesse for kulturelle spørgsmål. For sin uddannelse har han søgt en del 14 dages kursus på Klank, Høng og Kærhave Husmandsskole. I hjemmet kom både fattige og velstillede for at drøfte tidens aktuelle spørgsmål.

Ved Kresten Sørensens død skrev Oluf Kristensen, Fuglsig, en artikkel i „Ribe Amtstidende" om hans liv og virksomhed. Den afskrives delvis her.

— Vi standser uvilkårlig tankerne fra det andet, og man dvæler ved, hvad denne mands liv og gerning iblandt os har haft at betyde, og hvad det er, vi i ham har mistet. Kresten Sørensen var en foregangsmand på landbrugets område. Når noget nyt kom frem, skulle Kresten Sørensen i reglen nok prøve det. Han sparede ikke i så henseende. Vi andre mere forsigtige lærte adskilligt af ham netop ved dette. Vi kunne jo ikke altid fatte, hvorfor Kresten Sørensen altid skulle have det nyeste nye, der kom frem, både på det ene og det andet af landbrugets mange forskellige områder, i stald, på mark og i have; men det har haft en stor betydning. For ham selv var det sikkert en livsfornødenhed at følge med tiden og udviklingen, og vi andre drog lære deraf.

— Kresten Sørensen havde ikke været husmand ret mange år, inden hans husmandsbrug præmieredes med 1. pr., og han modtog rejseunderstøttelse af Ribe amts nordre landboforening, og det varede kun en halv snes år, inden han tilkendtes 1ste præmie for „ypperlig dyrkning". Så lod Kresten Sørensen være med at søge om præmie; han ville vel ikke optage pladsen for andre. Men da Ribe amts vestre landboforening foranstaltede en konkurrence for 1ste præmie husmandsbrug, så deltog Kresten Sørensen i en sådan og blev også her tilkendt 1ste præmie.

— Kresten Sørensens landbrugsarbejde iblandt os har ikke været forgæves. Ikke for intet blev hans nærmeste naboer en kreds af dygtige og indsigtsfulde landmænd.

Da Varde østeregns Landboforening dannedes 1904, var Kresten Sørensen selvskreven som bestyrelsesmedlem, og han har været det hele tiden siden, ligesom han ogsaa var medlem af dens husmands- og planteavlsudvalg.

På mange områder var Kresten Sørensen en interesseret mand, således var han i mange år bl. a. formand for afholdsforeningen og foredragsforeningen i Årre sogn, ligesom han ogsaa i sin tid valgtes ind i menighedsrådet.

I ægteskabet var syv børn, hvoraf to døde som smaa.

Søren Thomas Sørensen, f. d. 13-7-1885, død d. 18-7-1885.

Peder Martin Sørensen, f. d. 23-8-1893, død d. 28-11-1904.

I. Ane Kathrine Sørensen, f. d. 22-6-1886, gift d. 30-4-1911 i Årre kirke med Kristian Marius Jepsen, der er født d. 4-4-1870 i Tislum-Hørmested sogn, Vendsyssel, død d. 28-8-1945, søn af Jens Jepsen og hustru, Kirstine Jepsen.

Marius Jepsen lærte i sin ungdom tømrerhåndværket. Efter giftermålet var de en tid bestyrer af Kathrines barndomshjem i Tranbjerg. Da denne ejendom blev solgt, købte de en lille ejendom ved Slebsager skole i Fåborg sogn. Her boede de til d. 19-9-1941, da denne ejendom blev solgt, og de købte et hus i Tjæreborg. Mens de boede i Slebsager, arbejdede Marius en del som tømrer ved siden af, at han passede ejendommen. I Tjæreborg var han tømrer. Han døde, ramt af et hjerteslag, mens han var på en rejse til Varde.

Kathrine har haft ophold på „Rørdamgård" ved Tjæreborg hos sin datter og svigersøn siden mandens død.

Der er 5 børn:

a. Kristine Tranbjerg Jepsen, f. d. 1-3-1912 i Årre sogn, gift d. 21-9-1941 i Tjæreborg kirke med Åge Møller, der er født d. 6-5-1912 i Høgsbro, søn af gdr. Andreas Jensen Møller og hustru, Oline Beck.

Åge har overtaget sin fødegård „Rørdamgård" i Tjæreborg.

Børn:

1. Olav Tranbjerg Møller, f. d. 28-3-1942.
2. Tinne Tranbjerg Møller, f. d. 26-2-1944.

b. Anna Marie Jepsen, f. d. 27-2-1914 i Slebsager, gift d. 8-9-1939 med Peder Lauridsen, der er født d. 27-11-1913 i Kærup, Janderup sogn, søn af gdr. Jens H. Lauridsen og hustru, Kirstine Bakkensen.

Peder har en gård i Kragkær, Øse sogn pr. Nordenskov.

Børn:

1. Henning Halvor Lauridsen, f. d. 3-4-1940.
2. Margit Kristine Lauridsen, f. d. 23-11-1941.
3. Jenny Kathrine Lauridsen, f. d. 4-2-1945.
4. Inger-Lise Lauridsen, f. d. 15-10-1946.
5. Karen Margrethe Lauridsen, f. d. 27-6-1949.

c. Karen Jepsen, f. d. 14-6-1917 i Slebsager, gift d. 4-8-1944 i Tjæreborg kirke med Svend Tejsen, der er født d. 22-5-1919 i Gørding, søn af tømrer J. Tejsen og hustru, Agnes Fessel.

Svend er tømrer og bor i Gørding.

Børn:

1. Torkild Tejsen, f. d. 19-11-1944.
2. Jens Marinus Tejsen, f. d. 8-4-1948.

d. Gudrun Bodil Jepsen, f. d. 25-4-1919 i Slebsager, gift d. 29-9-1940 i Kvong kirke med Lange Høj Hansen, der er f. d. 30-11-1914 i Kvong, søn af gdr. Høj Hansen og hustru, Laurine Kirstine Kristensen.

Lange har overtaget sin fødegård, Åsted Møllegård, i Kvong pr. Tistrup.

Børn:

1. Inga Høj Hansen, f. d. 24-5-1942.
2. Marius Høj Hansen, f. d. 24-9-1945.
3. Uffe Høj Hansen, f. d. 8-7-1948.

e. Inger Elisabeth Jepsen, f. d. 27-6-1928.

II. Søren Thomsen Sørensen, f. d. 28-11-1888, gift d. 15-4-1919 i Kirkehelsinge med lærerinde Ingeborg Olsen, der er f. d. 31-1-1895 i Såterup, datter af lærer O. Olsen og hustru, Agnethe.

S. Th. Sørensen er lærer, dimitteret fra Ribe statsseminarium i året 1911. Han har været lærer ved realskolen i Årup og ved Åle efterskole. Siden 1914 lærer ved Hovborg skole i Lindknud sogn og kirkesanger ved Hovborg kirke. Ingeborg er dimitteret fra Vordingborg seminarium 1916. Fra 1917 er hun lærerinde ved Hovborg skole.

2 børn:

a. Krista Agnethe Thomsen Sørensen, f. d. 24-12-1920 i Hovborg, gift d. 18-10-1945 med lærer Aksel Lindegård Ovesen, f. d. 11-7-1922 i Hadbjerg, søn af mejeribestyrer H. P. Ovesen, Hadsten, og hustru, Anna.

Aksel er dimitteret fra Gjedved 1945, lærer ved Lundby real. skole. Krista er dimitteret fra Gjedved 1945, lærerinde ved Næs skole.

Børn:

1. Esben Lindegård Ovesen.

b. Erik Thomsen Sørensen, f. d. 15-7-1927 i Hovborg. Han er studietekniker ved statsradiofonien.

III. Hans Kristian Sørensen, f. d. 4-6-1891, gift d. 29-11-1912 i Ørslevkloster med Kirstine Marie Lauridsen, f. d. 11-1-1890 i Hald ved Skive, datter af gdr. Jesper Lauridsen og hustru, Maren Lund.

Hans er inspektør for Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring. Han var i sin ungdom elev på Dalum landbrugsskole.

I ægteskabet er fem børn:

a. Maren Lund Sørensen, f. d. 30-4-1913 i Vrenderup, gift d.

14-11-1932 i Fåborg med Peter Kjeldsen, f. d. 15-2-1910 i Sahl-Gullev pr. Bjerringbro, søn af gdr. og sognerådsformand Ras. M. Kjeldsen og hustru, Ane Thomsen.

Peter er redaktør for „Vestkysten" i Skærbæk.

2 børn:

1. Preben Lund Kjeldsen, f. d. 22-4-1933.
2. Nelly Kjeldsen, f. d. 31-12-1940.

b. Anna Marie Sørensen, f. d. 29-11-1917 i Vrenderup, gift i Varde med Kristian Baunsgård, der er født i Hoven, Tarm sogn, søn af Kristian Baunsgård og hustru, Sørine Nielsen.

Kristian er centralmekaniker ved Esbjerg telefoncentral.

2 børn:

1. Hans Kristian Baunsgård, f. d. 5-7-1942.
2. Anna Grete Baunsgård, f. d. 15-4-1945.

c. Thora Sørensen, f. d. 28-1-1919 i Fåborg, gift d. 22-5-1941 i Gørding med boghandler i Gørding, Chr. Sørensen, der er født d. 10-11-1911 i Gørding, søn af boghandler Chr. Sørensen og hustru, Dorthe Schmidt.

2 børn:

1. Hanne Sørensen, f. d. 23-10-1942.
2. Dorthe Sørensen, f. d. 31-5-1946.

d. Rita Sørensen, f. d .6-5-1924 i Fåborg, gift d. 19-2-1942 i Skærbæk med Hans Kusk, f. d. 24-3-1927 i Enderup mølle, søn af møller Lavrids Kusk og hustru, Marie Hansen.

Hans er møller og bor i Esbjerg.

e. Grethe Sørensen, f. d. 11-8-1927.

IV. Bodil Marie Sørensen, f. d. 19-9-1895, gift d. 24-10-1916 i Fåborg kirke med Ole N. M. Nielsen, der er f. d. 30-10-1884 i Varde Nørremark, søn af Carl Marinus Nielsen og hustru, Karen Olesen.

Bodil Marie har været elev på Vejlby højskole sommeren 1916. Ole har været elev på Janderup højskole vinteren 1908—9. Han overtog sit fødehjem i året 1916, matr. nr. 81, Nørremarken, Varde.

Slægtens historie findes i Marius J. Andersens slægtsbog side 91.
5 børn, alle født i Nørremarken, Varde.

a. Karl Marinus Nielsen, f. d. 23-3-1918, gift 1944 i Næsby kirke ved Odense med Ingeborg Jensen, f. d. 29-11-1917 i Seest ved Kolding, datter af N. Jensen.

Karl er uddannet som gartner hos A. Dejgård, Ølgod 1935—38, elev på Askov sløjdskole vinteren 1935—36. Han har anlagt et drivhusgartneri tæt ved Varde.

Børn:

1. Else Marie Nielsen, f. d. 16-3-1946.
2. Niels Ole Nielsen, f. d. 19-5-1948.

b. Kresten Sørensen Nielsen, f. d. 14-9-1920, gift 1944 i Varde kirke med Ingeborg Hansen, f. d. 28-12-1921 i Frisvad, datter af H. G. Hansen.

Ingeborg var elev på Engelsholm højskole sommeren 1942. Kresten var elev på Rødding højskole vinteren 1940—41 og på Korint landbrugsskole vinteren 1943—44. Han købte en gård i Hodde, matr. nr. 4 b. Denne gård blev solgt i januar 1947, og han fik så sin svigerfaders gård i Frisvad i forpagtning.

Børn:

1. Birgit Nielsen, f. d. 17-5-1946.
2. Hans Erik Nielsen, f. d. 13-3-1949.

c. Karen Marie Nielsen, f. d. 18-4-1923, gift d. 4-10-1949 med uddeler i Hemmed pr. Glæsborg, Åge Pedersen, f. d. 29-3-1924 i Korsholm pr. Fjerritslev, Vendsyssel, søn af landmand Peder Pedersen og hustru, Anna.

Karen var elev på Engelsholm højskole sommeren 1942.

d. Ellen Nielsen, f. d. 4-8-1925. Hun var elev på Rødding højskole sommeren 1945.

e. Herdis Nielsen, f. d. 22-2-1935; hun er elev i Varde mellemskole (1949).

V. Magnus Sørensen, f. d. 9-4-1898, gift d. 27-11-1928 med Petra Ingeborg Lauridsen, der er født d. 17-3-1906 i Fåborg, dat-

ter af Niels M. Lauridsen, gårdejer i Fåborg, og første hustru, Mette Marie Pedersen.

Magnus var elev på Vinding højskole vinteren 1918 og på Fyns husmandsskole 1923, hvor han fik uddannelse som kontrolassistent. Han var derefter kontrolassistent bl. a. i Billum kontrolforening i 4 år. Petra har været elev på Borris husholdningsskole 1928. De købte en ejendom i Tjæreborg, matr. nr. 11 b. Den blev solgt i 1942, og de købte så en anden ejendom i Tjæreborg, matr. nr. 91 a.

Børn:

1. Niels Kresten Sørensen, f. d. 28-10-1930.
2. Svend Sørensen, f. d. 13-4-1933, død d. 6-12-1933.
3. Gunnar Sørensen, f. d. 12-2-1935, død d. 1-9-1949.
4. Anna Marie Sørensen, f. d. 1-12-1937.
5. Mette Marie Sørensen, f. d. 27-12-1940.

D. **Marie Andrea Hansen,**

f. d. 17-1-1859, død d. 29-5-1866, datter af Hans Kristian Hansen og hustru, Bodil Marie Andreasdatter.

I Hans Kristian Hansens 1ste ægteskab var en datter, Marie Andrea Hansen; hun og hendes mand rejste til Amerika, hvor hun døde.

Hendes mand satte sig da i forbindelse med svigerfaderen. Der udvekslede nogle breve. I det sidste brev, Hans Kristian Hansen modtog fra svigersønnen, skrev denne, at han sammen med en datter rejste fra Amerika. Han opgav dato og skibets navn. Skibet gik ned. Siden hørtes der ikke noget fra dem.

E. **Ane Methea Hansen,**

f. d. 29-5-1865, død d. 8-11-1934, datter af Hans Kristian Hansen og hustru, Bodil Marie Andreasdatter, gift d. 18-6-1892 i Brørup kirke med Bertel Knudsen, der er født d. 18-1-1860 i Fåborg sogn, død d. 25-5-1927 i Malt.

Fra 1892 til 1914 boede de i Tirslund, hvor de havde en land-

Bertel Knudsen og Ane Methea med børn

ejendom. Fra 1914 til deres død boede de i Malt sogn. Her var Bertel daglejer og Ane syerske.

Der var 7 børn, alle født i Tirslund.

I. Knud Elies Marius Knudsen, f. d. 20-9-1894, gift d. 29-4-1921 med Anna Kirstine Thomsen, der er født d. 6-2-1899 i Stenderup, Føvling sogn, død d. 7-4-1931 i Malt, datter af husmand Johan Thomsen, der er født d. 9-10-1866 i Fåborg sogn og hustru, Marie Mortensen, der er f. d. 26-5-1872 i Tirslund.

I dette ægteskab var tre sønner, alle født i Malt, hvor Knud var chauffør i en købmandsforretning.

a. Bertel J. Knudsen, f. d. 13-8-1921, død d. 11-5-1937.
b. Svend Åge Knudsen, f. d. 5-9-1923.
c. Arne Knudsen, f. d. 1-6-1929.

Den 12-9-1932 blev Knud gift anden gang med Helga Larsen, der er f. d. 9-12-1902 i Malt, datter af møller Lars Larsen, der er f. d. 18-7-1860 i Grædstrup, og hustru, Anna Maria Andersen, der er f. d. 24-7-1866 i Åle.

I dette ægteskab er 7 børn. De to ældste er født i Malt, de andre i Sorrild, hvor Knud har overtaget en landejendom i året 1936. Knud er medlem af sognerådet.

d. Anna Grethe Knudsen, f. d. 27-1-1934.
e. Lars Knudsen, f. d. 28-9-1935.
f. Bent Knudsen, f. d. 19-6-1937.
g. Jens Larsen Knudsen, f. d. 26-9-1938.
h. Inger Marie Knudsen, f. d. 2?-3-1940.
i. Jørgen Knudsen, f. d. 4-9-1942.
j. Bodil Knudsen, f. d. 10-5-1945.

II. Hans Kristian Knudsen, f. d. 24-12-1895, gift d. 11-11-1924 med Anna Laugesen, der er f. d. 20-8-1895 i Stenderup, datter af gdr. Niels Laugesen, der er f. d. 29-4-1865, og hustru, Katrine Junker, der er f. d. 9-10-1865 i Stenderup.

I dette ægteskab er to børn, der er født i Bække, hvor Hans Kristian har arbejde på et savværk.

a. Katrine Knudsen, f. d. 19-11-1924.
b. Ove Knudsen, f. d. 16-9-1935.

III. Bodil Marie Andrea Knudsen, f. d. 7-12-1897, død d. 5-9-1943 i Malt, gift d. 1-2-1924 med Marius Nielsen, der er f. d. 8-8-1896 i Tostrup, Sønderholm sogn, søn af husmand Per Nielsen, der er f. d. 18-10-1862 i Nørreholm sogn, og hustru, Maren Olsen, der er f. d. 24-2-1857 i Tostrup, Sønderholm sogn, Ålborg amt.

I dette ægteskab er to børn, der er født i Malt, hvor forældrene havde en lille landejendom.

a. Anna Nielsen, f. d. 28-11-1924.
b. Børge Nielsen, f. d. 26-11-1928.

IV. Else Marie Knudsen, f. d. 12-4-1900, gift d. 29-10-1925 med Christian Laugesen, der er f. d. 2-5-1898, søn af gdr. Niels Laugesen, der er f. d. 29-4-1865 i Børkop, og hustru, Katrine Junker, der er f. d. 9-10-1865 i Stenderup, Føvling sogn.

I dette ægteskab er to børn, der er født i Dover, Haderslev amt, hvor forældrene har en gård.

a. Frode Laugesen, f. d. 19-12-1927.

b. Jenny Laugesen, f. d. 8-1-1934.

V. Marie Knudsen, f. d. 5-2-1902, gift d. 8-2-1925 med Michael Hansen, der er f. d. 26-3-1895 i Eskelund, Brørup sogn, søn af Mikkel Hansen, der er f. d. 10-9-1850, og hustru, Maren Rasmussen, der er f. d. 23-7-1855 i Brørup sogn.

I dette ægteskab er der fem børn, alle født i Jels, Haderslev amt, hvor forældrene har en gård.

a. Dagny, f. d. 13-6-1926.
b. Asta, f. d. 5-3-1929.
c. Svend, f. d. 20-2-1932.
d. Elly, f. d. 13-4-1934.
e. Vagn, f. d. 9-2-1944.

VI. Søren Peder Knudsen, f. d. 11-12-1904, gift d. 15-9-1929 med Agnes Hønkemejer, der er f. d. 14-4-1911 i Maltbæk, datter af husmand Johan Hønkemejer, der er f. d. 2-8-1874 i Maltbæk, og hustru, Anna Hønkemejer, der er f. d. 29-6-1883 i Ødis Vamdrup.

I dette ægteskab er 6 børn, alle født i Maltbæk, hvor forældrene har Agnes's fødehjem.

a. Birta, f. d. 18-12-1929.
b. Johan, f. d. 19-1-1935.
c. Tova, f. d. 14-2-1936.
d. Kaj, f. d. 16-8-1939.
e. Frida, f. d. 24-1-1942.
f. Viggo, f. d. 28-9-1947.

VII. Methe Sørine Knudsen, f. d. 28-2-1907, gift d. 9-12-1928 med Christian Schmidt, der er f. d. 11-4-1905 i Hovborg, søn af gdr. Jes Peder Schmidt, der er f. d. 12-12-1878 i Agerskov, Haderslev amt, og hustru, Marie Sofie Riis, der er f. d. 16-2-1880 i Jægerup, Haderslev amt.

I dette ægteskab er to børn, der er født i Skodborg, Haderslev amt, hvor faderen er amtsvejmand.

a. Bertel, f. d. 9-11-1929.
b. Gerda, f. d. 31-8-1936.

Karen Andreasdatter

f. d. 18-5-1822, død d. 18-5-1902, gift d. 30-1-1845 med Pavl Madsen, der er født i Skonager, Næsbjerg sogn, d. 19-4-1808, død d. 28-2-1891, søn af Mads Iversen og hustru, Anna Olesdatter. Disse har en del af deres tid boet i Rodebæk, Fåborg sogn, på den ejendom, der i 1949 ejes af Axel Nielsen.

Mens Povl Madsen var ejer af gården i Debel, brændte bygningerne. Det var den 18-5-1880. Ilden opstod ved, at en pige kastede varm aske ud, nogle gnister fløj hen på „knæhuset" og antændte dette. Pigens navn var Johanne. Hun blev senere gift med landpost Hans Nielsen af Agerbæk. Der er fortalt, at da branden skete, var det et voldsomt stormvejr. Det bevirkede, at taget ikke „skred", men blæste bort, så ilden ikke fik fat i træværket. Mure, gulv og loft blev ikke ødelagt.

Stuehuset var kun få år gammelt. Oprindelig lå den i sydsiden. Efter branden blev den opført i vestsiden.

Stuehuset er nu atter brændt natten mellem den 27de og 28de juli 1949. Denne gang var brandårsagen lynnedslag.

I Povl Madsens ungdom blev der af præsterne i kirkebøgerne ført en slags folkeregister. Når nogen flyttede fra et sogn til et andet, skulle man forinden møde hos præsten og få påtegnet et dokument, der gjorde tjeneste som flyttebevis. Præsten nøjedes ikke med at skrive om flytningen, men skrev et vidnesbyrd om vedkommendes forhold. Det må antages, at det kan have interesse at se, hvad et sådant vidnesbyrd går ud på, da noget sådant jo er aldeles ukendt for den nulevende slægt. Her følger en afskrift:

Ungkarl Povl Madsen, en søn af Mads Iversen og hustru, Anna Olesdatter i Rodebæk, Fåborg sogn, er født i Schonager, Næsbjerg sogn, den 19de april 1808, atten hundrede og otte, vaxineret den 22de oktober 1809 af distriktskirurg, Monrad, i Varde, konfirmeret her i pastoratet 1823 og har siden den tid søgt Herrens bord i Fåborg kirke, sidste gang den 12te maj 1825. Om hans forhold er mig intet andet end ald godt bekendt.

Ravnsø præstegård, den 19. okt. 1825.

Indbemeldte Povl Madsen har i 2 år indtil murailis 1827 levet på Røjgård i Gjesten sogn, hans husbond til tilfredshed. Han flyttede her fra til Aller. Her kom han i foråret 1827. Intet usømmeligt vides om ham her, medens han var her som meldt.

Gamst præstegård, 27. september 1828.

Ovennævnte Povl Madsen har tjent gårdmand Krog i Stubbum i 5 år; i den tid søgt Herrens hus og bord kristsømmeligt, sidste gang var han en gjest ved Herrens bord 4de søndag efter påske 1835, og forenede han dermed en god vandel, så han forlader sognet her med et godt vidnesbyrd. Gud ledsage ham fremdeles.

Aller pastorat, den 6te marts 1836.

Povl Madsen fra Schonager, Næsbjerg sogn, har siden 1836 været i Haderslev pastorat, og i den tid skaffet sig de bedste vidnesbyrd. Han har flittig besøgt Herrens hus og bord, han var sidste gang til Herrens bord i dag, søndag 17 efter Trinitates. — Han er her i menigheden fri for åbenbar ægteskabsløfte, og derfor er her fra dette pastorat aldeles intet i vejen, som kan være hans forestående ægteskab i Nykirke sogn til hinder.

Haderslev, den 29de september 1844.

Forevist ved ankomsten fra Haderslev. Fåborg almindelige jævnførs register 23-7, tilgangsliste 45-2, ægteviet den 30te januar 1845 i Fåborg kirke til pigen Karen Andreasdatter i Debel.

Ravnsø præstegård, den 31te januar 1945.

Wiberg — sognepræst.

Det var den tids skik, at gamle folk lod sig årelade. Man mente, det var gavnlig for sundheden. Det var som regel en ældre kone, der foretog sådanne operationer. I Debel var der også en kone, der havde den bestilling. Hun hed Dorthea og boede længst ude mod nordøst i byen. En dag sagde Povl Madsen til sin kone: „Jeg tror, jeg vil hen til Dorthea at årelades". Det blev besørget, men på hjemvejen blev han syg. Han gik ind i et hus ved vejen og fik beboerne til at sende bud hjem efter et køretøj. Dagen efter døde han. Det ligger nær at tænke, at Dortheas „ladetøj" ikke har været helt sterilt, og Povl er død af blodforgiftning.

Den 23. juli 1883 har Povl Madsen afstået gården til to sønner, Andreas og Mads. Disse delte jorden mellem sig. Mads fik hjemlodden, og Andreas fik den fraskilte parcel og byggede hus der. Povl og Karen fik ophold hos Mads resten af deres levetid, men de fik aftægt fra begge sønnerne.

Der var seks børn i dette ægteskab:

A. Andreas Povlsen.
B. Mads Povlsen.
C. Iver Povlsen.
D. Ane Marie Povlsen.
   Niels Peder Povlsen, død d. 31-8-1860, 10 uger gammel.
E. Niels Peder Povlsen.

A. Andreas Povlsen

Andreas Poulsen

er født d. 16-7-1846, død d. 28-12-1934, gift d. 12-12-1883 med Mette Kirstine Jensen, der er f. d. 22-10-1844, død d. 10-6-1885, datter af gdr. Jens Nielsen og hustru, Margrethe Madsdatter i Galstho, Starup sogn. Gift 2den gang d. 24-1-1888 med Birthe Kirstine Nielsen, der er født d. 12-10-1859, død d. 31-5-1891. Dette ægteskab var barnløst.

Gift 3die gang d. 2-12-1892 med Else Kirstine Jepsen, der er født d. 9-11-1865, død d. 2-6-1938, datter af Søren Peder Jepsen og hustru, Kirsten Kristensen af Kærbjerge, Fåborg sogn.

Else er en søster til Kirsten, der er gift med Kresten Jensen i Agerbæk.

Som nævnt foran fik Andreas en parcel fra sin fødegård, matr. nr. 2 e. Han havde sit hjem der hele resten af sit liv. Det blev kun små kår, familien fik at leve under, thi jorden bestod mest af hede, og tiderne var trange for hele dette slægtled, der øvede deres manddomsgerning i 80erne og 90erne. Andreas tjente en del ved at være tækkemand. Gårdene var på den tid mest tækket med strå, og det gav meget arbejde med vedligeholdelse.

Andreas var i sin ungdom „pottemand". Hans moder lavede „jydepotter" og Andreas kørte ud og solgte dem. Undertiden var han på disse handelsrejser i selskab med Niels Herman Nielsen fra Rodebæk, der også var en del beskæftiget med den slags handel. En vare, som de også solgte på den måde, var revlingriskoste. Begge dele blev fremstillet i mange hjem her ude på heden som husflidsarbejde, og bragte udøverne en ret god del af deres indtægter.

Det kunne hænde, at sådanne handelsfolk kom ud for små eventyr på deres rejser. Som regel ville de gerne fortælle om deres oplevelser. Det kan vist være rigtigt at skrive et par stykker af disse historier.

Andreas og Niels var engang på en fynsrejse kommen til en gård hen imod aften. Der var gilde i gården, og da det var inden afholdsbevægelsen havde gjort sig gældende, blev der serveret spiritus for gæsterne. De to handelsmænd kom ind og falbød deres varer. De lod en bemærkning falde om, at de godt ville sælge billigt, hvis de kunne få natlogi i gården. Det kunne de godt få. Gæsterne var ved at være lidt berusede, så de var noget lystige, og deres vurderingsevne svækket. Da de så handelsmændene, ville mange af dem købe potter. Der blev solgt mange potter, og køberne mente, de købte billigt, men handelsmændene forstod nok at udnytte lejligheden og fik en stor pris for varerne. Desuden blev de budt til bords, da de var færdige med at handle og fik rigelig af både mad og drikke, så de fik en hel pæn rus i tilgift foruden natlogi.

En anden gang var de mindre heldige. Det var også på en fynsrejse. De kom ind i en gård, hvor der stod et stort træ midt på gårdspladsen. Under dette træs krone gjorde de holdt og gjorde sig klar til at falbyde varerne. Det viste sig, at der var en af potterne, der havde en revne, som var fremkommen under brændingen.

Den blev tættet med beg fra vognhjulet. Så var det vanskelig at se, den fejlede noget. I det samme lød der en røst fra træets tætte krone: „Nå, er hun nu go". Pottemændene forsvandt snarest muligt med deres køretøj, og de besøgte aldrig siden denne gård på deres handelsrejser.

En gang var Andreas med sin fader på en tur i Sønderjylland på Haderslevegnen med et læs jydepotter. De må antagelig have smuglet sig over grænsen; thi det gik sådan, at de blev taget af politiet, fordi der ikke var betalt told af varerne. De fik pålæg om at køre til politistationen og aflevere potterne. Det gjorde de også, men først gik Andreas en omgang frem og tilbage over potterne. Så var de ikke for gode at aflevere.

Før Andreas afstod gården til sønnen, Søren, udstykkede han jorden og lod datteren, Karen, der er gift med K. M. Iversen, få en parcel, matr. nr. 2 o, og datteren, Mette, der er gift med H. P. Kristiansen i Hesselho, fik også en parcel, matr. nr. 2 p.

I Andreas Povlsens første ægteskab var en søn:

I. Povl Madsen Povlsen, der er født d. 24-5-1885, gift d. 4-10-1911 med Kirstine Kristiansen, der er født i Hesselhogård, Starup sogn, den 10-1-1887, død d. 6-10-1940, datter af Peder Hans Kristiansen og hustru, Anna Kirstine Kristensen.

Ved sit giftermål fik Povl en parcel af sin hustrus fødegård og fik der bygget et hus til sit fremtidige hjem. Dermed er Hesselhogård udstykket i 6 ejendomme. De 5 af ejerne er søskende og den 6te en broderdatter.

Ægteskabet er barnløst, men der er to adoptivbørn:

a. Ruth Elisabeth Povlsen, der er født d. 9-3-1916, gift d. 25-11-1941 med Niels Marinus Kristensen, der er født d. 17-12-1920 i Hostrup, Øse sogn, søn af Kresten Kristensen og hustru, Maren Mathiasen.

De har købt en gård i Sdr. Starup, hvor de bor. Povl har ophold hos dem, efter at han har solgt sin gård i Hesselho til en datter og svigersøn af Niels S. Nielsen, tidligere gårdejer i Debel.

I Ægteskabet er to børn:

Ester Marie Kristensen, f. d. 24-10-1936.

Povl Erik Kristensen, f. d. 24-3-1943.

b. Henry Povlsen, f. d. 15-3-1922.

I Andreas Povlsens tredie ægteskab er der seks børn:

II. Mette Kristine Povlsen er født d. 27-2-1893, gift d. 17-9-1927 med Hans Peder Kristiansen, der er født d. 30-12-1892 i Hesselhogård, Starup sogn, og er broder til Povls kone.

Han har overtaget en parcel af sin fødegård, som blev bebygget i 1918. Hans moder flyttede med ham og bestyrede huset for ham, indtil han blev gift. Der byggedes bare et lille hus, men ejendommen er drevet så stærkt frem, at der i 1948 holdes en besætning på ca. 40 kreaturer, og bygningerne er udvidet ved tilbygning, så der er en firelænget gård. Han har modtaget ærespræmie fra hedeselskabet, som en dygtig hedeopdyrker. Ejendommens størrelse var oprindelig 20 hektar; dertil er så kommet den parcel fra Mettes fødegård, som er nævnt foran, og som er på 22 hektar.

I dette ægteskab er der to børn.

a. Andreas Povlsen Kristiansen, f. d. 28-11-1928.
b. Peder Hans Kristiansen, f. d. 10-7-1932.

III. Søren Peder Povlsen er født d. 17-8-1894, gift d. 17-8-1928 med Nielsine Kristine Olesen, der er født d. 12-2-1900 i Rom by og sogn, datter af Jens Kristian Olesen og hustru, Nielsine Kristine Madsen.

Søren har overtaget sin fødegård. Foruden at passe gårdens drift er han stærkt interesseret i mekanik. Han kunne utvivlsomt være bleven en dygtig mekaniker, hvis han havde fået lov at lære dette håndværk i sin ungdom. Han har gjort flere opfindelser og praktiske forbedringer ved landbrugsmaskiner. Han har bl. a. patent på en kartoffelsorterer og en såmaskine, der kan så et roefrø ad gangen.

I ægteskabet er der seks børn.

a. Niels Kristian Povlsen, f. d. 6-6-1929.
b. Alfred Povlsen, f. d. 27-1-1931.
c. Jens Kristian Povlsen, f. d. 4-5-1933.
d. Povl Edvard Povlsen, f. d. 27-1-1936.
e. Elna Marie Povlsen, f. d. 7-6-1937.
f. Albert Bernhard Povlsen, f. d. 30-11-1942.

IV. Karen Povlsen er født d. 29-7-1897, gift d. 1-5-1920 med Peder Kristian Marius Iversen, der er født d. 11-2-1893 i Skovsende, Starup sogn, søn af Hans Iversen (der er født d. 5-1-1855, død d. 1-1-1910), og hustru, Ane Marie Bertelsen, der er født d. 20-6-1863, død d. 12-6-1926.

Efter at Ane Marie Bertelsen havde solgt gården i Skovsende, købte hun en ejendom i Agerbæk, matr. nr. 1 g. Denne ejendom var på ca. 19 hektar og er oprettet af Gyde Hermansen i året 1908. Ane Marie købte den for 10,000 kr. i 1910. Hun opholdt sig der til sin død. 1918 overtog K. M. Iversen ejendommen. I 1924 tilkøbtes 16½ hektar. Det var et jordstykke, der grænsede lige op til den oprindelige jord. Dette jordstykke har matr. nr. 4 a. I 1936 overtoges yderligere ca. 19 hektar fra Karens fødehjem i Debel, matr. nr. 2 o.

I ægteskabet er tre børn:

a. Anna Ruth Iversen, f. d. 12-8-1922.
b. Erna Helene Iversen, f. d. 6-10-1924.
c. Johannes Lymann Iversen, f. d. 19-3-1938.

Erna er gift d. 9-7-1948 med Emanuel Edvard Fyhn, der er født d. 9-5-1920 i Tvile, Åstrup sogn, søn af Thomas Fyhn.

De har overtaget ovennævnte parcel matr. nr. 4 a i Agerbæk og har fået opført bygninger i 1947 til deres fremtidige hjem. Ejendommen er oprettet som statshusmandsbrug.

V. Kirstine Marie Povlsen er født d. 5-1-1901, død d. 15-5-1946.

VI. Ane Marie Povlsen er født d. 1-8-1904, død d. 4-10-1923.

VII. Sørine Jensine Povlsen er født d. 8-11-1906, gift d. 13-4-1930 med Lavrids Hansen, der er født i Varde Nørremark d. 11-8-1902, søn af Hans Hansen og hustru, Ellen Kirstine Lavridsen.

Lavrids er arbejdsmand hos brøndborer Larsen i Varde. Han bor i Spigerborgade 13, Varde.

Der er fire børn:

a. Edith Irena Hansen, f. d. 17-9-1930.
b. Karl Egon Hansen, f. d. 27-2-1934.

c. Else Ingrid Hansen, f. d. 5-5-1936.
d. Hans Erling Hansen, f. d. 23-2-1938.

B. **Mads Povlsen**

er født d. 11-3-1848, død d. 14-4-1939, gift i Andst kirke d. 6-5-1877 med Else Marie Nielsen, der er født d. 10-2-1850 i Nørre Bjert, Eltang sogn, død d. 25-11-1918, datter af boelsmand og tømmermand Niels Christensen og hustru, Bodil Marie Hansdatter.

Else Maries skudsmålsbog er opbevaret sammen med en del andre slægtspapirer. Den findes hos hendes søn, Povl Povlsen. Af den har jeg uddraget følgende:

Ved eksamen i Vinding skole d. 22de september 1864 tildeltes Else Marie Nielsen følgende karakterer:

Læsning, Religion, Skrivning, Regning, Opførsel udmærket godt.
J. Gad. H. Ladegård. D. Jørgensen.
Rigtigheden heraf bevidnes. Kr. Hansen, lærer.

Hun er konfirmeret i Vinding kirke d. 2-10-1864, fordi hun på den tid opholdt sig hos gdr. Jørgen Sørensens enke i Vinding. Hun har derefter været to år hos E. M. Sørensen i Vinding og derefter to år i Hesselballe, Starup sogn (ikke Starup ved Varde). Hun har så været i Nørre Bjert indtil 17-4-1877, da hun er flyttet til Andst, hvor vielsen fandt sted.

Den største del af hendes livsgerning har hun gjort i Debel, og hun har her sat sig et godt minde ved sin personlighed og væremåde. Hun omtales af folk, som har stået hende nær under hendes ophold i Debel, som en ualmindelig intelligent og velbegavet kvinde, der havde skabt et meget godt hjem for sig og sine, og som det var godt at besøge for venner og naboer.

For Else Maries fader findes, i lighed med den foran beskrevne for Povl Madsen, en skrivelse, som det også er værd at medtage her, da den nulevende slægt ikke kender noget lignende.

Niels Christensen, en søn af gdr. Christen Nielsen og hustru, Ane Johanne Nielsdatter på Vinding mark, født d. 12te juli 1817, atten hundrede og sytten, erholdt i dag ved forårseksamen i Vin-

ding skole følgende karakterer: For religion: næsten meget godt, for læsning: meget godt, skrivning: næsten meget godt og for regning: næsten meget godt.

Da bemeldte Niels Christensen stedse har flittig besøgt skolen og altid opført sig meget sædelig og anstændig, bliver han herved udskreven af skolen under den forpligtelse at indfinde sig, indtil han er konfirmeret, de enkelte dage om måneden, som skolekommissionen har foreskrevet ham.

Dokumentet er underskrevet af fem skolekommissionsmedlemmer.

Mads Povlsen var i sin ungdom udlært i møllerfaget. Da han blev gift, overtog han en mindre ejendom, matr. nr. 30 b i Tiufkjær mark, Smidstrup sogn, i forpagtning. På ejendommen var en vindmølle, som fulgte med i forpagtningen. Der blev oprettet kontrakt for syv år fra 1ste maj 1877 til 1ste maj 1884. Han skulle svare kr. 1050 i årlig afgift samt svare en del korn i aftægt til en enke. Aftægten var vurderet til 45 kr. årlig. Faderen, Povl Madsen, underskrev kontrakten som selvskyldnerkautionist, og som sikkerhed for denne gav han 1ste prioritets panteret i sin gård i Debel, matr. nr. 2 a. Denne var af hartkorn 2 td. 0 sk. 1 fk. 2 alb.

Mads blev dog ikke ved møllen i de syv år, som kontrakten lød på. Da der var gået fire år, tilbød der sig en lejlighed til at ejeren kunne sælge møllen. Han enedes med Mads om at ophæve kontrakten den 30-4-1881.

Som nævnt foran overtog Mads hovedparcellen af sin fødegård og udførte her resten af sin manddomsgerning. Han var en mand med en god karakter, vellidt af de fleste, han kom i berøring med, og han nød almindelig tillid. Derfor fik han også del i egnens tillidshverv. Han var bl. a. medlem af sognerådet ca. 12 år. Han afstod gården til sin søn, Karl, og betingede sig ophold og aftægt på gården. Han blev der så længe, Karl havde gården. Derefter fik han ophold på „De gamles Hjem" i Agerbæk, hvor han var til sin død. Else Marie var død, inden Karl overtog gården.

Udskiftningen af jorden foregik i Debel i året 1795. Inden det skete, lå gårdene samlede omkring gadekæret. Indtil for få år siden fandtes dette vandhul i marken vest for Mads Povlsens gård. Nu er det på det nærmeste opfyldt, men det kan dog ses, hvor det har

været. Foruden gårdene har der været en smedje, og som fælles ejendom for alle gårdene fandtes et malttørreri (en kølle), den var bygget et stykke uden for den øvrige bebyggelse på grund af brandfaren.

Til matr. nr. 2 hørte nogle meget store moscarealer. På den tid, udskiftningen fandt sted, regnedes sådanne arealer for at være værdiløse. Som brændsel anvendtes hedetørv. De var bedst egnede til fyring på arnen og i bilæggerovnene. Det var først, da man fik komfur, at der blev brug for at lave klyne af dynd, og tørvemoserne derved fik en betydelig værdi. Da Andreas Thomsen delte jorden med sin broder, Niels Thomsen, blev mosen også delt med ca. halvdelen til hver. Da den senere ejer af Risbjerg solgte matr. nr. 2 c, fulgte mosen med dertil. Ejeren af matr. nr. 2 c solgte ca. 5 hektar af sin mose til Starup mejeri.

Da Mads og Andreas Povlsen delte jorden, som hørte til matr. nr. 2 a, beholdt Mads hele mosen. Den regnedes endnu dengang for at være værdiløs. Det varede dog ikke så længe, inden der blev brug for klyne, og Mads fik en god indtægt ved at sælge dynd til omegnens beboere til opgravning. Da verdenskrigen kom i 1914 med deraf følgende vanskelige forhold i mange retninger, bl. a. kneb det med at skaffe kul til landets forsyning med brændsel, da henvendte Esbjerg kommune sig til Mads Povlsen om køb af hele restpartiet af mosen. Handelen kom istand. Mosen solgtes til en pris af ca. 20,000 kr. Esbjerg kommune anlagde en tipvognsbane fra mosen til Agerbæk station og i løbet af kort tid blev hele mosen opgravet og tørvene ført til Esbjerg. Det er forøvrigt et savn for hele oplandet her, fordi det var den bedste mose, der fandtes på egnen.

Mads Povlsen og Else havde seks børn, men de tre døde i barnealderen.

I. Niels Kristian Povlsen er født d. 24-2-1887, gift d. 11-5-1920 med Ane Marie Knudsen, der er født i Rodebæk, Fåborg sogn d. 27-11-1893, datter af Anders Peder Knudsen.

Kristian gik i faderens fodspor og lærte møllerhåndværket i sin ungdom. Han var en tid i Fåborg mølle samt i foderstofforretningen i Åstrup. Helbredet var dog ikke godt nok til, at han kunne

holde til den beskæftigelse. Den 1-6-1921 købte han en landejendom på ca. 8 hektar, matr. nr. 3, i Klelund, Lindknud sogn, og her har familien haft deres hjem siden. Denne ejendom kunne dog ikke give indtægt nok. Kristian havde en del arbejde i Hovborg mølle, som findes i nærheden af hans hjem.

I 1934 blev møllen solgt, og der blev oprettet fiskeri. Kristian har haft en del beskæftigelse hos bønderne i en stor omkreds ved at skærpe deres kværne.

Der er en søn i ægteskabet:

a. Mads Povlsen. Han er født d. 8-11-1920 og er hjemme hos forældrene. Han har en del arbejde ved fiskeriet i Hovborg og er ellers chauffør.

II. Karl Vilhelm Povlsen er født d. 11-10-1892, gift d. 7-4-1914 med Ane Margrethe Pedersen, der er født i Klelund, Lindknud sogn, den 9-5-1893, død d. 21-4-1946, datter af Kristian Pedersen og hustru, Maren Mortensen.

Karl har været gårdejer i ca. 15 år. Uddeler i 10 år, og er nu (1949) bogholder i en automobilhandel i Bramminge.

I dette ægteskab er fire børn:

a. Karen Marie Povlsen er født d. 26-6-1914 i Debel, Fåborg sogn, gift d. 2-3-1934 med Åge Ejner Sørensen, der er født d. 18-12-1910, søn af Marius Theodor Sørensen og hustru, Maren Kristine Berg, Tved ved Ribe.

Ejner er fodermester i Ørsted.

Børn:

1. Henry Sørensen, f. d. 7-7-1934 i Obbekær.
2. Anny Sørensen, f. d. 17-9-1936 i Møjbøl, Øster Lindet sogn.
3. Inger Margrethe Sørensen, f. d. 25-5-1942 i Ørsted.
4. Else Marie Sørensen, f. d. 24-9-1946 i Ørsted, Oksenvad sogn.

b. Povl Madsen Povlsen er født d. 27-4-1918 i Lille Anst, gift d. 7-12-1946 med Elna Hansine Sterup, datter af Mads Sterup og hustru, Anne Margrethe Brink, Vejen Vestermark, Vejen.

c. Sigrid Kristine Povlsen er født d. 19-12-1922 i Debel, Fåborg sogn, gift d. 13-12-1941 med Harry Nielsen, der er født d. 6-8-1917

i Esbjerg, søn af Kristian Nielsen og hustru, Anne Elisabeth.

Harry er tømrer i Esbjerg.

Børn:

Hanne Nielsen, f. d. 22-4-1942 i Esbjerg.

Anne-Grethe Nielsen, f. d. 25-1-1946 i Esbjerg.

d. Børge Povlsen er født d. 29-10-1924 i Debel, Fåborg sogn.

III. Povl Madsen Povlsen er født d. 15-3-1897, gift d. 2-5-1919 med Jensine Sørensen, der er født i Fåborg den 30-11-1895, datter af gdr. Niels Madsen Sørensen og hustru, Barbara Kristensen.

Povl og Jensine har haft landejendom flere steder. I 1919 fik de en gård i Tranbjerg, Årre sogn. Den solgte de snart. Fra 1920-24 havde de en gård i Klelund. Fra 1924-32 havde de en gård i Bolhede. Siden den tid har de boet i lejehus, først i Agerbæk fra 1932-35, siden i Grindsted. Han arbejdede en tid ved forsikringsvæsen, senere som forhandler af Singer symaskiner samt malkemaskiner.

Der er tre børn i dette ægteskab:

a. Else Marie Povlsen er født d. 26-1-1921, gift d. 2-5-1944 med Emil Andersen, der er født i Fåborg sogn d. 30-10-1918, søn af Mads Andersen og hustru, Karen Madsen.

Emil er ekstraarbejder ved Troldhedebanen. Else Marie er hjælpesygeplejerske på Grindsted sygehus.

b. Magna Povlsen er født d. 2-5-1925 i Bolhede, Øse sogn, gift d. 28-11-1948 med Harald Povlsen, der er født d. 2-10-1924 i Vejen, søn af Alfred Povlsen og hustru, Thyra Dagmar Jensen.

Han er former ved Vejen Jernstøberi og bor i Danmarksgade 15, Vejen.

c. Arne Povlsen er født d. 26-1-1931.

C. Iver Povlsen

er født d. 13-2-1852, død 1919. Han har været gift og ansat ved De danske Statsbaner. Der har været to børn, der begge er døde. Såvidt vides har der også været børnebørn, men de er helt uden forbindelse med den øvrige del af familien, så oplysninger om dem er ikke fremskaffet.

D. Ane Marie Povlsen

er født d. 26-11-1853 i Debel, Fåborg sogn, død i Agerbæk d. 10-4-1882, datter af Povl Madsen og hustru, Karen Andreasdatter, gift d. 9-4-1881 med Gyde Hermansen, der er født d. 11-10-1854 i Agerbæk, død d. 13-7-1932, søn af Niels Jepsen Hermansen og hustru, Marie Nielsen.

Ægteskabet var barnløst.

Gyde giftede sig anden gang med Ane Lisbeth Pedersen, der er født d. 15-[illegible]-1854 i Agerbæk, død d. 25-3-1932, datter af Peder Jensen (Lokkemand) og hustru, Sennet Marie Sørensdatter (hun er en søster til Kresten Hinkbøl Pedersen).

Ovennævnte Niels Jepsen Hermansen er født i Stenderup (antagelig Stenderup ved Kolding), søn af Jeppe Hermansen og hustru, Karen Christensdatter. Han døde i Agerbæk 20-10-1892, 71 år gl.

Hans hustru, Marie Nielsen, er født i Ødis Brandrup ved Kolding, datter af gdr. Gyde Nielsen og hustru, Katrine Marie Bygvrå. Hun døde i Agerbæk d. 23-4-1902, 77 år gammel.

Slægten er kommet til Agerbæk i året 1848, idet en broder til Niels Jepsen ved navn Chresten Jepsen Hermansen har fået skøde på ejendommen, matr. nr. 1 a i Agerbæk d. 19-4-1848; men han døde efter to års forløb, og faderen, Jeppe Hermansen, har fået skøde på ejendommen d. 30-4-1850. Niels Jepsen Hermansen har derefter fået skøde d. 30. juni 1850 og Jeppe Hermansen og hans hustru, Karen, kom på aftægt hos ham. Jeppe Hermansen døde i Agerbæk d. 10-1-1857.

Niels Jepsen var smed og drev smedeforretning i Agerbæk tillige med landbruget. Smedien lå, hvor Agerbæk mejeri senere er blevet bygget.

Niels Jepsen delte ejendommen mellem to af sine sønner. Gyde Hermansen fik udmarken, matr. nr. 1 g, og byggede hus der. Jeppe Nielsen Hermansen fik hjemmelodden, matr. nr. 1 a, iflg. skøde tinglæst d. 19-10-1880. Der var et lille hus øst for Agerbæk Sønderby (den ejes i 1949 af Jens Kristian Nielsen). Der fik Niels Jepsen og hans kone ophold. Det blev ordnet sådan, at begge brødrene leverede aftægt til forældrene.

Foruden disse to sønner var der en søn og to døtre, der alle udvandrede til Amerika.

Gyde Hermansen fik skøde på ovennævnte parcel d. 18-9-1880. Her levede han et virksomt liv for at få skabt en landbrugsbedrift af heden. Det lykkedes også. Efter 28 års forløb var der så meget af heden opdyrket, at han kunne dele ejendommen i to. Han byggede en ny gård ca. 300 meter øst for den gamle i 1908. Her flyttede familien hen og afstod den gamle ejendom til svigersønnen, Kristoffer Madsen. Den gamle ejendom fik efter udstykningen matr. nr. 1 m og den nye 1 g. Den nye ejendom blev solgt til Ane Marie Bertelsen og tilskødet d. 11-3-1910.

Gyde og hans hustru, Lisbeth, flyttede nu en del omkring i nogle år. Først havde de en ejendom i Tranbjerg, Årre sogn, en kort tid, købte så et jordstykke af Nis P. Nielsen i Agerbæk (det var væsentlig hede- og fik det tilskødet d. 24-4-1911. Her fik de bygget hus, boede der i nogle år og fik en del af heden opdyrket. Denne ejendom ,der har matr. nr. 6 h m. fl., blev solgt til Niels Nielsen. Den ejes nu (1949- af Jens Mølgård Nielsen.

Imidlertid havde sønnen, Andreas, købt et hus i Agerbæk, hvor han ville oprette bageri. Hos ham fik forældrene ophold. Det varede dog kun et par år. I 1920 købte Kristoffer Madsen „Watsons villa"; dertil flyttede Gyde og Lisbeth og var der, til Lisbeth døde. De fik aftægt fra den gamle gård. Mens de boede i „Watsons villa", mistede Gyde det ene ben på grund af koldbrand. I sin hjælpeløse tilstand fik han ophold på „De gamles Hjem" i Agerbæk. Her døde han.

I andet ægteskab var fire børn:

I. Ane Marie Hermansen er født d. 23-12-1885, død d. 24-8-1923, gift d. 13-3-1908 med Kristoffer Madsen, der er født d. 9--11-1884 i Klelund, Lindknud sogn, søn af Mads Kristian Bertelsen og hustru, Karen Nielsen.

Kristoffer giftede sig anden gang d. 20-12-1925 med Ane Margrethe Kirstine Madsen, der er født d. 24-4-1883 i Hinnum, Grindsted sogn, datter af Peter Egsgård Madsen og hustru, Ane Kirstine Jørgine Kristensen Ravn.

Som før nævnt fik Kristoffer skøde på Anes fødegård i 1908. I 1916 byggede de nyt stuehus. På deres 10 års bryllupsdag fødte Ane en søn, men denne levede kun to år. Hans død tog så hårdt på Ane, at hun ikke syntes, hun kunne leve i disse stuer, hvor hun havde gået og puslet med drengen. De solgte gården og købte „Watsons villa" i 1920. Her fødte Ane sin anden søn, men det blev hendes død.

Efter at Kristoffer var blevet gift igen, mageskiftede han i året 1928 „Watsons villa" med et hus i Vejen og boede der en kort tid. Manden, han byttede med, var Karl Andersen, hvis søn, Holger, ejer „Wasons villa" nu (1949). Kristoffer var derefter i Bække i 11 år og drev klodsmagerforretning. Siden 1939 har de været i Agerbæk, hvor han er tækkemand.

I første ægteskab var som nævnt 2 børn, andet ægteskab er barnløst.

Vagn Madsen, f. d. 13-3-1918, død d. 1-3-1920.

Vagn Kristian Andreas Madsen, f. d. 7-8-1923, gift d. 7-8-1947 med Tove Lykkegård Kristensen, der er født d. 28-6-1926, datter af Svend Kristensen.

Vagn er maskinarbejder i Oskar Lavridsens maskinfabrik i Esbjerg.

II. Niels Peder Hermansen er født d. 7-4-1888, gift d. 18-3-1910 med Ester Marie Jensen, der er født d. 5-3-1891, død d.16-10-1923. Forøvrigt er hans historie skrevet i 1ste del under Maren Madsdatter, D, VIII.

III. Mette Hermansen er født d. 26-7-1890; hun blev gift med Andreas Rønnov. Denne havde en gård, „Voldbygård", ved Silkeborg, men den solgte han. De havde derefter ophold flere steder, bl. a. boede de en tid i Agerbæk, hvor han arbejdede ved mergelbanen. Han døde tidlig, og Mette blev gift igen med Just Villumsen fra Bording, men der savnes underretning om de nærmere forhold.

IV. Andreas Peder Hermansen er født d. 14-7-1896, gift d. 2-11-1918 med Nicoline Hansine Fåborg, der er født d. 19-6-1892 i

Tvilho, Åstrup sogn, datter af Simon Peter Fåborg og hustru, Dorthea Frederikke Olesen.

Nicoline havde i sin ungdom lært bageri, særlig fintbrødsbagning. Andreas var en kort tid i Taulov for at lære at bage Rugbrød. Ved giftermålet købte de et hus i Agerbæk og oprettede der et bageri i den begyndende stationsby. Banen var kommen igennem i 1916, så der var måske en chance. Det viste sig dog, at der endnu kun var små muligheder. De solgte forretningen efter kort tids forløb og prøvede noget forskelligt i en del år. Han købte sin fødegård af Kristoffer Madsen i 1920, men solgte den igen i 1922. Siden den tid har han haft bageri i Taulov.

E. Niels Peter Povlsen,

født den 11-7-1861 (død i Agerbæk d. 22-10-1937), gift d. 3-11-1886 med Maren Nielsen, der er født d. 2-8-1868 i Gunderup, Årre sogn, datter af Povl Peder Nielsen og hustru, Ane Marie Nielsen. Maren Nielsen døde i Tranbjerg, Årre sogn, d. 27-7-1890.

Niels Peter Povlsen giftede sig anden gang d. 4-9-1891 i Årre kirke med Christine Jørgine Jørgensen, der er født i V. Hostrup ved Varde i året 1871, datter af gårdmand Christian Jørgensen og hustru, Ingeborg. Christine døde i Dalby by og sogn, Vejle amt, d. 17-9-1904. Iflg. udskrift af kirkebogen i Dalby er hun død af „tæring" i en alder af 33 år.

Niels Peter Povlsen købte en gård i Tranbjerg, Årre sogn. Den besad han hele tiden, mens Karen levede. Deres to børn er født her. Niels Peter havde lyst til spiritus. Efterhånden tog det overhånd, og han blev meget forfalden til drik. Følgen blev, at gården blev solgt.

I andet ægteskab førte familien en omflakkende tilværelse tildels som malkerøgtere på store gårde.

Børnene blev tildels opdraget hos fremmede. Følgen er bleven, at de otte børn, som der er i andet ægteskab, har mistet forbindelsen med hverandre, og det er ikke opklaret, hvor de alle er født.

Børn af første ægteskab:

I. Karen Povlsen, f. d. 1-2-1889, død d. 11-12-1889.

II. Povl Marinus Povlsen, f. d. 12-6-1887, gift d. 17-7-1911 i Hovborg kirke med Petra Marie Madsen, der er født d. 21-9-1886 i Lintrup pr. Holsted.

Povl har tilbragt sin barndom i Debel, dels hos bedstemoderen og dels hos Hans Kristian Madsen, efter at hans fader var blevet gift anden gang.

Han har købt en landejendom, efter at han blev gift, matr. nr. 2 d i Hyldelund, Lindknud sogn. Her har han øvet sin manddomsgerning. Det ser ud til, han har haft befolkningens agtelse, hvis man kan tage det efter de mange tillidshverv, man har betroet ham. Han har været medlem af sognerådet i 10 år, formand for skolekommissionen, pantefoged og kommunerevisor m. m.

Børn:

a. Magnus Karl Povlsen, f. d. 17-4-1912, gift d. 30-8-1939 med Anna Sørensen, der er f. d. 30-8-1913 i Tulsmark, Alslev sogn, datter af Peder Sørensen og hustru, Povline.

De har et statshusmandsbrug i Lindknud, som de har oprettet.

Der er tre børn i dette ægteskab.

1. Inger Petrea Povlsen, f. d. 11-7-1940.
2. Asta Povline Povlsen, f. d. 13-6-1943.
3. Povl Erik Povlsen, f. d. 6-4-1946.

b. Sigvald Lavrids Povlsen, f. d. 1-2-1914

Han er kontrolassistent.

c. Niels Peter Povlsen, f. d. 11-5-1917, gift d. 22-4-1943 med Dagny Skov, der er f. d. 5-6-1920, datter af Niels Skov.

De har en gård i forpagtning, „Stubdrupgård" i Bramminge kommune.

d. Lavrids Hansen Povlsen, f. d. 24-12-1920.

e. Ejnar Povlsen, f. d. 27-1-1923.

Børn af andet ægteskab:

III. Marius Kristian Povlsen blev sømand og menes at være omkommen på søen.

IV. Om Karen Povlsen vides intet.

V. Kristian Povlsen er født i Hostrup, by og sogn d. 20-5-1895. Han er udvandret til Amerika. Ingen af slægten ved, hvordan det er gået ham.

VI. Ingeborg Povlsen, menes det, er blevet gift og bosat i København og er død der.

VII. Niels Peter Povlsen er født den 18-12-1897 i Fovslet, Ødis sogn, Vejle amt. Han er arbejdsmand, gift og bosat i Marseillesborg alle 34, Århus. Hans familieforhold kendes ikke, fordi han ikke svarer på henvendelser angående oplysninger til bogen her.

VIII. Hans Kristian Povlsen er født i Fovslet, Ødis sogn, Vejle amt, d. 14-1-1902. Sammen med sin tvillingsøster, Marie, blev han sat ud i pleje, men det blev for meget med de to børn sammen, fordi Hans Kristian ikke kom til at gå på grund af en fejl ved benene. Han kom så et andet sted hen. Ved 7-års alderen kom han på hjemmet for vanføre i København. Ved hjælp af bandage og krykker kom han til at gå i nogle år, men efter et sygeleje mistede han atter denne evne. Han har haft ophold på Kærgård ved Bramminge i en del år, men har nu ophold på Riis plejehjem ved Jellinge (1949).

IX. Kirsten Marie Povlsen er født 14-1-1902 i Fovslet, Ødis sogn, gift d. 10-1-1922 med Vilhelm Carstensen, f. d. 2-7-1901.
De har en landejendom i Sdr. Lintrup, Sønderjylland.
Børn:

a. Andreas Peter Carstensen, f. d. 9-7-1927.
b. Carl Frederik Carstensen, f. d. 9-10-1928.
c. Svend Åge Carstensen, f. d. 20-11-1932.
d. Martha Christine Carstensen, f. d. 16-12-1933.
e. Werner Carstensen, f. d. 30-12-1939.
f. Niels Peter Carstensen, f. d. 20-1-1941.
g. Metha Chatrine Carstensen, f. d. 15-12-1942.

X. Ankjær Magnus Povlsen er født d. 13-1-1904 i Dalby sogn, Vejle amt, gift d. 27-9-1940 med Anna Margrethe Jensen, der er født d. 2-4-1906 i Rårud pr. Kirkeby.

Magnus har været beskæftiget ved landbrug hele sin tid. Han har en gård i Kirkeby på Fyn. I sin ungdom var han elev på Ollerup højskole.

Børn:

a. Børge Povlsen, f. d. 21-6-1942 i Kirkeby.

Thomas Andreasen

Thomas Andreasen og Maren

f. d. 7-10-1827 i Debel, Fåborg sogn, død d. 23-12-1909 i Rodebæk, søn af Andreas Thomsen og hustru, Ane Marie Jensdatter, gift d. 6-12-1851 med Maren Hansdatter, der er født i Ålunde, Fåborg sogn d. 26-7-1827, datter af Hans Kristian Knudsen og hustru, Karen Nielsdatter.

Foruden ovennævnte Maren Hansdatter har Hans Kristian Knudsen og Karen flere børn, som har været bosat her i Agerbæk og Rodebæk. Deres efterkommere udgør en ret udbredt slægt her på egnen, der har været med til at skabe den udvikling, der er sket. Jeg finder det på sin plads at give et kort oversigt over slægten.

Husmand og pottemand Hans Kristian Knudsen er født i året 1800, død d. 4-5-1833, gift d. 27-8-1825 med Karen Nielsdatter, der er født i året 1804 i Agerbæk, datter af gdr. Niels Jensen og hustru, Maren, død d. 8-5-1903.

På det areal, som i året 1949 hører til Simon Nielsens gård i Rodebæk, har der i sin tid været to ejendomme, matr. nr. 7 a og 7 b.

Bygningerne til 7 a var beliggende nordvest for Simon Nielsens nuværende gårdsplads ved engkanten nord for vejen, som fører over engen til Fladsøgård. Denne ejendom købte Hans Kristian Knudsen d. 17-9-1828 og boede her til sin død. De har en tid boet i Ålunde, idet to af børnene er født der.

Enken, Karen Nielsdatter, giftede sig igen d. 10-1-1835 med ungkarl, bondekarl, Jens Thomsen fra Oved, Øse sogn. Han er født i året 1794, død d. 12-7-1855. Denne besad ejendommen til d. 19-12-1854, da han afstod den til sin svigersøn, Thomas Andreasen.

Fem Generationer
Karen Nielsdatter, Maren Andersen, Anna Marie Urup, Katrine Hansen og Kirstine Danielsen

Jens Thomsen og Karen havde en datter, Mette Marie Jensen, der er født d. 14-11-1835. Hun blev gift med pottemand Niels Kristian Sørensen. Til ham afstod Thomas Andreasen ejendommen d. 9-4-1867. Jens Thomsen og Karen fik aftægt på ejendommen.

Både Karen og Mette lavede jydepotter og Niels Kristian kørte ud og solgte dem. Der skulle dermed være grundlag for en god økonomi. Det var der dog ikke; der gik for mange penge på rejserne for Niels Kristian. Den 5-7-1888 solgte han ejendommen til Eske Kristensen, der var ejer af ovennævnte ejendom matr. nr. 7 b. Bygningerne til denne ejendom var beliggende syd for Simon Nielsens gårds plads. Eske lagde de to ejendomme sammen til en landbrugsbedrift. Niels Kristian betingede sig ret til at blive boende i huset i to år efter afståelsen af ejendommen. Han forsøgte at købe en anden ejendom, men det ville ikke lykkes for ham. Na-

boen, Jens Kr. Ditlevsen, der var ejer af Fladsøgård, tilbød ham et jordareal, som han kunne købe til bebyggelse. Handelen kom i stand. Niels Kristian fik skøde på jorden d. 13-1-1891. Heri står, at jorden er bebygget af køberen. Ejendommen har matr. nr. 2 e og bærer fra gammel tid navnet „Kobberpande".

Niels Kristian og Mette havde seks børn, hvoraf de to døde ugift. En datter, Ane Marie Sørensen, var gift og bosat i Ansager. En datter, Karen, var gift og bosat i Gørding. En datter, Jytte, var gift og bosat i Jerne. En søn, Søren Lavridsen Sørensen, var gift og overtog forældrenes ejendom „Kobberpande", hvor han boede til alderen gjorde sig gældende. Ejendommen blev solgt til Niels Kristian Jørgensen, der har den nu (1949). Sin sidste tid havde „Søren Lavridsen", som han kaldtes i daglig tale, ophold på „De gamles Hjem" i Agerbæk.

I Søren Lavridsens ægteskab var 5 børn: Kristiane Marie Sørensen er gift og bosat i Darum. Dagny Kristine Sørensen er gift med Ingvard Ditlevsen, der er ejer af Fladsøgård i Rodebæk. Denne gård er en gammel slægtsgård og har været i samme slægts eje i flere generationer.

Søren Nielsen Sørensen er ugift (1949).

Niels Kristian Sørensen er gift og bosat i Sverige.

Arne Sørensen er ugift (1949).

Hans Kristian Knudsen og Karen havde fem børn:

Knud Hansen, f. d. 10-10-1825. Maren, f. d. 26-7-1827. Niels, f .d .3-6-1829. Inger, f. d. 11-12-1831. Hansine, f. d. 18-9-1833.

Om Niels vides intet.

Inger blev gift med en mand, som i daglig tale hed Søren Degn. Han var snedker og boede en tid på „Dyrbjerg". Der var børn, men der er ingen efterkommere af dem her på egnen, så videre eftersøgning er opgivet.

Hansine blev gift med Mads Jepsen i Agerbæk. Mads Jepsen er f. d. 21-5-1833, søn af Jeppe Madsen og hustru, Dorthea Nielsdatter. Han overtog sin faders gård i Agerbæk, og boede der hele sin tid. I deres ægteskab var en søn, Jeppe Madsen Jepsen. Han blev gift og overtog fødegården. Ægteskabet var barnløst, så slæg-

ten uddøde med ham. Gården blev solgt til Kristian Klavsen, der ejer den nu (1949).

Knud Hansen har købt ejendommen, matr. nr. 5 b, Agerbæk, d. 4-1-1853 af Kristen Jensen, der var ejer af hele gården, matr. nr. 5 i Agerbæk. Af skødet ses det, at amtet har givet samtykke til, at skødet måtte udstedes med den anmærkning, at det er til bebyggelse inden 2 år. Endvidere ses det, at en del af jorden har været udlejet iflg. lejekontrakt af 27-12-1826 og 11-5-1848. Lejeren skal have aftægt på ejendommen. Der er også bemærket i skødet, at det er med påstående bygninger, så det ser jo lidt mærkeligt ud med amtets anmærkning.

Knud Hansen har således oprettet ejendommen som selvstændig landbrugsbedrift.

I året 1875, d. 9. december, har han udstykket jorden. Hovedparcellen blev solgt til Hans Nielsen. (Dennes søn, Jørgen Nielsen, har den nu (1949).

Knud Hansen beholdt den nordlige del af marken, der fik matr. nr. 5 e. Her fik han opført bygninger og boede der til sin død. Han var gift to gange. I første ægteskab var to børn. Den ene døde som barn. En datter, Marie, fik et hus bygget i nærheden af faderens ejendom og drev her gartneri.

Hun var ugift og barnløs.

I andet ægteskab var også to børn. Det ene døde som barn. En søn, Hans Kristian Knudsen, overtog faderens ejendom d. 4-6-1878 og boede her hele sin tid. Han afstod ejendommen til sin søn, Jeppe Knudsen, der har den nu (1949).

På denne ejendom findes et mergelleje. Foruden til brug på egen ejendom er der herfra hentet mergel af Agerbæk Mergelselskab, da mergelbanen arbejdede her på egnen.

Hans Kristian Knudsen var i sin ungdom elev på en højskole. Det var hans agt at blive lærer. Han gennemførte dog ikke studeringen. Hans fader blev syg og bad ham komme hjem, og da han døde, overtog Hans Kristian ejendommen. Han var en læselysten Mand. Hans bogsamling er en af de største, der findes her på egnen i privat eje. Han var stærkt åndeligt interesseret. Han tilhørte den grundtvigske retning. Da loven kom om sognebåndsløsning,

søgte han til kirken i Hodde, hvor der på den tid var en pastor Vinter, hvis forkyndelse han godt kunne lide. Trods den lange vej, som han som oftest måtte tage til fods, var han blandt de trofaste kirkegængere. Han havde en del offentlige tillidshverv. Bl. a. var han en tid medlem af sognerådet og i bestyrelsen for Grindsted klædefabrik. Han var stærkt interesseret i plantning; f. eks. var han aktionær i Starup plantage. Det er ham, der er forfatter til indskriften på den mindesten, som er rejst i denne plantage for stifren, Hans Pedersen. I hjemmet er opvokset 13 børn. En af dem døde i 12-års alderen, de andre lever endnu (1949). Man undres over, at så mange munde kunne mættes på den magre ejendom, som det var den gang. Det lod sig kun gøre ved strengt gennemført sparsommelighed. En gang var han bleven købmanden en del skyldig. Denne kom da med en veksel og bad Hans Kristian underskrive den. Det ville han ikke, men lovede at skaffe pengene en af de første dage. Det gjorde han, men siden blev der ikke købt noget på kredit. Familien måtte vente til pengene var tilstede at købe for. Ved en generalforsamling kort efter den 1ste verdenskrig, var det på tale at lave et eller andet, jeg husker ikke hvad, da stod Hans Kristian op og sagde: „Tag jer i agt, hvad I gør. Historien viser, at efter en krig kommer der dårlige tider". De fleste smilede ad den gamle mand; men de smilede ikke, da vi kom hen i trediverne, og landbrugskrisen satte ind over landet.

Hans Kristian havde et iltert og heftigt sind, som han ikke altid kunne styre. Han var en streng familiefader, der fordrede ubetinget lydighed. Men han har haft en heldig hånd som børneopdrager. Hele den store børneflok arter sig vel og er kommen i gode stillinger og gør en god indsats på de egne, hvor de har haft deres hjem. De har alle været på højskole. Dog har børnene måske mere at takke deres gode, milde moder for, men det kender kun de selv. Hun var hjemmets stille slider, som vi andre ikke kender meget til.

De 12 børn:

Knud er lærer og ansat ved skolen i Grattrup i Salling. Han er gift, men ægteskabet er barnløst. Jørgen har været mejeribestyrer ved Mammen mejeri, men har nu søgt sin afsked og bor i Bjerringbro. Han er gift, men også dette ægteskab er barnløst.

Edel Marie har været gift med uddeler Johannes Strøm. Han var en tid uddeler i Agerbæk brugsforening, senere i Vemb indkøbsforening, sidst i Vejen brugsforening. Her døde han. Der er 3 børn. — Kirstine og Barbara er ugift. Kirstine er husbestyrerinde hos lektor Jensen og hustru i Esbjerg. Hun har været der i 25 år (1949). Barbara er også husbestyrerinde i Tandrup pr. Års. — Jeppe Knudsen har overtaget sin fødegård, han er gift og har to børn. — Ejnar er uddeler i Fårvang foderstofforening. Han er gift og har en datter. — Gunnar overtog sin fasters ejendom i Agerbæk. Han er gift og har fire børn. — Dagmar er gift med Bernhard Mikkelsen. Han har en ejendom i Kærbjerge; der er fire børn. Ejendommen har matr. nr. 1 f m. fl., Agerbæk; den er oprettet som selvstændig landbrugsbedrift i året 1863. En mand ved navn Niels Knudsen fik skøde på jorden d. 4-8-1863 af Niels Jepsen Hermansen. Købesummen var 100 rdl. rigsmønt. I skødet er bemærket, at køberen tidligere har haft jorden i leje iflg. lejekontrakt, som herved ophæves.

Mads har en ejendom i Åstrup. Han er gift og har fem børn, hvoraf en døde som barn. — Signe er gift med Helge Lund, der er en broder til Jeppe Knudsens kone. Der er seks børn, hvoraf en døde som barn. De har en landejendom i Hygum, som han overtog efter sin fader. — Thorvald er lærer ved Viborg skolevæsen og kantor ved Viborg Søndersogns kirke. Han er gift og har to børn.

Thorvald skriver antagelig sin slægts historie, derfor omtaler jeg ikke den store søskendeflok mere udførlig end tilfældet er.

Som nævnt overtog Thomas Andreasen sin kones fødehjem d. 19-12-1854. Hvor de har været i de tre år efter brylluppet, vides ikke. Da han afstod ejendommen til sin svoger d. 9-4-1867, havde han købt et jordareal i efteråret forud af Niels Herman Nielsen, Rodebæk. Der er så bleven opført bygninger i foråret 1867; thi i skødet, som er tinglæst d. 20-8-1867, er bemærket, at de på ejendommen værende bygninger har køberen selv opført. Ejendommen har matr. nr. 8 b, Rodebæk. Her har Thomas og Maren så levet resten af deres tid.

Thomas Andreasen var danebrogsmand allerede, da han blev gift d. 6-12-1851. Der fortælles, at han var med i krigen 48-49-50

som sygebærer og at det var derved, han havde udmærket sig så meget, at han blev hædret. Pastor Høgsbro, Åstrup, skriver i en artikkel i „Fra Ribe Amt 1949":

I Fåborg kirke blev Thomas Andreasen fra Debel dekoreret af herredsfogden ved nytårsgudstjenesten for sin tapperhed i krigen.

Børn:

A. Karen Marie Thomsen, f. d. 19-1-1854.
B. Ane Marie Thomsen, f. d. 24-9-1855.
C. Andrea Thomsen, f. d. 11-2-1858.
D. Ane Thomsen, f. d. 1-5-1860.
E. Jensine Thomsen, f. d. 3-9-1863.
Niels Thomsen, f. d. 3-1-1865, død d. 31-8-1879.
Edel Marie Dorthe Thomsen, f. d. 6-4-1870, død d. 21-2-1902 på Varde sygehus. Ugift.
F. Thomas Marius Thomsen, f. d. 16-7-1873.

A. Karen Marie Thomsen,

Karen Marie Thomsen

f. d. 19-1-1854, død d. 2-9-1901 i Åstrup, gift med Rasmus Jørgensen Mathiasen, der er f. d. 2-7-1857 i Åstrup, død d. 21-1-1942 i Varde, søn af husmand i Terpling, Nis Mathiasen og hustru, Mette Kirstine Burkal.

Rasmus giftede sig anden gang d. 8-4-1905 ved borgerlig vielse på tinghuset i Holsted med fraskilt Johanne Kristensen, der er født d. 15-2-1868 i Føvling sogn, datter af Rask Kristensen og hustru, Karen Knudsen.

Johanne er konfirmeret i Åstrup kirke. Hendes fader står der benævnt som hus-

mand i Gjettrup. Rasmus Jørgensen og Johanne Kristensen er udtrådt af folkekirken d. 27-2-1905, genindtrådt d. 18-4-1905.

Rasmus og Karen har boet i Vejsiggård i Åstrup sogn, så længe Karen levede. Han var udlært som skrædder i sin ungdom. Landbruget var han ikke så god til at passe. Da Karen var død, og han blev gift anden gang, blev Vejsiggård solgt, og han havde et par mindre ejendomme i Åstrup sogn. Sine sidste år var han skrædder i Varde.

I deres ægteskab var to børn:

I. Nis Thomsen Mathiasen, f. d. 21-7-1887 i Åstrup, død d. 15-1-1943 i Varde, gift d. 22-11-1924 med Karen Marie Hansen der er f. d. 30-12-1890 i Varde, datter af Kristian Nørregård Hansen og hustru, Bodil Marie Nielsen.

Nis var arbejdsmand ved Varde stålværk. Karen bor Voldsti 15, Varde.

Børn:

a. Karen Marie Mathiasen, f. d. 21-7-1926.
b. Anna Lise Mathiasen, død 3 måneder gammel.

II. Thomas Andreas Mathiasen, f. d. 3-11-1889, gift d. 23-5-1925 med Jenny Henriksen, der er f. d. 4-1-1899 i Odense.

Thomas er udlært som urmager. Han arbejdede en årrække som urmager i Odense. Han startede så en: „En gros og exportforretning af frugt og grønsager".

Børn:

a. Karen Marie Mathiasen, f. d. 4-7-1926.

Rasmus og Johannes børn:

III. Kirstine Mathiasen, f. d. 10-6-1906 i Åstrup. Hun er afdelingssygeplejerske på sindssygehospitalet i Middelfart.

IV. Mary Karoline Mathiasen, f. d. 9-12-1908 i Åstrup, gift d. 21-2-1948 med Peter Jørgensen, der er f. d. 25-9-1896 i Korsør, søn af Kristian Jørgensen.

Peter Jørgensen er ansat ved DSB med bopæl i Korsør.

B. **Ane Marie Thomsen,**

Niels Urup og Ane Marie

f. d. 24-9-1855, gift m. Niels Urup d. 6-12-1877 i Fåborg kirke. Han er f. d. 18-1-1852, død d. 19-5-1940, søn af Vilhelm Urup og hustru, Mette Mathiasdatter.

Niels Urup har haft en lille landejendom, matr. nr. 4 f m. fl. i Sig. Desuden drev han forretning som hjemmeslagter. Han kørte til torvet i Varde og solgte kød.

Børn:

I Kathrine Urup, f. d. 6-3-1878.

II Marie Andrea Nielsine Kirstine Urup, f. d. 11-8-1880, død d. 24-3-1939. Hun var syerske og boede i Sig.

III. Vilhelm Nielsen Urup, f. d. 22-7-1886.

IV. Thomas Urup, f. d. 1-5-1890.

I. Kathrine Urup, f. d. 6-3-1878, død d. 21-5-1938, gift d. 17-11-1896 med enkemand Hans Ebbesen Hansen, der er født d. 9-10-1865 i Varde, søn af Ebbe Hansen og hustru, Kirstine Lauridsdatter.

Han overtog sine plejeforældres landejendom i Ovenbøl, Thorstrup sogn. Den solgte han omkring ved år 1915 og har siden haft ejendom flere steder. Efter at Kathrine døde, har han haft ophold hos en datter og svigersøn i Varde Nørremark, Mathilde og Kristian. Kathrine var væverske i sine unge år og drev også dette erhverv en del, efter at hun var bleven gift, indtil børneflokken blev så stor, at husgerningen lagde beslag på al hendes tid.

I dette ægteskab var 10 børn; i første ægteskab var 3 børn.

a. Kirstine Hansen, f. d. 2-8-1897, gift d. 17-11-1921 med Karl

Henrik Danielsen, der er f. d. 23-1-1895, søn af Hans Danielsen og hustru, Karen, fra Kokspang.

Karl var udlært i møllerfaget. Efter sit giftermål blev han bestyrer på Ræker vandmølle ved Skjern. Ægteskabet varede kun et par år, så døde han. Kirstine fik så et hjemmebageri i Gårde, som hun stadig passer (1949).

Børn:

1. Gunnar Danielsen, f. d. 12-4-1923. Han er fængselsbetjent i Sdr. Omme.

b. Niels Urup Hansen, f. d. 22-5-1900, gift d. 29-6-1924 med Margrethe Larsen Pedersen, f. d. 18-9-1 04 i Bredfalds mølle ved Hjørring, datter af Peder Larsen Pedersen og hustru, Marie fra Husby Klit.

Han er arbejdsmand ved vandbygningsvæsenet i Hvide Sande.

Børn:

1. Ane Lise, f. d. 12-8-1926.
2. Else Marie, f. d. 27-6-1928.
3. Ellen Kathrine, f. d. 27-6-1928.
4. Svend, f. d. 2-7-1938.

Else Marie Hansen, gift den 28-12-1948 med Knud Mølbæk Nielsen Sørensen, søn af Thorvald Sørensen, Rindum.

Børn:

Bente Sørensen, f. d. 1-5-1949.

3. Ellen Kathrine Hansen, gift d. 29-6-1949 med Ejnar Hansen, søn af Kristian Hansen, Stårup v. Nykøbing S;.

Børn:

Niels Andreas Hansen, f. d. 13-11-1949.

c. Anton Urup Hansen, f. d. 28-4-1902, gift d. 28-4-1932 med Karen Halkjær, f. d. 2-7-1908, datter af Marinus Halkjær og hustru, Birthe.

Han er arbejdsmand og bor i Hvide Sande.

Børn:

1. Egon Urup Hansen, f. d. 24-6-1941.
2. Tage Urup Hansen, f. d. 2-11-1945.

d. Mathilde Hansen, f. d. 8-10-1904, gift d. 18-12-1932 i Thor-

strup kirke med Kristian Marinus Kristensen, der er f. d. 1-8-1903 i Ovenbøl, Thorstrup sogn, søn af Jens Kristensen og hustru, Mette.

De har en landejendom i Varde Nørremark.

Børn:

1. Jens, f. d. 6-11-1935.
2. Ebba, f. d. 4-5-1938.

e. Johannes Urup Hansen, f. d. 7-1-1906, gift d. 26-1-1940 med Maren Pedersen, datter af Kristian Pedersen og hustru, Sine.

Han er arbejdsmand i Brøndum pr. Guldager.

Børn:

1. Elly, f. d. 15-8-1941.
2. Erna, f. d. 5-11-1943.
3. Tova, f. d. 8-5-1947.

f. Anna Hansen, f. d. 11-11-1907. Hun bor hos sin søster, Kirstine, der har hjemmebageriet i Gårde.

g. Karl Urup Hansen, f. d. 13-5-1910, gift med Marie Brodersen, datter af Klavs Brodersen og hustru, Maren.

De bor i Brøndum pr. Guldager.

Der er to børn: Ove og Gunnar.

h. Birthe Hansen, f. d. 17-7-1912, gift d. 21-1-1937 med Hermand Jensen, der er f. d. 28-8-1909 i Hundested, søn af Jens Peder Jensen og hustru, Marie.

De bor i Hjerting. Han er fisker.

Børn:

1. Manfred, f. d. 19-7-1937.
2. Herluf, f. d. 21-7-1940.
3. Hans Peder, f. d. 30-9-1941.
4. Else Marie, f. d. 26-8-1947.

i. Ejnar Urup Hansen, f. d. 23-3-1915.

j. Frode Urup Hansen, f. d. 28-12-1920 i Ølstrup pr. Lervang st. Han bor Guldagervej 22, Hjerting.

III. Vilhelm Nielsen Urup, f. d. 22-7-1886 i Sig, Thorstrup sogn, gift d. 6-10-1910 i Thorstrup kirke med Margrethe Kathrine, der

er f. d. 17-5-1888 i Urup, Grindsted sogn, datter af Hans Madsen Bøysen Kruse, der er f. d. 14-6-1845 i Gram, Sønderjylland, og hustru, Nikoline Florentine Pedersen, der er født d. 27-4-1847 i Tønder.

Børn:

a. Anna Marie Kruse Urup, f. d. 13-3-1911 i Sig, Thorstrup sogn.
b. Nicholine Kruse Urup, f. d. 25-5-1912 i Sig, Thorstrup sogn.
c. Hertha Kruse Urup, f. d. 4-1-1915 i Lyhne sogn
d. Lilly Kruse Urup, f. d. 8-1-1921 i Sindbjerg sogn, Vejle amt.

Vilhelm er udlært som skrædder og drev en tid skrædderforretning i Sig og en tid i Lyhne. I 1915 købte han en landejendom i Sig. I 1921 blev denne solgt, og han købte en landejendom „Lille Låge" ved Vejle. Fra 1923 er han skrædder i Riis ved Skanderborg. Han er medlem af sognerådet.

a. Anna Marie Kruse Urup, gift d. 31-10-1931 i Kattrup kirke med Vagner Kjær Kristensen, der er født d. 22-6-1910 i Tolstrup sogn, Skanderborg amt, søn af Søren Kjær Kristensen, der er født d. 1-5-1883 i Tolstrup sogn, og hustru, Kristine Sørensen, der er født d. 25-5-1888 i Tolstrup sogn.

Børn:

1. Harriet Kjær Kristensen, f. d. 31-3-1932 i Grumstrup, Vedslet sogn, Skanderborg amt.

De har en landejendom i Vedslet pr. Hovedgård.

b. Nicholine Kruse Urup, gift d. 20-11-1934 i Ousted med Magnus Henrik Sigurd Nielsen, der er født d. 7-2-1906 i Manbjerg, Østbirk, Skanderborg amt, søn af Niels Kristian Nielsen, der er f. d. 17-1-1876 i Overby, Tolstrup sogn, og hustru, Kirsten Marie Kristoffersen, der er f. d. 28-3? i Tåning sogn.

Børn:

1. Povl Urup Nielsen, f. d. 7-1-1936 i Manbjerg, Østbirk sogn.
2. Ole Urup Nielsen, f. d. 19-10-1938 i Riis, Ousted sogn.
3. Kirsten Marie Urup Nielsen, f. d. 27-11-1945 i Ousted sogn.

Magnus er arbejdsmand i Tebstrup pr. Skanderborg.

c. Hertha Kruse Urup, gift d. 25-4-1935 i Vejle med Knud Pe-

dersen, der er f. d. 12-2-1910 i Vivild, Randers amt, søn af Julius Valdemar Pedersen, der er f. d. 7-1-1878 i Kristrup, Randers amt, og hustru, Andryette Kristiane Jensen, der er f. d. 20-9-1878 i Årslev, Randers amt.

Børn:

1. Åse Urup Pedersen, f. d. 6-6-1936 i Almind, Vejle amt.
2. Tove Urup Pedersen, f. d. 12-7-1939 i Tamdrup, Skanderborg amt.
3. Preben Urup Pedersen, f. d. 29-10-1945 i Nykøbing Sj.

Knud Pedersen er fodermester på „Kathrineholm" ved Slagelse.

d. Lilly Kruse Urup, gift d. 25-9-1940 i Ousted kirke, Skanderborg amt, med Hans Georg Thorborg, f. d. 25-1-1916 i Klakring, Vejle amt, søn af Rasmus Jørgensen Thorborg, der er f. d. 20-10-1880 i Klakring, og hustru, Marie Eleonora Andersen, der er f. d. 16-2-1884 i Vrigsted, Vejle amt.

Børn:

1. Kaj Urup Thorborg, f. d. 7-8-1942 i Brandstub, Rårup sogn, Vejle amt.
2. Ingrid Urup Thorborg, f. d. 5-7-1944 i do.
3. Margit Urup Thorborg, f. d. 29-6-1948 i Breth Mark, Barrit sogn, Vejle amt.

De har en landejendom i Breth Mark, Barrit st.

IV. Thomas Urup, f. d. 1-5-1890 i Sig, søn af Niels Urup og Ane Marie Thomsen gift d. 17-3-1916 med Barbara Kristensen, der er f. d. 26-8-1897 i Fruerlund, Horne sogn, datter af Niels Zakarias Kristensen og hustru, Kirsten Marie Pedersen.

Han overtog sit fødehjem i Sig. Denne blev solgt i året 1923. Han købte den jord, der hørte til degneboligen i Thorstrup, hvor der blev bygget et hus og oprettet en landbrugsbedrift. I året 1930 blev denne ejendom solgt og et hus købt i Sig, der tilhørte hans forældre. Disse flyttede så til „De gamles Hjem" i Sig, hvor de var deres sidste tid. Siden har han været beskæftiget ved forskelligt, bl. a. kirkebetjent ved Thorstrup kirke. Barbara har en del beskæftigelse som kogekone: „Køks."

Børn:

a. Niels Kristensen Urup, f. d. 2-12-1916 i Sig.
Han er beskæftiget ved landbrugsarbejde.

b. Sigvald Kristensen Urup f. d. 4-6-1918 i Sig.
Han er beskæftiget ved landbrugsarbejde.

c. Henry Kristensen Urup, f. d. 3-5-1920 i Sig, gift d. 29-10-1941 med Margrethe Elise Svendsen, der er f. d. 11-3-1920 i Sdr. Vium, datter af Anton Svendsen og hustru, Karen Høj.
Henry har en landejendom i Brejning pr. Spjald.
Børn:

1. Nilly Urup, f. d. 9-12-1943.
2. Karin Urup, f. d. 9-1-1946.
3. Hardy Anton Urup, f. d. 29-7-1947.

d. Ernst Kristensen Urup, f. d. 31-7-1923, gift d. 21-10-1946 med Karen Margrethe Nielsen, der er født d. 27-9-1925 i Øse sogn, datter af kromand i Øse, Kristian Nielsen, født i Klittinge, Henne sogn, og hustru, Anna Jepsen, f. i Karlsgårde, Øse sogn.
Ernst er landpost i Nordenskov.
Børn:
Tonni Marie Urup, f. d. 24-2-1947 i Øse.
Kirsten Urup, f. d. 2-7-1948 i Nordenskov, Øse sogn.

e. Anna Kirsten Urup, f. d. 25-2-1929 i Thorstrup, gift d. 8-5-1949 med Jens Peder Andersen, der er f. d. 4-7-1921 i Smerup sogn, søn af maskinsmed Oskar Andersen og hustru, Karen Marie Hansen. — Han er elektromontør med bopæl i Sig. Hun er ekspeditrice i Sig brugsforening.

f. Zenia Urup, f. d. 8-4-1932 i Sig, gift d. 28-11-1949 med Andreas Davidsen Ibsen, der er født d. 16-2-1926 i Årre, Ribe amt, søn af Johan Peder Ibsen, der er født d. 22-2-1892, og hustru, Laura Poulsen, der er født d. 21-3-1896. Johan er født i Autrup, Fåborg sogn, søn af gdr. Ib Ibsen. Han har lært tømrerhåndværket ved Niels Peder Nielsen i Fåborg.
Andreas er udlært som tømrer og arbejder sammen med faderen bolig i Årre pr. Varde.

Andrea Thomsen

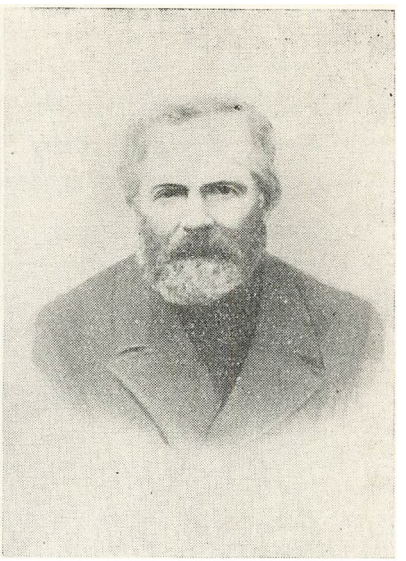

Jeppe Jensen

C. **Andrea Thomsen,**

f. d. 11-2-1858, død d. 6-4-1878, gift med Jeppe Jensen, der er født i Obling, Sdr. Bork, søn af Jens Pedersen og hustru, Ane Marie Jeppesdatter. Jeppe Jensen er død d. 21-1-1923.

De udvandrede til Amerika; her døde Andrea ved sit barns fødsel. Denne søn er vendt hjem til Danmark og bor nu Vestergade 12, Ølgod, hvor han er murer.

I. Andreas Thomas Marius Jensen, f. d. 6-4-1878 i Amade, Californien, gift d. 8-7-1928 i Ølgod med Anna Kristine Kristensen, der er f. d. 3-9-1897 i Horne sogn, datter af Hans Kristensen og hustru, Kirstine Marie Sørensen.

Børn:

a. Jeppe Ingeman Jensen, f. d. 26-2-1929. Han er kommis.
b. Hans Kristian Jensen, f. d. 1-6-1931.
c. Kirsten Anine Marie Jensen, f. d. 17-7-1934.
d. Evald Lindhardt Jensen, f. d. 26-10-1937.

D. **Ane Thomsen,**

f. d. 1-5-1860, datter af Thomas Andreasen og hustru, Maren Hansdatter, død den 11-10-1935, gift d. 14-10-1880 med Kristian Hansen, der er f. d. 2-7-1851 i Starup, død d. 23-5-1943, søn af Hans Pedersen. (Stifteren af Starup plantage).

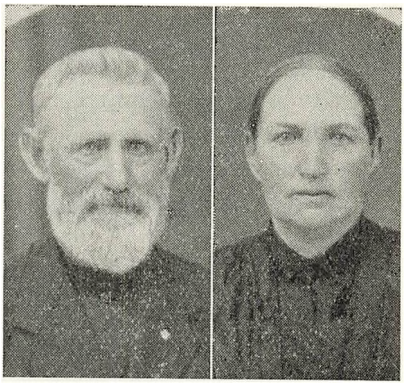

Kristian Hansen og Ane

De har haft en gård i Fruerlund, Horne sogn. Den solgte de i året 1909. De boede et års tid i Horne, men købte så en anden gård ved siden af den første. Denne gård har matr. nr. 18 a Fruerlund. Her boede de resten af deres levetid og fik på deres gamle dage aftægt hos sønnen, Niels Kristian Hansen.

Der var 8 børn i ægteskabet.

Et par tvillinger døde som små.

I. Hans Peder Hansen, f. d. 20-4-1881, gift d. 28-9-1928 med Cecilie Pedersen, der er f. d. 13-10-1896 i gården „Søgård", Dollerup pr. Lunderskov, datter af Jørgen Pedersen og hustru, Bodil Marie Hansen.

Hans Peder er murer og bor i Horne.

Børn:

a. Hans Kristian Hansen, f. d. 24-4-1930, død d. 26-4-1930.

II. Thomas Andreas Hansen, f. d. 29-7-1882, død d. 4-1-1890.

III. Kirsten Marie Hansen, f. d. 16-8-1885, død d. 1-9-1914, gift i året 1911 med Mads Kristian Madsen, der er født d. 31-5-1887 i Filskov, død d. 22-6-1928, søn af Niels Madsen og hustru, Marie.

De havde en landejendom i Stauskær, Horne sogn.

Der er tre børn:

a. Niels Madsen, f. d. 27-11-1911. Han er gift, men nærmere oplysninger er ikke fremkommen.

b. Anna Krista Madsen, f. d. 4-1-1913, gift d. 13-4-1939 med Alfred Kristensen, der er f. d. 17-8-1911, søn af Ole Peder Kristensen og hustru, Botilde Marie Smidt.

De har en landejendom i Ansager.

Børn:

1. Edith Kristensen, f. d. 16-11-1939.
2. Ulla Kristensen, f. d. 18-3-1943.

c. Marinus Madsen, f. d. 26-7-1914, gift d. 25-11-1936 med Anne Marie Vilhelmsen, der er f. d. 2-10-1916, datter af Rasmus Vilhelmsen og hustru, Sørine Dalgas.

Han er chauffør og bor i Skovlund.

Børn:

1. Gerda Kirstine Madsen, f. d. 22-3-1937.
2. Børge Madsen, f. d. 6-5-1940.
3. Ivan Madsen, f. d. 13-7-1944.
4. Tommy Vilhelm Madsen, f. d. 10-2-1949.

IV. Niels Kristian Hansen, f. d. 8-5-1887, gift d. 10-9-1921 med Jenny Hansen, der er f. d. 13-4-1898 i Kolby, Finnerup sogn, Sjælland, datter af bager Karl Frederik Vilhelm Hansen og hustru, Mette Marie Kristiansen.

Han overtog forældrenes gård, matr. nr. 18 a i Fruerlund og fik forældrene på aftægt. — På et højdedrag i denne gårds mark fandtes i sin tid et stort antal gravhøje spredt ud over ca. 5—6 hektar hede. Heden er opdyrket og gravhøjene jævnede med undtagelse af een stor høj. Det er at håbe, at de nuværende og kommende ejere af gården har så stor respekt for landets lov og vore forfædres minde, at de bevarer denne høj.

9 børn. — Et barn var dødfødt.

a. Marie Kirstine Hansen, f. d. 27-8-1922, gift d. 24-5-1944 med Hans Kristian Larsen, der er f. d. 18-9-1917, søn af Lars Madsen

Larsen og hustru, Ella Marie Schneller, Dærup, Glamsbjerg sogn. Hans er bygningssnedker og bor i Erritsø ved Fredericia.

Børn:

1. Poula Viola Larsen, f. d. 25-11-1945.
2. Kurt Bernhard Larsen, f. d. 25-11-1945.

b. Kristian Hansen, f. d. 8-9-1923, gift d. 8-9-1947 med Gerda Marie Hansen, der er f. d. 12-8-1926 i Kvong sogn, datter af Ane Mathilde Pedersen og Hans P. Hansen.

Han har en landejendom i Holtrup, Øse sogn, matr. nr. 3 b.

c. Søren Peder Hansen, f. d. 26-10-1924.
d. Karl Gustav Hansen, f. d. 21-3-1926.
e. Hans Kristian Hansen, f. d. 13-10-1927.
f. Svend Åge Hansen, f. d. 31-7-1929.
g. Erna Elisabeth Hansen, f. d. 21-9-1933.
h. Anna Kresta Hansen, f. d. 4-6-1936.
i. Inger Tekla Hansen, f. d. 21-9-1945.

V. Thomas Andreas Hansen, f. d. 23-5-1892, gift d. 20-4-1917 med Marie Abeline Nielsen Debel, der er f. d. 14-12-1897 i Fruerlund, Horne sogn, datter af Henrik Nielsen Debel og hustru, Margrethe Hansen.

Thomas er udlært smed, men helbredet svigtede, så han ikke kunne tåle håndværket. Han fik en landejendom i Dollerup ved Lunderskov i fællesskab med sin broder, Hans. Han skiftede et par gange og blev smed og landmand. Han er nu rentier og bor i Kolding (1949).

6 børn:

a. Arne Kristian Debel Hansen, f. d. 11-3-1918, gift d. 6-8-1943 med Ester Rasmussen, der er f. d. 3-5-1922, datter af Marius Rasmussen og hustru, Marie, f. Andersen.

De har en landejendom i Hovborg, Lindknud sogn.

Børn:

1. Frede Debel Hansen, f. d. 16-10-1944.
2. Gunnar Debel Hansen, f. d. 15-12-1946.

b. Henry Marinus Debel Hansen, f. d. 29-11-1919, gift d. 22-4-

1945 med Ninna Hansen, der er f. d. 22-4-1924, datter af Hans P. Hansen og hustru, Kathrine Hansen.

De har „Bjørnkærgård" i Vesterhede.

Børn:

1. Kate Marie Debel Hansen, f. d. 3-2-1946.
2. Thomas Peter Debel Hansen, f. d. 19-2-1947.
3. Erna Johanne Debel Hansen, f. d. 2-5-1948.
4. Hans Kurt Debel Hansen, f. d. 30-5-1949.

c. Bodil Kirstine Debel Hansen, f. d. 12-10-1922, gift d. 9-11-1944 med Vagn Nielsen, der er f. d. 24-3-1922, søn af Jens Nielsen og hustru, Anna Jensen.

Børn:

1. Jens Erik Nielsen, f. d. 13-2-1945.
2. Niels Jørn Nielsen, f. d. 15-1-1946.
3. Karl Georg Nielsen, f. d. 6-7-1947.
4. Birgit Marie Nielsen, f. d. 23-5-1949.

De bor i nærheden af Kolding. Vagn er fast arbejdsmand på en gård.

d. Edith Debel Hansen, f. d. 9-5-1925, gift d. 25-6-1947 med Hans Adolf Olsen, der er f. d. 10-5-1923, søn af Johannes Olsen og hustru, Anna Therkelsen Jensen.

De har en landejendom.

Børn:

1. Marie Annette Olsen, f. d. 3-7-1948.

e. Olga Debel Hansen, f. d. 26-4-1927.

f. Gert Debel Hansen, f. d. 1-2-1931.

VI. Hans Kristian Hansen, f. d. 2-3-1896, død d. 20-10-1924, gift med Lydia Pedersen, der er f. d. 30-5-1901, datter af Jørgen Pedersen, „Søgård", Dollerup ved Lunderskov.

Det er ham, der havde en ejendom sammen med broderen Thomas, der var smed. Det var inden, han blev gift. Da gården blev solgt, arbejdede han ved banen. Han var her ude for et uheld, idet han var med et grustog, der stødte sammen med et andet tog, og han blev en del forslået og havde varigt mén deraf. Det menes, at

ulykken blev skyld i hans tidlige død. Han købte en landejendom, men havde den kun et års tid før sin død.

Der var et barn i ægteskabet, men det døde som lille.

E. Jensine Thomsen,

f. d. 3-9-1863. Det vides, at hun blev gift og udvandrede til Amerika, men siden er der ingen ,der har haft forbindelse med hende, så hendes skæbne er ukendt.

F. Thomas Marius Thomsen,

f. d. 16-7-1873, død d. 18-5-1947, gift d. 29-3-1898 med Kristine Marie Olesen, der er f. d. 7-5-1869, død d. 3-3-1937, datter af gdr. i Rodebæk, Fåborg sogn, Hans Olesen og hustru, Ane Kirstine Hansen.

Thomas M. Thomsen og Marie

Thomas overtog sit fødehjem og fik sine forældre på aftægt. Han har her øvet hele sin manddomsgerning.

Da alderen gjorde sig gældende, afstod han ejendommen til sønnen, Hans, og købte et hus i Rodebæk til sit alderdomshjem. Huset havde tilhørt Niels Herman Nielsens enke, Petrea. Hun var død, da Thomas købte huset af hendes arvinger d. 23-3-1928. Imens handelen stod på, brændte huset, så det hus, der står nu (1949), har Thomas ladet bygge. Ejendommen har matr. nr. 3 k m. fl., Rodebæk. Her boede Thomas og Marie deres sidste levetid sammen med en datter og svigersøn, Andrea og Henry.

Der var 9 børn i ægteskabet, hvoraf de to døde som små.

I. Thomas Marius Thomsen.
II. Hans Oluf Thomsen.

Thomas M. Thomsen og Anna Dorthea Tjørnelund med deres 14 livskraftige børn. Anna er slægtens æresmoder, Idet jeg ikke andre steder har fundet saa stor en flok

III. Magnus Andreas Thomsen.
IV. Anna Kirstine Thomsen.
V. Andrea Thomsen.
VI. Karen Marie Thomsen.
VII. Maren Nielsine Kristine Thomsen.

I. Thomas Marius Thomsen, f. d. 12-6-1898, gift d. 28-4-1922 i Fåborg kirke med Anna Dorthea Tjørnelund, der er f. d. 27-6-1902 i Hoptrup i Sønderjylland, datter af stenhugger Andreas Tjørnelund og hustru, Andrea Beck, Haderslev.

Thomas tjente i sin ungdom en tid i Galsted, Bevtoft sogn. Fra 1ste maj 1922 fik de nygifte en fodermesterplads i Stevelt, Øsby sogn. Den 15-1-1924 har de købt en landejendom i Galstho, Starup sogn, „Kokjær". Denne ejendom blev solgt d. 1. juni 1925. Siden den tid har de boet flere steder, Rodebæk, Autrup og Tjæreborg, hvor Thomas har været arbejdsmand.

I ægteskabet er 15 børn, hvoraf en døde som lille.

a. Thomas Marius Andreas Thomsen, f. d. 18-10-1922 i Stevelt, Øsby sogn, gift d. 22-4-1949 i Fåborg kirke med Ida Marie Lagoni, der er f. d. 9-6-1920 i Bovlund, Agerskov sogn, Haderslev amt, datter af arbejdsmand Johannes Johansen Lagoni og hustru, Martha Methea Lagoni.

Thomas Marius har forpagtet en gård i Ravnsø, Nykirke sogn, pr. Bramminge.

b. Marie Kirstine Thomsen, f. d. 30-1-1924 i „Kokjær", Starup sogn.

c. Andreas Tjørnelund Thomsen, f. d. 7-4-1925 i „Kokjær," Starup sogn, gift d. 23-3-1947 med Lilly Karoline Jørgensen, f. d. 7-6-1926, datter af mælkehandler i Tjæreborg, Niels Jørgensen og hustru, Karen Metea Iversen.

Andreas er cementstøber i Tjæreborg.

d. Betty Viola Thomsen, f. d. 28-7-1927 i Rodebæk.

e. Anny Kristine Tjørnelund Thomsen, f. d. 13-12-1928 i Rodebæk, gift d. 13-11-1948 med Ib Aksel Peder Larsen, f. d. 22-8-

1922 i København, søn af arbejdsmand Larsen og hustru, Dagmar Vilhelmsen.

Han er statsbanefunktionær og bor Nansensgade 3, København V.

f. Leo Tjørnelund Thomsen, f. d. 28-8-1930 i Tjæreborg.
g. Svend Tjørnelund Thomsen, f. d. 13-10-1931 i Tjæreborg.
h. Otto Kristian Peder Tjørnelund Thomsen, f. d. 14-1-1933 i Tjæreborg.
i. Sonja Tjørnelund Thomsen, f. d. 14-6-1934 i Tjæreborg.
j. Martin Tjørnelund Thomsen, f. d. 10-8-1935 i Tjæreborg.
k. Elvin Tjørnelund Thomsen, f. d. 30-9-1937 i Tjæreborg.
l. Ester Tjørnelund Thomsen, f. d. 24-5-1939 i Tjæreborg.
m. Arne Tjørnelund Thomsen, f. d. 12-7-1940 i Tjæreborg.
n. Elisabeth Tjørnelund Thomsen, f. d. 5-2-1944 i Tjæreborg.

II. Hans Oluf Thomsen, f. d. 2-1-1900, gift d. 22-3-1929 med Betty Johanne Johansen, der er f. d. 30-7-1903.

De har overtaget hans fødehjem i Rodebæk.

Adoptivbarn:

Anna Marie Thomsen, f. d. 3-1-1937.

III. Magnus Andreas Thomsen, f. d. 21-10-1901, gift d. 23-3-1926 med Marie Margrethe Mortensen, der er f. d. 6-1-1905, datter af Andreas Mortensen og hustru, Marie Margrethe Minke, Stevelt, Øsby sogn.

Magnus er handelsmand. Han handler med biler og hvad der ellers falder for. Han bor i Grønnegade 3, Bramminge.

Børn:

Thomas Marius Thomsen, f. d. 12-3-1927.

Metha Marie Thomsen, f. d. 17-1-1929.

Gerhardt Andreas Thomsen, f. d. 19-2-1933.

Arne Kristian Thomsen, f. d. 8-5-1937.

IV. Anna Kirstine Thomsen, f. d. 1-6-1904, død d. i året 1937, gift d. 20-3-1924 med Kristian Hans Carlsen, der er f. d. 12-6-1899,

død i året 1950, søn af cigarmager Rasmus Kristian Carlsen og hustru, Ebline Ibsen, Ringkøbing.

Kristian Carlsen var snedker og boede i Ansager.

Børn:

Martine Carlsen, f. d. 24-6-1924.

Grethe Carlsen, f. d. 22-4-1930.

Lilly Carlsen, f. d. 16-4-1932.

Verner Carlsen, død som lille.

V. Andrea Thomsen, f. d. 2-5-1906, gift d. 6-9-1928 med Peder Henry Jensen, der er f. d. 19-10-1903 i Slebsager, Fåborg sogn, søn af husmand og murer Anton Jensen og hustru, Mette Kirstine Hansen.

Henry er bilmekaniker. Som nævnt foran boede de i Rodebæk sammen med Andreas forældre, så længe disse levede og de boede i samme hus indtil d. 1-3-1948, da de flyttede til Fåborg. Han var chauffør hos uddeler Klemmensen i Fåborg i 10 år. Derefter arbejdede han på værksted hos bilmekaniker Ingvard Bertelsen i Agerbæk i 12 år. I året 1947 fik han bygget et værksted i Fåborg og driver selv forretning der.

Børn:

Hans Thomsen Jensen, f. d. 8-12-1928.

Karen Marie Jensen, f. d. 8-3-1931.

VI. Karen Marie Thomsen, f. d. 30-1-1908, gift d. 24-2-1931 med Magnus Thøstesen, der er f. d. 23-1-1906 i Øster Vedsted, søn af gdr. Kristian Martin Thøstesen og hustru, Metha Møller.

De har en gård i Tranbjerg, Årre sogn, matr. nr. 1 l.

Adoptivbarn:

Erna Thøstesen, f. d. 27-4-1938 i Åstrup.

VII. Maren Nielsine Kristine Thomsen, f. d. 17-3-1911, gift d. 12-12-1930 med Jens Cornelius Jensen, der er f. d. 13-3-1909.

De havde en landejendom i Åstrup sogn.

Børn:

Verner, f. d. 20-4-1931, død d. 8-7-1931.

Tove, f. d. 20-2-1933.
Alfred, f. d. 21-8-1934.
Gerda, f. d. 7-7-1936.
Svend Åge Jensen.

Jens Andreasen

f. d. 2-1-1834 i Debel, Fåborg sogn, død d. 4-11-1917 i Øse, søn af Andreas Thomsen og hustru, Ane Marie Jensdatter, gift d. 18-11-1864 med Ane Kirstine Jepsen, der er f. d. 4-7-1840 i Bolhede, Øse sogn, død d. 26-2-1872 i Øse, datter af Jeppe Sørensen (Stampe) og hustru, Ane Nielsdatter.

Der var en søn i dette ægteskab, Andreas Andreasen, der er f. d. 6-3-1865. Han udvandrede til Amerika og er helt uden forbindelse med slægten.

Margrethe Lene Kristensdatter

Jens Andreasen blev gift anden gang d. 12-10-1872 m. Petrea Kristine Pedersen, der er f. d. 13-8-1845 i „Arnbjerggård", Øse, død, d. 23-2-1910 i Øse, datter af Knud Pedersen og hustru, Margrethe Lene Kristensdatter.

I dette ægteskab var 7 børn:

A. Knud Andreasen, f. d. 2-5-1873.

Ane Kirstine Andreasen døde som lille.

B. Ane Kirstine Andreasen, f. d. 9-4-1877.

C. Ane Marie Andreasen, f. d. 24-1-1880.

D. Margrethe Lene Andreasen, f. d. 21-11-1882.

E. Ane Andreasen, f. d. 26-8-1885.

F. Jens Peder Andreasen, f. d. 27-3-1891.

Jens Andreasen kom tidlig ud at tjene hos fremmede uden for fødesognet. I forhold til tidens skik var han vidt omkring. Han tjente således som ungt menneske på Als og i Sønderjylland. I flere år tjente han som karl på Sønderskovgård i Øse. Det var der, hvor der senere er lavet teglværk. Den 13-1-1865 købte han et hus, der var bygget på heden vest for Øse kirke. Ejendommen har matr. nr. 10 d, Øse. Der var 7 fag hus med et jordtilliggende på 12 hektar hede. Lyngen groede helt hen til huset, ja, endog i en af stuerne, hvor der endnu ikke var lagt gulv af nogen art, voksede lyngen. Der var hverken besætning eller redskaber. Da han flyttede der til, medbragte han to får.

Det var ikke nogen stor herlighed at flytte ind til og begynde et hjem med. Svogeren, Povl Madsen, fra Debel, var kørende dertil med hans sager. Da han så stedet, græd han, idet han sagde, at han havde dog ikke troet, det var så øde et sted.

Indkomsten skulle i en del år skaffes ved arbejde for fremmede, dels som daglejer og dels ved kostebinding. Heden var jo nær ved, og her groede revlingris blandt lyngen. Der kunne godt tjenes en dagløn ved den bestilling. Der er mange hedebønder, der har tjent en del af indkomsten ved det, mens andre rejste rundt i landet og solgte kostene, bl. a. på Fyn.

Det lykkedes dog at få en del hede pløjet og hentet det nødvendige mergel fra „Sønderskovgård", så der kom til at gro korn. Stude til trækkraft blev anskaffet. Da han i 1903 afstod ejendommen til sønnen, var der en besætning på 2 heste og 6 køer + opdræt.

Desværre kom der også sygdom. Konen havde tuberkulose og døde. Da hun lå på det sidste, sagde hun til Jens: „Hvis du vil give min søn en stedmoder, prøv så hos Petrea Pedersen på „Arnbjerggård", om hun ikke vil være det." Således blev det.

Da han afstod ejendommen til sin søn, Knud, havde han købt 15 hektar hede, der grænsede op til ejendommen vest for denne. Her byggede han hus og flytede til. Den ældste datter, Ane Kirstine, var bleven gift med Jens Quvong. Det var så tanken, han skulle overtage denne ejendom. Det passede dog ikke Jens Quvong

Petrea og Jens Andreasen med børn, svigerbørn og børnebørn

med den hedeopdyrkning. Han syntes, det havde været bedre, om han havde fået den gamle ejendom. Han fik handel i stand med Knud og flyttede der til. I året 1919 solgte han ejendommen og flyttede til Kolding.

Jens Andreasen og Petrea blev hos Knud til deres død.

A. Knud Andreasen,

f. d. 2-5-1873, gift d. 3-4-1903 med Ane Hermansen, der er f. d. 18-12-1870 i Lund, Ansager sogn, datter af Henrik Hermansen og hustru, Marie Kristensen.

Knud og Ane er et helt knudepunkt i slægten, kan man næsten sige. Knud er på fædrene side søskendebarn til Andreas Kristensen i Agerbæk, idet Jens Andreasens søster var gift med Kresten Madsen i Agerbæk. Knud er således også søskendebarn til Marie Kristensen i Lund, hvis datter han er gift med. Desuden er han på mødrene side søskendebarn til Else Kristensen i Agerbæk (gift med Andreas Kristensen), idet hans moder og Elses moder var søstre, født på „Arnbjerggård" i Øse.

Knud og Ane begyndte deres ægteskab i Knuds barndomshjem, matr. nr. 10 d, Øse, skøde d. 13-7-1903. I 1908 byttede han med svogeren, Jens Quvong, med matr. nr. 13 c, Øse. Denne ejendom bestod af 13 hektar hede, som Jens Andreasen havde købt og fået opført bygninger på og overdraget til svigersønnen. Knud og Ane tog fat med godt mod og gode evner.

Tiderne holdt med dem, idet der blev opadgående konjunkturer hele tiden, mens de havde ejendommen, med undtagelse af trediverne, da der var en slem krisetid for bønderne. Brug af maskiner, kunstgødning m. m. var til stor hjælp for dette slægtled i sammenligning med den foregående. Resultatet er også storslået. Knud og Ane har opdyrket 30 hektar hede, og fået det i god kultur. Så meget er Danmark blevet større ved deres arbejde.

I 1912 købte de 13 hektar hede, der grænsede op til det areal, de havde i forvejen. Her blev i 1927 bygget stald og lade og 1929 stuehus. Der blev oprettet en landejendom her, som fik matr. nr. 13 g. Denne blev overdraget den ældste søn, men dette ejendomsforhold blev kun af kort varighed, idet sønnen omkom ved et ulykkestilfæl-

de den 6-4-1930. Ejendommen blev så overdraget til den næstældste søn, Henrik Marinus Andreasen. En tredie søn, Martin Andreasen, overtog fødegården 1937. Knud og Ane flyttede så ind til Henrik og fik ophold der. Det er ikke sådan ordnet, at de får aftægt, men de har pant i gården for en sum penge, og i stedet for renterne får de føde og husly. Det er dog ikke sådan, at de sidder stille hen; de er stadig i fuld virksomhed, raske og åndsfriske, så de er sikkert en hjælp i stedet for en byrde på den tid, denne beretning skrives (januar 1948).

Søen ved Karlsgårde elektricitetsværk grænser op til ejendommen. Her skete deres livs største tragedie, idet der den 6-4-1930 druknede 3 sønner samtidig. Hvem der selv har børn, kan vide, hvor hårdt et slag det er for et forældrepar, så derom skal intet skrives.

Knud er i besiddelse af en fænomenal hukommelse. Han behøver næppe en kirkebog. Han kan forklare om familieforhold og andet, hvad der hænder i nær og fjern, så jeg ikke har hørt hans lige.

Alle fire sønner har været på højskole.

Der har været syv sønner i ægteskabet, men som nævnt omkom tre af dem ved et ulykkestilfælde.

Jens Peder Kristian Andreasen, f. d. 22-2-1904, død d. 6-4-1930.

Frederik Andreasen, f. d. 14-11-1910, død d. 6-4-1930.

Kresten Andreasen, f. d. 23-9-1913, død d. 6-4-1930.

I. Henrik Marinus Andreasen, f. d. 15-5-1905, gift d. 12-11-1931 med Kirstine Damgård, f. d. 18-4-1904 i Horne sogn, datter af Peder Damgård og hustru, Ane Marie Hansen.

Børn:

a. Ane Marie Andreasen, f. d. 6-2-1932.
b. Kirsten Andreasen, f. d. 4-3-1936.
c. Jens Kristian Andreasen, f. d. 16-8-1939.
d. Hans Peder Andreasen, f. d. 15-8-1941.

II. Ejnar Andreasen, f. d. 22-10-1906, gift d. 16-12-1931 med Anna Jepsen, f. d. 21-5-1909 i Skovlund, datter af Peder Jepsen og hustru, Ane Marie Thomsen.

Den 26-8-1931 købte Ejnar en gård i Vesterbæk af et fallitbo. Der er ca. 11 hektar ager og 3 hektar eng. Prisen var kr. 24,000.

Børn:

a. Dødfødt, f. d. 21-5-1932.
b. Frederik Andreasen, f. d. 9-2-1934.
c. Jens Peder Kristian Andreasen, f. d. 20-6-1936.
d. Ane Marie Andreasen, f. d. 12-2-1938.
e. Knud Andreasen, f. d. 28-7-1940.
f. Peder Andreasen, f. d. 28-4-1943.
g. Henning Andreasen, f. d. 2-6-1945.
h. Dagny Johanne Andreasen, f. d. 4-7-1947.

III. Martin Andreasen, f. d. 26-5-1908, gift d. 19-3-1937 med Dagny Jepsen, der er en søster til Ejnars kone, f. d. 2-1-1917, død d. 26-4-1946.

Børn:

a. Marie Andreasen, f. d. 13-3-1938.
b. Anna Andreasen, f. d. 23-12-1939.
c. Peter Andreasen, f. d. 9-8-1941.

IV. Knud Alfred Andreasen, f. d. 13-10-1909, gift d. 4-2-1942 med Erna Jakobsen, f. d. 18-11-1916 i Skarrild sogn, datter af Peter Ranum Jakobsen og hustru, Marie Hermansen.

I 1939 købte Alfred en ejendom i Skovlund af sin morbroder, Herman Hermansen, og boede der til d. 15-2-1943, da han solgte den. Han købte derefter en gård i Ovnbøl i marts 1943.

Børn:

a. Gunnar Andreasen, f. d. 1-6-1942 i Skovlund.
b. Inga Andreasen, f. d. 15-3-1944 i Ovnbøl, Torstrup sogn.
c. Dagny Andreasen, f. d. 20-11-1946 i Ovnbøl, Torstrup sogn.

B. Ane Kirstine Andreasen,

f. d. 9-4-1877 i Øse datter af Jens Andreasen og hustru, Pethrea Kristine Petersen, gift med Jens Petersen Quvong, der er født d. 20-7-1881 i Tyrstrup, død d. 2-3-1947, søn af Hans Peter Christensen Quvong, der er født d. 22-9-1833 i Kvong sogn, og hustru, Elisabeth Skødt, der er født d. 27-5-1844 i Stepping.

Som nævnt foran flyttede Jens og Ane Kirstine til Kolding efter at de havde solgt hendes fødehjem. Her var Jens arbejdsmand. De

flyttede en del og havde bolig flere steder. Jens døde i Gelballe ved Lunderskov. Her har Ane Kirstine bolig efter mandens død.

9 Børn:

I. Gertrud Marie Elisabeth Quvong, f. d. 6-10-1903 i Øse, gift med Vagner Petersen, der er f. d. 15-4-1903 i Næsbjerg, søn af smedemester Peter Petersen og hustru, Laurine.

Vagner er hjælpearbejder ved Holsted st.

2 Børn:

a.Laurids Peter Petersen, f. d. 30-4-1923 i Kolding, gift med Inga Petersen, der er f. d. 24-6-1922 i Fredericia, datter af pakmesterformand Marinus Petersen og hustru, Valborg.

Laurids er manufakturekspedient.

1. Hanne Quvong Petersen, f. d. 29-7-1948 i Fredericia.

b. Bernhard Ferdinand Petersen, f. d. 4-4-1926 i Holsted, gift med Inger Petersen, f. Tobiasen, der er født d. 30-1-1923 i Oxbøl, datter af gdr. Pernelius Tobiasen og hustru, Ketty.

Bernhard er tømrersvend og bor i Kirkegade, Holsted st.

2 Børn:

1. Hjørdis Petersen, f. d. 18-8-1946 i Holsted.
2. Jette Quvong Petersen, f. d. 28-9-1949 i Brørup.

II. Pethrea Kristine Quvong, f. d.26-12-1904 i Øse, gift med Carlo Marinus Nielsen, der er født d. 30-9-1899 i Kolding, søn af Carl Nielsen og hustru, Marie.

Carlo er hjælpearbejder ved Kolding banegård.

3 Børn:

a. Carl Erik Quvong Nielsen, f. d. 7-4-1925 i Kolding.
b. Grethe Kristine Quvong Nielsen, f. d. 14-8-1928, død d. 16-1-1947 i Kolding.
c. Mogens Quvong Nielsen, f. d. 13-12-1945 i Kolding.

III. Jenny Andrea Quvong, f. d. 13-3-1906 i Øse, gift d. 30-11-1930 i Græsted kirke med Valdemar Hansen, der er født d. 19-2-1906 i Vejby, søn af Hans Peter Hansen og hustru, Kirstine Olsen.

Valdemar er inkassator for et forsikringsselskab og bor i Espergærde, Stationsvej 37.

3 børn:

a. Ketty Renil Quvong Hansen, f. d. 20-7-1932 i Helsingør.
b. Kirsten Liggie Quvong Hansen, f. d. 25-9-1934 i Espergærde.
c. Ruth Lillian Quvong Hansen, f. d. 6-4-1936 i Espergærde.

IV. Hans Peter Petersen Quvong, f. d. 28-2-1908 i Øse.
Han er smedesvend ved Helsingør skibsværft.

V. Kresten Theodor Petersen Quvong, f. d. 15-1-1910 i Øse, gift med Caja Viola Lauridsen, f. d. 8-7-1914, datter af Laurids Lauridsen og hustru, Emma.
Kresten er former ved Helsingør skibsværft.
7 børn:

a. Jens Kristian Petersen Quvong, f. d. 20-9-1935 i Nivå.
b. Emma Lauridsen Quvong, f. d. 16-3-1937 i Nivå.
c. Sonja Lauridsen Quvong, f. d. 7-8-1938 i Nivå.
d. Kaj Ole Petersen Quvong, f. d. 25-9-1940 i Nivå.
e. Knud Erik Petersen Quvong, f. d. 22-1-1944 i Nivå.
f. Arne Petersen Quvong, f. d. 5-11-1945 i Nivå.
g. Svend Erik Petersen Quvong, f. d. 24-9-1947 i Nivå.

VI. Richard Petersen Quvong, f. d. 9-2-1912 i Øse, gift med Stidore Larsen, der er født d. 28-2-1914 i Kalvehave sogn, datter af Andreas Larsen og hustru, Sofie.
Richard er svejser ved Helsingør skibsværft.
2 børn:

a. Poul Carsten Quvong, f. d. 29-3-1944 i Espergærde.
b. Anna Jeanette Quvong, f. d. 29-5-1946 i Espergærde.

VII. Agnes Bodil Quvong, f. d. 2-9-1913 i Øse, gift med Holger Blond, der er født d. 27-10-1908 i Kolding, søn af Carl Blond og hustru, Birthe.
Holger er former ved Vejen jernstøberi.
1 barn:

a. Tage Blond, f. d. 27-12-1947 i Vejen.

VIII. Clara Margrethe Petersen Quvong, f. d. 31-12-1915 i Øse. Hun er væverske ved Kolding hørskætteri og bor hos sin mor i Gelballe pr. Lunderskov.

IX. Kirsten Marie Quvong, f. d. 13-2-1919 i Kolding, gift d. 13-7-1940 i Holsted med Erik Kruse Kristensen, der er født d. 15-8-1917 i Holsted, søn af Chr. Kruse Kristensen og hustru, Karoline Metha Lehnemann.

Erik er arbejdsmand og bor ved Holsted st.

3 børn:

a. Jytte Quvong Kristensen, f. d. 21-9-1938 i Århus.
b. Tove Kruse Kristensen, f. d. 13-10-1940 i Holsted.
c. Sonja Kruse Kristensen, f. d. 30-4-1943 i Holsted.

C. Ane Marie Andreasen,

f. d. 24-1-1880 i Øse, død d. 28-12-1936, datter af Jens Andreasen og hustru, Petrea Kristine Pedersen, gift d. 23-5-1899 med Niels Larsen, der er f .d. 6-4-1865 i Ålunde, Fåborg sogn, død d. 5-5-1929, søn af Lars Peder Madsen og hustru, Kirstine Marie Pedersen.

Niels Larsen og Ane Marie havde en landejendom i Skovlund, matr. nr. 6 a. De overtog den d. 1-12-1898 for en købesum af 8000 kr. Besætningen bestod af 4 køer, 1 kvie, 2 kalve og 2 russiske heste. Huset var en vinkelbygning, ca. 20 fag, meget gammel. Der var en gammel kone, som skulle have aftægt, og hun havde 2 døtre hos sig. De blev på ejendommen, til de døde. Niels Larsen har fået opført nye bygninger. I 1901 blev bygget stald. I 1906 blev bygget stuehus. Senere blev der bygget lade med vindmølle, og stalden blev udvidet, så der blev plads til fodergang. Det gamle stuehus blev bevaret, da det nye stuehus blev bygget. Der boede de omtalte to piger, så længe de levede. Efter deres død blev det gamle stuehus nedbrudt, og stalden forlænget med så stort et stykke, som det gamle stuehus var bredt. Tillige blev der opført brændselshus m. m. på resten af den gamle bygnings plads, så der nu er en firelænget gård. I 1920 blev møllen solgt, og der blev installeret elektricitet til lys og kraft.

Ane Marie havde den ulykke at blive blind og var det i 16 år. Mange læger blev prøvet i den tid, hun mærkede synet var ved at svinde, men det var altsammen forgæves. Trods blindheden blev hun ved at passe sit arbejde, så godt kun kunne.

Der var 10 børn i ægteskabet, alle f. i Skovlunde, Ansager sogn.

I. Peter Håhr Larsen, f. d. 14-12-1899. Ugift.
Han har en landejendom i Kvie, Ansager sogn.

II. Jens Larsen, f. d. 6-10-1901, gift d. 22-5-1931 med Metha Vad, der er f. d. 23-5-1908 i Ålling, Ansager sogn, datter af Jens Vad og hustru, Kirstine Sørensen.
De har en landejendom, matr. nr. 4 b, i Ålling.
Børn:
a. Sonja Larsen, f. d. 17-10-1934.
b. Marie Larsen, f. d. 27-3-1938.

III. Magnus Larsen, f. d. 30-12-1903, gift d. 23-12-1928 med Thyra Strebøl, der er f. d. 14-2-1907 i Lund, Ansager sogn, datter af Bertel Strebøl og hustru, Marie Jensen fra Rotviggård.
De har overtaget Bertel Strebøls gård, „Bondebo", matr. nr. 3 a i Lund.
Børn:
a. Bertel Strebøl Larsen f. d. 3-2-1929.
b. Niels Henning Larsen, f. d. 25-8-1933.
c. Svend Håhr Larsen, f. d. 20-9-1941.

IV. Kristian Larsen, f. d. 2-4-1906, gift d. 21-5-1937 med Olga Sørensen, der er født d. 22-10-1916 i Lund, Ansager sogn, datter af Hans Sørensen og hustru, Lydia Vad.
De har overtaget hans fødegård i Skovlund.
Børn:
a. Niels Larsen, f. d. 12-12-1937.
b. Lydia Larsen, f. d. 17-10-1940.
c. Tage Larsen, f. d. 7-2-1942.

V. Hans Håhr Larsen, f. d. 4-6-1908, gift d. 10-10-1933 med Anna Guldager, der er f. d. 30-12-1909 i Lund, Ansager sogn, datter af Niels Guldager og hustru, Pernille Krog.
De har „Holdgården", matr. nr. 12 a i Kvie, Ansager sogn.
Børn:
a. Bent Håhr Larsen, f. d. 7-2-1934.

b. Gunner Guldager Larsen, f. d. 8-6-1935.
c. Edel Guldager Larsen, f. d. 11-8-1941.
d. Niels Hansen Larsen, f. d. 29-11-1946.

VI. Åge Larsen, f. d. 26-7-1910, gift d. 18-12-1935 med Dagmar Vad, der er f. d. 30-12-1914 i Ålling, Ansager sogn, datter af Jens Vad og hustru, Kirstine Sørensen.

De har en landejendom, matr. nr. 3 d, Lund, Ansager sogn, der er udstykket fra Bertel Strebøls gård.

Børn:

a. Jens Vad Larsen, f. d. 27-11-1937.
b. Niels Egon Larsen, f. d. 3-6-1940.
c. Kirstine Larsen, f. d. 24-11-1942.

VII. Niels Håhr Larsen, f. d. 27-7-1912, gift d. 8-4-1938 med Bodil Jensen, der er f. d. 30-7-1918 i Ålling, Ansager sogn, datter af Niels Jensen og hustru, Karen Rotvig Kristiansen.

De har en landejendom, matr. nr. 2 l, Haltrup, Øse sogn.

Børn:

a. Karen Marie Håhr Larsen, f. d. 26-10-1940.
b. Niels Verner Håhr Larsen, f. d. 8-11-1945.

VIII. Gerda Larsen, f. d. 8-8-1914, gift d. 27-11-1935 med Niels Vad, der er f. d. 5-1-1912 i Lund, Ansager sogn, søn af Hans Sørensen og hustru, Lydia Vad.

De har en landejendom, matr. nr. 12 b, i Lykkebjerg, Thorstrup sogn.

Børn:

a. Ragnhild Lydia Sørensen, f. d. 29-12-1938.
b. Hans Sørensen, f. d. 29-12-1938.
c. Holger Vad Sørensen, f. d. 13-7-1941.
d. Edith Marie Sørensen, f. d. 12-5-1945.

IX. Arne Larsen, f. d. 15-10-1916. Ugift.

X. Regner Larsen, f. d. 17-7-1919, gift d. 15-10-1943 med Gerda Sørensen, der er f. d. 8-4-1920 i Lund, Ansager sogn, datter af Hans Sørensen og hustru, Lydia Vad.

De har en landejendom, matr. nr. 1 c, i Skamstrup, Øse sogn.
Børn:

a. Hans Håhr Larsen, f. d. 26-8-1944.
b. Erling Larsen, f. d. 18-12-1946.
c. Erik Larsen, f. d. 10-9-1948.

D. **Margrethe Lene Andreasen,**

f. d. 21-11-1882, død d. 28-5-1937, gift d. 20-5-1908 i Bakersfield, Californien, med Lavrids Hans Nielsen, der er f. d. 6-11-1880 i Gjesthede, Grimstrup sogn, Danmark.

Lavrids ejer en farm i Bakersfield.
Børn:

I. Pouline Kristine Nielsen, f. d. 18-4-1909, gift d. 21-6-1931 med Louis Jacobsen, der er født i Krogstrup pr. Dalby, Danmark.

Louis passer et mælkeudsalg for Jens Peder Andreasen (sin kones morbroder). Pouline er lærerinde.
Børn:

a. Margret Ann, f. d. 24-3-1934 i Bakersfield.

II. Douglas Nielsen, f. d. 20-9-1910, gift d. 27-10-1934 med Lelia Windslou, f. d. 7-4-1900.

Der er ingen børn.

III. Elton Marion Nielsen, f. d. 19-12-1914, gift d. 15-9-1937 med Ethel Clarice Ross, der er f. d. 16-12-1918.

Han ejer en farm i Bakersfield.
Børn:

a. Lena Marie Nielsen, f. d. 21-8-1938.

E. **Ane Andreasen,**

f. d. 26-8-1885, gift d. 20-10-1909 i Los Angeles med Adolf Anton Sprehn, der er født d. 8-11-1879 i Bremen, Tyskland, søn af Karl Sprehn og hustru, Henriette.

Adolf er død. Han var ejer af en farm i Bakersfield. Ane driver denne farm efter hans død. Tillige er hun køkkenchef ved skolen i Bakersfield. Hun skal sørge for bespisningen af skolebørnene, der

får serveret et måltid mad hver dag, de er i skole.

Børn:

I. Ivan Adolf Sprehn, f. d. 3-9-1910 i Bakersfield, gift d. 15-9-1934 med Margrethe Olive Fife, der er f. i Portland, Organ, USA.

Ivan har forpagtet en farm.

Børn:

a. Joyce Lynn Sprehn, f. d. 12-2-1938 i Bakersfield.

b. Nancy Carol Sprehn, f. d. 21-5-1943 i Bakersfield.

II. Telma Anneta Sprehn, f. d. 10-9-1912, gift d. 6-6-1931 med Keneth Broch, der er født i Los Angeles.

Han er beskæftiget ved et forsikringsselskab.

Børn:

a. Richard Kenneth Broch, f. d. 13-10-1932.

b. Peggy Ann Broch, f. d. 17-4-1936.

Begge er født i Los Angeles.

III. Raymond Richard Sprehn, f. d. 17-4-1917 i Bakersfield, gift d. 14-8-1943 i Fresno med Mary Grace Edgar, f. i Missouri.

Der er ingen børn.

Raymond har gjort den anden verdenskrig med som tanksfører. Det skete to gange, at hans tanks blev sprængt, men selv slap han fra det med lettere sår, så der er udsigt til, at han ikke vil få varigt men. Han er beskæftiget som mekaniker.

F. Jens Peder Andreasen,

f. d. 27-3-1889 i Øse, gift d. 30-8-1922 med Johana De Wilde, der er f. d. 6-2-1907 i Harlem, Holland, datter af Neil De Wilde og hustru, Anne. Disse er født i Holland.

Jens Peder udvandrede til USA i året 1907. Han har været beskæftiget dels ved landbruget og dels ved mejerivæsen. Han har købt et mejeri, som han driver for egen regning. Han købte mejeriet af et fallitbo. Ved sin dygtighed har han drevet det frem til en meget stor virksomhed. For at give et lille blik over størrelsen kan det siges, at han har 22 lastbiler til at hente og bringe mælk og varer ved producenterne.

Han er en af de danskere, der har klaret sig godt derude i det fremmede. I året 1946 betalte han 37000 dollars i skat.

Hans adresse er: 907 Pershing, Bakersfield, Californien, USA.

Børn:

I. Lilian Patricie Andreasen, f. d. 17-4-1923 i Bakersfield, gift d. 9-6-1942 i Bakersfield med Hays Cremeans, f. i West Virginia.

Børn:

a. Jemmy Grant Cremeans, f. d. 12-3-1943.
b. Johana Lynn Cremeans, f. d. 12-8-1944.
c. Jenefer Lee Cremeans, f. d. 7-8-1946.

Ane og Jens Peder var hjemme i Øse på besøg i sommeren 1948. De ønskede, at deres to søskende, Knud og Ane Kirstine, skulle besøge dem i Californien. Jens Peder sendte to flyvebilletter hjem til dem, betalt med tur og retur, og nu i november 1949 er de taget ud på rejsen. De fløj fra København en fredag aften kl. 9 og var i Californien den påfølgende søndag morgen.

Således kan det gå. Mens jeg sidder hjemme i Fåborg sogn og skriver det sidste kapitel af slægtens historie, sidder de fire søskende samlede i Bakersfield, Californien, og drøfter barndomsminder derhjemme fra Øse. Så vidt jeg kan bedømme, er det fire gode repræsentanter såvel for slægten som for gamle Danmark.

Der bliver alligevel et lille kapitel mere. Kort efter, at Knud og Ane Kirstine var kommet hjem fra amerikaturen, fik de meddelelse om, at broderen, J. P. Andreasen, var død. Meddelelsen fandtes også i flere aviser i Danmark. Jeg afskriver et uddrag af disse.

Den kendte California-Dansker, J. P. Andreasen, afgik den 19. januar ved døden i Bakersfield. For halvandet år siden gav hans læge ham ikke meget håb om at leve længe, da den kræftsygdom, han led af, var meget fremskreden, men trods dette bevarede Andreasen sit rolige væsen og dejlige sind, som venner viden om beundrede ham for.

Kern County, hvor Bakersfield ligger, kendte han ud og ind, og en ikke ringe del af dette amts befolkning kendte „Jim", som han kaldtes i Amerika, som havde noget over sig — deri indbefattet klogskab og humor — der fik en til at samenligne ham med den berømte skuespiller og humorist Will Rogers.

I 1935 købte Andreasen „Superior Creamery" i Bakersfield. Han oparbejdede denne virksomhed, så mejeriet i dag er det næststørste i Bakersfield og kan siges at være et millionforetagende.

Jim Andreasen var en energisk og dygtig forretningsmand, men da han havde en indre glæde ved at være født i Danmark, tog han ivrigt del i dansk foreningsliv, hvilket resulterede i, at han ved Brodersamfundets konvention i Seattle i 1947 blev valgt ind i overbestyrelsen som tillidsmændenes formand.

Han har også været præsident for California Brodersamfundslogernes generalkomite og sad også i „Aldersly"s bestyrelse.

J. P. Andreasen er blevet begravet på Greenlaev kirkegård i Bakersfield. Venner fra fjern og nær var til stede for at sige det sidste farvel til en mand, som vil blive æret og savnet af alle, der nød den fordel at være hans ven. Ialt deltog ca. fire hundrede mennesker i begravelsen, og til båren var sendt ikke mindre end 270 kranse foruden en dekoration på størrelse med et dannebrogsflag. Dekorationen var lavet af røde og hvide nelliker..

For kort tid siden hørte Jim Andreasen fru Åge Miller fra Santa Barbara synge „Kirkeklokke, ej til hovedstæder" ved en begravelse, og han fik det løfte af hende, at hun ville synge denne salme ved hans begravelse. Fru Miller, der står Andreasens familie meget nær, opfyldte sit løfte, men der var gråd i hendes stemme.

Kisten blev båret til graven af personalet på mejeriet.

J. P. Andreasen havde ønsket en dansk begravelse og dermed også den gamle danske skik, at vennerne skulle samles til måltid efter begravelsen.

En dansk mand, der gjorde sit land kendt i det fremmede, er gået bort med J. P. Andreasen, og også de herhjemme, der kendte Andreasen, vil ære hans minde.

I en Holbæk avis findes følgende:

En gammel amerikafarer, maler Th. Hessellund, Godthåbsvej 31, Holbæk, giver os disse linier:

— Men trods det, at han blev, også efter amerikanske forhold, meget velstående, vedblev han at være en jævn mand og meget afholdt, især af sine medarbejdere. Som eksempel på hans gode sind kan anføres: Da priserne steg under krigen, kom hans arbej-

dere til ham og spurgte, om de ikke kunne få lønnen sat op til 200 dollar om måneden. Andreasen svarede: „Jeg vil hellere give Jer 300 dollar; der bliver nok til mig endda, og jeg vil hellere give Jer pengene end betale dem i skat."

— Han brød sig ikke om at samle i bunke, men havde sin glæde i at glæde andre, for som han sagde: „Det gode har lønnen i sig selv."

Ved Sigvald Jensen, Glejbjerg, har jeg modtaget beretning om nedennævnte familie, der er bosat i Sverrige, med ønske om at få tilsendt vor slægtsbog. Skønt hele den nulevende familie er født i udlandet, ønsker de bogen, for at kunne dokumentere deres danske afstamning.

Anna Else Hansen, f. d. 29-2-1868 i Debel, Fåborg sogn, datter af landpost Hans Hansen og hustru, Valborg Hansdatter, gift d. 5-3-1896 i Berlin med Herman Vilhelm August Bergmann, der er født d. 11-9-1871 i Gatow, Hannover, Tyskland.

De har tre børn:

Harald Bergmann.

Edith Mathilde Bergmann.

Hildegård Charlotte Bergmann.

Harald Bergmann er f. d. 31-3-1897 i Berlin, død d. 18-8-1917 i Leny, Frankrig, som soldat i den 1ste verdenskrig.

Edith Mathilde Bergmann, f. d. 17-4-1898 i Berlin, gift d. 23-6-1927 i Falkøping, med Karl Gustav Ottosson, der er født d. 4-1-1906 i Falkøping.

De har otte Børn:

Barbro, f. d. 29-6-1928 i Falkøping, gift d. 15-5-1948 i Stockholm med Lars G. Weise, der er født d. 20-2-1920.

De er bosat i Troldhætten, hvor han er købmand.

Deres barn:

Thomas Weise, f. d. 13-11-1948 i Falkøping.

Rakel Ottosson, f. d. 3-4-1930 i Falkøbing, gift d. 5-12-1948 i Djursholm med Hans Henriksson.

De bor i Ulricehamn, hvor han bestyrer sin svigerfaders trikotagefabrik.

Deres barn:

Karl Johan Henriksson, f. d. 17-3-1949 i Ulricehamn.

Nathanael, f. d. 15-9-1931 i Falkøping.
Karl David, f. d. 30-3-1933 i Falkøping.
Samuel, f. d. 11-2-1935 i Falkøping.
Joel, f. d. 13-8-1937 i Falkøping.
Andreas, f. d. 20-4-1939 i Falkøping.
Kaleb, f. d. 18-2-1943 i Falkøping.

Hildegård Charlotte Bergmann, f. d. 14-1-1907 i Berlin. Hun er bosat i Falkøping, hvor hun er kontorist i svogerens lønningskontor. Hun bor sammen med sin fader.

Som nævnt er Anna Else Hansen født i Debel, Fåborg sogn. Hendes to søstre har været gift og bosat i Fåborg sogn. Karen Hansen var gift med Jens Madsen Jensen, og findes omtalt i bogens 1ste del side 70. Hansine Hansen var gift med Niels Jensen, der er broder til Jens Madsen Jensen, og findes omtalt i fortsættelse af dennes historie tillige med Hans Hansen.

Anna og hendes mand var bosat i Berlin, hvor de havde en blikkenslagerforretning og havde arbejdet sig frem til velstand, men da den første verdenskrig brød ud i 1914 måtte både fader og søn med som soldater. Sønnen faldt i Frankrig. Faderen slap levende fra det, men hele formuen gik tabt. Anna og hendes to døtre rejste til Danmark og havde i et par år ophold hos søstrene i Debel og Agerbæk. Edith havde tjeneste en del af tiden, som husassistent bl. a. hos karetmager Søndergård i Agerbæk.

Da krigen sluttede, flyttede Anna atter tilbage til Berlin sammen med manden. Da Hitler kom til magten i Tyskland, fandt Bergmann det rådeligst at forlade landet. De flyttede til Sverrig, hvor datteren Edith var bosat og gift. Her døde Anna og er begravet i Falkøping.

Karl Gustav Ottosson er direktør for et aktieselskab, der ejer flere fabriker til fremstilling af klædevarer, bl. a. en trikotagefabrik i Falköping og en trikotagefabrik i Ulricehamn. Der er beskæftiget ca. 800 mennesker ialt ved selskabets fabriker. Han har forpagtet et stort landbrug ved Mariestadt, ca. 550 td. land, hvor der drives elitekvægavl. Han bor med sin familie i et villakvarter ved Stockholm, „Djursholm". Han er stærk religiøst interesseret og er redaktør for et blad, „Dagen", organ for pinsebevægelsen.

Afholdte slægtsfester

Der har to gange været afholdt slægtsfest. Den 11. juli 1948 blev der afholdt slægtsfest i Endrupholm efter indbydelse af Maren Nielsen i Agerbæk. Der var sendt indbydelse til efterkommerne af Maren Madsdatter og Jens Nielsen. Som det ses af slægtsbogen er det denne gren af vort stamtræ, der har de fleste skud. Festen var besøgt af ca. 170 personer og havde et udmærket forløb så jeg er Maren taknemlig, fordi min kone og mig fik lov at være med som særlig indbudte. Der var indbudt til kl. 10. Der begyndtes med andagt, der blev holdt af Søren Jørgen Nielsens svigersøn Thorvald Larsen. Der var derefter frit samvær i nogle timer. Ved 16-tiden samledes man på plænen foran hovedbygningen, hvor missionær Pedersen fra Agerbæk talte, og jeg gjorde rede for slægten. Kl. 17 blev der serveret middag i „salen". Efter spisningen var der forskellige, der havde ordet, og der blev sunget en del sange.

Der blev udtalt tilfredshed med, at mødet var blevet afholdt og ønske om fortsættelse om et par år.

Da jeg var ved at være færdig med at samle vor slægtsbog, sendte jeg indbydelse ud til alle medlemmer af slægten om bestilling af bogen. Samtidig spurgte jeg, om der var interesse for at samles til fest i Agerbæk i sommeren 1950. Der blev sendt mig så mange ønsker, at jeg bestemte at indbyde til fest den 16. juli 1950. Ved samråd med flere lagdes et program, som blev udsendt. Man samledes ved Agerbæk kirke til en andagt ved pastor Holdt, Fåborg. Derefter var der arrangeret frokost på Agerbæk hotel for hvem der ønskede det. Kl. 14 samledes man i træernes skygge på festpladsen, hvor jeg præsenterede medlemmerne for hverandre. Der var derefter frit samvær til kl. 17, da man samledes i hotellets sal til fællesspisning. Der blev sunget en del sange, og flere havde ordet.

Maren Nielsen, Agerbæk, oplæste følgende mindeord:

I dag vi feste vil med slægt og venner og prøve på, om vi hinanden kender, for nogle hundred år er gået hen, og over hele landet kan findes slægt og venner.

En rod af dybe jord kan skyde frem en stamme god og stærk, der grene ud til alle sider sender, derfor vi nu i dag vil mindes, dem som gik bort.

Fra „Dybdalgård" og „Vestergård" vi møde vil i dag med tak til Gud, for hvad han gav af gods og hjem og glæder uden tal.

Velkommen alle, fra Århus, København, fra mose, land og kær, vi elsker hver især vort hjem med kærlighed.

Det først med stude gik så støt og langsom, men snart dog med hestevogn med „kusk" det bedre gik. Ja, køer og grise samt „kyvlinger" små vi og må huske på, som Gud det mager.

Fra „Gavlbjerg" og „Helkrog" vi også mindes vil, de kære, som gik bort.

Om Guds velsignelse vi bede vil for „træets krone" de mange unge, store, små i fremtidens dage og huske på, at Gud vil alting mage.

Mange har ved denne fest mødt slægtninge, som de ikke havde talt med i 20—30 år og udtalte til mig deres glæde over sammenkomsten. Nogle talte til mig om den gode andagt i kirken og fandt,

1. Matr. nr. 2a Agerbæk. Den gamle slægtsgård i Agerbæk
2. Pladsen, hvor det må antages, den lå før udskiftningen
3. Den gamle byvej med vadested gennem bækken
4. Matr. nr. 2b. Jens Nielsens gård
5. — 9a. „Helkrog"
6. — 9b. Mads Kristensens gård
7. — 2h. Kristian Kristensen
8. — 2m. „Watsons villa"
9. — 14. Den gamle jordemoderbolig
10. — 2i. Kresten Jensens gård
11. — 5h. Jens Madsen Jensens gård
12. — 1m. Gyde Hermansens gård
13. — 1g. K. M. Iversen
14. — 6a. Søren J. Nielsens gård
15. — 6b. „Gavlbjerg"
16. — 6h. Jens Mølgård Nielsen
17. — 2c. Peder Jensen
18. — 11e. Peder Nikolaj Jensen
19. — 1n Debel. Jens Kristian Jensen
20. — 2d Rodebæk. Peder Knudsen Nielsen
21. — 1e Vrenderup. John Pedersen
22. — 5b Rodebæk. Magnus Hermansen
23. — 10a Agerbæk. Ricard Jensen
24. — 5a Rodebæk. Johannes Olesen
25. — 2c — Kresten Jensens gård
26. — 3c Vrenderup. Esra Jensen
27. — 12b Agerbæk. Niels Kjeldsen Holm, før Marius Pedersen og hans fader
28. — Agerbæk. Hans Jørgen Lund
29. — 10c og 5d Rodebæk. „Egebjerg", Jens Hansen Jensen
30. — 2b Debel. „Risbjerg".
31. — 2d — Landpost Hans Hansen
32. — 2f — „æ bankstej", do.
33. — 10 — do.
34. — 6c Agerbæk. „Dyrebjerg".
35. — 7n m. fl. — Niels P. Nielsen
36. — 7b Vrenderup. Jens Kristian Jensen
37. — 8c Vrenderup. Jens Kristian Jensen, Marie Clausen
38. — 2a Debel. Den gamle slægtsgård, Mads Povlsen

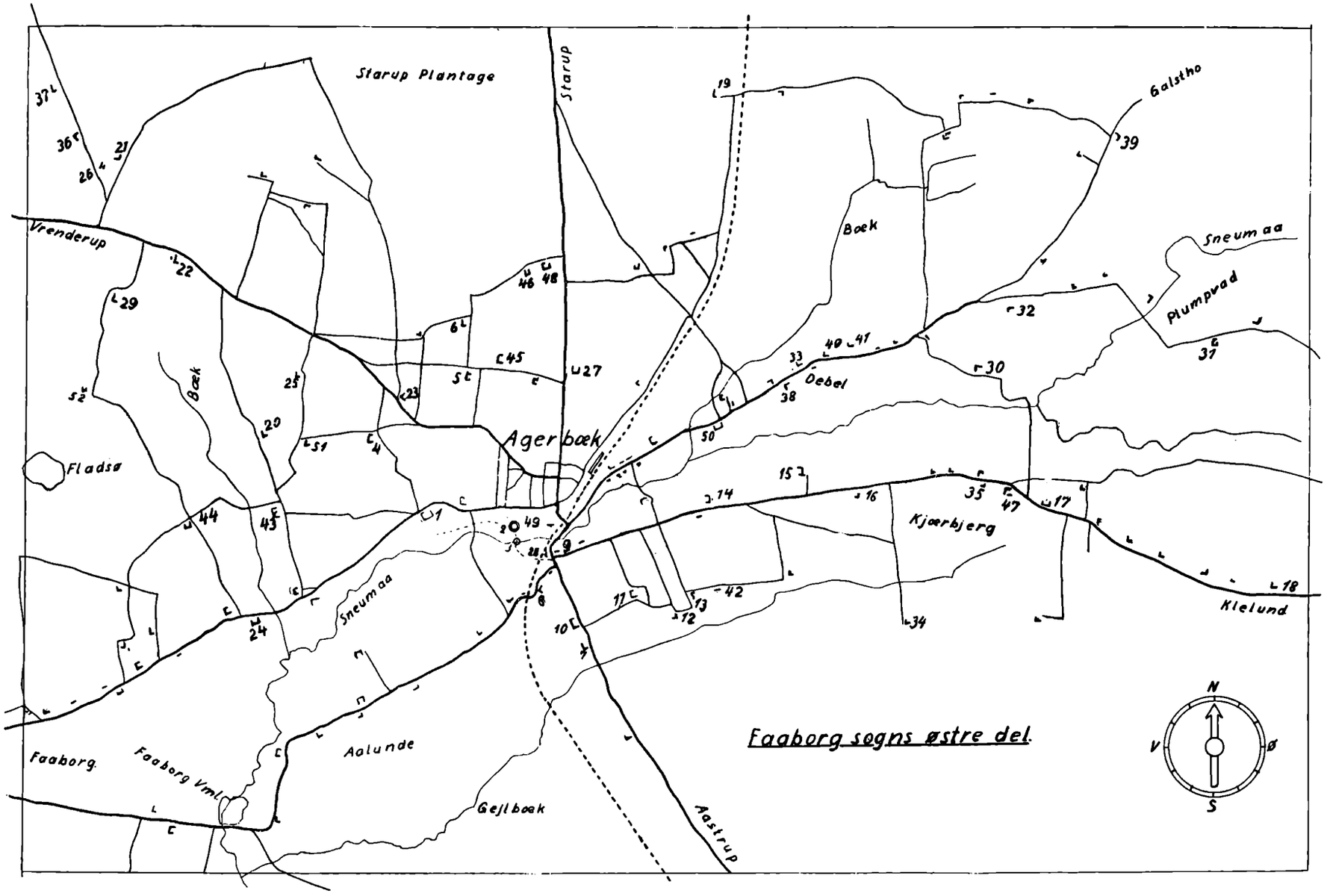

39. Matr. nr. 2c Debel. Erik Lauridsen
40. — 8a — Hans Kristian Madsens gård
41. — 2e Debel. Søren Povlsen
42. — 4a Agerbæk. Edvard Fyhn
43. — 7a og 7b Rodebæk. Simon Nielsen
44. Matr. nr. 2a Rodebæk. „Fladsøgård"
45. — 5b Agerbæk. Knud Hansens gård, Jørgen Nielsen
46. — 5e Agerbæk. Jeppe Knudsen
47. — 1f — Bernhard Mikkelsen
48. — 6b Debel. Gunnar Knudsen
49. Matr. nr. 4ao Agerbæk. Kresten Hinkbøl Pedersen
50. — 1a Debel. Sognef. P. J. Pedersen
51. — 8b Rodebæk. Hans Thomsen
52. — 2e — „Kobberpande"

at jeg burde optage præstens prædiken i slægtsbogen. Jeg spurgte om der var almindelig tilslutning dertil. Jeg fik det indtryk af de mange „ja" der blev udtalt. Jeg henvendte mig derfor til pastor Holdt dagen efter festen og bragte ham forsamlingens tak og bad ham give mig sit manuskript til prædikenen. Han var så elskværdig at sende mig den, og den følger her til slut.

Forinden vil jeg dog sige tak til festens deltagere for den hjertelighed der blev mig udvist og tak for gaven.

Der var mødt ca. 250 deltagere til festen.

Tale ved slægtsfesten i Agerbæk d. *16.* juli 1950.

Salmer: 402 — 100 — 317 — 675.

Tider skal komme, tider skal henrulle,
slægt skal følge slægters gang.
Aldrig forstummer tonen fra himlen
i sjælens glade pilgrimssang.

Der er vel intet sted, hvor man så stærkt fornemmer tidens gang som i en slægts liv. Dette, at år følger efter år, sommer og vinter efter hinanden i en uafladelig skiften, det får os jo nok på en vis måde til at fornemme tiden som en stadig rindende strøm, men i sig selv taler det jo ikke stort stærkere til os, om at tiderne kommer og tiderne ruller hen, end den stadige skiften mellem nat og dag gør det.

Men når skiften mellem sommer og vinter år efter år ses i forhold til en slægt, da fornemmer man allerstærkest, at tiden går, at den ene dag svinder efter den anden, det ene år rinder ud og følges af det næste i en hastig glidende strøm. Dage og år som aldrig kommer tilbage. Ja, det der i det ydre præger de enkelte år, det vil jo nok vende tilbage, der vil jo ikke være meget forskel på de forskellige somre vi oplever. Det der for alvor gør forskel på de enkelte år, det er de mennesker, vi i dem har været knyttet til, det er dog dem, der mere end noget andet kommer til at præge de enkelte tider af vort liv for os. Og stærkest mærker man

dette, når det er slægten man tænker på, — mennesker som året før levede og færdedes i slægten, ja, måske satte deres stærke præg på den, er ikke mere, men i stedet er nye kommet til, knyttet til ved, at et af slægtens medlemmer har fundet sin ledsager gennem livet, eller kommet ind i slægten ved at blive født ind i den. I enhver sund slægt er det sådan, at „mens graven kastes, gynger vuggen", sådan, at for slægtens vedkommende udsletter livet dødens spor. Og det vil altid være sådan, at hver gang en slægt samles, da vil der være mennesker, der savnes i kredsen, medens man samtidig kan glæde sig over nye, der er kommet til. I stedet for de øjne som for bestandig lukkedes til, ser unge klare øjne dagen og livet i møde.

For de enkelte mennesker i slægten, der vil årene præges af denne skiften i slægten. Men det vil dog også altsammen være afhængig af hvor meget eller hvor lidt man har været fælles om. Det fælles udspring er jo ikke nok til at bevare en slægt som slægt ned gennem tiderne eller at bevare slægtsfølelsen hos de enkelte medlemmer af slægten.

Samhørigheden mellem de enkelte i en slægt kan grunde sig på et ubrydeligt sammenhold. Vi kan jo undertiden se en søskendeflok holde trofast sammen og vi ved måske også lidt om, hvilken styrke det giver. Men vi ved også, at det er sådan, at sammenhold skyldes en ydre nødvendighed, vendt imod måske et tryk udefra, eller skabt for at magte en stor opgave. Når trykket hæves, når opgaven er løst, opløses sammenholdet. Det er i sig selv noget negativt, og kan være noget kunstigt, skabt af en vilje til at holde sammen, selv om man egentlig ikke har noget man er fælles om. Der er i sig selv ikke noget berigende i dette blot at holde sammen, det er ikke noget det ene slægtled kan give videre til det næste som et kostbart arvegods, det skabes af den øjeblikkelige situation. Er det nødvendigt at holde sammen, gør man det, finder man noget festligt i det, ja, så kan man gøre det, men sammenholdet lever kun af nødvendigheden eller skabes kunstigt i særlige festlige stunder i en slægts liv, og når festblussene slukkes, dør også sammenholdet hen.

For at en slægt skal kunne bestå som slægt, og ikke blot være

enkelte familier knyttet sammen ved det fælles udspring eller bundet sammen af nødvendigheden, så må den have en rigdom af indre art, som alle de enkelte i slægten kan have del i, således, at de der har deres rigdom, og da er der også derigennem et levende fællesskab mellem dem. De knyttes da ikke sammen ved noget tilfældigt i det ydre, men ved en fælles rigdom de alle har at øse af.

Mens de ydre rigdomme, en slægt kan være i besiddelse af, ofte blot skaber splittelse, misundelse og had, så er den indre rigdom af en sådan art, at den bliver større jo flere, der har del i den, og jo stærkere bliver fællesskabet.

Og en rigdom af den art er givet os i den kristne tro. Så langt vi kan følge vore slægter tilbage i tiden, så langt har det været den kristne tro, der bar livet i slægten. Til kirken søgte man i de store øjeblikke i slægtens liv — når de unge foran alteret omgivet af slægt og venner gav hinanden deres ja på at ville leve livet sammen og således være med til at føre slægten videre. Til kirkernes gamle granitfonte bragtes børnene, for at de kunne få del i den samme velsignelse, som slægten havde levet på, og i de gamle kirkehuse samledes slægten om dem, der var gået bort, for at høre livets ord netop når døden havde talt sit hårde sprog til slægten og for at mindes dem inden de stedtes til hvile derude i mindernes dyrebare have.

I Guds hus har slægtled efter slægtled i de lyse stunder fået kronet deres glæde med evighedens glæde her har de hentet trøst i sorgen, og her har de hentet tilgivelsen, når Jesus Kristus selv kom dem i møde ved nadverbordet med sin kærlighed og skænkede dem af sin rige nåde.

Her fik de lov til at opleve at Hans barmhjertighed varer fra slægt til slægt over dem, som frygter ham.

Er det i alt dette en slægt har sin rigdom, da er det det kosteligste arvegods man har at give videre fra generation til generation, og da er man ikke bundet sammen i et sammenhold, men knyttet til hinanden i et levende fællesskab, hvor den enkelte kan hente sin styrke og sit mod. Det er ikke kæppe, der er bundet sammen af et ydre bånd, men levende grene på et levende træ. Når en slægt svarer til dette navn, da er den jo som et træ, der

vokser op og skyder grene og kviste, hvor de enkelte grene og kviste kun lever i kraft af fællesskabet og i kraft af enheden med stammen. Som de enkelte grene på træet henter sin kraft, ja sit liv i stammen, således henter også de enkelte slægter, og de enkelte led i slægten også deres styrke og deres liv, i det som for dem formidler livet, han som brugte billedet af vinstokken om sig selv, vinstokken hvorpå alle dem, som troede på ham skulle være grenene. Alene gennem Jesus Kristus er det, at livet skænkes slægterne, og skænkes de enkelte i slægten, og hvor den levende forbindelse med ham brydes af, der visner livet hen, og da tilintetgøres det til sidst af døden.

Men bestandig vil tonen fra himlen, ordet fra Gud lyde til hver ny slægt, ordet om frigørelsen fra synden og døden, ordet om den kærlighed, der var stærkere end synd og død. Den kærlighed som kan få os mennesker til at løfte blikket fra jorden og styre vor gang frem imod det mål, som een gang sattes for vort liv, det evige kærlighedens rige. Hvor det rige står som målet for en slægts vandring, der vil også denne tone fra himlen bestandig klinge med i sjælenes pilgrimssang, og da vil den aldrig forstumme, men slægtled efter slægtled vil stemme i med og føre pilgrimssangen videre som en evig lovsang til Ham, fra hvem alle slægter henter velsignelse. — Amen!

I. DEL

KRESTEN MADSEN-LUND

Ester Marie Kristensen, g. m. Andreas Kristiansen

A. Peder Thomsen Pedersen og Mette Marie Kristiansens børn:
I Ester Marie Pedersen, g. m. Niels Hansen (Lundhede) 18
II Kristian Pedersen, g. m. Magda Kristensen..... 19
III Karen Pedersen, g. m. Methinus Madsen 19

B. Kristian Povl Hansen Kristiansens børn:
I Ester Marie Kristiansen, g. m. Magnus Hermansen 19
II Jens Gejl Kristiansen, g. m. Signe Botilde Sørensen 20
III Andreas Kristiansen, g. m. Sofie Magda Kristensen 20
IV Karen Kristiansen, g. m. Alfred Frederik Nielsen. 20
V Johannes Evald Kristiansen, g. m. Martha Pedersen 21
VI Erling Gejl Kristiansen 21

C. Jens Rasmussen og Kirsten Marie Kristiansens børn:
Herluf Rasmussen 21
Andreas Rasmussen 21
Ester Rasmussen 21
Villy Rasmussen 21
Villy Rasmussen 21

MAREN MADSDATTER

B. Niels Jensens børn:
I Jens Madsen Jensen Feldberg, g. m. Fanny Petrea Olivia Rasmussen 33
II Kresten Jensen, g. m. Kirsten Marie Jepsen..... 36
III Ester Marie Jensen, g. m. John Pedersen 42
VI Kirsten Marie Jensen, g. m. John Pedersen 42
IV Søren Jensen, g. m. Maren Jensen 53
V Maren Jensen, g. m. Jens Peder Jensen 59

»HELKROG«

Mads Kristensen, „Lille Mads"' børn:

Kirsten Marie Kristensen, g. m. Peder Kristian Michelsen, deres børn:
Dagny Kristine Marie Michelsen, g. m. Adolf Hansen Damgård 50
Agnes Mathea Michelsen, g. m. Hans Andersen Hansen 51
Mary Michelsen, g. m. Julius Gregersen 52
Rigmor Michelsen, g. m. Daniel Kristensen 52
Richard Plesner Michelsen, g. m. ?..... 53
Anna Michelsen, g. m. Kristian Marius Hansen 53

D. Kirsten Jensen og Peder Jensen „Gavlbjerg"s børn:
I Jens Hansen Jensen, g. m. Kirsten Jensen 69
II Jens Madsen Jensen, g. m. Karen Hansen 70
III Niels Jensen, g. m. Hansine Hansen 72
IV Ane Kirstine Jensen, g. m. Niels Kristian Nielsen 79
V Maren Jensen, se under Maren Madsdatter, B IV
VI Senneth Kirstine Jensen..... 68
VII Kristine Catrine Jensen, g. m. Søren Jørgen Edvard Nielsen 82
VIII Ester Marie Jensen, g. m. Niels Peder Hermansen 84

E. Kirsten Marie Jensen og Peder Jakobsen Schmidts børn:
I Johanne Kristine Marie Schmidt, g. m. Jens Kristian Pedersen 92
II Jakob Schmidt, g. m. Marie Hansen 96
III Jens Nielsen Schmidt, g. m. Hilda Lerager..... 98
IV Maren Cathrine Schmidt, g. m. Vilhelm Madsen . 98
V Anton Jensen Schmidt, g. m. Agnes Jensen 98

F. Jens Kristian Jensens børn:
I Kirstine Margrethe Jensen, g. m. Klavs Peder Clausen 103
II Jens Nielsen Jensen 104
III Marie Andrea Jensen 105

G. Laust Jepsen og Mette Cathrine Jensens børn:
I Magdalene Jepsen, g. m. Niels Haulrick 105

Side

KRESTEN MADSEN, AGERBÆK

A. Mads Kristensens børn:

I · Kresten Madsen Kristensen, g. m. Mette Kirstine Pedersen 110

II Anton Kristensen, g. m. Jensine Elisabeth Margrethe Lund 112

Anton Kristensen, g. m. Katarine Elisabeth Lund. 112

B. Henrik Hermansen og Marie Kristensens børn:

I Kirsten Hermansen 117

II Ane Hermansen, g. m. Knud Andreasen 117

III Herman Peder Hermansen, g. m. Marie Dejbjerg. 117

IV Kresten Madsen Lund Hermansen, g. m. Laura Nielsen 119

V Kresten Hermansen, g. m. Kirsten Marie Kristine Kristensen 121

VI Andreas Hermansen, g. m. Anna Thomsen 122

VII Peder Hermansen 123

C. Kresten Hinkbøl Pedersens børn:

I første ægteskab:

Peder Pedersen Agerbæk, g. m. Jørgine Emilie Petersen 129

I andet ægteskab:

I Kristian Marius Pedersen, g. m. Ane Thomassine Madsen 132

II Kristine Marie Pedersen 133

III Kristine Marie Pedersen, g. m. Marius Marinus Pedersen 133

IV Mette Marie Pedersen, g. m. Kristian Iver Jensen 137

V Ane Johanne Pedersen, g. m. Jens Møller Nielsen 141

VI Hans Andreas Søren Pedersen 132

I tredie ægteskab:

I Aksel Marinus Pedersen, g. m. Ane Kristine Hansen 142

II Kresten Madsen Pedersen 142

III Alfred August Pedersen 142

Side

D. Andreas Kristensens børn:
I Ane Johanne Kristensen 145
II Kirstine Marie Kristensen 145
III Jørgine Kristensen 145
IV Jørgen Kristian Kristensen, g. m. Ane Kirstine Jensen 145
V Ane Marie Kristensen 148
VI Ane Johanne Kristensen 148
VII Ane Marie Kristensen 148
VIII Jørgine Hansine Kristensen 148
IX Jørgen Madsen Kristensen, g. m. Kirsten Marie Sørensen 148

E. Jens Kristian Kristensens børn:
I Anna Johanne Kristensen, g. m. Jens Kjeldsen .. 150
II Anna Margrethe Kristensen, g. m. Peder Andreas Håhr 151
III Villy Kamille Kristensen 152

F. Frands Kristensens børn:
I første ægteskab:
I Johanne Kristensen, g. m. Hans Peder Graversen 156
II Kristian Rudolf Kristensen 157
III Kristine Kristensen, g. m. Georg Kramer Johansen 157
IV Kristian Richard Kristensen, g. m. Hilda Nielsen. 158
V Marie Kristensen, g. m. Åge Andersen 158
I andet ægteskab:
VI Karen Kristensen 160
VII Erna Kristensen, g. m. Jens Betcer 160
VIII Povl Kristensen, g. m. Betty Madsen 161

ANE KIRSTINE MADSEN

A. Peder Jensen Pedersens børn:
I Jens Hansen Pedersen 162
II Jens Hansen Pedersen, g. m. Elna Neiiendam ... 162

Andreas Thomsen, født d. 22-3-1793, gift med **Ane Marie Jensdatter,** født d. 1-9-1796

Deres børn og børnebørn:

BODIL MARIE ANDREASDATTER f. d. 30-11-1820, g. m. Hans Kristian Hansen, f. d. 17-4-1816	KAREN ANDREASDATTER f. d. 18-5-1822, g. m. Povl Madsen, f. d. 19-4-1808	ANE ANDREASDATTER f. d. 28-6-1824, g. m. Kresten Madsen, f. d. 18-9-1821	THOMAS ANDREASEN f. d. 7-10-1827, g. m. Maren Hansen, f. d. 26-7-1827	JENS ANDREASEN, f. d. 2-1-1834, g. m. Petrea Pedersen, f. d. 13-8-1844	KIRSTEN MARIE ANDREASDATTER f. d. 13-2-1836, g. m. Hans Kristian Madsen, f. d. 14-9-1832
A. Ane Hansen, f. d. 25-7-1849, g. m. Vedsted Lauridsen, f. d. 20-9-1830	A. Andreas Povlsen, f. d. 16-7-1846, g. m. Mette Kirstine Jensen, f. d. 22-10-1844 Birthe Kirstine Nielsen, f. d. 12-10-1859 Else Kirstine Jepsen, f. d. 9-11-1865	Se under 1. del: Kresten Madsen, Agerbæk	A. Karen Marie Thomsen, f. d. 19-1-1854, g. m. Rasmus Jørgensen Mathiasen, f. d. 2-7-1857	A. Knud Andreasen, f. d. 2-5-1873, g. m. Ane Hermansen, f. d. 18-12-1870	Se under 1. del: Hans Kristian Madsen
B. Else Marie Petrea Hansen, f. d. 29-11-1853, g. m. Niels Nielsen, f. d. 23-4-1851	B. Mads Povlsen, f. d. 11-3-1848, g. m. Else Marie Nielsen, f. d. 10-2-1850		B. Ane Marie Thomsen, f. d. 24-9-1855, g. m. Niels Urup, f. d. 18-1-1852	B. Ane Kirstine Andreasen, f. d. 9-4-1877, g. m. Jens Quvong, f. d. 20-7-1881	
C. Ane Marie Hansen, f. d. 12-7-1856, g. m. Kresten Sørensen, f. d. 14-5-1856	C. Iver Povlsen, f. d. 13-2-1852		C. Andrea Thomsen, f. d. 11-2-1858, g. m. Jeppe Jensen	C. Ane Marie Andreasen, f. d. 24-1-1880, g. m. Niels Larsen, f. d. 6-4-1865	
D. Marie Andrea Hansen, f. d. 17-1-1859, død d. 29-5-1866	D. Ane Marie Povlsen, f. d. 26-11-1853, g. m. Gyde Hermansen, f. d. 11-10-1854		D. Ane Thomsen, f. d. 1-5-1860, g. m. Kristian Hansen, f. d. 2-7-1851	D. Margrethe Lene Andreasen, f. d. 21-11-1882, g. m. Lavrids Hans Nielsen, f. d. 6-11-1880	
E. Ane Methea Hansen, f. d. 29-5-1865, g. m. Bertel Knudsen, f. d. 18-1-1860	E. Niels Peder Povlsen, f. d. 11-7-1861, g. m. Maren Nielsen, f. d. 2-8-1868 Kirstine Jørgine Jørgensen, f. 1871		E. Jensine Thomsen, f. d. 3-9-1863 Udvandret til Amerika, opholdssted ubekendt Niels Thomsen, f. d. 3-1-1865, død d. 31-8-1879 Edel Marie Dorthea Thomsen, f. d. 6-4-1870, død d. 21-2-1902	E. Ane Andreasen, f. d. 26-8-1885, g. m. Adolf Anton Sprehn, f. d. 8-11-1879	
			F. Thomas Marius Thomsen, f. d. 16-7-1873, g. m. Kristine Marie Olesen, f. d. 7-5-1869	F. Jens Peder Andreasen, f. d. 27-3-1889, g. m. Johana De Wilde, f. d. 6-2-1907	

Side

HANS KRISTIAN MADSEN

A. Ane Marie Madsens børn:
I Niels Jepsen Hermansen 169
II Marie Hermansen, g. m. Hans Frederik Hansen . 169
III Kirsten Marie Hermansen, g. m. Peder Jensen .. 170
IV Hansine Kristine Hermansen..... 171
V Karen Hermansen, g. m. Anders Andersen 171
VI Hans Kristian Hermansen, g. m. Martha Lene Jessen 173
VII Hans Sigvald Kristian Hermansen, g. m. Helene Dorthea Borgvardt 173

II. DEL

BODIL MARIE ANDREASDATTER

A. Ane Hansen og Vedsted Lauridsens børn:
I Hansine Kristine Marie Lauridsen, g. m. Jens Sørensen Falk 180
II Hans Kristian Lauridsen, g. m. Inger Marie Andersen 180

B. Niels Nielsen og Else Marie Petrea Hansens børn:
I Povline Kirstine Nielsen..... 181
II Hans Kristian Nielsen, g. m. Ellen Sørensen 181
III Bodeline Kirstine Nielsen, g. m. Marinus Jensen. 182
IV Dorthea Nielsen, g. m. Mads Peder Lindegård... 183
V Otto Marinus Nielsen, g. m. Clara 184
VI Botilde Nielsen, g. m. Jens Schmidt Sørensen ... 184

C. Kresten Sørensen og Ane Marie Hansens børn:
I Ane Kathrine Sørensen, g. m. Kristian Marius Jepsen 187
II Søren Thomsen Sørensen, g. m. Ingeborg Olsen. 189
III Hans Kristian Sørensen, g. m. Kirstine Marie Lauridsen 189
IV Bodil Marie Sørensen, g. m. Ole N. M. Nielsen . 190
V Magnus Sørensen, g. m. Petra Ingeborg Lauridsen 191

Side

E. Bertel Knudsen og Ane Methea Hansens børn:
I Knud Elies Marius Knudsen, g. m. Anna Kirstine Thomsen 193
II Hans Kristian Knudsen, g. m. Anna Laugesen ... 194
III Bodil Marie Andrea Knudsen, g. m. Marius Nielsen 194
IV Else Marie Knudsen, g. m. Kristian Laugesen ... 194
V Marie Knudsen, g. m. Michael Hansen 195
VI Søren Peder Knudsen, g. m. Agnes Hønkemejer . 195
VII Mette Sørine Knudsen, g. m. Kristian Schmidt .. 195

KAREN ANDREASDATTER

A. Andreas Povlsens børn:
I første ægteskab:
I Povl Madsen Povlsen, g. m. Kirstine Kristiansen . 200
I tredie ægteskab:
II Mette Kristine Povlsen, g. m. Hans Peder Kristiansen 201
III Søren Peder Povlsen, g. m. Nielsine Kristine Olesen 201
IV Karen Povlsen, g. m. Peder Kristian Marius Iversen 202
V Kirstine Marie Povlsen 202
VI Ane Marie Povlsen 202
VII Sørine Jensine Povlsen, g. m. Lavrids Hansen ... 202

B. Mads Povlsens børn:
I Niels Kristian Povlsen, g. m. Ane Marie Knudsen 205
II Karl Vilhelm Povlsen, g. m. Ane Margrethe Pedersen 206
III Povl Madsen Povlsen, g. m. Jensine Sørensen... 207

D. Gyde Hermansens børn:
I andet ægteskab:
I Ane Marie Hermansen, g. m. Kristoffer Madsen.. 209
II Niels Peder Hermansen, g. m. Ester Marie Jensen 210
do. g. m. Else Catrine Sørensen Nør 210
III Mette Hermansen, g. m. Andreas Rønnov 210
IV Andreas Peder Hermansen, g. m. Nicoline Hansine Fåborg 210

Side

E. Niels Peder Povlsens børn:
I første ægteskab:
I Karen Povlsen 211
II Povl Marinus Povlsen, g. m. Petrea Marie Hansen 212
I andet ægteskab:
III Marius Kristian Povlsen 212
IV Karen Povlsen 212
V Kristian Povlsen 213
VII Niels Peter Povlsen 213
VI Ingeborg Povlsen 213
VIII Hans Kristian Povlsen 213
IX Kirsten Marie Povlsen, g. m. Vilhelm Carstensen. 213
X Ankjær Magnus Povlsen, g. m. Anna Margrethe Jensen 213

THOMAS ANDREASEN

A. Rasmus Jørgensen Mathiasens børn:
I Nis Thomsen Mathiasen, g. m. Karen Marie Hansen 221
II Thomas Andreas Mathiasen, g. m. Jenny Henriksen 221
I andet ægteskab:
III Kirstine Mathiasen 221
IV Mary Karoline Mathiasen, g. m. Peter Jørgensen. 221

B. Ane Marie Thomsen og Niels Urups børn:
I Kathrine Urup, g. m. Hans Ebbesen Hansen 222
II Marie Andrea Nielsine Kirstine Urup 222
III Vilhelm Nielsen Urup, g. m. Margrethe Kathrine Kruse 224
IV Thomas Urup, g. m. Barbara Kristensen 226

C. Andrea Thomsen og Jeppe Jensens børn:
I Andreas Thomas Marius Jensen, g. m. Anna Kristine Kristensen 228

D. Ane Thomsen og Kristian Hansens børn:
I Hans Peder Hansen, g. m. Cecilie Pedersen..... 229
II Thomas Andreas Hansen 229

Side

III Kirsten Marie Hansen, g. m. Mads Kristian Madsen 229
IV Niels Kristian Hansen, g. m. Jenny Hansen 230
V Thomas Andreas Hansen, g. m. Marie Abeline Nielsen Debel 231
VI Hans Kristian Hansen, g. m. Lydia Pedersen 232

F. Thomas Marius Thomsens børn:
I Thomas Marius Thomsen, g. m. Anna Dorthea Tjørnelund 235
II Hans Oluf Thomsen, g. m. Betty Johanne Johansen 236
III Magnus Andreas Thomsen, g. m. Marie Margrethe Mortensen 236
IV Anna Kirstine Thomsen, g. m. Kristian Hans Carlsen 236
V Andrea Thomsen, g. m. Peder Henry Jensen 237
VI Karen Marie Thomsen, g. m. Magnus Thøstesen. 237
VII Maren Nielsine Kristine Thomsen, g. m. Jens Cornelius Jensen 237

JENS ANDREASEN

A. Knud Andreasen og Ane Hermansens børn:
I Henrik Marinus Andreasen, g. m. Kirstine Damgård 242
II Ejnar Andreasen, g. m. Anna Jepsen 242
III Martin Andreasen, g. m. Dagny Jepsen 243
IV Knud Alfred Andreasen, g. m. Erna Jakobsen ... 243

B. Ane Kirstine Andreasen og Jens Peter Quvongs børn:
I Gertrud Marie Elisabeth Quvong, g. m. Vagner Petersen 244
II Pethrea Kristine Quvong, g. m. Carlo Marinus Nielsen 244
III Jenny Andrea Quvong, g. m. Valdemar Hansen . 244
IV Hans Peter Petersen Quvong 245
V Kresten Theodor Petersen Quvong, g. m. Caja Viola Lauridsen 245
VI Ricard Petersen Quvong, g. m. Stidora Larsen... 245
VII Agnes Bodil Quvong, g. m. Holger Blond 245
VIII Clara Margrethe Petersen Quvong..... 245
IX Kirsten Marie Quvong, g. m. Erik Kruse Kristensen 246

Side

C. Niels Larsen og Ane Marie Andreasens børn:
I Peder Håhr Larsen 247
II Jens Larsen, g. m. Metha Vad..... 247
III Magnus Larsen, g. m. Thyra Strebøl 247
IV Kristian Larsen, g. m. Olga Sørensen 247
V Hans Håhr Larsen, g. m. Anna Guldager 247
VI Åge Larsen, g. m. Dagmar Vad..... 248
VII Niels Håhr Larsen, g. m. Bodil Jensen 248
VIII Gerda Larsen, g. m. Niels Vad 248
IX Arne Larsen 248
X Regner Larsen, g. m. Gerda Sørensen 248

D. Margrethe Lene Andreasen og Laurids Hans Nielsens børn: (Amerika)
I Povline Kristine Nielsen, g. m. Louis Jacobsen .. 249
II Douglas Nielsen, g. m. Lelia Winslou 249
III Elton Marion Nielsen, g. m. Ethel Clarice Ross.. 249

E. Ane Andreasen og Adolf Anton Sprehns børn: (Amerika)
I Ivan Adolf Sprehn, g. m. Margrethe Olive Fife .. 250
II Telma Annita Sprehn, g. m. Keneth Broch 250
III Raymond Ricard Sprehn, g. m. Mary Grace Edgar 250

F. Jens Peder Andreasens børn: (Amerika)
I Lillian Patricie Andreasen, g. m. Hays Cremeans. 251